

semester V

book of abstracts

DOCTORAL
SCHOOL OF SOCIAL
SCIENCES

University of Warsaw

Framework plan for the interdisciplinary conference - semester V / Ramowy plan konferencji interdyscyplinarnej - semestr V

Saturday / Sobota			
8.00-9.00	entrance hall / hol wejściowy	Registration of participants / Rejestracja uczestników	
9:00-10:00	1012	Opening lecture / Wykład inauguracyjny Keynote Speaker: prof. dr hab. Adam Szafrński (lecture in English)	
10:00-10:30	hall / hol	Coffee break <i>Przerwa kawowa</i>	
Panel 1 10:30-12:30	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1015	Cities Chair: dr Ewelina Biczynska	<i>ENG</i>
	1135	Prawo cywilne Chair: dr hab. Tadeusz Zembrzuski, prof. ucz.	<i>PL</i>
	1012	Oblicza nauk społecznych Chair: dr hab. Mikołaj Pawlak, prof.ucz.	<i>PL</i>
12:30-13:30	hall / hol	Lunch <i>Lunch</i>	
Panel 2 13:30-15:30	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1039	Unia Europejska Chair: dr Jowanka Jakubek-Lalik	<i>PL</i>
	1071	Conflicts and its consequences Chair: dr hab. Katarzyna Podhorodecka	<i>ENG</i>
	1147	Climate and sustainable development Chair: dr Ewelina Biczynska	<i>ENG</i>
	1138	Technology Chair: dr Krzysztof Spirzewski	<i>ENG / PL</i>
15:30-15:50	hall / hol	Coffee break <i>Przerwa kawowa</i>	
Panel 3 15:50-17:50	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1012	Political Science Chair: dr hab. Jarosław Szczepański	<i>ENG</i>
	1015	Labour Market Chair: dr Zuzanna Wojciechowska	<i>ENG</i>
	1135	Bankowość i inwestycje Chair: dr hab. Paweł Wajda prof. ucz.	<i>PL</i>

Sunday / Niedziela

	room / sala	slot / ścieżka	language / język
Panel 4 8.30-10:30	1012	<i>Państwo i współpraca międzynarodowa</i> Chair: dr Aleksandra Jaskólska	PL
	1039	<i>Investments</i> Chair: dr hab. Stanisław Cichocki	ENG
	1015	<i>Emotions</i> Chair: dr Zuzanna Toeplitz	ENG
	1071	<i>Society</i> Chair: dr hab. Małgorzata Przanowska	ENG
10:30-11:30	hall / hol	<i>Brunch</i> Brunch	
Panel 5 11:30-13:30	1071	<i>Politics</i> Chair: dr Aleksandra Jaskólska	ENG
	1012	<i>Sprawiedliwość</i> Chair: dr Barbara Godlewska-Bujok	PL
	1015	<i>Internet and Media</i> Chair: dr Zuzanna Wiorogórska	ENG
13:30 – 13:45	hall / hol	<i>Coffee break</i> Przerwa kawowa	
Panel 6 13:45-15:45	1147	<i>Business</i> Chair: dr hab. Izabella Łęcka	ENG
	1135	<i>Gender</i> Chair: dr hab. Elżbieta Durys, prof. ucz.	ENG
	1039	<i>Rozwój, szkoła i edukacja</i> Chair: dr hab. Małgorzata Żytko	PL

Table of contents

Panel 1	9
Cities	9
Functional mix on a city scale - the example of Warsaw	9
Commemoration in the city of immigrants. Case study of Rotterdam	10
Algorithmic Video Surveillance System in the Context of a Polish Smart City: A Case Study	11
Conflictual reconstruction of Warsaw - a case study of the Solec and Powiśle districts	12
How to study inequalities? A geographic perspective	13
Prawo cywilne	14
(Bez)względny zakaz wykorzystywania zwierząt w cyrkach na tle ustawodawstwa i orzecznictwa państw członkowskich Unii Europejskiej	14
Losy zapłaty za usługę seksualną – aspekty cywilnoprawne	15
Lęk przed pustką. O trudnościach w porzuceniu rzeczy we współczesnych systemach prawnych	16
Dopuszczalność żądania przywrócenia do stanu poprzedniego w przypadku wyrządzenia szkody na osobie	17
Oblicza nauk społecznych	18
Rola panslawizmu w kształtowaniu się współczesnych ruchów neoeuroazjatyckich	18
Oblicza socrealizmu (1987): wystawa w Muzeum Narodowym w Warszawie jako emanacja zwrotu afektywnego lat 80.	19
Kultura murem podzielona? Problem wolności artystycznej w Polsce po 2015 r.	20
Gaming disorder – uzależnienie od gier z perspektywy psychologii. Rola niekorzystnych doświadczeń i dysocjacji w problemowym graniu	21
Internet jako przestrzeń działań wolontariackich – analiza zjawiska na przykładzie polskich platform wolontariatu, działalności organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw w zakresie wolontariatu kompetencji	22
Panel 2	23
Unia Europejska	23
Wpływ sankcji Unii Europejskiej na ceny akcji - efekt Wojny na Ukrainie	23
Soft law, level hard? Wpływ doświadczeń z rozwoju polityki sportowej Unii Europejskiej w oparciu o akty prawa miękkiego na potencjalny europejski wymiar e-sportu	24
Mechanizmy carbon pricingu w pakiecie legislacyjnym Fit for 55	25
Wybrane modele wynagradzania w projektach badawczych finansowanych z funduszy Unii	26
Ograniczenia w nabywaniu nieruchomości rolnych w prawie polskim w świetle unijnej zasady swobodnego przepływu kapitału.	28
Conflicts and its consequences	29
International Relations Theories' Interpretation of the Ukraine Crisis	29
Access to information in times of war. How Russia and Ukraine create and conduct information policy	30
Place ownership as compensation for lack of control	31
The Rise of China and the US-Iranian Conflict: An American Perspective	32
Deprivation of citizenship for terrorism as an example of punishment. The analysis under the European Convention on Human Rights	33
Climate and sustainable development	34
The Nexus between Greenhouse Gas and Agriculture in Ethiopia: The VECM Approach	34
Climate policy discourse networks in Poland	35
Social Consequences of Drought. Changes to Gendered Patterns in Farming Households in Poland	36
SWOT Assessment of Community Tourism in a Luoi District of Thua Thien Hue Province (Vietnam) and Proposed Solutions for Sustainable Development	37
Technology	39
Automated road network selection with the use of machine learning for the purpose of the general geographic maps design	39
Exploration of the essence of hyperautomation use in the BPM	40
Shared services sector in Poland. Race between skills and technology?	41
How biographies shape digital capital accumulation: insights from young adults' narratives	42

Zasób „dóbr cyfrowych” w obrocie cywilnoprawnym – uwagi terminologiczne	43
Panel 3.....	45
Political Science	45
Language Policies in the Post-Soviet Area - a Soft Power Tool in Times of Hard Power Politics?	45
Corruption and Anti-corruption Policies: Iraq as a Case Study	46
India: An Emerging Smart Power?	48
Political factors of women’s descriptive representation in paradiplomacy of Autonomous Communities of Spain	49
A proposed model for deploying fuzzy cognitive maps methodology in political science	50
Labour Market	51
Structural Labour Market Change and Women's Career Transitions after the First Birth	51
Diverse disruptions to the employment of parents with young children across six countries during the Covid-19 pandemic	52
Fertility Outcomes of Individuals’ Exposure to Labor Market Dynamics	53
Integration of Venezuelan Migrants in the Labour Market of Lima: the Role of the Civil Society Organizations.....	54
Bankowość i inwestycje	55
Przesłanki wypowiedzenia umowy kredytu przez bank.....	55
Miarkowanie administracyjnych kar pieniężnych stosowanych wobec banków krajowych.....	56
Funkcjonowanie w nurcie wdrożenia zasad ESG a efektywność banków komercyjnych w latach 2015 – 2021.....	57
Transgraniczna działalność oddziału instytucji kredytowej.....	58
Węzłowe zagadnienia problematyki sukcesji administracyjnoprawnej na przykładzie zmiany inwestora w procesie inwestycyjno-budowlanym	59
Panel 4.....	61
Państwo i współpraca międzynarodowa	61
Niemcy nowoczesnym państwem imigracyjnym – analiza procesu decyzyjnego w parlamencie	61
Między prawicą i lewicą. Czeska Partia Piratów jako ugrupowanie parlamentarne	62
Pluralizm prawny w teorii porządków prawa Santiago Romano. Aktualność koncepcji względem współczesnych zjawisk pluralizmu konstytucyjnego.....	63
O aktualności teorii zależności w badaniach integracji europejskiej krajów Grupy Wyszehradzkiej	64
Investments.....	65
Investors’ Reaction to Banning IFRS use by Domestic Firms in Alternative Market.....	65
Revisiting the gravity-based model for estimating illicit financial flows – a new approach.....	66
The Simulation of Price Mechanism with Agent-based Models and Reinforcement Learning	67
The Effects of Interest Rate and Tax Rate Changes Over the Investment Activities of Firms.....	68
Boosted Value at Risk and Expected Shortfall - application of gradient boosting machine learning models in market risk estimation problem	69
Emotions	70
“Casual hate” among youngest users on Instagram	70
Consequences of the ambiguous emotional load in words.....	71
“So, isn’t that hate speech?” Preliminary research on the role of moral foundations in sensitivity to hate speech.	72
Matching on the love language within framework of relationship satisfaction, sexual satisfaction and emotional intelligence among romantic heterosexual couples.	73
Teacher well-being in India: A discussion.....	74
Society.....	76
Self-regulation, social support, and students’ school and social functioning	76
The Bursa of the Orphans’ Home of Janusz Korczak (1923-39). An Interdisciplinary Approach in the Study of the History of Education.....	77
Prospective memory deficits in COVID-19 survivors and its link to COVID- related smell deficits	78
"Joinder in international commercial arbitration – consequences for recognition and enforcement of arbitral awards".....	79
Case study-based evaluation of body-worn camera footage as evidence in criminal proceedings.....	80

Panel 5.....	81
Politics.....	81
The role of Pakistan in Chinese strategy towards Indian Ocean Region since 2013.....	81
India's Aid Diplomacy with Bhutan from a Realist Perspective.....	82
Between populism and anti-populism: Changing patterns of the public discourse and the political communications style in the 2022 Italian Elections.....	84
The impact of the semiconductors on the rivalry between the United States and China in space.....	85
Changes in regional cooperation in Central Europe after Russias's invasion of Ukraine.....	86
Sprawiedliwość.....	87
Penalizacja zaboru nielegalnie posiadanych środków odurzających lub substancji psychotropowych.....	87
Podstawy prawne odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa wobec gminy.....	88
Odpowiedzialność karna za podburzanie do nienawiści w prawie niemieckim – uwagi komparatystyczne i krytyczne.....	89
Ustalenia religioznawstwa na temat niereligijności i ich znaczenie dla nauk prawnych.....	90
System dozoru elektronicznego w Polsce w latach 2009-2023 w ocenie skazanych i specjalistów. Wyzwania, szanse, perspektywy.....	91
Internet and Media.....	92
POLE - semiotic model for detection of virtue signalling in visual communication.....	92
Netflix, TikTok or BeReal? Audiovisual social media use trends in Poland.....	93
The European Media Freedom Act and its implications for both merger control and media pluralism: the Polish perspective.....	94
„Apparent choice”, or how Internet users deal with e-surveillance.....	95
Methods of committing crimes utilising the Internet of Things - a comparative perspective.....	96
Panel 6.....	98
Business.....	98
A Comparative Analysis: Explaining and Forecasting Abnormal Stock Returns and Trading Volume Measures through Various Investor Sentiment Indicators.....	98
Statistical arbitrage strategy on Chinese stock market — Based on 5-min high-frequency data.....	99
Business-to-Business (B2B) Digital Marketing Communication in International Ad Tech Company: A Qualitative Sales Persons-Centric Study.....	100
Sustainable Business Model (SBM) for Small and Medium-Sized Enterprises (SMEs): South Asian Perspective.....	101
Equality Crowdfunding Platform as a New Gatekeeper on the Financial Markets.....	102
Gender.....	103
Board gender diversity and firm performance.....	103
Comparing Female Leadership in Polish and Uzbek Higher Educational Institutions.....	104
Polish local government approaches towards adopting Anti-LGBTQIAP Resolutions: pragmatic versus principled argumentation.....	105
Women's Careers in Music in the Light of Data.....	106
Gender-specific aspects of the forced migration of Muslim women from the North Caucasus to Poland - preliminary results of qualitative research.....	107
Rozwój, szkoła i edukacja.....	108
Kuznia liderów - strategie wsparcia funkcjonowania Gospodarzy Wyzwań Łukasiewicza – badanie pilotażowe.....	108
Przedsięwzięcia warszawskich organizacji pozarządowych na rzecz zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w czasie pandemii COVID-19.....	110
Przegląd modeli asystentury międzykulturowej w szkołach w Polsce i na świecie.....	111
Postawy uczniów polskich liceów publicznych wobec doświadczenia udziału w procesie deliberatywnym.....	112
Analiza obliczeniowa charakterystyk brzmieniowych mowy w autyzmie.....	113
Panel 1.....	114
Cities.....	114
Functional mix on a city scale - the example of Warsaw.....	114
Commemoration in the city of immigrants. Case study of Rotterdam.....	114

Algorithmic Video Surveillance System in the Context of a Polish Smart City: A Case Study	115
Conflictual reconstruction of Warsaw - a case study of the Solec and Powiśle districts	115
How to study inequalities? A geographic perspective	115
Prawo cywilne	117
(Bez)względny zakaz wykorzystywania zwierząt w cyrkach na tle ustawodawstwa i orzecznictwa państw członkowskich Unii Europejskiej.....	117
Losy zapłaty za usługę seksualną – aspekty cywilnoprawne	117
Lęk przed pustką. O trudnościach w porzuceniu rzeczy we współczesnych systemach prawnych.....	118
Dopuszczalność żądania przywrócenia do stanu poprzedniego w przypadku wyrządzenia szkody na osobie	118
Oblicza nauk społecznych	118
Rola panslawizmu w kształtowaniu się współczesnych ruchów neoeuroazjatyckich	118
Oblicza socrealizmu (1987): wystawa w Muzeum Narodowym w Warszawie jako emanacja zwrotu afektywnego lat 80. ..	119
Kultura murem podzielona? Problem wolności artystycznej w Polsce po 2015 r.....	119
Gaming disorder – uzależnienie od gier z perspektywy psychologii. Rola niekorzystnych doświadczeń i dysocjacji w problemowym graniu.....	119
Internet jako przestrzeń działań wolontariackich – analiza zjawiska na przykładzie polskich platform wolontariatu, działalności organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw w zakresie wolontariatu kompetencji	120
Panel 2.....	120
Unia Europejska	120
Wpływ sankcji Unii Europejskiej na ceny akcji - efekt Wojny na Ukrainie.....	120
Soft law, level hard? Wpływ doświadczeń z rozwoju polityki sportowej Unii Europejskiej w oparciu o akty prawa miękkiego na potencjalny europejski wymiar e-sportu	121
Mechanizmy carbon pricingu w pakiecie legislacyjnym Fit for 55	122
Wybrane modele wynagradzania w projektach badawczych finansowanych z funduszy Unii	122
Ograniczenia w nabywaniu nieruchomości rolnych w prawie polskim w świetle unijnej zasady swobodnego przepływu kapitału.	123
Conflicts and its consequences International Relations Theories' Interpretation of the Ukraine Crisis.....	124
Access to information in times of war. How Russia and Ukraine create and conduct information policy.....	124
Place ownership as compensation for lack of control	125
The Rise of China and the US-Iranian Conflict: An American Perspective	125
Deprivation of citizenship for terrorism as an example of punishment. The analysis under the European Convention on Human Rights.....	125
Climate and sustainable development.....	126
The Nexus between Greenhouse Gas and Agriculture in Ethiopia: The VECM Approach	126
Climate policy discourse networks in Poland	129
Social Consequences of Drought. Changes to Gendered Patterns in Farming Households in Poland	129
SWOT Assessment of Community Tourism in a Luoi District of Thua Thien Hue Province (Vietnam) and Proposed Solutions for Sustainable Development.....	129
Technology.....	130
Automated road network selection with the use of machine learning for the purpose of the general geographic maps design.....	130
Exploration of the essence of hyperautomation use in the BPM.....	130
Shared services sector in Poland. Race between skills and technology?	131
How biographies shape digital capital accumulation: insights from young adults' narratives.....	131
Zasób „dóbr cyfrowych” w obrocie cywilnoprawnym – uwagi terminologiczne	132
Panel 3.....	133
Political Science	133
Language Policies in the Post-Soviet Area - a Soft Power Tool in Times of Hard Power Politics?	133
Corruption and Anti-corruption Policies: Iraq as a Case Study	133

India: An Emerging Smart Power?	135
Political factors of women’s descriptive representation in paradiplomacy of Autonomous Communities of Spain	136
A proposed model for deploying fuzzy cognitive maps methodology in political science	136
Labour Market	137
Structural Labour Market Change and Women's Career Transitions after the First Birth	137
Diverse disruptions to the employment of parents with young children across six countries during the Covid-19 pandemic	137
Fertility Outcomes of Individuals’ Exposure to Labor Market Dynamics	139
Integration of Venezuelan Migrants in the Labour Market of Lima: the Role of the Civil Society Organizations	140
Bankowość i inwestycje	141
Przesłanki wypowiedzenia umowy kredytu przez bank.....	141
Miarkowanie administracyjnych kar pieniężnych stosowanych wobec banków krajowych.....	141
Funkcjonowanie w nurcie wdrożenia zasad ESG a efektywność banków komercyjnych w latach 2015 – 2021.....	142
Węzłowe zagadnienia problematyki sukcesji administracyjnoprawnej na przykładzie zmiany inwestora w procesie inwestycyjno-budowlanym	143
Panel 4.....	145
Państwo i współpraca międzynarodowa	145
Niemcy nowoczesnym państwem imigracyjnym – analiza procesu decyzyjnego w parlamencie	145
Między prawicą i lewicą. Czeska Partia Piratów jako ugrupowanie parlamentarne	145
Pluralizm prawny w teorii porządków prawa Santiago Romano. Aktualność koncepcji względem współczesnych zjawisk pluralizmu konstytucyjnego.....	145
O aktualności teorii zależności w badaniach integracji europejskiej krajów Grupy Wyszehradzkiej	146
Investments.....	146
Investors’ Reaction to Banning IFRS use by Domestic Firms in Alternative Market.....	146
Revisiting the gravity-based model for estimating illicit financial flows – a new approach.....	149
The Simulation of Price Mechanism with Agent-based Models and Reinforcement Learning	151
The Effects of Interest Rate and Tax Rate Changes Over the Investment Activities of Firms.....	151
Boosted Value at Risk and Expected Shortfall - application of gradient boosting machine learning models in market risk estimation problem	152
Emotions	153
“Casual hate” among youngest users on Instagram	153
Consequences of the ambiguous emotional load in words.....	153
“So, isn’t that hate speech?” Preliminary research on the role of moral foundations in sensitivity to hate speech.	154
Matching on the love language within framework of relationship satisfaction, sexual satisfaction and emotional intelligence among romantic heterosexual couples.	154
Teacher well-being in India: A discussion.....	154
Society	155
Self-regulation, social support, and students’ school and social functioning	155
The Bursa of the Orphans’ Home of Janusz Korczak (1923-39). An Interdisciplinary Approach in the Study of the History of Education.....	156
Prospective memory deficits in COVID-19 survivors and its link to COVID- related smell deficits	156
"Joinder in international commercial arbitration – consequences for recognition and enforcement of arbitral awards".....	156
Case study-based evaluation of body-worn camera footage as evidence in criminal proceedings.....	157
Panel 5.....	157
Politics.....	157
The role of Pakistan in Chinese strategy towards Indian Ocean Region since 2013.....	157
India's Aid Diplomacy with Bhutan from a Realist Perspective	159
Between populism and anti-populism: Changing patterns of the public discourse and the political communications style in the 2022 Italian Elections	160

The impact of the semiconductors on the rivalry between the United States and China in space	161
Changes in regional cooperation in Central Europe after Russia's invasion of Ukraine	161
Sprawiedliwość	162
Penalizacja zaboru nielegalnie posiadanych środków odurzających lub substancji psychotropowych.....	162
Dopuszczalność żądania przywrócenia do stanu poprzedniego w przypadku wyrządzenia szkody na osobie	162
Odpowiedzialność karna za podburzanie do nienawiści w prawie niemieckim – uwagi komparatystyczne i krytyczne.....	163
Ustalenia religioznawstwa na temat niereligijności i ich znaczenie dla nauk prawnych.....	163
System dozoru elektronicznego w Polsce w latach 2009-2023 w ocenie skazanych i specjalistów. Wyzwania, szanse, perspektywy.....	164
Internet and Media.....	164
POLE - semiotic model for detection of virtue signalling in visual communication	164
Netflix, TikTok or BeReal? Audiovisual social media use trends in Poland	165
The European Media Freedom Act and its implications for both merger control and media pluralism: the Polish perspective.....	166
„Apparent choice”, or how Internet users deal with e-surveillance	166
Methods of committing crimes utilising the Internet of Things - a comparative perspective	167
Panel 6.....	168
Business.....	168
A Comparative Analysis: Explaining and Forecasting Abnormal Stock Returns and Trading Volume Measures through Various Investor Sentiment Indicators	168
Statistical arbitrage strategy on Chinese stock market — Based on 5-min high-frequency data	169
Business-to-Business (B2B) Digital Marketing Communication in International Ad Tech Company: A Qualitative Sales Persons-Centric Study	169
Sustainable Business Model (SBM) for Small and Medium-Sized Enterprises (SMEs): South Asian Perspective.....	170
Equality Crowdfunding Platform as a New Gatekeeper on the Financial Markets	170
Gender	171
Board gender diversity and firm performance	171
Comparing Female Leadership in Polish and Uzbek Higher Educational Institutions.....	171
Polish local government approaches towards adopting Anti-LGBTQIAP Resolutions: pragmatic versus principled argumentation	171
Women's Careers in Music in the Light of Data	172
Gender-specific aspects of the forced migration of Muslim women from the North Caucasus to Poland - preliminary results of qualitative research	172
Rozwój, szkoła i edukacja	172
Kuznia liderów - strategie wsparcia funkcjonowania Gospodarzy Wyzwań Łukasiewicza – badanie pilotażowe.....	172
Przedsięwzięcia warszawskich organizacji pozarządowych na rzecz zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w czasie pandemii COVID-19	173
Przegląd modeli asystentury międzykulturowej w szkołach w Polsce i na świecie	173
Postawy uczniów polskich liceów publicznych wobec doświadczenia udziału w procesie deliberatywnym	174
Analiza obliczeniowa charakterystyk brzmieniowych mowy w autyzmie.....	174

Panel 1

Cities

chair: dr Ewelina Biczyska

Functional mix on a city scale - the example of Warsaw

Maciej Misztal (Social and Economic Geography and Spatial Management)

The functional mix is one of the foundations of creating a city that is friendly to residents. Mixing functions allows to reduce the distances necessary to meet various needs in the city. Due to its specificity, the functional mix is analyzed in the literature mainly on the scale of districts or neighborhoods. However, according to the author, examining the functional mix on the scale of the entire city may show the studied phenomenon in a new light.

The following article presents a new method of studying the functional mix based on the use of spatial data. The results show that it is possible to create a functional mix map showing the intensity and spatial structure of the studied phenomenon on a city scale. Thanks to this, it is possible, among other things, to identify problem areas that require thorough analysis.

Research Goals: (G1) To examine the functional mix on a city scale and assess its implications for creating a resident-friendly environment. (G2) To develop a new method utilizing spatial data to study the intensity and spatial structure of the functional mix phenomenon. (G3) To identify problem areas in the city that require in-depth analysis and intervention based on the functional mix map.

Hypotheses: The functional mix on the scale of the entire city will reveal new insights and perspectives on the studied phenomenon compared to district or neighborhood-level analysis.

The new method of studying the functional mix using spatial data will provide a more accurate and comprehensive understanding of the intensity and spatial structure of the phenomenon, enabling effective planning and intervention strategies for creating a resident-friendly environment.

By setting these research goals and hypotheses, the study aims to contribute to the knowledge and understanding of the functional mix and its implications for urban planning and design on a city-wide level.

keywords: functional mix, Warsaw, walkability, big data, spatial management

Commemoration in the city of immigrants. Case study of Rotterdam

Dominik Rózewicz (Social and Economic Geography and Spatial Management)

Rotterdam is teeming with various forms of commemorations, including toponyms, monuments, plaques, and commemorative practices. These physical elements predominantly reference individuals and events that hold significance in the city and country's history, reaching as far back as the mid-20th century. Interestingly, over half of Rotterdam's population consists of immigrants or their descendants who arrived in the city following World War II. This unique demographic situation presents an opportunity to examine how immigrant communities engage with the heritage of a historically dominant national group. The study aims to explore the Rotterdam commemorative landscape's nature, its trajectory of development, and the attitudes of immigrant residents towards it.

To investigate the commemorative landscape, the study employs three conceptual perspectives: viewing it as a text that requires critical interpretation (analyzing the distribution and characteristics of commemorations), as a performance encompassing rituals and declarations, and as an arena for active historical debates and identity conflicts (through interviews and observations of social discourse). By conducting interviews with representatives of local minority communities and experts, conducting cartographic analyses, and examining media discussions, the research uncovers the spatial dimensions of Rotterdam's commemorative landscape, the intricate relationships between the city's diverse communities and the commemorations surrounding them, and the hesitant stance of local authorities concerning potential changes to existing street names and memorials.

The growing interest in commemorations in the academia aligns with the broader trend referred to as the "memory turn" or "mnemonic turn" within the humanities and social sciences. The analysis of collective memory can be traced back to the pre-war works of M. Halbwachs, and a renewed interest in cultural memory emerged in Europe during the 1980s and 1990s, influenced by concepts put forth by P. Nora and the Assmanns. In recent years, the study of memory has entered its third wave, characterized by research on global patterns of remembrance, the analysis of transnational displacements, and the dynamics of memory, as highlighted by M. Saryusz-Wolska. Examining the relationship between immigrant communities and the perceived commemorative landscape aligns well with this third wave of memory studies, enriching it with a spatial context.

keywords: super-diverse cities, commemoration, public space

Algorithmic Video Surveillance System in the Context of a Polish Smart City: A Case Study

Monika Berdys (Sociology)

The increasing prevalence of algorithmic video surveillance in urban spaces continues to shape and transform societal and power dynamics. **The aim of the presentation** is to showcase a research study that provides a detailed analysis of the algorithmic monitoring policies within a Polish city. The **research questions** focus on mapping the diversity of stakeholders, the system's operational nuances, the power structures influencing system development and features, and the rhetoric surrounding smartness in urban contexts.

The literature review unveils the omnipresence of CCTV in urban settings, increasingly acknowledged as a critical utility parallel to electricity, gas, water, and telecommunications (Fussey, 2022). The advent of algorithmic surveillance introduces a complex layer, where the mere existence of cameras does not signify their actual utility or functionality (Kitchin, 2014). In the evolving urban landscape shaped by the 'smart city' paradigm, city monitoring extends beyond its traditional role in crime prevention. It morphs into a multifaceted tool influenced by a diverse network of stakeholders including public entities, private companies, and even individual residents (Boersma et al., 2014).

Within the **theoretical framework** of the presented research, the focus extends beyond traditional surveillance theories such as the panopticon (Galič et al., 2017). Instead, the study adopts the Deleuze and Guattari-inspired concept of assemblage, appreciating the complex interplay among numerous objects and entities involved in surveillance (Haggerty & Ericson, 2000). This perspective strives to offer a more comprehensive understanding of how city monitoring, underpinned by algorithmic surveillance, simultaneously shapes and is shaped by power relations within urban ecosystems.

Methodologically, this research will use critical policy ethnography (Dubois, 2015), a mix of expert interviews, observations, document analysis, literature review, and desktop research. Workshops will be conducted to gauge residents' perspectives and perceptions of CCTV systems.

Preliminary findings suggest that modern video monitoring systems function as socio-technological networks, shaping new forms of human interaction, control, and organization.

They underscore shifting power relations among various public and private actors, as well as evolving relationship between residents, technological infrastructures, and administration. Far from being merely security measures, these surveillance systems are revealed as tools for public relations and civic engagement.

keywords: Video surveillance, CCTV, smart city

Conflictual reconstruction of Warsaw - a case study of the Solec and Powiśle districts

Paweł Szczepura (Sociology)

In my presentation, I will present a chapter of work on the social history of the first decade (1944-56) of the reconstruction of Warsaw. The analysis presented is an adaptation of urban theories of conflict and social production of space developed in Western sociology (Lefebvre, Castells, Harvey) - to the conditions of the city of real socialism and non-liberal people's democracy. It entails studying the interactions of various actors - from tenants and private initiative, to the professional community of architects and urban planners, to policy makers - how these groups came into conflict or cooperation with each other in the process of urban reconstruction, how they perceived their role and each other, and what spatial practices reflected these relations in the substance of the urban fabric.

The chapter presented here addresses one of several case studies constituting the dissertation - the Solec neighborhood and southern ("proper") Powiśle. This neighborhood is an interesting example of a fragment of the city in which material and social continuity was violently broken - the small percentage of surviving pre-war buildings were mostly industrial plants, not reconstructed after the war. In an unexpected contrast to this industrial heritage (also to its social dimension - the perceived "workers' quarter") appears - limited later in its implementation - the concept of the Central Park of Culture, large green parks and sports and recreational areas. Although intended as a response to the social needs of the residents, the project is met with a mixed, even conflictual, reaction. Another aspect of the neighborhood's heritage is its various institutional and cooperative buildings, which, if they survived, immediately became the stakes of a dispute between their original users and actors associated with the new regime. Examples include the cooperative tenements on 3 Maja, or the workers' houses of railroad and power plant employees, as well as the professors' neighborhood. The Church of Our Lady of Jerusalem is also an interesting case - used though not rebuilt until the '80s.

To some extent, at the beginning of the reconstruction process, the postponed plans also encourage the treatment of Powiśle as a garbage pit, e.g. by dumping heaps of rubble at Dynasy, which also raises opposition from residents. Indeed, the district is being spontaneously rebuilt and settled - although during the period in question - despite its topographically central location - its urban character is under negotiation. The parallel to the social experience is represented by the changing, discussed, accepted or rejected urban and architectural plans for the district, created in the ateliers of professionals. The emptiness of the district makes it a graceful drawing board - so beloved by modernists - although, as mentioned above, it is an illusory emptiness.

Through a study of mass sources, press texts and institutional archives, as well as a comparative analysis of successive plans and realized fragments, I intend to present a synthesis of the first decade of the Powiśle and Solec reconstruction process. The method used allows us to capture the social tensions and contradictions that characterized this process, and its changing dynamics. In this way, we gain insight into the unique moment of the district's transformation - when the industrial legacy of the capitalist era had already been destroyed, and the mass housing district of the Gomułka era had not yet developed - the fate of Powiśle and Solec seemed open at the time and became the subject of heated disputes, the resultant of which we are still watching today.

keywords: reconstruction of Warsaw, historical sociology, people's history, local history, conflict theory

How to study inequalities? A geographic perspective

Marcel Świerkocki (Social and Economic Geography and Spatial Management)

Social inequality is one of the greatest challenges of the 21st century (Piketty 2015). The issue has long been overlooked, as it has been perceived that economic development effectively reduces it. However, it turns out that in the modern world, disparities are not only perceived on a global level but also within smaller territories - countries and even cities and municipalities (Haber 2012). What is more - this gap between the richest and the poorest is constantly widening.

Many studies of social inequality consider it globally (Lister 2007; Bauman 2012; Therborn 2015). Locally and regionally, the topic has been and continues to be widespread in North and South America (Smith 1973, 1977; Gregory et al. 2009) due to high ethnic diversity and associated inequalities in access to a variety of goods. In Poland, many scientific works are focusing on social disparities. The first works on the subject began to be written at the beginning of the 20th century (Bujak 1902), but it was not until the 1931 census that the socio-spatial diversity in Warsaw could be shown (Węclawowicz 1975, 2007). The issue of inequality was popular especially towards the end of the last century - in the 1980s and 1990s, at the time of political transformation. Social inequalities are universal and ubiquitous. Therefore, they are a frequent subject of study among scholars of fields such as sociology, psychology, demography, economics and geography (Grzelak, Zarycki red. 2004). However, as a scientific discipline, geography has not developed its own research approach to inequalities.

That is the reason why the main aim of this paper is bringing the issue of inequality closer from a geographical perspective. To do so, two research questions were proposed:

- What theories and concepts do geographers use when studying social inequalities?
- What methods are most commonly used to study social inequalities from a geographic perspective?

The proposed study is part of my doctoral dissertation. Therefore, the concept of

research on social inequalities within Warsaw will also be presented.

keywords: social inequalities, urban studies, social justice, disparities, theoretical study

Prawo cywilne

osoba prowadząca: dr hab. Tadeusz Zembrzuski, prof. ucz.

(Bez)względny zakaz wykorzystywania zwierząt w cyrkach na tle ustawodawstwa i orzecznictwa państw członkowskich Unii Europejskiej

Maria Januszczyk (nauki prawne)

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwować można zachodzący w społeczeństwie proces przewartościowania w odniesieniu do relacji pomiędzy ludźmi i zwierzętami. Proces ten uwidacznia się w szczególności na gruncie krytyki rozmaitych sektorów, które z założenia wiążą się z jakimś rodzajem eksploatacją zwierząt. Jednym z nich jest wykorzystywanie zwierząt w cyrkach, które od wielu lat wzbudza kontrowersje nie tylko w Polsce, ale i na arenie międzynarodowej.

Zgodnie z danymi przedstawionymi w raporcie *Wild Animals in EU Circuses: Problems, Risks and Solutions* sporządzonym przez Eurogroup for Animals, w 24 państwach członkowskich UE wprowadzono już jakiegoś rodzaju ograniczenia w zakresie wykorzystywania zwierząt w cyrkach, z czego w trzech państwach zakazano wykorzystywania wszystkich zwierząt w cyrkach, a w szesnastu wprowadzono zakaz udziału zwierząt nieudomowionych w tego rodzaju występach. Zakaz wykorzystywania zwierząt w celach rozrywkowych, w tym szczególnie w kontekście działalności cyrkowej, był już niejednokrotnie postulowany przy projektowaniu nowelizacji ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt, jednak do tej pory ustawodawca nie zdecydował się na to rozwiązanie.

Tymczasem rozdziałowi 4. ustawy o ochronie zwierząt regulujące sytuację zwierząt wykorzystywanych w celach rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych, należy zarzucić między innymi braki w odniesieniu do definicji legalnych, niedostatek regulacji w zakresie niektórych form wykorzystywania zwierząt w rozrywce oraz uprawnień nadzorczych PIW, a także nieuzasadnione - z punktu widzenia nauk przyrodniczych - różnicowanie tych samych gatunków zwierząt wykorzystywanych w cyrkach oraz tych przebywających w ogrodach zoologicznych pod kątem warunków bytowych jakie należy im zapewnić. Wszystkie wskazane powyżej kwestie determinują pojawianie się istotnych problemów w wymiarze praktycznym, jak również – w ocenie autorki – prowadzą do wielu nieprawidłowości w zakresie wykładni przedmiotowych przepisów.

Autorka stawia hipotezę, zgodnie z którą polski system prawnej ochrony zwierząt wykorzystywanych w działalności cyrkowej jest niewystarczający. Obecnie brakuje rozwiązań, które kompleksowo i precyzyjnie regulowałyby sytuację zwierząt wykorzystywanych w cyrkach, uwzględniając jednocześnie zasadę humanitarnego traktowania zwierząt nakazującą traktowanie zwierząt w sposób uwzględniający ich potrzeby oraz zapewniający im ochronę i opiekę.

W celu zbadania podobieństw i różnic w zakresie instrumentów prawnych ukierunkowanych na ochronę zwierząt wykorzystywanych w cyrkach autorka posłużyła się metodą komparatystyczną. Perspektywa porównawcza obejmie ustawodawstwo Austrii oraz Belgii i zostanie wzbogacone wnioskami płynącymi z doświadczenia orzeczniczego wskazanych państw członkowskich UE.

słowa kluczowe: prawna ochrona zwierząt, działalność cyrkowa z udziałem zwierząt, dobrostan zwierząt

Losy zapłaty za usługę seksualną – aspekty cywilnoprawne

Emilia Michałuszko (nauki prawne)

W prawie polskim wciąż nierozstrzygnięta pozostaje kwestia możliwości skutecznego zobowiązania się do odpłatnego świadczenia usług seksualnych. Obecnie stosunek, w którym jedna ze stron zobowiązuje się do świadczenia usługi seksualnej, a druga do zapłaty za nią ocenia się zwykle jako sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Umowę, której przedmiotem jest świadczenie usług seksualnych w zamian za zapłatę należałoby uznać w tym przypadku za nieważną (art. 353¹ w zw. z art. 58 § 2 Kodeksu cywilnego).

Stąd wątpliwości rodzi możliwość przymusowego dochodzenia roszczeń z umowy o świadczenie usługi seksualnej na drodze sądowej. Brak stanowiska ustawodawcy w tej kwestii niesie za sobą dalsze wątpliwości dotyczące przede wszystkim losów świadczenia pieniężnego – zapłaty za usługę seksualną.

W praktyce często zapłaty za usługę seksualną dokonuje się przed jej wykonaniem. Zakładając, że na gruncie polskiego prawa cywilnego nie można zawrzeć skutecznej prawnie umowy o odpłatne świadczenie usług seksualnych, powstaje pytanie, czy można żądać od osoby, która świadczyła usługę zwrotu zapłaty za usługę. W świetle przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu za nienależne uznaje się świadczenie, jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia (art. 410 § 2 *in fine* k.c.). Świadczenie nienależne podlega zaś zwrotowi na zasadach ogólnych. Nie można zatem wykluczyć, że świadczona zapłata za usługę seksualną uległaby zwrotowi.

Można sobie jednak wyobrazić, że sąd, rozpoznając żądanie zwrotu zapłaty, rozważałby zastosowanie art. 411 pkt 2 k.c., który wyłącza zwrot świadczenia, jeżeli spełnienie świadczenia czyni zadość zasadom współżycia społecznego. Wyłączenie to znajduje zastosowanie w sytuacjach, gdy świadczenie odpowiada obowiązkowi moralnemu i względem przyzwoitości, ale podstawą nie są przepisy ustawy, lecz nakazy moralności przyjęte powszechnie w stosunkach społecznych.

Nie można także wykluczyć, że sąd potraktuje świadczenie zapłaty jako spełnione w celu niegodziwym i zastosuje instytucję przepadku na rzecz Skarbu Państwa (art. 412 k.c.). Jednak w takiej sytuacji, to prokurator, działający w interesie ochrony praworządności, musiałby wystąpić z żądaniem orzeczenia przepadku. Niemniej możliwe pozostaje, że ostatecznie zapłata za usługę trafiłaby do Skarbu Państwa.

Dokonana analiza przepisów Kodeksu cywilnego i literatury skłania do wniosku, że losy świadczonej osobie wykonującej usługę seksualną zapłaty pozostają na gruncie obowiązujących przepisów niepewne. Nie można wykluczyć ani przypadku, gdy zapłata będzie podlegała zwrotowi beneficjentowi usługi, ani sytuacji, gdy będzie ona podlegała przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Niepewność ta stanowi konsekwencję braku cywilnoprawnego uregulowania świadczenia usług seksualnych i wpływa negatywnie na sytuację osób świadczących usługi seksualne w Polsce.

Celem referatu jest przedstawienie, co może stać się ze świadczoną osobie wykonującej usługę seksualną zapłatą na gruncie obowiązujących przepisów Kodeksu cywilnego. Niepewność dotycząca losów zapłaty za usługę seksualną wspiera hipotezę o konieczności wdrożenia cywilnoprawnego uregulowania świadczenia usług seksualnych. Do analizy uwarunkowań wykorzystano metodę formalno-dogmatyczną, opartą o analizę przepisów prawa, a także literatury przedmiotu.

słowa kluczowe: provision of sexual services, principles of social coexistence, unjust enrichment, undue benefit, forfeiture

Lęk przed pustką. O trudnościach w porzuceniu rzeczy we współczesnych systemach prawnych

Magdalena Ossowska–Tutaj (nauki prawne)

Od starożytności znana jest w europejskiej tradycji prawnej koncepcja porzucenia rzeczy (*derelictio*). Ta prosta konstrukcyjnie czynność o rzymskiej proveniencji dochodzi do skutku, gdy łącznie zaistnieją dwa elementy: obiektywny, czyli faktyczne wyzbycie się posiadania rzeczy oraz subiektywny, będący zamiarem porzucenia danej rzeczy (tzw. *animus dereliquendi*). Od chwili porzucenia zmienia się status prawny rzeczy – staje się ona niczyja (*res nullius*) i może być zawłaszczona przez kogokolwiek. W prostocie tej czynności tkwi jej główne niebezpieczeństwo – derelikcja pozwala na niemal natychmiastowe zniesienie prawa własności, będącego najszerszym prawem rzeczowym, a jednocześnie – centralnym pojęciem dla całego systemu prawa prywatnego.

Czy jednak we współczesnych systemach prawnych własność może nie przysługiwać nikomu? Jak się okazuje, liczne przykłady ograniczeń z zakresu prawa prywatnego i publicznego (odnoszących się na przykład do śmieci, pojazdów mechanicznych czy nieruchomości) utwierdzają w przekonaniu, że pomimo intuicyjności aktu porzucenia, osiągnięcie przewidzianego przez prawo skutku (tj. powstania rzeczy niczyjej) nie jest już tak oczywiste. Powiedzieć można, że takie „zachowanie się” systemów prawnych da się określić jako swego rodzaju *horror vacui*, a więc lęk przed pustką – nieistnieniem prawa własności rzeczy, czy też może bardziej podmiotu, któremu można to prawo przypisać. Jakie są źródła tego lęku? W jakich sytuacjach akceptowane jest osiągnięcie ostatecznego skutku derelikcji, rozpoznanego już przez rzymskich jurystów? Wreszcie – czy omawiany strach jest uzasadniony?

W swoim referacie przedstawię konstrukcję prawną porzucenia rzeczy funkcjonującą w europejskiej tradycji prawnej od czasów rzymskich, a także omówię problematykę skutków porzucenia w sferze sytuacji prawnorzeczowego przedmiotu derelikcji. Wskażę na występujące zarówno w starożytności, jak i współczesne ograniczenia uprawnienia właściciela do porzucenia rzeczy. W swoich rozważaniach odniosę się w szczególności do przykładów z literatury i orzecznictwa z systemów prawnych *civil law*, ale pogłębię również kontekst prawnoporównawczy o porządku prawnym *common law*. Doprowadzi mnie to do wniosku, że możliwość swobodnego wykonania przez właściciela uprawnienia do porzucenia rzeczy jest aktualnie silnie ograniczana, a współczesne jurysdykcje przejawiają tytułowy lęk przed pustką, jaka wiąże się ze zniesieniem prawa własności w drodze porzucenia.

słowa kluczowe: derelikcja, common law, civil law, europejska tradycja prawna, własność

Dopuszczalność żądania przywrócenia do stanu poprzedniego w przypadku wyrządzenia szkody na osobie

Sandra Hadrowicz (nauki prawne)

Celem badawczym rozprawy doktorskiej jest analiza sposobów naprawienia szkody w prawie prywatnym. Ze względu na podejmowany temat istotne znaczenia ma okoliczność, że w polskim porządku prawnym poszkodowany ma prawo wyboru między dwoma sposobami naprawienia szkody - przywróceniem do stanu poprzedniego oraz odszkodowaniem pieniężnym (art. 363 § 1 KC). To zatem ten podmiot co do zasady decyduje o tym w jakiej formie ma nastąpić naprawienie doznanej przez niego szkody. Prawo wyboru poszkodowanego nie ma jednakże charakteru absolutnego. Przywrócenie do stanu poprzedniego nie jest – w przeciwieństwie do odszkodowania pieniężnego – zawsze możliwe. A niekiedy nawet jeżeli jest ono teoretycznie możliwe, to generuje nadmierne trudności lub koszty dla zobowiązanego do odszkodowania, przez co nie może być zgodnie z art. 363 § 1 zd. 2 KC zasądzone. Ponadto, przepis szczególny może przewidywać wyłącznie pieniężny sposób naprawienia szkody. W takiej sytuacji żądanie naprawienia szkody w drodze przywrócenia do stanu poprzedniego będzie niedopuszczalne.

W świetle powyższego wątpliwości budzi to czy przywrócenie do stanu poprzedniego jest możliwe w przypadku wyrządzenia szkody na osobie. Przez to pojęcie rozumie się bowiem uszczerbek, który jest wynikiem naruszenia praw i interesów osobistych poszkodowanego (życie, zdrowie, a także inne dobra osobiste, jak wolność i autonomia woli). Tymczasem, w literaturze często zauważa się, że powstanie szkody tego rodzaju wyłącza w ogóle możliwość żądania restytucji naturalnej. Jako przykład wskazuje się przypadek, w którym szkoda poszkodowanego polegała na powstaniu stanu nieusuwalnej niepełnosprawności, wskutek czego pogorszeniu uległy jego możliwości zarobkowe. Naprawienie takiej szkody może więc polegać wyłącznie na zapłacie rekompensaty pieniężnej, gdyż niemożliwe będzie rzeczywiste doprowadzenie do hipotetycznego stanu, jak gdyby szkody nie wyrządzono. Należy jednak sądzić, że przypadek trwałego stanu niepełnosprawności i związane z nim pogorszenie możliwości zarobkowych poszkodowanego stanowi tylko jeden z przykładów wyrządzenia szkody na osobie. Nie przesądza on więc jeszcze o generalnej niedopuszczalności naprawienia w naturze szkód na osobie innego rodzaju.

W badaniach postawiono hipotezę badawczą, że w większości przypadków wyrządzenia szkody na osobie będzie niemożliwe żądanie przywrócenia do stanu poprzedniego. Niekiedy jednak – biorąc pod uwagę charakter szkody tego rodzaju - będzie dopuszczalne domaganie się przez poszkodowanego naprawienia szkody w naturze. Do przeprowadzenia zaplanowanych badań wykorzystane zostaną trzy metody badawcze: metoda dogmatyczna, metoda komparatystyczna oraz ekonomiczna analiza prawa.

słowa kluczowe: Prawo odszkodowawcze, szkoda, szkoda na osobie, kompensacja, restytucja naturalna

Oblicza nauk społecznych

osoba prowadząca: dr hab. Mikołaj Pawlak, prof.ucz.

Rola pansławizmu w kształtowaniu się współczesnych ruchów neoeuroazjatyckich

Krzysztof Zarecki (nauki o polityce)

Idea pansławizmu zakładała zjednoczenie narodów słowiańskich i była bardzo bliska Rosji, która na przełomie XIX i XX wieku wykorzystywała ją w warstwie ideologicznej i filozoficznej do swoich celów politycznych na obszarze Europy Środkowo-Wschodniej. Koncepcja ta straciła na znaczeniu w momencie przejścia władzy w Rosji przez komunistów w 1917 roku. Jednak wkrótce w rosyjskich kręgach emigracyjnych zrodziła się nowa idea nawiązująca do pansławizmu – euroazjatyzm. Ideolodzy eurazjatyizmu wierzyli, że proponowane przez nich zmiany są w stanie przekształcić państwo radzieckie w konserwatywne i prawosławne imperium. Po upadku Związku Radzieckiego w 1991 roku współczesne odmiany idei euroazjatyizmu tzw. neoeuroazjatyzm ponownie stały się istotną bazą ideologiczną dla europejskiej geopolityki rosyjskiej. Celem niniejszego wystąpienia jest przedstawienie wyników dotychczasowych badań prelegenta w zakresie jego pracy doktorskiej. Powyższe badania miały na celu wykazanie związku między współczesnymi ruchami neoeuroazjatyckimi a XIX-wieczną ideą pansławizmu. Hipoteza badawcza zakłada bezpośrednie pochodzenie idei współczesnego neoeuroazjatyizmu od idei pansławistycznej oraz wynikającej z tego możliwości istnienia w polityce rosyjskiej trendu kontynuacyjnego opartego na tej idei. Badania mające na celu potwierdzenie lub obalenia stawianej hipotezy oparto na metodach komparatystycznych. W wystąpieniu zostaną przedstawione podstawowe założenia idei pansławistycznej i ruchów neoeuroazjatyckich. Następnie w wyniku porównania określone zostaną cechy wspólne występujące w prezentowanych poglądach. Celem przeprowadzonej analizy jest określenie wpływu pansławizmu na euroazjatyzm i neoeuroazjatyzm. Spodziewanym efektem końcowym badania jest udowodnienie tezy o ewolucyjnym charakterze idei pansławizmu w polityce rosyjskiej dotyczącej obszaru Europy Środkowo-Wschodniej. Ze względu na wciąż trwającą pracę nad badaniami i ograniczony czas wystąpienia prelekcja skupi się na ideach prezentowanych przez głównego przedstawiciela pansławizmu – Nikołaja Danilewskiego, oraz dwóch kluczowych ideologów współczesnego neoeuroazjatyizmu – Aleksandra Dugina i Aleksandra Paranina. Przedmiotowa analiza zostanie oparta o istniejące opracowania dotyczące poglądów omawianych ideologów oraz niektóre dostępne ich publikacje. Przegląd literatury naukowej odwoływać się będzie w szczególności do publikacji Tomasza Stefaniuka - „Danilewski. Pansławizm i wielkość cywilizacji”, do artykułu doktora Wiktora Rossa poświęconego Aleksandrowi Panarinowi opublikowanemu w czasopiśmie „Nowy Prometeusz”, artykułu Katarzyny Kaczyńskiej o Aleksandrze Duginie z „Nowego Prometeusza” oraz do dwóch publikacji profesora Piotra Eberhardta z Przeglądu Geograficznego dotyczących zarówno pansławizmu i euroazjatyizmu. Ponadto wykorzystane zostaną prace profesora Andrzeja de Lazari i profesora Ryszarda Paradowskiego.

słowa kluczowe: Euroazjatyzm, Pansławizm, Myśl polityczna, Rosja

Oblicza socrealizmu (1987): wystawa w Muzeum Narodowym w Warszawie jako emanacja zwrotu afektywnego lat 80.

Zofia Rohozińska (socjologia)

W 1987 roku w Muzeum Narodowym została otwarta kluczowa dla tego czasu wystawa pt. Oblicza socrealizmu autorstwa Maryli Sitkowskiej i Anny Zacharskiej, o której kuratorki we wstępie do katalogu pisały: „mimo upływu z górą trzydziestolecia od jej zaniku w modelowej postaci, sztuka socrealizmu pozostaje do dziś problemem kontrowersyjnym, wzbudzając szerokie zainteresowanie w drugim już pokoleniu – pokoleniu jej metrykalnych rówieśników” (Sitkowska i Zacharska 1987, 7). Autorki wystawy ukazują w niej złożony status socrealizmu w latach 80. – jego nasycenie symbolicznym znaczeniem, jednoznaczne związanie z komunizmem ery stalinowskiej, przy jednoczesnym epizodycznym miejscu, jakie nurt ten zajmował w bieżącej debacie publicznej. Socrealizm był więc obecny jako przestroga (np. dla tych, którzy myśleli o zaangażowaniu się w neozwiązki), ale zarazem był to rodzaj fantazmatu – zjawisko raczej ze strefy (mrocznych) legend niż historycznego konkretnego.

W referacie zanalizuję wystawę w Muzeum Narodowym jako wydarzenie o kluczowym znaczeniu dla polskiego pola sztuk wizualnych (Bourdieu, 1993; 2007) – wydarzenie zmieniające pamięć, restrukturyzujące sposoby jej postrzegania i przez to zmieniające stawki w polu. Jako wyraz dynamicznych zmian polityczno-społecznych, które niosły za sobą zwrot afektywny (Rajtar i Straczuk 2012) w tamtym czasie. Badam zatem wydarzenie, o fundamentalnym znaczeniu dla procesów pamięciowych mających miejsce w polu – ale takie, które stało się wyrazem przemian pamięci, a nie jego źródłem. Wystawa jest dla mnie emanacją szerzej przebiegającego zwrotu afektywnego dekady lat 80. w Polsce (Cobel-Tokarska i Zaremba 2015, 112).

Pytanie, które sobie stawiam dotyczy tego w jaki sposób pamięć socrealizmu stała się elementem regulowanym przez przemiany dominującej kultury emocji, składającej się z emocjonalnych ideologii (Turner i Stets 2005). W ciągu dekady lat 80. socrealizm z tematu traktowanego z pobłażaniem stał się elementem etycznych narracji o komunizmie, stając się jednocześnie jego symbolem. Odpowiem na pytania o to, w jaki sposób do tego doszło, jak przebiegała przemiana i renegocjacja pamięci o socrealizmie, która znalazła swój wyraz w wystawie w Muzeum Narodowym w Warszawie.

słowa kluczowe: Socrealizm; pole sztuki; zwrot afektywny; pamięć

Kultura murem podzielona? Problem wolności artystycznej w Polsce po 2015 r.

Fiałkowska Aleksandra (nauki o komunikacji społecznej i mediach)

Transformacja systemowa jaka miała miejsce w 1989 roku w Polsce wpłynęła także na polską kulturę. Po latach cenzury, rok 1989 miał zmienić wszystko: nowy ustrój miał stać się gwarancją demokracji i swobody również na polu sztuki. W praktyce, polska kultura nadal pozostawała pod wpływem nacisków politycznych i prób ingerowania w działalność artystów. Po roku 2015 kiedy władze objęło Prawo i Sprawiedliwość zaczął pogłębiać się proces polaryzacji polskiego społeczeństwa, który nie ominął również kultury. Podczas swojego wystąpienia dokonam przeglądu i analizy przykładów nacisków politycznych na kształt polskiej kultury oraz prób cenzurowania sztuki. Poszukiwać będę również odpowiedzi na pytania czy w ustroju demokratycznym istnieją narzędzia cenzurowania wypowiedzi artystycznej.

słowa kluczowe: cenzura, wolność artystyczna, polaryzacja, transformacja, konstytucja

Gaming disorder – uzależnienie od gier z perspektywy psychologii. Rola niekorzystnych doświadczeń i dysocjacji w problemowym graniu

Grajewski Piotr (psychologia)

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) w klasyfikacji ICD-11 wyróżniła nową jednostkę diagnostyczną – zaburzenie gamingowe (gaming disorder, GD). WHO potwierdziło tym samym wagę problemu społecznego jakim jest problemowe granie. Gry stają się coraz popularniejsze, a stały rozwój technologiczny zwiększa ich dostępność. Coraz częściej powstają produkcje przeznaczone na platformy mobilne, np. smartphony. Wyklucza to konieczność dostępu do komputera lub konsoli, by móc oddać się w pełni cyfrowej rozgrywce. Cel badania. Badanie miało charakter eksploracyjny. Celem badania była eksploracja zależności między niekorzystnymi doświadczeniami w dzieciństwie, dysocjacją i nieufnymi stylami więzi a GD.

Objawy GD zbadano przy użyciu zmodyfikowanej wersji skali Internet Gaming Disorder dostosowanej do kryteriów diagnostycznych zgodnych z ICD-11. Niekorzystne doświadczenie w dzieciństwie zbadano Kwestionariuszem Doświadczeń z Dzieciństwa (KDD-58), objawy dysocjacji zbadano polską wersją kwestionariusza the Curious Experiences Survey (CES), pozabezpieczne style więzi kontrolowano przy użyciu skali Doświadczeń w Bliskich Związkach (DBZ-R).

W badaniu wzięło udział 1288 graczy. W celu testowania zależności pomiędzy zmiennymi, stworzono model równań strukturalnych (SEM) z dysocjacją jako mediatorem relacji.

Potwierdzono istotność statystyczną ACE, dysocjacji oraz lękowego stylu więzi jako predyktorów GD. Dysocjacja była istotnym mediatorem. W oparciu o ustalony próg odcięcia, objawy u 11,80% próby (152 osób) wskazują na możliwą diagnozę GD, a 35,25% próby przejawiało objawy ryzykownego grania.

Uzyskane wyniki są spójne z dotychczasowymi badaniami w zakresie predyktorów biorących udział w rozwoju uzależnień. Osoby, które uzyskiwały większe wyniki w skalach mierzących ACE, dysocjację i lękowy styl przywiązania, wykazywały również większą liczbę objawów GD. Dysocjacja okazała się być najsilniejszym predyktorem. Problemowe granie może być interpretowane w odniesieniu do regulacji emocjonalnej. W sytuacji, kiedy osoby doświadczają traumatycznych zdarzeń lub żyją w chronicznym napięciu i stresie, mogą szukać ucieczki w wirtualny świat, który w przeciwieństwie do rzeczywistości – jest bezpieczny. Granie w gry staje się więc sposobem, by regulować emocje, z którymi nie można poradzić sobie w inny sposób.

słowa kluczowe: Problemowe granie, gaming disorder, dysocjacja, niekorzystne doświadczenia w dzieciństwie, style więzi

Internet jako przestrzeń działań wolontariackich – analiza zjawiska na przykładzie polskich platform wolontariatu, działalności organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw w zakresie wolontariatu kompetencji

Mateusz Jeżowski (nauki socjologiczne)

Wolontariat cyfrowy to świadoma, ochotnicza (dobrowolna) działalność na rzecz innych wykonywana bez wynagrodzenia, wykraczająca poza więzi rodzinno-przyjacielsko-koleżeńskie i świadczona za pośrednictwem Internetu (Smith 2016). Praca ta może być wykonywana bezpośrednio na rzecz organizacji lub osób, może także być zapośredniczona przez strony lub platformy gromadzące wolontariuszy cyfrowych i odbiorców ich działań. W ramach wolontariatu cyfrowego można wykonywać następujące działania: pracę z tekstem (np. tłumaczenie, korekta, redakcja), tworzenie treści lub grafiki, tworzenie stron internetowych, działalność doradczą, analityczną, księgową czy audytową, pomoc psychologiczną, naukę języków obcych czy poradnictwo prawne (Cravens 2014). Katalog ten nie jest zamknięty i obejmować może wszystkie czynności, do wykonania których niezbędny jest zasób kompetencji w danej dziedzinie, komputer i Internet. W dobie upowszechnienia się pracy i nauki zdalnej istnieją także pierwsze dowody na zwiększoną popularność wolontariatu cyfrowego (FRSE, 2023). Niekiedy wolontariat cyfrowy zastąpił ten tradycyjny, co spowodowane było nadzwyczajną sytuacją pandemii Covid-19, jednak już przed rokiem 2020 w bazie wolontariatu online TuDu.pl zarejestrowanych było ponad 4 500 osób gotowych świadczyć w ten sposób pomoc innym.

Szczególnym typem wolontariatu cyfrowego, który znalazł się w polu mojego zainteresowania, jest wolontariat kompetencji, w ramach którego wolontariusze i wolontariuszki dzielą się nie tylko swoim czasem, ale przede wszystkim wiedzą i doświadczeniem, która może, ale nie musi być certyfikowana i który stosowany najczęściej w przypadku wolontariatu pracowniczego. Warto zauważyć przy tym, że o ile wolontariat tradycyjny jest zwykle ograniczony do pomagania osobom w najbliższym otoczeniu lub poza nim (w przypadku np. wolontariatu zagranicznego), to obydwie te typy wolontariatu napotykają jednak na ograniczenia czasu i przestrzeni. Wolontariusze cyfrowi zaś mogą pomagać z dowolnego miejsca nawet osobom i społecznościom znajdującym się na drugim krańcu globu, w dowolnym czasie i wymiarze. W wolontariacie cyfrowym nie istnieją ograniczenia czasoprzestrzenne, pojawia się natomiast bariera związana z dostępem do Internetu. Nie zawsze stanowi to problem dla odbiorców działań wolontariackich, natomiast dostęp do sieci jest warunkiem niezbędnym dla podjęcia działania przez wolontariusza.

Celem badawczym rozprawy jest opisanie zadań podejmowanych przez wolontariuszy cyfrowych, poznanie powodów takiej formy zaangażowania społecznego, zrozumienie zależności pomiędzy wolontariatem tradycyjnym a cyfrowym oraz analiza kontaktów pomiędzy wykonawcami a odbiorcami tych działań i zrozumienie roli Internetu w tym kontakcie. Z uwagi na eksploracyjny charakter badania (Babbie 2003), zostało ono osadzone w paradygmacie teorii ugruntowanej, która przyjmuje indukcję jako sposób teoretyzowania, czyli zakłada, że teoria zaczyna wyłaniać się po rozpoczęciu zbierania danych empirycznych, natomiast analiza dedukcyjna służy sformułowaniu, na podstawie zaobserwowanych zmysłowo i wyindukowanych kategorii, konceptualnych wskazówek, gdzie dalej szukać grup lub podgrup porównawczych (Glaser 2009).

Celem prezentacji będzie zatem omówienie poszczególnych aspektów zjawiska wolontariatu cyfrowego, przedstawienie argumentacji przemawiającej za podjęciem tego tematu jako istotnego zjawiska w przestrzeni działań społecznych współczesnej rzeczywistości oraz zaprezentowanie podstawowych ograniczeń badania.

słowa kluczowe: wolontariat, wolontariat cyfrowy, wolontariat pracowniczy, Internet, organizacje pozarządowe

Panel 2

Unia Europejska

osoba prowadząca: dr Jowanka Jakubek-Lalik

Wpływ sankcji Unii Europejskiej na ceny akcji - efekt Wojny na Ukrainie

Marcin Kot (nauki o zarządzaniu i jakości)

Celem pracy jest analiza wpływu momentu wprowadzenia w życie sankcji Unii Europejskiej związanych z Wojną na Ukrainie na abnormalne stopy zwrotu na ceny akcji spółek notowanych na giełdach. Postawiono hipotezę - wprowadzenie w życie sankcji Unii Europejskiej związanych z Wojną na Ukrainie powoduje zróżnicowane, abnormalne stopy zwrotu z cen akcji spółek notowanych na giełdach, biorąc pod uwagę rodzaj sektora oraz położenie geograficzne konfliktu zbrojnego. Do analizy wykorzystano dane panelowe zdarzeń, przygotowane na podstawie dziennych stóp zwrotu z cen akcji spółek notowanych na giełdach. W modelach uwzględniono podziały na rodzaj sektorów jak również położenie geograficzne konfliktu zbrojnego. Wyniki pokazują, że spółki reagują różnie w zależności od sektora. Znaczący wpływ na stopy zwrotu ma sąsiedztwo z Rosją lub Ukrainą.

słowa kluczowe: abnormalne ceny akcji, sankcje, wojna na Ukrainie

Soft law, level hard? Wpływ doświadczeń z rozwoju polityki sportowej Unii Europejskiej w oparciu o akty prawa miękkiego na potencjalny europejski wymiar e-sportu

Hubert Taładaj (nauki prawne)

Mianem prawa miękkiego Unii Europejskiej (soft law) określa się zalecenia, opinie i akty nienazwane, które w przeciwieństwie do wydawanych w procedurze ustawodawczej rozporządzeń, dyrektyw i decyzji, nie są dokumentami o mocy wiążącej. Prawo miękkie tworzy się w przeważającej mierze w dziedzinach, w których Unia ma kompetencje do prowadzenia działań mających na celu wspieranie, koordynowanie lub uzupełnianie działań państw członkowskich. Soft law w ramach porządku prawnego UE stanowi formę wymiany zdań między instytucjami unijnymi oraz sposób kierowania przez nie postulatów do państw członkowskich oraz do różnych innych podmiotów celu zainicjowania dialogu na poziomie ponadnarodowym i zwrócenia uwagi na poszczególne problemy, w ten sposób przyczyniając się pośrednio do intensyfikacji integracji europejskiej (zob. Bach-Golecka 2017, Rischka-Słowik 2014).

Akty soft law stanowią podstawowy instrument realizowania polityki sportowej UE od początku jej funkcjonowania – stanowiły go również w okresie, kiedy w unijnych Traktatach nie było literalnego odniesienia do aktywności sportowej. W latach 1974-2003 wydano w ramach działalności instytucji i organów unijnych przynajmniej 470 dokumentów różnej rangi, które w całości lub w części odnoszą się do sportu w ogólności lub do poszczególnych kwestii z nim związanych (zob. Rischka-Słowik 2011) i w większości z nich były to akty prawa miękkiego. Unijna polityka sportowa jest świetnym przykładem wykorzystywania aktów prawa miękkiego nie tylko w formie swoistego substytutu aktów prawa wiążącego, lecz również jako instrumentu koncyliacyjnego, uwzględniającego rozbieżne interesy poszczególnych podmiotów, w szczególności różnorodności państw członkowskich (zob. Bach-Golecka 2017).

Biorąc pod uwagę to, że Unia Europejska dalej nie przedsięwzięła szeroko zakrojonych działań w przedmiocie funkcjonowania sportu elektronicznego, nasuwają się pytania, w jaki sposób europejska organizacja ponadnarodowa mogłaby oddziaływać na ten sektor. Parafrazując słowa przypisywane Cyceronowi (historia magistra vitae est), niewykluczone, że nauczycielką dla potencjalnego europejskiego wymiaru e-sportu może się okazać właśnie historia polityki sportowej UE.

Celem wystąpienia będzie ukazanie przebiegu ewolucji unijnej polityki sportowej w zakresie aktów soft law i jej możliwego zastosowania pod kątem przyszłego podejścia UE wobec e-sportu. W toku rozważań weryfikacji będzie podlegać następująca hipoteza: Doświadczenia płynące z procesu konstytuowania się polityki sportowej Unii Europejskiej w drodze dokumentów prawa miękkiego będą relewantnie pomocne przy podejmowaniu przez Unię działań legislacyjnych dotyczących sportu elektronicznego. Metodą zastosowaną na potrzeby przedmiotowych badań będzie charakterystyczna dla nauk prawnych metoda formalno-dogmatyczna. W jej ramach zostanie dokonany przegląd dorobku prawnego Unii Europejskiej w zakresie polityki sportowej tej organizacji, zaś szczególnej analizie i interpretacji będą poddane akty o charakterze soft law wydawane przez te organy na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat. Realizacja celu badań będzie wymagała również wykorzystania osiągnięć doktryny prawa Unii Europejskiej i innych dziedzin nauk prawnych w postaci obszernego piśmiennictwa. Wstępne wnioski będą stanowiły powtórzenie propozycji de lege ferenda formułowanych w moich dotychczasowych badaniach, które sprowadzają się do realizacji postanowień rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie polityki UE w dziedzinie sportu i zainicjowania przez instytucje UE debaty na temat przyszłości e-sportu.

słowa kluczowe: e-sport, prawo miękkie Unii Europejskiej, polityka sportowa Unii Europejskiej, *acquis communautaire sportive*, Biała księga na temat sportu

Mechanizmy carbon pricingu w pakiecie legislacyjnym Fit for 55

Piotr Mikusek (nauki prawne)

Aby zwolnić stopniowy wzrost średniej globalnej temperatury, konieczne jest wprowadzenie nowych narzędzi społeczno-gospodarczych, które mają na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery (Fawzy i in., 2020). W tym kontekście zauważa się istotną rolę regulacji prawnych, które mogą skutecznie egzekwować mechanizmy zmniejszające emisję światowej gospodarki, jak zauważono w materiałach Sekretariatu Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNFCCC, 2008, 11, 17).

Flagowym przykładem wprowadzania zmian regulacyjnych mających na celu ograniczenie wpływu człowieka na klimat jest pakiet „Fit for 55” zaproponowany przez Unię Europejską (Komisja Europejska, 2021). Jednym z celów tego pakietu jest rozszerzenie i zwiększenie efektywności mechanizmów carbon pricingu, czyli ustalania kosztów emisji gazów cieplarnianych (Komisja Europejska, 2022). Organy unijne i państwa członkowskie stają przed ważnym pytaniem dotyczącym racjonalnych i klimatycznie skutecznych sposobów przyspieszenia dekarbonizacji unijnej gospodarki, uwzględniając przy tym koszty. W niniejszym wystąpieniu skupiamy się na tym zagadnieniu i badamy, na ile propozycje zawarte w pakiecie „Fit for 55” spełniają kryteria efektywności i sprawiedliwości. Do udzielenia odpowiedzi na to pytanie odwołujemy się do koncepcji *energy justice*, która analizuje szeroko rozumianą energetykę w naukach społecznych, uwzględniając zasady sprawiedliwości (Jenkins i in., 2016), oraz korzystamy z dorobku filozofii prawa Johna Rawlsa (Lacey-Barnacle, Robison i Foulds, 2020).

Ze względu na szeroki zakres podejść badawczych w ramach koncepcji *energy justice* (Jenkins, McCauley i Forman, 2017), konieczne jest ograniczenie metody badawczej do zastosowania w niniejszym wystąpieniu. W tym kontekście szczególnie pomocne wydaje się podejście zaproponowane przez R.J. Heffrona i M.M. Sokołowskiego, które konceptualizuje przyczyny niepowodzeń w wdrażaniu polityk energetycznych za pomocą pięciu składników analizy (Sokołowski i Heffron, 2022). Autorzy sugerują, że ryzyko niepowodzenia w wdrażaniu polityk energetycznych można zminimalizować, jeśli opracowane ramy uwzględnią pięć form sprawiedliwości: procedurę, dystrybucję, naprawę, rozpoznanie i kosmopolityzm (Sokołowski i Heffron, 2022, 4-5). Tym samym, to narzędzie ma duży potencjał do oceny, czy proponowane mechanizmy *carbon pricingu* nie prowadzą do kolejnych niepowodzeń w polityce energetycznej, gdyż wstępna analiza badawcza wskazuje, że pewne sposoby ukształtowania tego mechanizmu mogą przynieść efekt niezgodny z zasadami sprawiedliwości.

słowa kluczowe: Carbon pricing; Fit for 55; polityka klimatyczna

Wybrane modele wynagradzania w projektach badawczych finansowanych z funduszy Unii

Antonina Wiśniewska (nauki prawne)

Opracowywanie ram prawnych dotyczących wynagrodzeń w projektach badawczych rodzi wiele wyzwań po stronie organizacji badawczych, zwłaszcza w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Do końca 2013 r. naukowcy z państw Unii Europejskiej, realizując projekty badawcze finansowane w konkursach europejskich, mogli uzyskać podobne wynagrodzenie adekwatne do zaangażowania w projekcie. W późniejszych latach przyjmowano różne rozwiązania, które rodziły wątpliwości w zakresie zgodności z zasadami równości wobec prawa i niedyskryminacji.

Kwestia wynagrodzeń pracowników naukowych była już wielokrotnie podejmowana, chociaż głównie od strony nauk ekonomicznych, zarówno w polskim piśmiennictwie (Jędrzejczyk, 2009; Koziół 2010; Walczak, 2011; Urbanek, 2021), jak i zagranicznym (np. Europa Zachodnia: Stern, 2004; Jongbloed, 2012; Chiny: Ha Cong Hai, 2014; Holandia: Lokshina, Mohnen, 2013). Kolejnym aspektem poruszonym w projekcie badawczym jest szeroko opisywana zasada równości. Na gruncie prawa polskiego była podejmowana często, m.in. pod kątem orzecznictwa trybunałów konstytucyjnych (Garlicki, Trzeciński, 1990; Banaszak, 2003; Kielin, 2010; Łączkowski, 2011). Również jako jedna z zasad UE była opisywana często przez polskich badaczy (Śledzińska-Simon, 2011; Maliszewska-Nienartowicz, 2011). W projekcie badawczym poruszana będzie również kwestia statusu prawnego regulaminu wynagradzania. Wątek ten był i jest szeroko opisywany w literaturze przedmiotu, m.in. w kolejnych komentarzach do nowelizacji kodeksu pracy czy w artykułach dotyczących różnych aspektów prawnych regulaminu (np. Kaczyński, 1998; Florek, 2015; Pawłowski, 2017; Kulig, 2017).

Uwarunkowania oraz rozwiązania systemów wynagrodzeń pracowników naukowych w programach europejskich zatrudnionych w organizacjach badawczych, a także zasady techniki tworzenia regulacji korporacyjnych w tym zakresie do tej pory nie były przedmiotem pogłębionych analiz prawnych. Luka w badaniach dotyczy zarówno realiów polskich, jak i międzynarodowych. Przyczyną takiej istoty rzeczy może być fakt, że analiza ta wymaga podejścia interdyscyplinarnego.

Celem pracy doktorskiej będzie zbadanie i przeanalizowanie dotychczasowych regulacji oraz przygotowanie rekomendacji najbardziej efektywnych rozwiązań merytorycznych, jak i techniki legislacyjnej, które zapewnią zgodność z zasadami równości wobec prawa i niedyskryminacji. Projektowanie regulacji w zakresie wynagradzania oraz innych podobnych aktów prawa wewnętrznego zgodnie z ww. zasadami wymaga przyjęcia szerokiej perspektywy oraz zastosowania całej palety metod prawoznawstwa: od formalno-dogmatycznej, przez empiryczną, a także komparatystyczną oraz *law & economics* w celu ustalenia efektywności proponowanego projektu. Efektem doktoratu wdrożeniowego – poza złożeniem rozprawy o charakterze teoretycznym – będzie opracowanie regulaminu wynagradzania w projektach badawczych międzynarodowych i krajowych na użytek wewnętrzny Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Pytania badawcze poruszane w pracy:

- Jak zróżnicowanie wynagrodzeń wpływa na współpracę akademicką (mobilność, wymianę akademicką, zarządzanie projektami)?
- W jaki sposób różne rozwiązania państw UE w zakresie prawa pracy wpływają na regulacje na poziomie UE?
- Czy istnieje możliwość ujednoczenia zasad wynagradzania w projektach badawczych, które będą spełniać warunki efektywności i uniwersalności, biorąc pod uwagę różne warunki prawne w UE?

- Czy, i ewentualnie jak, regulamin wynagradzania wprowadzony w Łukasiewiczu może różnicować warunki wynagradzania w projektach badawczych?

A także, pomocniczo przy opracowywaniu rekomendacji w zakresie wynagradzania, omawiane będą poniższe kwestie:

- Jakie dyrektywy stanowienia prawa powszechnie obowiązującego mają zastosowanie przy stanowieniu prawa wewnętrznego organizacji?
- Czy, i ewentualnie w jakich warunkach, prawo wprowadzane jako *soft law* (wytyczne) może cechować się skutecznością?

Hipoteza badawcza weryfikowana w pracy:

Różnicowanie warunków wynagrodzenia nie narusza zasady równości w projektach badawczych, jeśli uwzględnia uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne funkcjonowania organizacji badawczych.

słowa kluczowe: Sieć badawcza, regulamin wynagradzania, projekty badawcze, Horyzont Europa, nauka

Ograniczenia w nabywaniu nieruchomości rolnych w prawie polskim w świetle unijnej zasady swobodnego przepływu kapitału.

Jakub Pietrzak (nauki prawne)

Nieruchomości rolne ze względu na swoją naturę nie mogą być traktowane jak każde dobro, które może być nabywane i zbywane bez żadnych ograniczeń. Zasoby ziemi rolnej nie są nieograniczone, a na skutek procesów urbanizacyjnych, inwestycyjnych, zmian klimatycznych, czy degradacji środowiska mogą one zostać nieodwracalnie utracone. Kwestie te dostrzegają instytucje UE. W opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 21 stycznia 2015 roku w sprawie „Masowy wykup gruntów rolnych – dzwonek alarmowy dla Europy i zagrożenie dla rolnictwa rodzinnego” podkreślono, że grunty rolne posiadają kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa żywnościowego ze względu na fakt, że są one ograniczonym zasobem, przez co nie mogą podlegać zwykłym regułom rynkowym. Parlament Europejski w rezolucji z 27 kwietnia 2017 roku w sprawie „Aktualny stan koncentracji gruntów rolnych w UE: jak ułatwić rolnikom dostęp do gruntów?” wskazał na potrzebę zmian przepisów dotyczących nieruchomości rolnych w kierunku zapewnienia ich rolniczego wykorzystania jednocześnie podkreślając, że niniejsza kwestia leży w kompetencji państw członkowskich.

Na mocy załącznika XII do traktatu akcesyjnego, Polska posiadała dwunastoletni okres przejściowy, w którym mogła utrzymać ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi. Reakcją ustawodawcy na zbliżający się upływ okresu przejściowego (upływał on 30 kwietnia 2016 roku) było uchwalenie ustawy z 14 kwietnia 2016 roku o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 507).

Z upływem okresu przejściowego osoby z państw członkowskich UE uzyskały możliwość w pełni wolnego nabywania w Polsce nieruchomości rolnych bez potrzeby uzyskania zezwolenia administracyjnego przewidzianego w ustawie z 24 marca 1920 roku o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2278). Ustawa o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości rolnych wprowadziła do ustawy z 11 kwietnia 2003 roku o kształtowaniu ustroju rolnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2569 z późn. zm.) liczne ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi.

Celem wystąpienia będzie przedstawienie wprowadzonych w Polsce ograniczeń w obrocie nieruchomościami rolnymi ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn ich wprowadzenia i zagrożeń, którym mają się przeciwstawiać. Następnie zostanie przedstawiona analiza, czy przyjęte przez polskiego ustawodawcę rozwiązania są zgodne z zasadą swobodnego przepływu kapitału oraz czy przeciwdziałają zagrożeniom wskazanym przez ustawodawcę i realizują cele ustawy.

słowa kluczowe: Nieruchomość rolna, zasada swobodnego przepływu kapitału, obrót nieruchomościami rolnymi

Conflicts and its consequences

chair: dr hab. Katarzyna Podhorodecka

International Relations Theories' Interpretation of the Ukraine Crisis

Marharyta Blyzniuk (Security Studies)

The international crisis related to Russia's aggression against Ukraine starting from 2014 has been called the "Ukraine crisis" in scientific literature. Although many scholars do not support this term, which, in their opinion, emphasizes the internal problems of Ukraine, it has become established in the scientific literature as the most convenient for defining a complex multifaceted phenomenon that has both external and internal causes. The vast majority of researchers agree that this crisis goes beyond the borders of Ukraine, which has been at its epicenter, and reflects the strategic changes that have taken place in the world since the beginning of the XXI century.

Scientific works analyzing the Ukraine crisis were written mainly using the "theory-centric" approach, which explains the international relations' environment and the driving forces of the behavior of its actors in terms of one of the scientific schools in the theory of international relations (IR). Some works on the Ukraine crisis look at the events from neorealist point of view. Assuming the *Realpolitik approach* and perceiving the structure of the international system as the main driving force in international relations, the neorealists claim that Russia's actions toward Ukraine since 2014 were its rational response to the West's attempts to tear Ukraine away from Russia's sphere of influence. Thus, they blame not only Russia but also the European Union (EU) and the United States for the annexation of Crimea and the Russia-Ukraine war.

On the other hand, two other main IR theories, namely liberalism and constructivism, depart from *Innenpolitik* assumptions, showing the causes of the Ukraine crisis inside the state itself. A social constructivist take on the Ukraine crisis, focusing on discourses and perceptions, argues that it presents not only the clash of interests of Russia and the West, but also the clash of identities. Similarly, paying attention to the ongoing reforms, process of the economic integration of Ukraine with the EU and the country starting to adhere to the democratic values of the Western world, liberalism finds the roots of the Ukraine crisis in changes occurring inside the country.

Through analyzing three different interpretations of the events, the paper aims to show the applicability and utility of all of them for the research of the Ukraine crisis and its origins. Moreover, it aspires to find a way to combine their different elements, which might serve better understanding of this complex phenomenon.

keywords: Ukraine crisis, international relations, realism, liberalism, constructivism

Access to information in times of war. How Russia and Ukraine create and conduct information policy

Bogdan Andruszczenko (Social Communication and Media Studies)

The war in Ukraine changed the approach to information policy in many countries. Media around the world are changing their types of messages, devoting a lot of articles, programs and broadcasts to this topic. Naturally, however, the conflict in Ukraine, resolved by Russia, influenced media coverage in these two countries. The governments of both countries must create a new and effective information policy that will be devoid of many journalistic standards - including: universal access to information, freedom of expression and objective transmission of information. An important method used by public opinion creators in Russia is blocking independent and foreign media channels, including international and Ukrainian news portals and agencies, as well as social media, where such content critical of the Russian government could also appear. These activities of Russian propaganda are important because they show the degree of influence of state propaganda and disinformation on the behavior of recipients, who, according to many statistics, trust government television in this country. The European Union countries also responded to such actions by the Russians and began to block Russian media channels in European countries. Ukraine has also been using similar solutions since the outbreak of the war, blocking Russian television channels and social networking sites.

This speech will focus on the methods used by both Russia and Ukraine during the war. It will show how both countries try to convey information about the war and what information policy they pursue. The author will pay special attention to social media, including Telegram, which is well-known in both Russia and Ukraine, which allows Russians to reach foreign media channels. Television also plays a significant role in conducting an effective information policy - in this case, it is necessary to present the phenomenon of Ukrainian United Television, which during the war turned into a 24-hour news marathon.

All these methods allow us to create the image that both Russia and Ukraine create for their societies and show how strongly social media messages influence public opinion in these countries.

keywords: Wojna w Ukrainie, polityka informacyjna, media, propaganda

Place ownership as compensation for lack of control

Maria Mirucka (Psychology)

Increased migration from Ukraine has recently brought to the fore the need to understand the psychological mechanisms underlying attitudes towards refugees and outgroup members. In my presentation, I focus on the relation between need for control, place ownership and attitudes toward refugees. So far, research on intergroup relations treated the sense of control as a component of place ownership and did not test whether place ownership can fulfill the need for control (Toruńczyk-Ruiz & Martinović, 2020; Wright, 2018). I examined two types of need for control – need for autonomy and need for power, considering that those two types of control have different consequences for interpersonal relations (Cisłak et al., 2020). An online study of Warsaw residents (N = 493) confirmed my expectations and showed that a greater need for control in both types, especially the need for power, was associated with higher place ownership. Counter to hypotheses, I found that need for autonomy predicted negative attitudes toward refugees whereas need for power was not significant for reactions towards newcomers. Also a higher need for power mediated by place ownership predicts positive attitudes toward refugees, whereas mediated by place ownership relationship between the need for autonomy and attitudes towards refugees appeared not significant. These findings suggest that place ownership is important for fulfilling the need for control, which shapes intergroup relations but directions of the relationships between these three constructs are still not clear. Therefore, I am going to conduct an experimental study in which I will examine the relationship between sense of place ownership, two types of lack of control and attitudes toward newcomers. In this experiment lack of control will concern a sense of lack of control over one's life and a sense of lack of control over the inhabited place since it may be a more accurate distinction for attitudes toward newcomers in context of place ownership (Beggan, 1991; Pierce et al., 2001; Wright, 2018). In the experimental study, participants will be randomly assigned to one of three conditions: 1) a decreased sense of control over one's life, 2) a decreased sense of control over the place, and 3) a control condition. They will then be asked to perform a task involving reading a short text and completing a questionnaire containing scales measuring sense of control, sense of place ownership and attitudes toward newcomers. The experiment will involve 300 people (100 participants per condition). I hypothesize that people with a sense of lack of control in both conditions will compensate for it with a higher sense of place ownership. A sense of lack of control over one's life will predict greater openness while lack of control over the inhabited place will lead to greater hostility toward newcomers.

keywords: collective place ownership, need for control, attitudes toward newcomers

The Rise of China and the US-Iranian Conflict: An American Perspective

Ranj Tofik (Political Science and Public Administration)

Regarding the tripartite relationship (the United States, China, and Iran), there are, generally, 3 directions in the previous literature: 1. Chinese- Iranian relations. In this direction, the main focus is on Chinese-Iranian relations and taking the American factor as a factor among many other factors in this relationship (Swaine 2010; Harold & Nader 2012; Shariatinia & Azizi 2019) or taking the US factor as a main one in the China-Iran relations (Stanzel 2022; Ehteshami 2022). 2. Focusing on this tripartite relationship within the scope of the Iranian nuclear project, the JCPOA and US sanctions on Iran (Hong 2014; Izadi & Khodaei 2017; Teer & Wang 2018; Holmquist and Englund 2020; Forough 2021). 3. Focusing on the US-Iranian conflict or relationship without taking China as a major factor in this conflict (Eftekhari & et al 2020; Katzman & et al 2020; Fawcett & Payne 2022).

This article aims to demonstrate a link and/or correlation between the rise of China and the US-Iranian conflict, from a US point of view. To demonstrate this link, the article relies on the Relational Content Analysis method by analyzing American reports and official data. This article concludes that this correlation indicates that the more China rises and the greater the Chinese threat to America, the more changes will occur in the US-Iranian conflict and the US actions regarding this conflict will increase – in the form of imposing sanctions and using means of pressure on Iran, or trying to reach an agreement and settlement with Iran. This article, via noting and observing that correlation, also claims that before 2012, Iran was a regional threat to US interests in the Middle East. However, after 2012 when the rise of China became one of the major threats to America, Iran, because of its rapprochement with China, became also part of the Chinese threat, which is a threat to America's global standing. In addition, observing this correlation indicates the possibility that the rise of China and its threat to the USA has become one of the main drivers in the US-Iranian conflict. On the one hand, Iran has become an appropriate gateway for China to increase its influence in the Middle East and undermine US hegemony there. On the other hand, the US is trying to contain China's influence in the Middle East through Iran. Consequently, it can be said that Iran became a vital issue in the US-China rivalry.

keywords: China's rise, US-Iranian conflict, China-Iran relations, US-Chinese competition, JCPOA

Deprivation of citizenship for terrorism as an example of punishment. The analysis under the European Convention on Human Rights

Emil Śliwiński (Law)

An individual might lose his/her citizenship in various cases, for example, when he/she acquired it fraudulently. Apart from other reasons for deprivation of citizenship, states of Western Europe (in particular the United Kingdom, France, Belgium, and Germany) began to strip their citizens of nationality for involvement in terrorist activity (for overview of domestic legislation see Boekenstein 2020). Such regulations may raise doubts as to whether they are compatible with human rights, in particular, those expressed by provisions of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, which are the common denominator for European countries. There are various human rights that can come into play in respect of assessment of legality of denationalisation in such cases (for overview of applicable guarantees see e.g. Reyntjens 2019; Arnell 2020; Prabhat 2020), like Article 3 ECHR (freedom from ill-treatment), Article 8 ECHR (right to protection of private life) alone or combined with Article 14 ECHR (prohibition of discrimination), or Article 3 of Protocol no. 4 (prohibition of expulsion of nationals). Nevertheless, one can also ask a question of whether deprivation of citizenship as sanction for terrorist activity is in fact punishment within the meaning of Article 6 ECHR (the right to court, which is contingent upon civil or criminal character of a case), Article 7 ECHR (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) or Article 4 of Protocol no. 7 (*ne bis in idem*). Such possibility was suggested in e.g. Coca-Vila 2020; Tripković 2021, although it seems that profound analysis of applicability of criminal-law-related human-rights guarantees has not yet been carried out. Therefore, in respect to aim of the research, one should investigate whether deprivation of citizenship is punishment within the meaning of ECHR provisions. In the future, this will enable to check whether denationalisation regulations in countries of Western Europe are in conformity with these human rights guarantees. I claim that denationalisation should be considered punishment under ECHR. The analysis will be performed via in-depth examination of the *Engel* criteria (the labelling in domestic law, nature of the alleged offence, severity of sanction), established under Article 6 ECHR to assess whether there was a 'criminal charge'. I will avail myself of black letter law method, as well as case-law study. It appears that second and third *Engel* criteria are fulfilled in cases of denationalisation, as the nature of the offence (being terrorism) is 'criminal', and the severity of sanction (deprivation of citizenship) is serious enough to bring such proceedings into the realm of criminal law.

keywords: Deprivation of citizenship; Denationalisation; Punishment; ECHR

Climate and sustainable development

chair: dr Ewelina Biczyska

The Nexus between Greenhouse Gas and Agriculture in Ethiopia: The VECM Approach

Fayisa Tasfaye (Economics and Finance)

Ethiopia is dedicated to constructing a green economy that is resilient to climate change. In addition, the country has enacted the Agricultural Development-Led Industrialization (ADLI) strategy, which seeks boosting agriculture-driven economic growth. However, little attention has been given to whether the intensification of agriculture, which can result in increased greenhouse gas emissions, may hinder the progress towards a climate-resilient green economy. The aim and novelty of the research focus on the nexus between Greenhouse gas (GHG) emissions and agricultural activities in Ethiopia from 1980 to 2018 periods relying on Environmental Kuznets Curve (EKC) theory to examine whether GHG emissions and agriculture have a bidirectional relationship or not. The Johansen co-integration test was used to examine the cointegration relationship among variables. Then, based on the result, the Vector Error Correction Model was picked to estimate the long and short-run determinants of GHG emissions. Granger causality estimation based on the Vector Error Correction Model (VECM) was applied to identify the causal relationships between variables. The result shows that in the long run, emissions from agriculture in the form of methane (CH₄), Nitrous oxide (N₂O), and GDP per capita (GDPPC) positively and significantly determine GHG emissions. In the short run, energy in agriculture and emissions from agriculture in the form of CH₄ and N₂O positively and significantly determine GHG emissions. The impulse response function shows that GHG emissions are responsive to CH₄ and N₂O. The Granger causality test shows that CH₄, N₂O, GDP per capita, agriculture, and energy granger cause GHG emissions. GHG, N₂O, GPPC, CH₄, and energy granger cause the Gross value of agriculture. This indicates that the relationship between GHG emissions and agriculture is bi-directional both in the short run and long run.

keywords: Agriculture; GHG emissions; VECM; Short- run and Long- run; Ethiopia

Climate policy discourse networks in Poland

Ołena Bodnar-Potopnyk (Sociology)

The primary role in shaping national-level climate policy is carried out by local political and social actors, including government institutions, political parties, businesses, non-governmental organizations, and scientific institutions. These actors operate within the context and are directly impacted by policy changes. The Advocacy Coalition Framework (Sabatier & Weible, 2007) is used to interpret the relationships between actors and their influence on policy performance. This framework is widely regarded as one of the most significant theoretical frameworks for analysing the policy process and change. It posits that competing coalitions of actors play a crucial role in shaping policy outcomes, with coalitions formed based on shared beliefs that act as the "glue" holding actors together (Pierce, 2011).

The research aimed to investigate the types of beliefs that contribute to the formation of actor alliances in the climate change policy debate within the Polish news media. The research questions sought to identify the participating actors in the climate change policy debate, the key beliefs that form the basis for actor coalitions, and the specific coalitions that actors create.

The data collection employed a media content analysis method, specifically analysing articles from "Gazeta Wyborcza" and "Rzeczpospolita" newspapers containing the keyword "climate policy" over a one-year period. During the analysis, actors mentioned in the article were coded, along with their statements (beliefs). The gathered data was then analysed using Discourse Network Analysis (DNA) (Leifeld, 2010), which combines social network analysis and discourse analysis to generate relational data by connecting individuals into networks based on their alignment or divergence in policy beliefs.

The primary findings indicate that the key beliefs that lead to the formation of actor coalitions are related to the prioritization of climate change mitigation versus economic growth. Another belief that distinctly separates actors into opposing coalitions is their assessment of the European Union's role. Some actors perceive the EU as a catalyst for positive change and mobilization in climate action, while others view it as an institution that excessively pressures Poland's climate policy without understanding the country's specific context.

keywords: Discourse Network Analysis, Climate policy, Poland

Social Consequences of Drought. Changes to Gendered Patterns in Farming Households in Poland

Marta Gospodarczyk (Sociology)

The presentation will consider the coping strategies in Polish farming households affected by drought. Coping strategies are understood as actions and decisions undertaken within the households, decided upon in the process of negotiation between adult household members. The project is concerned with the strategy-making processes within the households affected by drought, with special regard given to their gendered character. The literature review of international research points towards the gendered differentiation of said coping strategies - women from drought-affected farming households are more likely to seek external employment to supplement the household income (Alston 2004, 2006, 2008, 2012); men, on the other hand, are more prone to stress and subsequent depression (Alston 2012, Alston and Kent 2008). Women take on more responsibilities, especially regarding the health and wellness of their male partners (Alston 2012). Lisa Segnestam (2017) finds that coping strategies in Nicaragua differ exponentially between genders: women are more likely to adopt short-term strategies, while men are more likely to take long-term, adaptive actions. This is a result of largely male ownership of the farms and patrilineal succession in farming, which is true for Poland as well (see Drąg and Górlach 2019; Laoire 2005).

The research questions are:

- How does drought impact farming households' incomes, productivity and gendered division of labour? Does the gendered division of labour differ between the investigated locations of different gender regimes?
- Does drought impact gender roles within farming households and, if so, how? Does this impact differ between the investigated locations of different gender regimes?
- What are the coping strategies undertaken by farming household members, and are they gendered? Do the gendered strategies differ between the two investigated locations?
- Is farming abandonment an exit strategy employed as a consequence of drought? How is this strategy negotiated in the context of farming households' gender roles, and is the negotiation process different in the two investigated locations?

The chosen research method is a case study. Two selected research locations (on a commune, or *gmina*, level) differ insofar as their socio-economic status in an agricultural context, as well as the shape of gender relations. I have constructed two sets of indicators, to indicate these differences. The research will have a quasi-comparative character, as the two research locations differ significantly. The purpose of this is to examine whether these differences have any impact on the investigated strategy-making processes and gendered labour division.

The preliminary conclusions are that women are more likely to seek external employment in smaller farms placed in overall more liberal (culturally) research locations, while women from more culturally conservative locations will be more likely to engage chiefly in the emotional labour of supporting their partners. The chosen research methodology is 30 individual in-depth interviews coupled with observations in two different locations, which will commence in August of 2023.

keywords: Drought, gender, coping strategies, farming households

SWOT Assessment of Community Tourism in a Luoi District of Thua Thien Hue Province (Vietnam) and Proposed Solutions for Sustainable Development

Nguyen Trong Quan (Social and Economic Geography and Spatial Management)

From the mid-19th century, tourism began to flourish and today has become a widespread socio-economic phenomenon (Zimmerman 1982). Many countries have taken population travel as one of the criteria for assessing quality of life (Salomon & Ben-Akiva 1983). However, the concept of “tourism” is understood very differently in different countries and from different angles.

In 1941, Mr. W. Hunziker and K. Krapf (Switzerland) gave the definition: “Tourism is a collection of things and phenomena, these relationships arise from the movement and stopping of people in places that are not their usual habitation, moreover they do not stay there permanently and do not have any income-generating activities at the destination” (Hunziker & Krapf 1941). Tourism is understood as a collection of relationships and phenomena and economic activities derived from the journeys and stays of individuals or groups outside their usual place of residence for peaceful purposes. Where they go is not where they work (World Tourism Organization 1997).

Indigenous tourism has been formed and developed for a long time. The concept of 4Hs indigenous tourism was born (Smith 1996), they used the 4Hs of Habitat, Heritage, History and Handicrafts as a framework to examine indigenous tourism. Application and development based on 4Hs tourism by Smith, Pratt et al. studied in Fiji (Pratt et al. 2013). Analysis between sustainable tourism and the development of indigenous ethnic communities (Godde et al. 2000; Zeppel 2006; Abi 2011). The article is based on Smith's concept of 4Hs indigenous tourism and its application to the investigation and study of tourism development in A Luoi district, Thua Thien Hue province, Vietnam.

Vietnam Tourism Law 2017, community tourism is a type of tourism developed on the basis of cultural values of the community, managed, exploited and benefited by the local community (National Assembly of the Socialist Republic of Vietnam 2017).

The purpose of this study is to evaluate the resources for community-based tourism development in A Luoi district of Thua Thien Hue province (Vietnam). On the basis of the application of the SWOT method, in order to assess the advantages, difficulties, challenges and limitations in the development of community tourism in A Luoi district. On that basis, to propose solutions for sustainable tourism development in A Luoi district of Thua Thien Hue province (Vietnam).

Objectives: Assessment of the current situation of community-based tourism in A Luoi district, Thua Thien Hue province, Vietnam. From there, the SWOT assessment of community-based tourism here, including: Advantages, disadvantages, opportunities and challenges. Finally, sustainable development solutions for community-based tourism will be proposed in A Luoi district, Thua Thien Hue province, Vietnam.

Hypotheses: To achieve the research objective, the research questions are posed:

- What community tourism resources are available in A Luoi district, Thua Thien Hue province?
- What are the forms of tourism implemented in accordance with the concept of community tourism?

Because of the COVID-19 pandemic, the ongoing political and military situation (particularly in Eastern Europe), migrations, and the threat of a global economic crisis, the author decided not to formulate any hypotheses. And instead will base this study on an exploratory analysis of the data that was gathered.

Description of methodology: SWOT method: SWOT is a tool to analyze and evaluate an object based on systematic principles, in which: SWOT analysis is a very effective way to demonstrate the strengths and weaknesses and examine the opportunities and challenges of an individual or an organization in the realization of a work goal or plan. Through the study, the advantages and disadvantages, challenges and opportunities of the development of community-based tourism in A Luoi district of Thua Thien Hue province were assessed (Phadermrod et al. 2019).

Conclusion: The results show that A Luoi district has many favorable conditions to develop community-based tourism. Resources for developing community-based tourism are very rich (natural, humanities). The number of tourists and revenue from 2015 to 2019 is increasing, from 2020 to 2021 there is a downward trend. By 2022, it has prospered again.

To bring the district's community-based tourism industry to develop in a sustainable way, many solutions are required. In which, there are measures such as solutions on mechanisms and policies; management solutions; solutions for infrastructure development, material and technical facilities; human resource solutions; solutions for promotion and advertising; solutions to protect and embellish tourism resources; Link and cooperation solutions.

keywords: Community tourism, sustainable tourism, A Luoi district, SWOT

Technology

chair: dr Krzysztof Spirzewski

moderator: Hubert Taładaj

Automated road network selection with the use of machine learning for the purpose of the general geographic maps design

Adolf Albert (Social and Economic Geography and Spatial Management)

The goal of cartographic generalisation is to reduce the level of detail on maps. One of the most important cartographic generalisation operators is selection (or elimination). This operator is always the first one to be implemented in map design. The aim of the selection is to decide which objects are most important and thus should be kept on the map in a reduced scale. Because of the difficulty of manual object selection many researchers, national mapping agencies and commercial companies work on automating this process. Cartographic generalization got a lot of attention in recent years mainly because of many artificial intelligence (AI) related applications. The main attention was given to machine learning (ML) models (Karsznia i Weibel 2018; Courtial, El Ayedi, Touya, Zhang, 2020; Sester M, Feng Y, Thiemann F, 2018; Karsznia, Sielicka, 2020). This research constitutes an attempt to apply ML models developed for settlements (Karsznia 2014-2015) and verify them for road network selection as well as designing deep learning (DL) models. For this purpose the methodology proposed by I. Karsznia and R. Weibel in 2018 will be applied and extended. The selection will be conducted with the use of the data gathered from GGOD (General Geographic Object Database at the detail level corresponding to 1:250 000 scale) and other datasets provided by the Polish National Mapping Agency. GGOD will be enriched with additional attributes such as centrality measures and geometrical characteristics of roads. Within this thesis automatic selection models and maps for Poland and other countries will be designed. The target scale for this approach is 1:500 000 for Polish research areas and smaller (between 1:1 000 000 to 1:4 000 000) for other countries.

The main goal of this research is to propose and verify a universal method of automatic road selection with the use of machine learning for the purpose of general geographical map design. The research questions are as follows:

- Is the use of AI models in the selection process appropriate to make this process fully automatic?
- Is it possible to achieve a selection of coherent road networks for diverse research areas?
- Is it possible to design a universal methodology for automatic road selection for Polish and other countries?
- Is it possible to achieve correct results with the use of deep learning?

Initial results are promising but are not satisfactory in terms of coherency of the road network. The classification accuracy in comparison to atlas reference map material is not the greatest. This type of methodology could be implemented in road network elimination but it needs further work. Improvements could be done through weighing of the attributes influencing road coherency, modification of road segments connection or further optimising ML and DL models. The assessment of results achieved in different countries with use of ML methods are also necessary.

This research is funded by the National Science Centre, Poland, grant number UMO- 2020/37/b/HS4/02605, “Improving Settlement and Road Network Design for Maps of Small Scales Using Artificial Intelligence and graph Theory”. The project is conducted in 2021-2025, Dr Izabela Karsznia is the project Primary Investigator.

keywords: cartographic generalisation, road network, selection, machine learning, general geographic map

Exploration of the essence of hyperautomation use in the BPM

Pavel Arno (Management and Quality Studies)

The concept of hyperautomation is rapidly reshaping Business Process Management (BPM) (Baiyere i in., 2020; Dumas i in., 2022; Van Looy, 2021). New digital technologies enable the transformation of existing business processes, to make them more agile and efficient (Fichman i in., 2014; Polyvyanyy i in., 2021). They contribute also to the design of new business processes to change products, ways of operating and delivering value to customers that would not be possible with traditional methods (Dijkman i in., 2016).

The full use of the potential of business process automation in the company's digital transformation strategy is called the hyperautomation or intelligent automation trend (Haleem i in., 2021). Yet, researchers proposed even more advanced exploitation of automation by introducing AI to business process management systems (Dumas i in., 2022).

The main aim of the study is therefore the exploration how intelligent hyperautomation components change users' experience in managing processes. To achieve the main objective, the following research questions was formulated:

RQ 1: What hyperautomation components can be used in BPM

RQ 2: How hyperautomation components proactively support the users in BPM

The currently available studies on hyperautomation focus on the function- and system-oriented analysis, as well as the scope of their application (Sahay i in., 2020). To the best of author's knowledge, the place of hyperautomation components and its exploration in the BPM is not popular in the scientific literature so far. Exploring the essence of hyperautomation components that support the user in managing processes will allow us to start discussions about the potential of using hyperautomation in process management.

Exploratory research was carried out in the work, preceded by an in-depth analysis of the literature, including existing research in the area of management approaches and management information systems. Exploratory research consisted in searching for answers to the research questions posed and consisted in the use of the Delphi method. Experienced experts with theoretical knowledge and practical experience in accordance with the context of the research task were invited to participate in the research.

Several research rounds were conducted using semi-structured questionnaires and in-depth interviews. The surveys made it possible to examine current knowledge, learn about the essence and place of the subject of research, with particular emphasis on the scope of defined cognitive goals. The analysis of the research results allowed for the preparation of a scenario and the determination of the formal and organizational framework for conducting individual in-depth interviews with selected experts.

keywords: Digital transformation, BPM, Hyperautomation

Shared services sector in Poland. Race between skills and technology?

Zuzanna Kowalik (Sociology)

The business services sector has been rapidly growing in developing countries (Fernandez-Stark et al., 2011), as well as across Central and Eastern Europe, including Poland (Górecki, 2021). It has been facilitated by the ongoing internationalization of companies, the rising popularity of outsourcing, and the growing demand for specialized knowledge related to new technologies. These developments are exemplified by a relatively new organisational form: the shared service centre (SSC), where business support functions are aggregated, so that efficiency of services can be improved and costs reduced. It can be achieved mostly thanks to task simplification (Lambert et al., 2016). The emergence of SSCs in Poland and other CEE countries contributes to their specialization in routine tasks. At the same time, in the most developed countries, the application of digital technologies shifts human labour away from routine and towards non-routine tasks (Acemoglu & Autor, 2011, 2011; Acemoglu & Restrepo, 2020; Goos et al., 2014) which suggests that the recent nature of SSC jobs in Poland and CEE is likely temporary.

In our paper, we combine these two strands of literature. So far, the existence of the shared services centres in Poland has been mainly analysed in the context of embeddedness (Białynicki-Birula & Pacut, 2021; Micek et al., 2011). Nowadays, the sector is undergoing a technological change. In the nearest future, the trend towards introducing solutions based on Intelligent/Robotic Process Automation and Artificial Intelligence will start to impact the job tasks characterised by process repeatability, algorithmized procedures and the presence of patterns (Geodecki, 2021). However, the effect of automation of routine-intensive tasks on the employment structure and the functional specialization of the business services sector in Poland is yet to be examined. Does automation improve the position of local SSCs within a global value chain? What working conditions and job quality are associated with the routine-intensive tasks and how does automation affect that? Do workers who switch to more knowledge-intensive tasks experience social upgrading?

We employ qualitative approach to shed light on this issue. We conducted 30 individual in-depth interviews from shared services centres based in Kraków and Warszawa. We use the concept of “upgrading” (Barrientos et al., 2011) considering technology and skills as the main drivers of the economic upgrading of an SSC in a global value chain, and social upgrading of workers. We will assess whether the management’s response to automation includes upskilling and re-skilling of workers, or rather lay-offs and disinvestment. The former could improve the upwards occupational mobility of workers and economic upgrading of the given entity. The latter is bound to cause loss of jobs that are commonly perceived as of relatively high quality and a substantial downsizing of the profitable sector in Poland. Both processes may create new inequalities in the labour market, or reinforce the old ones.

keywords: outsourcing, automatisisation, skills

How biographies shape digital capital accumulation: insights from young adults' narratives

Paweł Zalewski (Sociology)

As the 3rd level digital divide has emerged as a prominent issue in digital sociology, scholars are striving to elucidate the mechanisms underlying the unequal distribution of benefits derived from digital technology use. Previous studies have differentiated between socio-economic variables (such as age, gender, ethnicity, income, and level of education) and techno-social variables (including accessibility, digital skills, and social support) in their attempts to account for the diversity in digital technology usage. However, the pervasiveness of digital technology indicates that the patterns of its utilization are complex and necessitate a contextual understanding. The concept of digital capital holds potential in explaining the 3rd level digital divide, as it encompasses the accessibility to information and communication technologies (ICTs), digital skills, and the contextual aspects of digital technology use that yield social benefits. However, there remains ambiguity regarding the process of digital capital accumulation and how individuals employ this form of capital to acquire social advantages. I posit that comprehending the emergence of digital capital throughout the lifespan is pivotal in tracing its accumulation. To address this inquiry, I conducted in-depth interviews with around 30 young adults (aged 23-29) using Biographic Narrative Interpretive Method (BNIM), capturing their narratives on technological socialization (reflecting traces of digital capital accumulation) and their everyday use of technology (illustrating the utilization of digital capital and its outcomes). Given that young adults represent a generation that grew up during the internet revolution, their experiences with digital technologies are intricately linked to their socialization process, making digital capital accumulation likely evident in their narratives. Preliminary results indicate that the digital capital accumulation process in young adults is influenced by educational and work trajectories, encompassing tensions between structural factors and individual capacities, with narratives connected to various systems and institutions, distinguishing between inherited and appropriated digital capital. Preliminary findings also reveal socio-economic disparities in digital capital accumulation: higher SES individuals strategically leverage it for social advantage, while lower SES individuals primarily utilize it for recreation. The results highlight the general tendency where inequality over digital capital distribution fossilizes other inequalities (economic, social, and cultural capital distribution).

keywords: digital capital, young adults, ICT, digital divide, biographies

Zasób „dóbr cyfrowych” w obrocie cywilnoprawnym – uwagi terminologiczne

Maksymilian Weber-Sitarski (nauki prawne)

Niniejszy referat odnosi się do pojęciowej klasyfikacji zasobu cyfrowych dóbr. Znaczenie tego zasobu rośnie, a terminologiczne konsekwencje nie pozostają bez wpływu na pewność obrotu prawnego. Precyzyjne scharakteryzowanie potencjalnych desygnatów leżących u podstaw terminu „dobro cyfrowe” jest niezbędne dla rzetelności w ramach stosunków prawnych, ponieważ będziemy w przyszłości określać tym sformułowaniem treść obiektywnie istniejących praw. Zbadanie pojęcia „dobro cyfrowe” w świetle dotychczasowych osiągnięć cywilistyki to podjęcie wyzwania „związanego z tworzeniem siatki pojęciowej [z zakresu nowych technologii – przyp. aut.] w przepisach prawa i postanowieniach umownych”. Kategoryzacja dóbr o charakterze cyfrowym zostanie oparta o założenie, że „dobro cyfrowe” jest niematerialnym dobrem gospodarczym, które ze względu na swoją naturę jest powiązany z dobrem materialnym (np. zapis niematerialnych danych na materialnym nośniku). Zbadany zostanie także wpływ tego związku na treść stosunku cywilnoprawnego.

Wynik działalności jakim jest „dobro cyfrowe” jest swoistym przedmiotem uregulowania w prawie. Zagadnienie to jest doniosłe do tego stopnia, że cecha niematerialności niektórych dóbr stała się niegdyś podstawą wyodrębnienia prawa na dobrach niematerialnych. Zestaw znamion dóbr o charakterze cyfrowym (w tym także niematerialność) zostanie sygnalizacyjnie rozważony na tle możliwości dziedziczenia tych dóbr.

Metoda przyjęta w niniejszym opracowaniu opiera się na kanonie metod wykładni tekstu prawnego, tj. wykładni literalnej, systemowej, komparatystycznej, teleologicznej oraz w mniejszej mierze historycznej. Charakter praktyczny zagadnienia „dóbr cyfrowych” w jurydycznej perspektywie wymaga także spojrzenia z punktu widzenia ekonomicznej analizy prawa, a poczynione przez ten pryzmat uwagi podyktowane są świadomością ekonomicznych celów i koniecznością ekonomicznej efektywności przyjmowanych w doktrynie prawa terminów mających wpływ na treści stosunków prawnych.

Argumentacja zawarta w referacie skłania do wstępnego przedstawienia wniosków: po pierwsze, zasób „dóbr cyfrowych” powinien zostać starannie zbadany, ponieważ nie jest zbiorem o jednolitym, homogenicznym charakterze poszczególnych jego części. Po drugie, znamię niematerialności „dóbr cyfrowych” przemawia przeciw apriorycznemu założeniu, że można (czy powinno) traktować się „dobra cyfrowe” na równi np. z ich analogowymi formami.

Temat ten zostanie omówiony w perspektywie wybranych, przedstawionych w doktrynie prawa zapatrywań. Z racji, że przedmiotem badania jest analiza i konstrukcja terminologiczna referat zostanie sporządzony w języku polskim jako języku prymarnym, z porównawczymi uwagami terminologicznymi do pojęć istniejących w języku angielskim.

słowa kluczowe: dobro cyfrowe, nowe technologie, terminologia prawnicza

Virtual reality technologies and customer experience

Dawid Gajda (management and quality studies)

This research project is aimed at identifying how technological solutions with different levels of immersion affect individual modules of the customer experience. Technological development is resulting in the emergence of newer and newer solutions to improve the customer experience in both real and online stores. Examples of such technologies are virtual and augmented reality tools. Research into the use of such technologies is at an early stage of development, so there are research gaps, related both to consumer attitudes towards these solutions and the measurement of their marketing effectiveness, that need to be filled.

Analysing the state of research to date on the impact of new technologies on customer experience, the following areas of research can be identified. Among the input variables, the subjective feelings and perceptions of the users of the solutions under study are most frequently indicated. Demographic and psychographic factors, as well as any modern solutions that were analysed in terms of these aspects, were moderators. These include in particular VR tools (VR goggles (Martínez-Navarro et al., 2019; Herz and Rauschnabel, 2019; Meissner et al., 2020), VR gloves (Van Kerrebroeck et al, 2017), devices imitating a shopping trolley (Carlson et al., 2011)) and 3D virtual environments (virtual shop (Loureiro et al., 2021), virtual fitting room (Huang, Mathews and Chou, 2019), virtual tour (Ba et al., 2012)). Indirect mediating effects have been the excitement of using new technologies, the sense of telepresence (Waterlander et al, 2015; Peng and Ke, 2015; Spielmann and Mantonakis, 2018; Park et al, 2018; Violante et al, 2019; Melo et al, 2022), customer satisfaction, and happiness.

All of these affect the basic but crucial marketing outcomes of behavioural intentions (purchase, visit, recommendation), satisfaction and even trust. This review points to a research gap in the absence of a direct comparison of the impact of technological solutions with different levels of immersiveness on the customer experience. This project aims to address this research gap.

It will:

- investigate whether the overall customer experience is more influenced by modern solutions with a low (regular webstore), or high (virtual store) level of immersion;
- examine which experiential marketing modules are most and least affected by these solutions;
- investigate whether and how this influence translates into key marketing outcomes (satisfaction, recommendations, loyalty) and customer behavioural intentions;
- investigate which factors moderate the impact of the analysed technological solutions on the customer experience.

The project aims to combine various research methods. In the first phase, a qualitative study will be carried out in the form of five focus group interviews (FGI) with 6 people each. The information obtained in this part of the study will be used to refine the scenario of a controlled experiment with one independent variable, constituting the second phase of the study. It consists of testing the factors identified in the first phase of the study by conducting experiments in a number of 3 series.

Panel 3

Political Science

chair: dr hab. Jarosław Szczepański

Language Policies in the Post-Soviet Area - a Soft Power Tool in Times of Hard Power Politics?

Joanna Bagadzińska (Political Science and Public Administration)

The language policies of the post-Soviet area countries are an important element in shaping interstate relations. The role of Russian-speaking communities increased with the Russian Federation's aggression against Ukraine, therefore 24 February 2022 is considered a moment of change in geopolitical dynamics in the region, including the language policies pursued and their reception by their addressees. Language policy consists of laws and regulations, and together with language practices, changes in the language sphere and belief form language planning. They can be seen in each sphere of life and functioning, both a single citizen and a state. It is essential to underline that although individuals may have a specific linguistic identity and believe it was shaped by themselves, language policies in their surroundings influence it. During Soviet times, the Russian language was a language for interethnic communication, and nowadays remains the lingua franca for national minorities in post-Soviet countries. Language is on the one hand a political tool, on the other a mean in the processes of nation-building in post-Soviet countries since the collapse of the USSR. Analysing the reactions of the addressees of the language policies and extending the study to more actors compared to the approach present in the literature, which focuses on the relationship between the Russian Federation and a selected post-Soviet state, allows for an analysis of the current foreign policy paradigm of the Russian Federation. In this paper, I address the following research questions:

1. Has the division between spheres dominated by Russian and ethnic minorities languages used in post-Soviet states changed since Russian aggression on Ukraine?
2. Are the state and organizations representing national minorities pursuing a policy of pushing the Russian language out of the public sphere as a response to the current international context?

keywords: soft power, hard power, language policies, nation-building, post-Soviet area

Corruption and Anti-corruption Policies: Iraq as a Case Study

Sarwan Hasan (Political Science and Public Administration)

Corruption and anti-corruption policies have attracted the attention of approximately all the countries in the world. Engaging in conflict with corruption and anti-corruption policies have become essential tasks with many governments.

The topic has its own significance due to several factors. Firstly, the research topic is understudied and the aim of the study is to reduce the gap existed in the study. Corruption and anti-corruption policies have been broadly studied in the theoretical and empirical dimension with reference to many regions and states. However, the understudied cases concern the Middle Eastern countries, including Iraq.

Secondly, the question of corruption is currently a big challenge for many countries all over the world. It is particularly important for Iraq, whose political stability, democratization and economic development require understanding the main causes of corruption and how to cope with it. It is confirmed by the Iraqi people who demand transparency and fight against this negative phenomenon.

Lastly, the topic is also important for political science and administration studies. It contributes not only to the studies on corruption (its understanding) but also democracy and good governance.

The aim of conducting this research is to investigate corruption and anti-corruption policies. It is significant to find out how both interact and affect each other. Then research focuses particularly on the case study of Iraq from 2003 to 2023.

The main hypotheses, which will be verified in this research, are as follows:

H1- The combination lack of political centralization, extractive institutions, and group favouritism lead to the increasing of corruption in Iraq.

H2- The strategy aimed at strengthening political centralization, reducing ethnic group separatism, and promoting inclusive political and economic institutions can lead to the improvement of control over corruption in Iraq.

The methodological approach will be mainly qualitative. A single case study has been chosen for the research. Iraq as the Middle Eastern country has been taken as the case to analyze the aforementioned research question. The findings from this study can be used to refer to other countries from the Middle East due to some factors. Firstly, Iraq has similarities with almost all Middle Eastern countries in terms of culture and civilization. Secondly, Iraq like many countries in the Middle East is suffering from almost all forms of corruption, mainly in governmental institutions. Thirdly, Iraq is a third world country like many countries in the region. Corruption, low level of education, poor governance, tribalism and conservatism are the main characteristics of almost all countries of the Middle East. Lastly, nearly all the countries in the Middle East including Iraq are lacking in the rule of law, regulatory quality, government effectiveness, voice and accountability, and control of corruption.

Methods of data collection:

Desk research - collection of primary and secondary data – from documents as well as monographs, journal articles, reports and analyses, press articles and Internet sources (including social media).

Individual Interviews: There will be individual in-depth semi-structured interviews with the Iraqi politicians as well as academicians, and professionals who work on corruption and anti-corruption.

The main methods of analysis will be: the system approach to analyse relationship of different elements of the political system of Iraq in the context of corruption, process-tracing method to explain the reasons for corruption and content analysis of the official documents important for the research topic. Moreover, the SWAT analysis will be used in the part about the anti-corruption strategies.

The question of corruption in Iraq has been studied only in several worth mentioning publications.

The book titled with “Iraq: Reconstruction Lessons, Politics and Governance,” by Connor E. Smits is another source that can enrich the research on the issue of governance and politics in Iraq. The book also brings a wealth of information to point out lessons for rebuilding Iraq after the American occupation of the country in 2003.

Another book that is basing on the case study of Iraq is, “The Struggle for Iraq’s Future: How Corruption, Incompetence and Sectarianism Have Undermined Democracy” by an Iraqi Lawyer Zaid Al-Ali who sketches the picture of Iraqi government. The author explains how the government corruption has undermined security, power availability and healthcare.

To conclude, corruption and anti-corruption strategies is one of the topics deserves further researching and more consideration. Iraq is one of the countries that deeply suffers from almost all forms of corruption and some anti-corruption policies have been taken, but their effects are still unsatisfactory. Therefore, this paper tries enrich the literature review to some extent and answer both theoretical and empirical questions.

keywords: Anti-corruption, Corruption, Iraq

India: An Emerging Smart Power?

Nihar Kulkarni (Political Science and Public Administration)

The research tries to analyze the rise of India from the perspective of Smart power in international relations. Smart power is a power which combines both hard and soft power elements in its foreign policy approach. Since the independence of India, India has been rising economically and militarily. According to the world GDP ranking 2023, India is the fifth largest economy in the world after the US, China, Japan, and Germany. Militarily, India has the third largest military capability, additionally a nuclear power. As well as, from a soft power perspective, India is the oldest civilization, with prosperous philosophical backing, a great value system, a pluralistic society, and modern democracy, etc. However, India is also trying to enhance its soft power in the world. Therefore, this is an attempt to raise the question of whether India is an emerging smart power in the international system. And what are India's objectives in global politics?

Research questions :

1. Is India an emerging smart power?
2. What is India's objective to pursue with the acquired power?

Hypothesis : H1- India is rising as an economic and military power; as well as it is enhancing its soft power. Therefore, it is a combination of both power; and it is using hard and smart power instruments in its foreign policy. Therefore, it is an emerging smart power in the international system. **H2-** India wants to emerge as a power in international system and want to promote its civilizational and cultural values for global peace and security.

Research Method :- The research will use qualitative. The data would be gathered from primary sources such as government reports, commentaries by the gov spokespersons, speeches by political leaders, officials from the foreign affairs department and the officials that are associated with the national security of India. The author would conduct semi-structured interviews to generate data and to get insights from researchers, and senior (retd) government officials from India. And secondary sources such as scholarly articles, commentaries, etc., would widely be used in research.

keywords: India, Hard Power, Soft Power, Smart Power, Rise of India

Political factors of women's descriptive representation in paradiplomacy of Autonomous Communities of Spain

Agata Rydzewska (Political Science and Public Administration)

Due to the adoption of the first feminist foreign policy in Sweden in 2014, gender equality in the context of foreign policy has only lately become a significant topic of scholarly discussion (Aggestam & Towns, 2019; Standfield, 2020; Thomson, 2020). Foreign policy has traditionally been defined as decisions and activities primarily concerned with state relations. However, due to the increase in the number of actors in international relations, it is more adequate to understand foreign policy more broadly, for instance, as the cooperation, interactions, and relations between states, international and regional institutions, as well as transnational and civil society organizations. So far, studies have focused mostly on underrepresentation in foreign policy and diplomacy, one of the feminist foreign policy's key areas of study (Aggestam & Towns, 2018; Kreft et al., 2022; Naurin, Daniel & Naurin, Elin, 2018; A. E. Towns, 2020; A. Towns & Niklasson, 2016). Yet, the gendered approach to the level down to the central, such as the external actions of sub-state actors (paradiplomacy), is receiving relatively little attention from academics.

Considering the above, the research aims to examine the degree of female representation in paradiplomacy in 17 Autonomous Communities and explore the influence of political factors on appointed and elected positions that play a role in developing and shaping paradiplomacy. The selected case is chosen due to the inclusion of sub-state actors in Spain's strategy of feminist foreign policy (the exception among the states that introduced their own feminist foreign policies).

The research question is what is the impact of political factors on the share of women and their positions in paradiplomacy? The hypothesis set on the basis of feminist institutionalism (Driscoll & Krook, 2009; Kenny, 2014; Krook, 2010; Krook & Mackay, 2011; Mackay et al., 2010; Thomson, 2018) is the following: The more left-wing ruling majority is, and the more often gender-related issues are on the political agenda, the more women are involved in paradiplomacy.

The problem will be investigated thanks to a quantitative analysis of political factors (the political ideology of the ruling majority in regional governments and the frequency of gender-related issues in sub-national domestic policies) influencing the descriptive representation of women engaged in paradiplomacy.

keywords: descriptive representation, paradiplomacy, political factors

A proposed model for deploying fuzzy cognitive maps methodology in political science

Tymoteusz Kraski (Political Science and Public Administration)

The fuzzy cognitive maps methodology can serve as a model connecting different methodological approaches together and serve as a pinnacle of the presentation and subject inclusivity in research results. The concept was first introduced by Bart Kosko in an article on Fuzzy cognitive maps in 1986 (Kosko 1986). According to Kosko „Fuzzy cognitive maps (FCMs) are fuzzy-graph structures for representing causal reasoning. Their fuzziness allows hazy degrees of causality between hazy causal objects (concepts). This approach was vastly developed over the years, with multiple applications in the study of decision-making within the realm of social sciences. Examples of its operationalization and development include environmental policy-making in at article "Mental Modeler: a fuzzy-logic cognitive mapping modeling tool for adaptive environmental management." (Grey et. al. 2013) where it argues for „(...)the acknowledgment that stakeholder knowledge is an essential component to informed environmental decision-making. Including stakeholders in model building and analysis allows decision-makers to understand important conceptual components in the environmental systems being manager” (ibid.). Another example is its application to the policy-making in the prison policies sector in England and Wales in the article "Cognitive mapping expert views for policy analysis in the public sector." (Eden and Ackerman 2006) where the „Analyst using the technique of cognitive mapping seeks to elicit the beliefs, values, and expertise of decision-makers relevant to the issue in hand through interview or through the analysis and coding of documents” (ibid. p. 616). Deriving from such an understanding of fuzzy cognitive mapping I propose applying such a model to the cases of decision-making instances by politycy makers. This methodology is used to model and analyze complex systems. It provides a visual representation of causal relationships between variables and allows for the exploration of the system's behavior and dynamics. The first step in Fuzzy Cognitive Mapping is to identify the relevant variables or concepts that are part of the system under study. These variables represent the key factors that influence the system's behavior and interactions. This is the step that I consider to be novel and in-depth in my approach. I propose that variables will be derived from process tracing and discourse analysis methodologies for the purpose of testing the underlying hypothesis on the influence of discourse on decision-making. Once the variables are identified, the next step is to determine the causal relationships between them. This involves assessing how changes in one variable affect other variables in the system. Fuzzy logic is employed in FCM to represent the uncertainty and imprecision associated with the causal relationships. This is an important realization that allows for an in-depth account of a complex variety of factors influencing any given decision and works in accord with the critical aspects of the study. By employing the Fuzzy Cognitive Mapping methodology, a visual representation of the causal relationships between the studied variables can be created. The FCM provides a powerful tool for analyzing and understanding the dynamics of these aspects and exploring different scenarios within complex systems.

keywords: Fuzzy cognitive maps, methodology, alternative methodological approaches

Labour Market

chair: dr Zuzanna Wojciechowska

Structural Labour Market Change and Women's Career Transitions after the First Birth

Honorata Bogusz (Economics and Finance)

Becoming a mother can be considered a critical event for women's careers and a central driver of gender inequality (Goldin, 2021; Kleven et al., 2019), which also exacerbates economic inequalities among women (Arntz et al., 2017). Even though women sometimes increase the number of hours worked in anticipation of childbirth, they experience divergent career patterns afterwards, with many returning only to part-time work or not returning at all (Arntz et al., 2017). In the European context, the latter is the case especially in conservative welfare states, e.g. Germany (Gustafsson et al., 1996). At the same time, technological change and globalization have been transforming the structure of labour demand in favour of workers with cognitive skills and putting lower-skilled workers at risk of precarity and unemployment (OECD, 2019; World Bank, 2019). Studies showed that European women are overrepresented in occupations which are at the highest risk of automation/offshoring and underrepresented in high-paying cognitive jobs (e.g. Brussevich et al., 2019, Piasna and Drahokoupil, 2019). In this paper, I combine the gender and economic inequality perspectives to provide new evidence on the employment consequences of maternity and structural labour market change. To do this, I construct measures of task content of occupations using data from the Employment Survey of the German Federal Institute for Vocational Education and Training (BiBB; Hall and Tiemann, 2020). These indicators reflect how technology and globalization are altering demand for types of activities done at work. The measures are linked to high-quality individual register data from the German Pension Fund (FDZ-RV 2023a, b) spanning years 2012-2019. Through competing risks models, I find that women with analytic and interactive occupations in the highest demand are the most likely to transition to employment after the first childbirth. In contrast, women with routine occupations at risk of automation/offshoring are most likely to go to unemployment. Mothers with cognitive jobs are also the ones who most frequently transition to the second birth, a finding which is consistent with the previous literature on the topic of technology-driven labour market change and fertility (Bogusz et al., 2023).

keywords: technology, task content of work, maternity, employment

Diverse disruptions to the employment of parents with young children across six countries during the Covid-19 pandemic

Tsegachew Kasegn (Economics and Finance)

We investigated various types of employment disruptions during the Covid-19 pandemic and examined the structural and socio-demographic factors associated with job loss, job leave, and reduction in working hours among parents in six countries. We utilized a unique Familydemic Harmonized Dataset and focused on parents with at least one child under 12 in Canada, Germany, Italy, Poland, Sweden, and the US, with current and retrospective information from February 2020 to June/September 2021. Out of the total sample (24,000), our analysis was based on 12,792 respondents who were employed at the start of the pandemic in February 2020 and had at least one child under 12 years old. Across the studied countries, about 23% of employees experienced some form of employment disruption, with 11% of employees reducing their working hours, 6% losing their job, and 6% leaving their job. US employees had the highest number of job losses and reductions in working hours, while a greater number of Swedish employees left their job. Furthermore, approximately 8% of employees were very likely to lose their job in the next six months as of June-September 2021. Logistic regression results showed that union membership provided protection against job loss, but not against hours reduction. Employees in the private sector were more likely to lose their job than those in the public sector. Younger employees under 34, temporary/seasonal workers, and those with families at risk of Covid-19 health complications were more susceptible to job loss, job leave, and/or hours reduction. However, employees in rural areas were less susceptible to employment disruptions, and those in managerial and professional positions were less susceptible to job loss. US employees were more likely to reduce working hours but less likely to leave their jobs than employees in other countries studied. Overall, the logistic regression results reveal that workers from disadvantaged groups, such as those in the private sector, those without flexible working hours, those who are not members of labor unions, non-natives, youngest, and those in seasonal, temporary, or on-call jobs, have not only suffered much of the disruptions but are also very likely to lose their jobs. The study's findings suggest that as the pandemic continues to unfold, more proactive labor market policies, comprehensive supportive packages, and affirmative actions that particularly safeguard less advantaged groups should be designed.

keywords: Familydemic, Job loss, Job leave, Logistic regression, Working hours

Fertility Outcomes of Individuals' Exposure to Labor Market Dynamics

Luo Chen (Economics and Finance)

Labor market performances play an essential role in explaining fertility decisions. Literature has mainly focused on how workers' employment status, such as unemployment (e.g., Adsera, 2005; Bono et al., 2015; Özcan et al., 2010), precarious employment (e.g., Scherer, 2009; Schmitt, 2021; Vignoli et al., 2020), and female labor force participation (e.g., Adsera, 2004; Ahn & Mira, 2002) affect fertility. Moreover, studies have addressed moderating effects of institutional context and social norms on this relationship, as they could support care activities and reshape gender relations in households and in the public domain (Baizan et al., 2016; McDonald, 2000). All existing literature, however, does not explicitly address the drivers of change in employment status for society and individuals, i.e., the creation and destruction of employment opportunities.

My first PhD project has proved that the creation and destruction of jobs (i.e., labor market dynamics) affect the regional-level fertility in Germany. Based on these findings, I explore the mechanisms behind associations between labor market dynamics and fertility using individual-level data. The research questions are:

1. For individuals, which level (regional level; industry level; occupational level) of labor market dynamics affects their fertility?
2. How do individuals' characteristics influence the relationship?
3. How do individuals' psychological factors, such as their risk preference and time preference, affect the relationship?

The research questions will be addressed using the event history models which are well suited to modeling fertility behaviors (Blossfeld et al., 2019). Since the standard event history analysis assumes that the event of interest would eventually occur if there is no censoring. As individuals may decide to be childless or only have one child, this assumption can be broken. Thus, I will use the mixture cure model to separate the effects of the explanatory variables on the probability and the timing of an event of interest (McDonald & Rosina, 2001). Hence, this project will be able to explore whether people just postpone births due to labor market dynamics or they give up on having the (second) child.

Another methodological innovation is that I will use mediation event history models to answer the second and third research questions. These models can be treated as a combination of the statistical mediation model (a commonly used method in psychology) with event history analysis and were only recently developed (Fairchild et al., 2015; Fairchild et al., 2019). I will apply these models to test the possible mechanisms behind the relationships between the workers' exposure to labor market dynamics and their fertility behaviors.

keywords: Fertility; Labor market dynamics; mechanisms

Integration of Venezuelan Migrants in the Labour Market of Lima: the Role of the Civil Society Organizations

Agnieszka Olter-Castillo (Political Science and Public Administration)

Due to political and socio-economic instability and the ongoing humanitarian crisis (Martínez & Orrego, 2016; Puente & Rodriguez, 2020), over 7 million Venezuelan citizens have left their country (R4V, 2023), resulting in the largest migration crisis in Latin American history (Posso et al., 2022). Over 1.5 million have migrated to Peru (R4V, 2023), with over 1 million settling in Lima (La Republica, 2022). Despite an increasing amount of literature on the integration of Venezuelan migrants in Lima, gaps still exist in identifying the role of Civil Society Organizations (CSOs) in facilitating their integration into the labour market.

CSOs have played a critical role over the years in assisting migrants at all levels (Irrera, 2016) and have been recognised as essential in enhancing their socio-economic integration in host counties (McMullin, 2021). In addition to state policies towards migrants needs, CSOs have responded by providing a variety of support services (Fernandez-Kelly & Portes, 2012). When citizens, through CSOs, and the state collaborate to provide public services, this is referred to as co-production (Brandsen & Pestoff, 2006). As Bovaird and Loeffler (2012) claim, co-production involves a shift from 'public services for the public' toward 'public services by the public'.

This research aims to contribute to the existing body of knowledge and to evidenced-based policy making by analysing the role of CSOs in the co-production of public services in Lima and their role in addressing gaps in the labour market integration process. The author proposes the following hypotheses: H1: The challenges to the integration of Venezuelan migrants as productive subjects in the labour market of Lima arise not only from legal obstacles, but also from factors such as stigmatization and discrimination; H2: The CSOs that deal with the migrants and specifically with the integration of Venezuelan migrants in Lima's labour market depend on government decisions to achieve their goals since they need to adhere to government policies; H3: CSOs play a critical role in facilitating the integration of Venezuelan migrants into the labour market of Lima and do not only represent a complementary tool to government interventions; H4: The challenges and opportunities for integrating Venezuelan migrants as productive subjects in the labour market of Lima vary for women and men, thus, addressing them requires differentiated actions. The research methods used in the study include desk research, as well as semi-structured in-depth interviews with 1) government officials, 2) representatives of CSOs, 3) Venezuelan migrants, and 4) Peruvian citizens who work with Venezuelan migrants.

After reviewing relevant literature and conducting in-depth interviews with representatives of CSOs and government officials, the author of this research concludes that CSOs play a vital role in facilitating the integration of Venezuelan migrants into the Lima labour market. This is achieved by actively participating in the co-production of public services, specifically by identifying existing challenges, specific needs, and potential solutions and communicating them to government institutions, as well as offering valuable assistance to the migrant population, resulting in improved accuracy, quality, and efficiency of the public services provided.

keywords: Venezuelan migration; Labour market integration; Civil society organisations; Co-production

Bankowość i inwestycje

osoba prowadząca: dr hab. Paweł Wajda prof. ucz.

Przesłanki wypowiedzenia umowy kredytu przez bank

Mateusz Ciechomski (nauki prawne)

W obecnych realiach makroekonomicznych oraz w związku z ostatnimi wydarzeniami geopolitycznymi, tematyka związania z wypowiedzeniem umów kredytu nabiera istotnego znaczenia. Krajowa gospodarka oparta w dużej mierze na transakcjach o charakterze dłużnym, w momencie słabszej dynamiki gospodarczej będącej wynikiem dużej liczby niewypłacalnych dłużników może ulec znaczącemu załamaniu.

Mając na względzie powyższe, w wystąpieniu autor skupi się na przedstawieniu przesłanek prawnych stanowiących podstawę do wypowiedzenia umów kredytu przez bank. W tej materii, prelekcja autora będzie w głównej mierze odwoływała się do aspektów prawa cywilnego, prawa bankowego, prawa upadłościowego oraz prawa restrukturyzacyjnego. Ponadto, poruszona zostanie również tematyka związana z kwestiami ekonomicznymi wypowiedzenia umów kredytu (w tym przede wszystkim tematyka związana z wyliczeniem zdolności kredytowej kredytobiorcy) oraz przedstawione zostaną możliwe postanowienie umowne określające warunki udzielenia kredytu. Biorąc pod uwagę istotność parametrów umów kredytu w świetle jej wypowiedzenia, autor pokrótce przedstawi najważniejsze wymogi umów kredytu w tym zakresie.

Prezentując poszczególne wymagania do wypowiedzenia umów kredytu przez bank, poruszona zostanie również problematyka wątpliwości wynikających z uregulowań ustawowych tej materii. Między innymi, omówione zostaną konsekwencje wadliwego wypowiedzenia umów kredytu, możliwość zastrzeżenia warunku przez bank dla wypowiedzenia takich umów oraz kwestia ewentualnego nadużycia prawa podmiotowego przez bank w związku z wypowiedzeniem umów.

Dodatkowo, część wystąpienia autora zostanie poświęcona omówieniu konsekwencji związanych z wypowiedzeniem umowy kredytu, tj. kwestii wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami, w tym kolejnością spłaty istniejącego zadłużenia oraz uregulowaniu kwestii kwoty głównej wraz z należnymi odsetkami.

W ramach wystąpienia autor zwięźle przedstawi różnice oraz podobieństwa pomiędzy wypowiedzeniem różnego rodzaju kredytów – kredytu konsumenckiego, hipotecznego oraz komercyjnego (zawieranego pomiędzy podmiotami profesjonalnymi).

Z uwagi na złożone podłożone problematyki wypowiedzenia umów kredytu, autor podczas wystąpienia przedstawi ewentualne alternatywy dla wypowiedzenia umów kredytu oraz narzędzie przydatne dla znalezienia rozwiązań prawnych mogących przyczynić się do poprawienia obowiązujących przepisów. W tym zakresie wspomniana zostanie ekonomiczna analiza prawa, propozycja rozwiązań kontraktowych w postaci umów standstill oraz alternatywa w postaci dodania do obowiązujących uregulowań mechanizmów mediacyjnych skłaniających strony umów kredytu do wzajemnego porozumienia.

słowa kluczowe: bank, umowa kredytu, kredytu, wypowiedzenie

Miarkowanie administracyjnych kar pieniężnych stosowanych wobec banków krajowych

Dominika Gałus (nauki prawne)

Przedmiotem wystąpienia będzie prezentacja wyniku badań dotyczących podstaw wymiaru administracyjnych kar pieniężnych nakładanych przez Komisję Nadzoru Finansowego wobec banków krajowych zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, ze zm.). Analizie zostaną poddane w szczególności dyrektywy wymiaru administracyjnych kar pieniężnych określonych w art. 138 ust. 8 prawa bankowego.

Głównym celem przeprowadzenia analizy jest rozwiązanie praktycznych wątpliwości dotyczących interpretacji poszczególnych przesłanek zawartych w art. 138 ust. 8 prawa bankowego oraz zbadanie wpływu tych przesłanek na wymiar administracyjnych kar pieniężnych nakładanych na banki krajowe. Dostrzec bowiem należy, że w doktrynie prezentowane są poglądy, zgodnie z którymi kolejność wymienionych w art. 138 ust. 8 prawa bankowego przesłanek nie jest przypadkowa (tak np.: Sikorski, 2015). Według tego poglądu Komisja Nadzoru Finansowego powinna stosować przesłanki z art. 138 ust. 8 prawa bankowego w określonej kolejności, który to pogląd budzi istotne wątpliwości.

Celem wystąpienia jest przedstawienie wykładni poszczególnych przesłanek z art. 138 ust. 8 prawa bankowego przyjmowanej w piśmiennictwie, w tym w szczególności zaprezentowanie aktualnych poglądów wyrażanych w doktrynie oraz orzecznictwie sądów administracyjnych w zakresie wątpliwości dotyczących wpływu przesłanek wskazanych w art. 138 ust. 8 prawa bankowego na wymiar pieniężnej kary administracyjnej.

Podstawową metodą badawczą zastosowaną na potrzeby opracowania wystąpienia jest metoda dogmatyczna, w tym w szczególności przedstawienie dotychczasowego dorobku sądów administracyjnych. Przeprowadzenie dogłębnej analizy orzecznictwa sądów administracyjnych dotyczącego stosowania przez Komisję Nadzoru Finansowego przepisu z art. 138 prawa bankowego przyczyni się do bardziej szczegółowych informacji na temat interpretacji i zastosowania dyrektyw miarkowania sankcji przez sądy administracyjne.

Hipotezą badawczą wystąpienia jest weryfikacja tego, czy zastosowanie przez Komisję Nadzoru Finansowego przesłanek miarkowania administracyjnej kary pieniężnej określonych w art. 138 ust. 8 prawa bankowego skutkować będzie zastosowaniem wobec banku krajowego konsekwencji najbardziej adekwatnych do okoliczności konkretnego przypadku.

Wnioski wynikające z analizy orzecznictwa sądów administracyjnych prowadzą do obserwacji, iż przepis z art. 138 ust. 8 prawa bankowego powinien podlegać stosowaniu przez organ administracji publicznej w kontekście funkcji gwarancyjnej. Prowadzi to do wniosku, że niezbędne jest takie działanie organu administracji publicznej, które przede wszystkim odznaczać się będzie zgodnością z zasadą proporcjonalności (wynikającą z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Jak się wydaje, zastosowanie dyrektyw miarkowania administracyjnych kar pieniężnych przy tym przesłanki stosowania jego norm przez KNF, w celu elastycznego i perfekcyjnego dopasowania dolegliwości sankcji administracyjnej do okoliczności sprawy administracyjnej, co należy ocenić pozytywnie.

słowa kluczowe: sankcja administracyjna, Komisja Nadzoru Finansowego, decyzja administracyjna, kara, prawo bankowe

Funkcjonowanie w nurcie wdrożenia zasad ESG a efektywność banków komercyjnych w latach 2015 – 2021

Edyta Wojciechowska (ekonomia i finanse)

Opracowanie skupia się na wdrażaniu koncepcji ESG w sektorze bankowym. Analiza obejmuje banki komercyjne i ma za zadanie zarysować tendencje raportowania środowiskowego, społecznego i efektywnego zarządzania. Badanie obejmuje lata 2015-2021. Artykuł ma na celu weryfikację wpływu niefinansowego raportowania ESG z kategorii Environmental, Social i Governance na rentowność banków. Wzrost znaczenia inicjatyw związanych ze zrównoważonym rozwojem wywiera wpływ także na funkcjonowanie rynku finansowego – w tym sektora bankowego, co stało się motywacją niniejszego badania. Rozważania zawarte w opracowaniu są próbą odpowiedzi na szereg pytań między innymi czy dbałość o punktację ESG przez banki komercyjne wpływa na efektywność ich działalności?

Publikacja wypełnia lukę badawczą i wpisuje się w aktualnie poruszane zagadnienia rynku finansowego. Istotność problemu potwierdzają pierwsze wzmianki naukowe na temat raportowania ESG. Di Tommaso, Caterina, Thornton (2020) wskazali na problematykę zależności raportowania środowiskowego i ryzyka w postaci Z-Score. Autorzy opierają badanie na danych z lat 2007 - 2009, które z perspektywy dynamicznego rozwoju obszaru ESG i zmian w podejściu do metodologii raportowania wymaga aktualizacji. Batae, Dragomir, Feleaga (2020) badają efektywność raportowania ESG dla banków w Europie, jednakże ich okres badawczy obejmuje jedynie rok 2018. Jest to motywacją do głębszego eksplorowania tego obszaru, wzbogacając go o nowe konkluzje i spostrzeżenia. Literatura obejmująca problematykę związaną z ESG weryfikuje zasadność wdrażania raportowania niefinansowego. El Khoury, Nasrallah, Alareeni (2021) w swoim badaniu sprawdzali, czy raportowanie niefinansowe ma realny wpływ na poprawę wyników finansowych banków, czy jedynie służy jako narzędzie marketingowe. Moda na zaangażowanie w działania odpowiedzialne społecznie sprawia, że przedsiębiorstwa coraz częściej sięgają po rozwiązania ekologiczne dla polepszenia postrzegania swojej marki na rynku.

Zjawisko ESG zaczyna być coraz częściej poruszane w literaturze z zakresu ekonomii i finansów. Relatywnie krótki okres wdrażania przez banki tego typu sprawozdawczości sprawia, że badacze wciąż poszukują jednoznacznej zależności występującej w sektorze bankowym. Weryfikacji próbowano poddawać rynek europejski (Bătae i in., 2020; Bătae, Dragomir, Feleagă, 2021; Di Tommaso, 2020), Bliski Wschód i Afrykę Północną (El Khoury i in., 2021; El Khoury, Nasrallah, Alareeni, 2021b), Azję (Ahmed, Ahmed, S. P., Hasan, 2018), kraje islamskie (Paltrinieri, Dreassi, Migliavacca, Piserà, 2020). Przedstawiony przegląd literatury pozwala na postawienie hipotezy: raportowanie ESG wpływa na efektywność banków komercyjnych.

Do weryfikacji postawionej hipotezy posłuży dynamiczny model regresji panelowej. Do opracowania wniosków na podstawie danych panelowych zostanie wykorzystana Uogólniona Metoda Momentów (GMM - Generalised Method of Moments). Model obejmuje zmienne bankowe i zmienne raportowania ESG w latach 2015 – 2021. Dane finansowe zostały zaczerpnięte z bilansu i rachunku zysków i strat opublikowane w bazie Thomson Reuters Eikon. Dane niefinansowe odnoszące się do raportowania ESG, również zostały pobrane z bazy Thomson Reuters Eikon. Estymacja ekonometryczna została przeprowadzona w programie Stata. Przesłanką do wykorzystania takiej estymacji jest skuteczność tej metody wykorzystanej przy niniejszej problematyce między innymi przez Azmi, Wajahat, et al. (2021), Vera-Gilces, Paul, et al. (2020), Karkowska (2016), Mostak (2017).

słowa kluczowe: banking, non-financial reporting, profitability

Transgraniczna działalność oddziału instytucji kredytowej

Agnieszka Bartolik (nauki prawne)

Funkcjonująca w Unii Europejskiej zasada swobody świadczenia usług doznaje pewnych ograniczeń w przypadku działalności podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Należące do tej grupy instytucje kredytowe jako instytucje zaufania publicznego pełnią szczególną rolę w gospodarce, co wiąże się z koniecznością ustanowienia odpowiednich ram instytucjonalnych, nakierowanych na stabilność ich działania oraz bezpieczeństwo klientów. Jednocześnie zbyt surowe i formalistyczne podejście do kwestii regulacji prawnych sektora bankowego prowadzi do ograniczania swobody działalności gospodarczej, nie zwiększając jednocześnie korzyści dla interesariuszy instytucji kredytowej, a w efekcie pozbawione jest celu. Konieczne jest znalezienie równowagi pomiędzy wysokim poziomem ochrony, a nadmiernym formalizmem prowadzenia działalności gospodarczej przez instytucje kredytowe.

Celem wystąpienia na konferencji interdyscyplinarnej będzie próba odpowiedzi na pytanie czy w świetle regulacji zawartych w przepisach ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. oddział instytucji kredytowej może świadczyć usługi bankowe w państwach członkowskich innych niż Polska. W przypadku pozytywnej odpowiedzi, prelegentka pochyli się również nad możliwymi ograniczeniami analizowanego modelu, a także potencjalnymi warunkami dodatkowymi, które muszą zostać spełnione przez instytucję kredytową.

Temat wystąpienia został wybrany ze względu na niepewność prawną, z którą mogą mierzyć się instytucje kredytowe planujące ekspansję zagraniczną. Kwestia prowadzenia działalności transgranicznej przez oddziały instytucji kredytowej nie została wprost uregulowana w przepisach prawa polskiego, co powoduje wątpliwości co do dopuszczalności takiego rozwiązania. Ze względu na to, że instytucje kredytowe podlegają nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego, obawa przed potencjalnymi sankcjami może w praktyce hamować potencjał wzrostu biznesowego tworząc bariery wejścia na nowe rynki.

Udzielenie odpowiedzi na zadane w referacie pytanie będzie wymagało analizy źródeł prawa unijnego regulujących kwestię swobody świadczenia usług, a także podstaw unijnego prawa bankowego. Konieczne będzie także pochylenie się nad kwestią charakteru formy prowadzenia działalności gospodarczej w formie oddziału.

W przygotowaniu wystąpienia zostanie wykorzystana tradycyjna dla prac prawniczych metoda dogmatyczna, opierająca się na metodach wykładni językowej, teleologicznej, historycznej i systemowej. Wykorzystanie tej metody będzie opierać się na analizie aktów normatywnych o istotnym znaczeniu dla analizowanego problemu, poglądów doktryny, a także unijnego dorobku orzeczniczego, który stanowi punkt wyjścia dla rozumienia zakresu oraz sposobu korzystania z zasady swobodnego świadczenia usług.

słowa kluczowe: zasada jednolitego paszportu, bank, swoboda świadczenia usług

Węzłowe zagadnienia problematyki sukcesji administracyjnoprawnej na przykładzie zmiany inwestora w procesie inwestycyjno-budowlanym

Sebastian Juszcak (nauki prawne)

Przedmiotem wystąpienia jest zagadnienie sukcesji administracyjnoprawnej inwestora w procesie inwestycyjno-budowlanym. Następstwo prawne inwestora w procesie inwestycyjno-budowlanym ma zarówno ogromny walor teoretycznopoznawczy, jak i duże znaczenie praktyczne. W warstwie teoretycznej przedmiotowe zagadnienie łączy w sobie jedną z najciekawszych i niezwykle złożonych kwestii prawa administracyjnego, tj. kwestię następstwa prawnego z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem regulacyjnym procesu inwestycyjno-budowlanego oraz unormowaniami innych gałęzi prawa. Na gruncie praktyki możliwość sukcesji administracyjnoprawnej inwestora kreuje wiele źródeł ryzyka wymagających identyfikacji w analizie prawnej transakcji nabycia przedsiębiorstwa czy nieruchomości (due dilligence).

Podstawową zasadą przy sukcesji administracyjnoprawnej jest nieprzenoszalność praw i obowiązków wynikających z decyzji administracyjnej, co tworzy jednocześnie pewien paradoks. U podłoża tej zasady leży fakt, że prawa i obowiązki publicznoprawne skonkretyzowane przez organ administracji publicznej są skierowane do indywidualnego adresata. Przywołana powyżej zasada znajduje pewne wyjątki. Kluczowe jest odróżnienie sukcesji administracyjnoprawnej generalnej od syngularnej, ponieważ zasady sukcesji przedstawiają się odmiennie w tych przypadkach.

Problemem badawczym podejmowanym w wystąpieniu analiza instytucji sukcesji administracyjnoprawnej na tle zmiany inwestora w procesie inwestycyjno-budowlanym. Głównym pytaniem badawczym jest to, czy obecne regulacje prawne zapewniają optymalny model sukcesji administracyjnoprawnej inwestora. Jednocześnie, aby udzielić odpowiedzi na główne pytanie badawcze niezbędne jest postawienie szeregu pytań szczegółowych:

- 1) w jaki sposób obecne regulacje prawne różnicują zasady sukcesji generalnej i syngularnej oraz jakie są tego konsekwencje?
- 2) jakie tendencje można dostrzec w orzecznictwie w kontekście sukcesji administracyjnoprawnej inwestora – liberalne czy restrykcyjne?
- 3) jakie problemy można dostrzec na gruncie obecnych unormowań – tak problemów teoretycznych, jak i praktycznych – oraz w jaki sposób można je rozwiązać?
- 4) czy do polskiego systemu prawnego należy wprowadzić jakieś zmiany legislacyjne w zakresie przedmiotu badań, a jeżeli tak, to jakie?

Autor stawia hipotezę, że model *de lege lata* sukcesji administracyjnoprawnej inwestora w procesie inwestycyjno-budowlanym nie jest optymalny w związku z brakiem dostatecznie precyzyjnych regulacji. Dotyczy to zarówno niejednoznaczności regulacji obejmującej sukcesję generalną, jak i wątpliwości interpretacyjnych związanych ze stosowaniem przepisów regulujących sukcesję syngularną.

Do rozwiązania problemu badawczego zostanie zastosowana przede wszystkim metoda dogmatycznoprawna. Przy analizie dogmatycznoprawnej zostanie wzięta pod uwagę nie tylko treść normatywna regulacji prawnych, ale również wykładnia wypracowana w doktrynie oraz w orzecznictwie. Metoda dogmatycznoprawna zostanie uzupełniona metodą historycznoprawną, która pozwoli na umieszczenie obecnych regulacji w szerszym kontekście. Będzie to stanowiło również cenny materiał dla refleksji nad niedostatkami obowiązujących rozwiązań.

Wystąpienie podejmuje złożoną problematykę, która do tej pory nie była przedstawiona w sposób kompleksowy w literaturze. Jednocześnie dotyczy tematu o ogromnym znaczeniu teoretycznym, jak i praktycznym. Wnioski płynące z badań nad poszukiwaniem optymalnego modelu sukcesji administracyjnoprawnej inwestora stanowiłyby cenny materiał teoretycznopoznawczy, jak również realną pomoc dla podmiotów funkcjonujących w obrocie prawnym, których działalność dotyczy bezpośrednio przedmiotu badania. Stąd owocem wystąpienia będzie przedstawienie wstępnych wniosków *de lege ferenda*.

słowa kluczowe: sukcesja administracyjnoprawna – inwestor – proces inwestycyjno-budowlany – nieprzenoszalność praw i obowiązków

Panel 4

Państwo i współpraca międzynarodowa

osoba prowadząca: dr Aleksandra Jaskólska

Niemcy nowoczesnym państwem imigracyjnym – analiza procesu decyzyjnego w parlamencie

Mateusz Jamro (nauki o polityce i administracji)

Stałym elementem polityki w systemie demokratycznym jest spór. Toczy się on głównie na arenie parlamentarnej gdzie ścierają się ze sobą postulaty rządu i opozycji. Na znaczenie konfliktu jako elementu dynamizującego życie polityczne zwracali uwagę chociażby Ralf Dahrendorf czy Lewis Coser. Konflikt rozwija się zwłaszcza wokół tematów o dużym ładunku emocjonalnym, poruszających opinię publiczną. Jednym z nich jest kwestia polityki migracyjnej. Niemiecka gospodarka potrzebuje dużej liczby dobrze wykwalifikowanych specjalistów. Tylko w ten sposób można zapewnić dobrobyt i system zabezpieczenia społecznego. Jest to wynik zmian demograficznych (niskiej dzietności oraz starzenia się społeczeństwa), dynamicznego rozwoju gospodarczego, rosnącej konkurencji w zglobalizowanej gospodarce. Z tego powodu Niemcy od 2005 roku nieustannie modernizują swoją politykę migracyjną.

Celem referatu jest przedstawienie wyników badania najnowszego ustawodawstwa w zakresie pozyskiwania pracowników wysoko wykwalifikowanych. Bazując na analizie treści debat parlamentarnych wokół Fachkräfteeinwanderungsgesetz weryfikacji poddano hipotezę mówiącą że, w zakresie pozyskiwania pracowników wysoko wykwalifikowanych panuje ogólnoniemiecki konsensus a konflikt polityczny wokół tego obszaru polityki imigracyjnej ma charakter pozorny.

słowa kluczowe: Decydowanie polityczne, migracje

Między prawicą i lewicą. Czeska Partia Piratów jako ugrupowanie parlamentarne

Cezary Paprzycki (nauki o polityce i administracji)

Czeska Partia Piratów jest obecna na scenie partyjnej od 2009 roku. Swoją relewancję polityczną zyskała dopiero osiem lat później, kiedy po raz pierwszy wprowadziła własnych przedstawicieli do izby niższej czeskiego parlamentu. Ugrupowanie powstało jako studencki ruch optujący za większą transparentnością w życiu publicznym, demokracją bezpośrednią i poszerzeniem pola wolności osobistych – w tym wolności w internecie. Początki funkcjonowania partii na scenie politycznej Republiki Czeskiej wiązały się z szeregiem problemów instytucjonalnych oraz niską rozpoznawalnością działaczy ugrupowania, co bezpośrednio przełożyło się na wyniki wyborcze poniżej progu wyborczego uprawniającego do uzyskania miejsc w Izbie Poselskiej. Zaskakujący wynik z elekcji parlamentarnej w 2017 roku sprawił, że Piraci stali się jednym z dominujących ugrupowań, dzięki zbudowaniu trzeciego, co do wielkości klubu poselskiego. Z kolei po 2021 roku, chociaż ze znacząco mniejszą reprezentacją parlamentarną, Piratom udało się zawiązać koalicję rządzącą. Piraci od początku instytucjonalizacji ruchu starają się unikać bezpośredniej kwalifikacji na płaszczyźnie lewica-prawica.

W swoim wystąpieniu przybliżę historię Partii Piratów oraz poddam analizie jej funkcjonowanie, jako ugrupowania parlamentarnego. Aby możliwie wyczerpująco zaprezentować ww. temat, niezbędne jest odniesienie się zarówno do danych zastanych, takich jak dokumenty programowe, broszury kampanijne czy wyniki wyborcze, ale również krytyczna analiza dyskursu medialnego, podejmowanego przez przedstawicieli Partii na przestrzeni lat. Dzięki zastosowaniu triangulacji metod jakościowych i ilościowych będzie możliwe pełne ukazanie relewancji ww. partii na arenie czeskiej i europejskiej polityki. Szczególna uwaga będzie poświęcona kwestii samoidentyfikacji partii na płaszczyźnie ideologicznej. W swoim wystąpieniu podejmę również próbę odpowiedzi na pytanie, czy podział na lewicę i prawicę – na przykładzie Czeskiej Partii Piratów – jest nadal aktualną klasyfikacją politologiczną.

W moim wystąpieniu odniosę się również do istniejącej literatury przedmiotu, zarówno tej standaryzujące wiedzę w naukach politycznych, jak i bezpośrednio odwołującej się do analizy ugrupowania wspomnianego w tytule. Wstępnie postawiona hipoteza badawcza zakłada, że podział na linię lewica-prawica nie odpowiada dzisiejszemu zróżnicowaniu poglądów społecznych, a w społecznościach Europy Środkowo-Wschodniej nigdy nie znalazł w pełni odniesienia znanego z prac naukowych oraz podręczników do nauk politycznych.

słowa kluczowe: lewica, prawica, partia polityczna, Czechy

Pluralizm prawny w teorii porządków prawa Santiago Romano. Aktualność koncepcji względem współczesnych zjawisk pluralizmu konstytucyjnego

Cezary Węgliński (nauki prawne)

Instytucjonalizm prawniczy stanowił na początku XX w., oryginalne, zorientowane polemicznie wobec normatywizmu, ujęcie prawa będące propozycją zastosowania modeli opisu i teorii wypracowanych na gruncie ówczesnej socjologii. Jedno z najbardziej doniosłych zapożyczeń instytucjonalizmu z ogólnej nauki o społeczeństwie XIX w. polegało na wprowadzeniu do prawoznawstwa rozbudowanych koncepcji pluralizmu porządków normatywnych i prawnych. W tym zakresie interesującym jest pytanie, czy koncepcje te pozostają aktualne w kontekście analizy współczesnych przejawów pluralizmu porządków prawnych, w szczególności rozwoju prawa europejskiego i międzynarodowego w ujęciu doktryny pluralizmu konstytucyjnego (constitutional pluralism). W niniejszym wystąpieniu postaram się odpowiedzieć na to pytanie badawcze z perspektywy teorii instytucjonalnej autorstwa Santiago Romano, jednego z dwóch czołowych przedstawicieli nurtu instytucjonalnego w nauce prawa.

Santi Romano był uznanym profesorem prawa administracyjnego i konstytucyjnego na uniwersytetach w Modenie, Mediolanie oraz na Uniwersytecie La Sapienza w Rzymie. Jest autorem prac takich jak m.in. *Principi di diritto amministrativo italiano* (1901), *Corso di diritto costituzionale* (1926), *Principi di diritto costituzionale generale* (1945). W swoich pracach w zakresie metodologii przyjmował w porównaniu z M. Hauriou, drugim przedstawicielem nurtu instytucjonalnego, znacznie węższą perspektywę badawczą (wychodząc od analizy stricte prawniczej). Instytucjonalna teoria prawa w ujęciu Santiago Romano oparta jest na uznaniu pluralizmu porządków prawnych i przekonaniu o ich wzajemnym oddziaływaniu. Ten drugi element stanowi jego istotny wkład w rozwój prądu rozwijanego przez M. Hauriou. Najważniejszym tekstem źródłowym w tym zakresie jest wydany w 1918 r. traktat pt. „L’Ordinamento giuridico” (Porządek prawa). Odbiór teorii Romano przywołany zostanie w ograniczonym zakresie w odniesieniu do prac m.in. Norberto Bobbio (1975), Massima La Torre (1999), Marii Lucii Tarantini (2011) i Mariano Croce.

Dla S. Romano pojęcie porządku wydaje się stanowić matrycę dla obserwacji prawidłowości w organizacji społeczeństwa, którego cechą jest jednocześnie płynność i stabilność w ramach istniejących instytucji, a opis państwa i prawa wymaga interdyscyplinarnej analizy z perspektywy różnych nauk społecznych, antropologicznych i filozoficznych. Co istotne w kontekście postawionej hipotezy, w teorii S. Romano brak jest założenia o nadrzędności państwa oraz funkcji państwowych, które nadaje prawu państwowemu bezwzględne pierwszeństwo i rolę spajającą względem pozostałych porządków prawnych. Miejsce tego założenia zajmuje zasada tzw. rilevanza czyli odpowiedniości/właściwości danego porządku. W tym zakresie teoria porządków prawnych S. Romano jest ściśle pluralistyczna, co pozwala na inną niż w przypadku M. Hauriou perspektywę na problem pluralizmu prawnego oraz, współcześnie, np. kwestie tzw. pluralizmu konstytucyjnego. W wystąpieniu postaram się przedstawić, jak przyjęcie w analizie państwa i prawa założeń instytucjonalizmu S. Romano może przyczynić się do lepszego zrozumienia dynamiki rozwoju współczesnego konstytucjonalizmu oraz weryfikacji lub krytyki tez formułowanych we współczesnych debatach dotyczących transformacji i przyszłości instytucji konstytucyjnych.

słowa kluczowe: instytucjonalizm prawny, teoria instytucji, pluralizm prawny, porządek prawa, pluralizm konstytucyjny

O aktualności teorii zależności w badaniach integracji europejskiej krajów Grupy Wyszehradzkiej

Filip Leśniewicz (nauki o polityce i administracji)

Grupa Wyszehradzka została powołana w 1991 roku przez trzy państwa tj. Polskę, Węgry oraz Czechosłowację. Kraje, które dopiero co weszły na drogę ustrojowej i gospodarczej transformacji, należały po II Wojnie Światowej do bloku politycznego pod przywództwem Związku Radzieckiego. W tym samym czasie w naukach społecznych doszło do nie mniej spektakularnego zwrotu, a krytyczna teoria społeczna w postaci tradycji zależnościowej czy myślenia w kategoriach klas społecznych zostały zupełnie zmarginalizowane, by nie powiedzieć, że zniknęły z przestrzeni nauk społecznych.

Po Globalnym Kryzysie Finansowym lat 2007-2008 tradycja zależnościowa zaczęła być odkrywana na nowo. Zaczęli po nią sięgać nie tylko badacze z Ameryki Łacińskiej, skąd wywodzi się ta tradycja, lecz także badacze zajmujący się Europą.

Perspektywa zależności posiada dwie istotne cechy, które stanowią o jej wartości dla wykorzystania jej do badań krajów Grupy Wyszehradzkiej. Po pierwsze, jest to tradycja, która swój początek ma na peryferiach światowego kapitalizmu, a także na peryferiach produkcji globalnej wiedzy (Rodriguez Medina, 2014; Seers, 1979) i z perspektywy peryferii opisuje globalny porządek gospodarczy. „Zmusza nas żeby zobaczyć lokalny kontekst w relacji do systemowych globalnych procesów” (Kvangraven, 2020, s. 93). Jest to więc tradycja, której perspektywa wychodzi od doświadczeń peryferii, a nie krajów centrum jak ma to miejsce w przypadku ekonomii neoklasycznej, teorii modernizacji czy teorii funkcjonalnych.

Po drugie, tradycja zależności pozwala porównywać próby przezwycięzania sytuacji peryferyjnej. Regiony Południowo-Wschodniej Azji, Ameryki Łacińskiej, Północnej Afryki czy Europy-Środkowo Wschodniej w związku z podobnym miejscem zajmowanym w strukturze globalnego kapitalizmu mają wspólne dla siebie doświadczenia, których zrozumienie może być łatwiejsze dzięki zastosowaniu narzędzi jakie oferuje perspektywa zależnościowa.

Niniejsze wystąpienie będzie koncentrowało się na opisanu szczególnych cech krajów Grupy Wyszehradzkiej oraz na przedstawieniu nowych koncepcji teoretycznych związanych z tradycją zależności, które mogłyby być owocnie wykorzystywane do badań integracji europejskiej krajów Grupy Wyszehradzkiej.

Przedstawię w nim koncepcję Zależnościowego Programu Badawczego (Dependency Research Programme) rozwijanego m.in. przez Ingrid Kvangraven a bazującego na metodologii programów badawczych zapoczątkowanych przez Imre Lakatosa. Bazując na koncepcjach mechanizmów i sytuacji zależności przedstawię poszczególne wymiary zależności, które są widoczne w krajach V4 i które mogą być obiektem dalszych badań.

słowa kluczowe: Grupa Wyszehradzka, centrum, peryferie, zależna industrializacja, teoria zależności

Investments

chair: dr hab. Stanisław Cichocki

Investors' Reaction to Banning IFRS use by Domestic Firms in Alternative Market

Paulina Szymanek (Economics and Finance)

This paper analyses the regulatory context, i.e., how IFRS users investing in Poland react to banning IFRS use by domestic firms in the alternative trading market (NewConnect) after six years of regulatory arbitrage. In other words, it studies their portfolio investment and FDI outward sensitivity to the end of regulatory arbitrage opportunity given by the alternative market's regulation in the country where accounting law limits IFRS use to regulated markets and business groups where the parent company uses IFRS. It builds on the natural experiment of prohibition of domestic IFRS users issuing shares on the alternative (not-regulated and cheaper) trading market after 2012. Thus, it checks if investing decisions consider opportunities to gain funds or attract other investors and build trust through IPOs on the unregulated market dedicated to start-ups and engaged in R&D activity. We use difference-in-differences, GMM dynamic panel-data analysis with Arellano-Bond and Arellano-Bover/Blundel-Bond estimators for the Knowledge-Capital model on portfolio investment, outward FDI overall, and three FDI components based on debt, equity, and earning reinvestment in 2003-2019. As a result, we observed a 69% growth rate of IFRS users investing in Polish firms in 2012 (317% growth of Swedish investors and 219% of Portuguese), dropping to 8% in 2013 and 3% in 2018. Banning IFRS use by domestic firms in the alternative market discourages leading foreign investors – thus, portfolio investments, total FDI, debt-based FDI flows, and earnings reinvestment decreased. Also, portfolio investments, total, equity-

based and debt-based FDI from countries having more IFRS users have been reduced since 2013 due to the IFRS ban for domestic firms.

keywords: IFRS users, alternative market, FDI, portfolio investment, banning IFRS use

Revisiting the gravity-based model for estimating illicit financial flows – a new approach

Anna Popik-Mazur (Economics and Finance)

Objective: The purpose of this article is to prepare a modification of Walker's gravity model to estimate illicit financial flows, as well as to identify the reasons for their occurrence.

Design/methodology/approach – This study uses a descriptive and quantitative approach, modifying an updated version of Walker's gravity model by Ferwerda et al. (2020) to measure global money laundering. The original Walker gravity model was initially developed by John Walker in 1994. We apply data for Suspicious Activity Reports and particular and variables which effect on them.

Findings – The most significant impacts of illicit financial flows have variables regarding to distance and country size. We also tested a significance of additional variables which in our opinion have a crucial effect on illicit financial flows.

Research limitations/ implications – We based on Suspicious Activity Reports which were compared by subjects with above-threshold transactions (over 15.000 EUR) reported to General Inspector of Financial Information (GIFI).

Originality/value – We have confirmed that Suspicious Activity Reports can be used interchangeably with Suspicious Transaction Reports, however they should be attributed to individual transactions. Furthermore, we enriched the model with other relevant explanatory variables like social capital index, cyber security, financial freedom and financial secrecy.

keywords: anti-money laundering, gravity-based model, illicit financial flows

The Simulation of Price Mechanism with Agent-based Models and Reinforcement Learning

Jan Lisicki (Economics and Finance)

In the presentation I will present the price mechanism build in the ACE environment where the agents take their decision by learning with various reinforcement learning algorithms. The simulation will present the process of determination price in agent based model where there are two groups of agents: buyers – who want to buy a unit of good for lowest possible price and sellers who want to sell a unit of good for highest possible price. The presentation will show how the price adapts depending on the rules and constraints defined for each simulation and I will compare results with theoretical optimum prices. The comparison of different RL algorithms is substantial part of the PhD thesis in which I plan to build an agent-based model with which enables to recreate the course of a crisis depending on the adopted institutional and environmental conditions.

For this reason, an important part of the thesis will be the analysis of the various systems for determining the price of goods - the work will compare: the Walrasian auction mechanism, in which the balance of supply and demand will be achieved by the auctioneer's mechanism [Walras, 1874], Fisher's market, where the key is to find a competitive equilibrium [Brainard, Scarf, 2000], the Chamberlin experiment wherein the price was set based on the random connection of agents [Chamberlin, 1948], the Smith experiment which replace Chamberlin assumptions with double auction mechanism [Smith, 1962] and the Zero Intelligence traders who make decision based on some simple constraints [Sunder, Gode, 1993]. Some of mechanisms are simple algorithms – ready to implement, however other (like Smith experiment) requires the creation of complicated process of decision making in order to simulate real consumers. The RL algorithms can be used to recreate this process and the purpose of this presentation will be to compare various algorithms such as SARSA, Q* and Monte Carlo simulation [Watkins, 1989]. Each experiment will be conducted in agent based environment in order to test and observe the mechanisms and to compare their outcomes.

Apart from the need to test the price formation process for thesis purposes, such simulations can be very useful for teaching entry level economics students instead of a standard, theoretical, supply vs demand curves approach. The simulation of the price generation process in an agent based environment can be more understandable because it works on real life examples rather than economics dogmas.

keywords: reinforcement learning, agent-based economics, simulation, microeconomics

The Effects of Interest Rate and Tax Rate Changes Over the Investment Activities of Firms

Rasim Öztürk (Economics and Finance)

One of the boosters of economic growth is firm-level investment. Mainly starting from Jorgenson (1963, 1967) and Tobin (1969), scholars have put forward theories and empirical analyses to explain firm-level investment. In general, the investment activities of firms are explained by output movements (Sharma & Vidisha 2018; Ababio et. al., 2018), tax rate changes (Summers 1981; Fazzari et.al., 1988; Cummins et. al., 1994, 1996), interest rate changes (Gilchrist & Zakrajsek 2007; Lin et. al., 2018), asymmetric information in the investment markets (Fazzari & Athey, 1987), and internal or external finance (Kaplan & Zingales, 1997).

Although the literature has mostly focused on the effects of various exogenous variables as mentioned above, few works have examined the combined effects of any of two exogenous variables on the investment activities of firms. Especially, very few works have improved the theory of firm-level investment when it comes to the effects of interest rate and tax rate changes. Some examples are Auerbach (1989) and Hasset and Hubbard (2002). Although these works consider both the interest and tax rate changes, they did not examine the combined effects on the firms' investment activities with their simulations of models. They examine either the changes in tax rates or the changes in interest rates over investment alone.

In addition to the lack of theoretical examination of the combined effect of interest rate and tax rate changes, there is also a lack of empirical examination of the combined effects of these exogenous variables over the investment activities of firms. Due to the current macroeconomic developments in the world, many countries change their interest rates and tax rates. These changes will collectively and simultaneously affect the investment decisions of firms. Thus, it is worth analyzing empirically how the combined effects of interest rate and tax rate changes would impact the investment decisions of firms.

The baseline model of this dissertation demonstrates the simplified, discrete-time version of the neoclassical investment theory with the inclusion of tax rate changes. The simulations show that the inclusion of the tax rate changes affects the investment activities of the firms negatively. Also, the simulations show that the combined effect of interest rate and tax rate changes impacts the investment activities of firms negatively. As the next step, this dissertation empirically tests how the interest rate and tax rate changes collectively impact the growth rate of investment with the aggregated data from the United States. For this end, vector autoregressive estimation method and local projection estimation methods will be used. The empirical work hypothesizes that the combined effects of the exogenous variables will have a larger negative impact on the investment activities of firms than tax rate changes or interest rate changes alone.

keywords: Firm level investment, tax rate changes, interest rate changes.

Boosted Value at Risk and Expected Shortfall - application of gradient boosting machine learning models in market risk estimation problem

Michał Woźniak (Economics and Finance)

The field of market risk estimation using statistical methods is extensive, with classic models such as ARCH (Engle, 1982), GARCH (Bollerslev, 1986), SV (Taylor, 1986), EGARCH (Nelson, 1991), GJR-GARCH (Glosten et al., 1993), TGARCH (Zakoian, 1994), RiskMetrics™ (Morgan, 1996), EVT-POT (Embrechts et al., 1999), FHS (Barone-Adesii et al., 1999), CAViaR (Engle & Manganelli, 2004), and more recent developments in semiparametric models such as ES-CAViaR (Taylor, 2019) and GARCH-FZ (Patton et al., 2019). Shallow machine learning models in this field have mainly utilized the Support Vector Regression (SVR) algorithm, including models like SVR-GARCH-KDE (Lux et al., 2020), EWQR-SVR (Xu, 2016), and SVM-HAR-ARCH (Khan, 2011). A noteworthy advancement is the HCR-GARCH algorithm (Woźniak & Chlebus, 2021), and recent attempts have been made to implement NGBoost for real-time Expected Shortfall (ES) estimation (Cai et al., 2020).

This paper aims to develop shallow statistical learning models for market risk estimation based on the Natural Gradient Boosting (NGBoost) architecture (Duan et al., 2020). The research questions posed here are: (RQ.2.1) Are the developed shallow statistical learning models for market risk estimation more effective than state-of-the-art models?; (RQ.2.2) Are models directly estimating the probability density function (pdf) of returns more effective than hybrid models estimating the pdf of variance-cleared residuals in the GARCH model?; (RQ.2.3) Is the NGBoost model the best in the class of gradient boosting models?

The methodology involves implementing the NGBoost architecture for market risk estimation in two approaches: (1) direct estimation of the conditional pdf of returns; (2) estimation of the pdf of variance-cleared residuals in the GARCH model. Additionally, NGBoost will be compared with other boosting models, such as xgboost-distribution (CDonnerer, 2023), Probabilistic Gradient Boosting Machines (Sprangers et al., 2021), XGBoostLSS (März, 2019), LightGBMLSS (StatMixedML, 2023), Model Agnostic Prediction Interval Estimator (Taquet et al., 2022), and Boosted ARCH (Seitz, 2022). Results of the experiments will be evaluated with custom Light Benchmark which consists of 375 validation paths, of which two thirds are dedicated to VaR and one third to ES. It covers following categories of validation techniques during the scoring procedure: fulfilling regulatory requirements, forecasting adequateness and capital effectiveness. Benchmark paths are built on such dimensions as: asset categories, representatives of each asset category, testing periods, testing period sizes, testing horizons and VaR/ES confidence levels.

The developed shallow statistical learning models for market risk estimation, based on the NGBoost architecture, show improved performance in comparison to existing state-of-the-art models. By leveraging the strengths of the gradient boosting algorithm, the proposed models achieve higher accuracy and generalization capabilities in estimating market risk. Directly estimating the pdf of returns is less effective than hybrid models estimating the pdf of variance-cleared residuals in the GARCH model. NGBoost is the best in its class among gradient boosting models for market risk estimation due to its unique features and robust performance.

keywords: market risk, value at risk, expected shortfall, gradient boosting, uncertainty

Emotions

chair: dr Zuzanna Toeplitz

“Casual hate” among youngest users on Instagram

Nawojka Gurczyńska (Social Communication and Media Studies)

Studies on the impact of various aspects of social media on the mental wellbeing of users have proven a number of problematic effects. A systematic review of articles of the impact of smartphones and social media on the mental health of young people indicates an increase in mental distress, self-harm, and suicidal behaviour in this group. Negative impact include: eating and body-image disorders (especially among young women), decrease in life satisfaction, normalisation of self-harm and suicidal behaviour, increased feelings of boredom, and sleep disturbances. However, most of the studies investigating these negative effects point to the fact that these phenomena are not universal, that is, some users seem to be more immune than others. One such 'shield' appears to be self-esteem, which is closely linked to self-confidence, including confidence in one's own abilities. In response to increasing indications of deteriorating mental health among children and adolescents in Poland, a number of reports on the subject have been prepared in recent years. The authors of the Unaweza Foundation report (2023) 'Young Heads. Report of a study on mental health, self-esteem and self-efficacy among young people' use the term 'triad of child and adolescent mental health crisis': loneliness, extremely low self-esteem and low self-efficacy. In this paper, I investigate the language of comments between users on the Instagram profiles of female influencers most popular among among young users. The research questions are: 1. what are the distinctive features of hate language on Instagram?; 2. how can the distinctive characteristics of hate on Instagram specify the dynamics between hate and young people's self-esteem? I pose the following hypotheses: 1. People who seek positive reinforcement on influencer profiles face hate from other observing users; 2. A vicious circle of deepening low self-esteem is created: low self-esteem caused by self-confidence-destroying messages results in seeking reinforcement on social media and smartphones overuse; some users encounter hate, which exacerbates low self-esteem problems. The research sample is a corpus of Instagram user comments under a hundred posts by ten female influencers. Based on an inductively created coding key, previous research on the relationship between self-esteem and social media and tools developed in the NLP research community, I analyse the comments in four categories: abusive/vulgar language, 2. language category of the comments, 3. communication situation, 4. abusiveness scale. Based on the results, I propose a 'casual hate' category to describe the normalisation of the phenomenon on the one hand (casual), and the high abusiveness on the other (hate).

keywords: hate, Instagram, youth studies, social media, self-confidence

Consequences of the ambiguous emotional load in words

Adrianna Wielgopalan (Psychology)

While most of the stimuli we encounter is unidimensional and equivocal, some of them may be mixed and ambiguous. In psychology experiencing the mixed, ambiguous emotions is defined as experiencing affective states of opposite characteristics (e.g. positive and negative) at the same time (Cacioppo et al., 2011). Emotions of ambiguous characteristics are a very specific kind of affective experience (Cacioppo & Berntson, 1994), and it seems that they might have distinctive consequences, different than unidimensional emotions.

In the presented doctoral project a novel model of mixed affective experiences is introduced (Wielgopalan & Imbir, in review), allowing to describe three different kinds of ambiguity. The main assumption behind the model is that valence – a dimension present in previous research and potentially creating the phenomenon of ambivalence – is not nearly enough to fully capture the variety of human emotions. Therefore, more dimensions are needed; those dimensions create dualistic spaces on which the ambiguity might be mapped, namely: valence (dimensions of positivity and negativity), origin (dimensions of automaticity - an innate reaction to the stimuli, fast and effortless; and reflectiveness, being more thoughtful reaction, slow and effortful; Imbir, 2016; Jarymowicz, Imbir, 2015), and activation (biological, automatic arousal, and more deliberative subjective significance; Imbir, 2016; Imbir et al., 2017; van Hoof et al., 2008).

Each of those ambiguities on three different spaces may be perceived in emotional load of words (Wielgopalan & Imbir, 2022) and significantly change their assessment and managing visual attention towards them (Wielgopalan & Imbir, 2023). However, it seems that those words may also bring their own consequences to the cognitive functioning.

I decided to study the working memory (with the usage of *N*-back task), assuming that the ambiguous emotional load in words will affect the effectiveness of working memory. I expected that words of ambivalence and origin ambiguity will elicit longer reaction times, higher accuracy in performing the task (Exp 1 and 2), and longer fixations (Exp 3) than unidimensional words. This effect should be opposite for the activation ambiguity, for which the reaction times should be shorter, accuracy lower, and fixations shorter than for unidimensional words.

In the series of experiments participants (Exp. 1: $N = 60$; Exp. 2: $N = 60$; Exp 3: $N = 40$) were asked to complete the *N*-back task in different versions, using the previously validated database of words (Wielgopalan & Imbir, 2022). Obtained results showed significant differences in reaction times (reaction times for unidimensional words were significantly shorter than for all the groups of ambiguous stimuli) and the accuracy (which was significantly higher for ambivalent and origin stimuli than unidimensional and those of activation ambiguity). The differences in the eye-tracking measurements were also confirmed.

Obtained results confirmed the hypotheses and further proofed the distinctiveness of the consequences for unidimensional and ambiguous stimuli. They constituted an empirical usage of the theoretical model (Wielgopalan & Imbir, in review) and allowed to explore the variety of emotional states. The model may be used in many fields of psychology, but also in linguistic studies.

keywords: Emotional ambiguity; ambivalence; emotional words; N-back task;

“So, isn’t that hate speech?” Preliminary research on the role of moral foundations in sensitivity to hate speech.

Kamila Zochniak (Psychology)

What is hate speech? Why do people disagree so fundamentally about what language is acceptable - and which statements constitute hate speech? Results of the research indicate that differences in the assessment of various behaviors result from differences in the extent to which certain moral foundations are adhered to (Graham et al., 2009; 2013). What is more, research reveals that people with high *social dominance orientation* (SDO; Pratto et al., 1994) accept hate speech, while people with high *right-wing authoritarianism* (RWA; Altmeyer, 1988; 1998) do not (Bilewicz et al., 2017). In addition, right-wing authoritarianism and social dominance orientation are positively related to binding moral foundations and negatively to individualistic foundations (Graham et al., 2009). In the presented research, I examined the role of selected moral foundations (care moral foundation and sanctity moral foundation) in sensitivity to hate speech and the mediation effect of social dominance orientation and right-wing authoritarianism. The results of analyzes of five studies (Study 1: Poland, $N = 261$; Study 2: study on representative samples in six European countries, $N = 11383$, Study 3: study in six European countries, $N = 6118$, Study 4: Poland, $N = 524$, Study 5: Poland, $N = 514$) indicate that care moral foundation (individualistic moral foundation) and sanctity moral foundation (binding moral foundation) mediate differently the effect of social dominance orientation and right-wing authoritarianism on the sensitivity of hate speech towards various groups. Social dominance orientation was positively related to sanctity and negatively to care, and right-wing authoritarianism was positively associated with two moral foundations. Importantly, care moral foundation positively predicted sensitivity to hate speech, while sanctity moral foundation predicted it in the opposite way. Moreover, the same effect was present for the use of hate speech and the assessment of offensiveness of hate speech. The presented studies constitute preliminary research to the proper studies in this novel topic.

keywords: hate speech, morality, SDO, RWA

Matching on the love language within framework of relationship satisfaction, sexual satisfaction and emotional intelligence among romantic heterosexual couples.

Olha Mostova (Psychology)

Gary Chapman (1992) distinguished five ways in which partners communicate their affection, referred to as 'love languages' (LLs): 1) words of affirmation, 2) quality time, 3) receiving gifts, 4) acts of service, 5) physical touch. According to the author, greater coherence between one's preference to receive and partner's way to express love leads to higher relationship quality.

The similarity between romantic partners in different domains was found to be associated with relationship satisfaction (RS) (e.g. Gonzaga, Campos & Bradbury, 2007). Partners' RS also appears to be significantly related to their sexual satisfaction (SS) (e.g. Litzinger & Gordon, 2005).

Emotional intelligence (EI) appears to be a vital predictor of the romantic relationship quality (e.g. Nasiri, Marashi, & Raji, 2014). The positive association also exists between EI and RS (Brackett, Warner & Bosco, 2005; Lavalekar, 2010), and between EI and SS (Rahmati & Mohebbi-Dehnavi, 2018; Silva et al., 2016).

Objectives: I aim to re-examine some of the findings (e.g. Mostova, Stolarski & Matthews, 2020) and check for the possible relation LLs have to other variables by implementing our new, continuous approach to measuring LLs. Since the previous studies (e.g. Nichols, 2018) based the interventions on the categorical way of evaluating LLs, lacked the no-treatment or alternative treatment control group(s), and had small sample sizes, I aim to develop a more methodologically sound research design and explore the effectiveness of the 5 LLs intervention program.

Hypotheses or research questions: First, I aim to test the hypotheses that the knowledge about the degree of couples' coherence in all five LLs domains and understanding of the specific behavior associated with each category, would boost partners' match on LLs and their RS and SS. Next, I aim to test the hypothesis that people with higher levels of EI would improve in the degree of matching on LLs, while those with lower levels of EI would lack such progress over time. I will also explore whether expressing affection in a way one's partner prefers to receive it predicts relational maintenance in a 2-year period.

Description of methodology: The study that explores the effectiveness of the 5 LLs intervention program will begin by the pretest measuring participants' level of RS and SS, EI, as well as the degree of partners' matching on LLs. In a month following the instructional training, each group will take a posttest. Another study will empirically test the effects that matching on LLs has on relationship quality in a 2-year follow-up and explore the role of EI in partners' fitting on LLs. It will compose of the cross-sectional analysis of the data obtained during the first assessment in the study.

Conclusions: I expect that expressing affection in a way one's partner prefers to receive it is positively associated with the relational maintenance in a 2-year period and that matching between partners is mediated by EI. I also predict that the knowledge about the degree of couples' coherence in all five LLs domains and understanding of the specific behavior associated with each category boosts partners' match on LLs and their RS and SS.

keywords: Love languages, satisfaction, empathy, couples.

Teacher well-being in India: A discussion

Karuna Finch (Education)

Teachers play a critical role in the education system, particularly in countries like India where access to quality digital resources is limited and academic success can significantly impact social mobility (Smith, 2019). Assessing the quality of teachers can be accomplished by considering their well-being as a measure (Hakanen et al., 2020). Defining and measuring well-being can be challenging due to its multifaceted and subjective nature. Therefore, the present study aims to develop a framework that enhances the conceptualization and understanding of teacher well-being (Ryan & Deci, 2001).

The proposed framework for assessing teacher well-being encompasses various dimensions, including physical and mental health, work-life balance, job satisfaction, professional development opportunities, social support networks, and recognition within the education community (Aloe et al., 2014; Nübold et al., 2020).

By considering these dimensions, a holistic understanding of the factors influencing a teacher's overall quality of life and job performance can be achieved (Hakanen et al., 2020). This comprehensive understanding can guide the development of policies and initiatives aimed at improving teacher well-being, which in turn can positively impact the quality of education provided to students and contribute to the overall development of the nation (Ingersoll & Strong, 2011; Schaufeli et al., 2020).

Recognizing the significance of teacher well-being, policymakers, school administrators, and society as a whole should collaborate to create a supportive and nurturing environment for teachers (Kutsyuruba et al., 2019). This includes providing adequate resources, opportunities for professional development, and support systems to empower teachers in their roles (Jennings & Greenberg, 2009).

In conclusion, acknowledging the importance of teacher well-being and developing a comprehensive framework for its evaluation can contribute to a stronger education system in India. Valuing and investing in the well-being of teachers cultivates a dedicated and motivated teaching force that shapes the nation's future through the education they provide (Kutsyuruba et al., 2019; Smith, 2019).

keywords: Teacher, Well-being, India, SDG4

Is game-based assessment fair? Impact of human interaction on applicant's reactions.

Tobiasz Naryniecki (Psychology)

Game-based assessment (GBA) is most commonly used in candidate selection and during game-based learning. It is believed that games used in recruitment may be a way to reduce faking and ensure a positive candidate experience while being supposedly as accurate as conventional tests.

Applicants perceive GBAs as a novel, interesting and favorable method of assessment. Face validity and software reliability are known factors for the game's evaluation. However, a review of digital-selection procedures has identified a growing question of whether the removal of human interaction affects the candidate's perception of the process. This effect has been proven to occur in applicants' evaluations of asynchronous job interviews, which are perceived as less favorable than traditional ones. Therefore, a question arises, if the same may be true for GBA.

A pilot study has been conducted to check applicants' (N=126) evaluations of two GBA scenarios, with and without human interaction. The results suggested positive reactions towards both games, with a preference for the human interaction scenario perceived as less difficult.

The ongoing research project aims to further these conclusions with an experimental study. The participants will play a single-player computer game. Some will be informed that the game has algorithms automatically measuring their skills, the others will be noticed that their recorded gameplay will be assessed by HR professionals. After the game, the participants will be given a questionnaire regarding their opportunity to perform in the game, the fairness of the assessment method, experience in computer games, and demographical data.

The hypotheses suggesting that human interaction positively affects the reported opportunity to perform, which leads to a higher fairness score, will be tested. Furthermore, the level of the gaming experience is expected to influence the perceived opportunity to perform and moderate the effect of human interaction on this variable.

Understanding the role of human interaction in the perception of assessment methods could allow the creation of effective highly-rated tools that reduce the assessment's psychological impact.

keywords: Digital selection procedures; fairness; candidates reactions; HR technology

Society

chair: dr hab. Małgorzata Przanowska

moderator: mgr Michał Stokowski

Self-regulation, social support, and students' school and social functioning

Maja Gajda (Education)

Self-regulation is defined as the ability of individuals to control their behavior, emotion, thoughts, and attention in order to achieve goals and respond to the demands of a changing environment (Murray et al., 2019). The level of self-regulation skills depends on the age of the child and is conditioned by the gradual maturation of brain structures responsible for controlling emotions and cognitive processes (Montroy et al., 2016). An important role in acquiring self-regulation skills is played by individual factors such as personality type or temperament (Hampson et al., 2016). However, self-regulation is learned in relationships with others, and its development is largely influenced by the family, peer, and school environment (Murray. 2019).

The presented data are part of the „Ostrołęckie obserwatorium oświatowe” project. The study was conducted in the 2021/2022 school year with 580 participants, who attended 7th grade of public primary schools. Diagnostic self-report diagnostic tools (Wysocka et al., 2021) were used for the study, from which the questionnaires on social support, social skills, school functioning (attitude to learning, self-reported educational failures) were selected. In addition, the Self-Regulation Scale was used, which taps the emotional, cognitive, and behavioral dimensions of self-regulation (Gajda et al., 2022). In order to examine the relationships between the level of self-regulation and social support, social competencies, and school functioning variables, analysis of variance, Pearson's correlation, and multivariate regression analysis were performed in the SPSS program.

The results indicate that students with a low level of self-regulation have a lower level of social skills, a less positive attitude towards school, and a higher level of self-perceived school failure. All dimensions of self-regulation turned out to be positively associated with social support. Regression analysis showed that family support is the strongest predictor of emotional, cognitive, and behavioral self-regulation of students. Peer group support also predicts the level of self-regulation, especially in the emotional and behavioral areas, but to a lesser extent than family support. In the case of teacher support, the results do not clearly indicate its importance for self-regulation. A weak, positive relationship between teacher support and behavioral and emotional self-regulation was found, but only in the group of girls.

Analyses indicate that the level of students' self-regulation is important for their social and educational functioning. Also, social support is an important predictor of students' self-regulation. Additional research is needed to understand in what ways teachers can support students' self-regulation, both in girls and boys.

keywords: self-regulation, adolescence, social skills, social support

The Bursa of the Orphans' Home of Janusz Korczak (1923-39). An Interdisciplinary Approach in the Study of the History of Education

Wojciech Lasota (Education)

My dissertation concerns the Bursa of the Orphans' Home (OH; 1912-42), conducted by Janusz Korczak and Stefania Wilczyńska. The Bursa (1923-42) was an important part of the OH. The young adults called Bursaries lived at the OH for free in exchange for unpaid work and were students of Korczak and Wilczyńska. The Bursa has never been an independent topic of research and only a few authors and researchers wrote about it (see e.g. Cohen 1994; Dror 1998; Lasota 2020; Lifton 1988; Merżan 1987; Ungermann 2006).

The main aim of the project is to understand the pedagogical role of the Bursa in the OH. Its members were at the same time educators for children in the OH and students in the Bursa as an informal pedagogical school. Most of the primary sources perished, hence I try to use all preserved. They are: ego-documents, personal files, photos, publications and testimonies in Polish; some of them are also in Yiddish or Hebrew.

The main research questions are:

- How did the Bursaries understand and co-create their reality?
- What were the features of the Bursa understood as an educational and organizational culture?
- How did the Bursa work as an educational environment for people who were educators and students at the same time?
- How to understand the Bursa in the context of the pedagogy, both historical and contemporary concepts?
- How to understand the Bursa on the map of Jewish-Polish life of the time?

I am embedded in the interpretative paradigm, I research a historical Jewish-Polish unique organization and the context of my research is the overwhelming legend of Janusz Korczak.

To make a distance from that legend and existing knowledge, I use the phenomenological-hermeneutic approach.

To see the organization as an area of the activity of its participants, I reach out to the microhistory and anthropology of the organization, trying to understand the Bursa as a culture within the culture of the Orphans' Home. In order to capture the Jewish-Polish context of the Bursa's activity, I use the concept of the 'Polish-Jewish Borderland'.

To understand the Bursa as the educational environment from a broader perspective, I use pedagogical contexts, primarily Korczak's pedagogy and pedagogical concepts of the first half of the 20th century (primarily social pedagogy and some Jewish proposals).

The topic of my dissertation demands an interdisciplinary approach. Hence I think the methodologies I have chosen are appropriate. They help to describe the phenomenon of the historical institution which was a Jewish-Polish educational experiment, in which the organizational dimension was crucial.

My preliminary conclusions show that the Bursa was a unique organizational culture directed at holistic education. The term 'holistic' means the education of children, Bursaries, Korczak and Wilczyńska. These three groups of actors learnt and taught each other at the same time in the educational environment of the OH. Some essential aspects of this process depended strictly on the fact that OH was the place on the Jewish-Polish borderland.

keywords: Janusz Korczak, Orphans' Home, Jewish-Polish History, Microhistory, Organizational Culture

Prospective memory deficits in COVID-19 survivors and its link to COVID- related smell deficits

Dominika Żarnecka (Psychology)

Smell disorders are a common symptom among COVID-19 patients with various olfactory abnormalities occurring in up to 98% of patients[1]. The results of longitudinal studies indicate a long-term persistence of olfactory disorders [2], even for 6+ months after infection [3]. Such persistence of symptoms for a long time after recovery is referred to in the literature as long- COVID [4]. This term applies to all kind of COVID-related chronic difficulties, including cognitive deficits, such as: attention span deficits, word finding difficulties, illogical thinking, memory deficits [5]. Di Stadio et al. observed an increased risk of anosmia or hyposmia in those patients who experienced cognitive symptoms; there was also a correlation between the severity of cognitive impairment and the severity of persistent olfactory disorders [3]. Some studies indicate problems with prospective memory (this terms reffers to remembering future plans) [6], which has not yet been widely tested in Poland.

The aim of the research is to verify if COVID-19 survivors present significantly more prosepctive memory deficits than participants who have never been through COVID-19 and to verify if there is a link between those deficits and smell deficits. The other aim of the research is to introduce new polish- languaged tool for prospective memory assessment.

Hypotheses:

1. People who went through SARS-CoV-2 infection present more prospective memory deficits than people who have never been infected.

2. People who experienced COVID- related smell deficits present more prospective memory deficits compared to both healthy controls and COVID-19 survivors who never experienced smell deficits related to the disease.

The study will include three groups of participants:

1. COVID-19 survivors who experienced disease- related smell deficits;

2. COVID-19 survivors who have not experienced disease- related smell deficits;

3. people who have not been through COVID-19.

The study will include people of all genders, aged 18-60yo, not diagnosed with chronic neurological or psychiatric diseases.

Smell functions will be assessed with Sniffin' Sticks test battery, which allows to evaluate:

- odor detection threshold;

- ability to differentiate odors;

- ability to identify odors.

Prospective memory will be assessed with newly designed survey, created by the author of the study and partially based on PMCQ (Prospective Memory Concerns Questionnaire).

The study has not yet been conducted. However its start is scheduled for fall/winter 2023, so partial data would be available for conference presentation on 20-21th of January 2024.

keywords: COVID-19, long- COVID, cognitive functions, prospective memory, memory deficits

"Joinder in international commercial arbitration – consequences for recognition and enforcement of arbitral awards"

Jan Ciaptacz (Law)

This paper aims to examine how decisions on joinder of a third party may affect enforceability of arbitral awards. The paper will focus on arbitral awards rendered in proceedings to which a third party was joined by an arbitral tribunal, an arbitral institution or a state court. It will not cover arbitral awards rendered in proceedings in which a request for joinder was refused. The hypothesis verified in the presented research is that the use of joinder in international commercial arbitration may in some cases put recognition and enforcement of arbitral awards at risk, both due to jurisdictional and procedural issues.

The author will analyse which grounds to refuse recognition and enforcement under Article V of the New York Convention may possibly be applicable to the abovementioned arbitral awards. At first, the author will deal with jurisdictional issues. The first analysed ground will be the absence of a valid arbitration agreement as regulated under Article V(1)(a) of the New York Convention. However, even if a valid arbitration agreement was concluded and the tribunal has jurisdiction over all parties to the proceedings, a decision to join a third party may still jeopardize recognition and enforcement of an arbitral award on other grounds. The second possible ground may be transgression of the tribunal's jurisdiction or arbitrator's mandate that may be caused by joinder. Hence, recognition and enforcement of an arbitral award may be refused based on Article V(1)(c) of the New York Convention. Furthermore, a decision to join a third party may be seen by a state court at the post-arbitral stage as violation of the procedural agreement of the parties – thus rendering the arbitral award unenforceable pursuant to Article V(1)(d) of the New York Convention. The author will examine under what circumstances that may be the case. Finally, adding new parties to the arbitral proceedings could bring about also irregularities in composition of the arbitral tribunal, and consequently create a risk that not every party to the proceedings will be granted equal right to participate in the composition of the tribunal. The author will present some solutions that are used in practice to mitigate that risk.

keywords: multiparty arbitration, complex arbitration, arbitral proceedings, recognition and enforcement, arbitral awards, intervention

Case study-based evaluation of body-worn camera footage as evidence in criminal proceedings

Jędrzej Kupczyński (Law)

The body-worn cameras (BWC – a device attached to officers' uniform, that registers both video and audio) are currently in common use in Polish police. One of the key notions to introduce them focused on benefits arising from evidentiary value of camera footage in criminal trial (Chyliński, Krawczyńska, 2021). However, the BWC evidence is very infrequent – as suggests research conducted on a random sample of contemporary criminal cases tried in courts in Warsaw. This paper will present preliminary results of a research the author participated in, that involved studying the court files in context of BWC utilisation. At first, the methodology of a research will be discussed alongside research questions that have been posed. Those questions are: 1) In what manner are BWC recordings used as evidence in criminal proceedings; 2) What is a scale of using BWC recordings as evidence in criminal proceedings; 3) What are the requirements to accept BWC recording as reliable evidence in criminal proceedings; 4) Are BWC recordings perceived as more reliable evidence than the one based on witnesses or suspects statement; 5) What are the limitations of using BWC recording as evidence in criminal proceedings? Afterwards the results will be presented. Taking into consideration, that BWC evidence is very infrequent, this presentation will focus on case studies rather than quantitative, statistical deductions. Finally, Polish experience with BWCs will be presented from the international perspective. This is especially important, as scholars and practitioners abroad already faced some of the challenges related with BWCs, that Polish police is struggling just now. As some up-to-date reports suggest, the possibility of combining BWC with modern technologies (such as AI-base facial recognition software) might cause serious social resistance in developing this policing tool (Webster, Miranda et al., 2022). If so, it is difficult to forecast the extension of a presence of BWC footage evidence in criminal trials in the future. On the other hand, modern facial recognition technologies have already received such a level of accuracy (Mansfield, 2023) to become an excellent investigative tool. This way of utilizing BWCs might accelerate further development and deployment of body worn devices regardless of the fact, that they seem to play very limited role as formal evidence in criminal trials.

keywords: Body-worn camera; evidence; police; criminal proceedings

Panel 5

Politics

chair: dr Aleksandra Jaskólska

The role of Pakistan in Chinese strategy towards Indian Ocean Region since 2013

Tomasz Dranicki (Political Science and Public Administration)

Year 2013 was a new opening for the Chinese strategy towards Indian Ocean due to the two major elements: 1) Xi Jinping's coming into power in China and 2) establishing large-scale economic project known as Belt and Road Initiative (BRI). One of the main benefactors of these project, as well as one of the key Chinese partners in Indian Ocean Region (IOR) is Pakistan – it increases China's power in the region, enables the bypassing of the crucial Strait of Malacca for shipping, plays an important role in shaping China-India relations, and is a model example of Chinese investment in the BRI, the main manifestation of which is the China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) with important port in Gwadar.

As there are many publications analyzing Sino-Pakistani relations or particular elements of partnership, there is a lack of comprehensive work which focuses both on Chinese strategy towards IOR (partially because there is no one major document presenting such a strategy) and the role of Pakistan in it.

To achieve assumed aim of the research, which is to analyze and characterize the role that the Pakistan plays in the Chinese Indian Ocean strategy, three research questions are proposed: 1) What are the main assumptions, determinants and sources of China's strategy towards the Indian Ocean?; 2) What are the elements of the Sino-Pakistani partnership? and 3) How does Pakistan influence the implementation of China's Indian Ocean Strategy? Proposed questions helps both in description of researched topic (outline its framework) and allow to verify proposed hypothesis that: Pakistan plays a key role in China's Indian Ocean strategy by increasing China's power projection in the area and enabling the bypass of the crucial Strait of Malacca for shipping, also serving as a formative element in Sino-Indian relations and a model example of the partnership China seeks with other countries in the IOR through BRI investments.

The study employs the theory of offensive realism, the basic assumptions of which most closely reflect the nature of Chinese activities in the IOR. The primary research methods used are content analysis and discourse analysis.

In order to realize the set assumptions, the work is divided into three parts. The first part defines and characterizes China's strategy towards the Indian Ocean, its main assumptions and the changes taking place in it. Then, the second part analyzed the various elements and manifestations of the Sino-Pakistani partnership - both in the declarative and actual spheres. Finally, the third part analyzes the impact of the above-mentioned elements and manifestations on the implementation of China's strategy.

keywords: Foreign policy, Chinese foreign policy, Strait of Malacca, Belt and Road Initiative, South Asia

India's Aid Diplomacy with Bhutan from a Realist Perspective

Johny EBY (Political Science and Public Administration)

This study, which uses the theory of realism to compare India's aid diplomacy with Bhutan with the comparison of Marshall Plan, reveals a failure on India's part. It provides valuable insights and lessons by examining the historical and contemporary scenarios of Bhutan's security threat from a realist perspective. The study effectively highlights the use of aid within the realist framework, drawing comparisons to the Marshall Plan, and employs a clear theoretical base and appropriate structure to support its analysis

There are multiple factors that contribute to warm relationships between countries in international relations. Providing economic, political, ideological, security and other benefits with the expectation of receiving similar benefits is the main motive behind such strategic relationships. Aid is an important tool for achieving these warm relations with other countries. It is a primary source of income for a country that provides economic stability to the recipient country if utilized properly. Aid plays a prominent role in shaping the terms between countries and bringing coordination in a region. Many countries maintain such relationships. Superpowers use aid as a tool or product to ensure long-lasting relationships with weaker countries through bilateral treaties. The bilateral aid tends to be more politically motivated and targeted towards countries with strong political ties to the donor country (Maizels and Nissanke, 1984). Military superpowers achieve greater contributions than economic superpowers in the scenario of aid in a realistic approach. Economic superpowers and weaker countries may indeed seek the benefits of military aid through non-alignment, balancing, hedging, and bandwagoning. Donors have an interest in economically weaker countries in the region to reduce the term of economic backwardness with a hidden agenda. The three aspects of international theories are evident in aid diplomacy according to donor behaviors.

As per liberal approach of Aid economical interest is correct for the donor and receipt countries. As per liberal perceptive the main role of foreign aid in reducing economical backwardness is to enhancement of internal capabilities of Trade & Finance such as savings, thus increasing the amount of investment and capital stock (Ekanayake & Chatrna, 2010). Liberals focusing economic perceptive of a aid receipt country and donor countries. According to liberalism, it is a set of programmatic measures designed to enhance the socio-economic and political development of recipient countries (Baldwin, 1966; Chenery and Strout, 1966; Packenham, 1973; Lumsdaine, 1993; Riddell, 1996; Opeskin, 1996).

Several observers argue that a large portion of foreign aid flowing from developed to developing countries is wasted and only increases unproductive public consumption (Alesina and Dollar, 2000). The foreign aid flow is in the shape of physical capital, it will accumulate domestic capital in receipt countries (Cui and Gong, 2008). Foreign aid reduces private savings, encourages government spending, and does not have a substantial positive effect on the economic policies and growth of the recipient country (Abouraia, 2014). Aid is most effective in promoting economic growth when the recipient country has a relatively low level of corruption, good economic policies, and political stability although aid is less effective when the recipient country is highly corrupt, has poor economic policies, and experiences political instability (boone, 1996).

Foreign aid plays an essential role in fulfilling the saving gap, accumulating physical and human capital stock and developing infrastructure in the host countries (McGillivray, 2009). Bruno S. Frey and Friedrich Schneider (1986) analyze two competing models of international lending (Frey and Schneider, 1986): the "rational expectations model" and the "political economy model." The rational expectations model assumes that lenders and borrowers act rationally and that the market is efficient, while the political economy model assumes that lending decisions are influenced by political factors such as pressure from interest groups and strategic considerations. Three main political factors that can affect the effectiveness of aid: 1) the degree of government corruption, 2) the quality of economic policies, and 3) the level of political stability (Boone, 1996). Hattori

(2001) argues that foreign aid is often used to promote donor countries' strategic and economic interests rather than the development needs of recipient countries. He also suggests that foreign aid can create dependency and undermine recipient countries' sovereignty.

Aid, necessarily is a political activity (Morgenthau, 1962).it is often used as a tool for achieving the realist interests of military superpowers with weaker countries, even though it is typically viewed through the lens of liberal internationalism. Superpowers use aid to advance their own interests and enhance their power and security. According to realism, it is a policy tool that originated in the Cold War to influence the political judgments of recipient countries in a bi-polar struggle (Liska, 1960;Morgenthau, 1962; McKinlay and Little,1977; McKinlay and Mughan, 1984; Hook, 1995).

keywords: India,Bhutan,China

Between populism and anti-populism: Changing patterns of the public discourse and the political communications style in the 2022 Italian Elections

Mir Yunis (Political Science and Public Administration)

Populism has been a recurrent phenomenon in Italy since the 1990s. TV tycoon Silvio Berlusconi was the frontrunner of this political style in the country, retranslating it through his media empire. Although, at the end of the 2000s, Beppe Grillo associates with the new coil of populist political communication development. His party, 5 Star Movement (M5S) found an alternative media source to communicate with the voters – the internet. As a result, majorly relying on social media and internet campaigning, the party entered the parliament in 2013 and has been a significant political force ever since. Thereafter, populist political parties became part of the Italian mainstream, conforming to the European surge of populism in the 2010s. Matteo Salvini, Matteo Renzi, Luigi Di Maio, and Giorgia Meloni are among the most prominent populist politicians of this period. On the one hand, the experience of the 1990s preconditioned the contemporary populist political style. On the other hand, the increased attention to social media campaigning from Italian poplitical parties determined the development of populism. The short format of the social media posts appreciates the vividness and provocativeness of the populist style. As a result, non-populist parties had two options for competition with the populist parties: either to adopt some of its characteristics to the social media campaign or to resist those parties, with the anti-populist style.

The thesis aims to study the populist and anti-populist political communications in the Italian context by political parties and leaders in social media campaigning. By collecting the Facebook posts of 14 political parties and leaders, the thesis checks the populist frames' usage. Based on Moffitt's stylistic definition of populism, the research takes the following frames into the account in creating the codebook of populist political communications: the people-elite dichotomy, vividness and provocativeness of the messages, 'bad manners', underdog rhetoric, and maintaining the feeling of crisis. The posts are analysed both qualitatively and quantitatively. The research will provide a qualitative analysis of populist and anti-populist messages during the 2022 electoral campaign via QDA miner. Based on the results of the qualitative analysis, the thesis will employ the frames as independent variables for the linear regression with the following dependent variables: the policy area of the message, the political orientation of the party, the type of messages, and the period of the campaign. The thesis expects the extensive usage of populist political communication frames both by ideologically populist and non-populist parties, claiming that the populist style became dominant in social media campaigning in Italy.

keywords: Italian Elections, Populist Political Communication Style, Social Media Campaigning

The impact of the semiconductors on the rivalry between the United States and China in space

Mateusz Mościcki (Political Science and Public Administration)

The second and third decade of the 21st century is the time of the intensification of the space rivalry between the United States and China. We observe the new era of space exploration often referred to as space 4.0, new space, or new space race. Parallel to that we are a witness of the global rivalry in the realm of the newest micro technologies. Two of those phenomena exemplify themselves with a significant degree of interdependency. The research presented during the conference aims at exploring the impact of semiconductor production on the rivalry between the United States and China in space exploration, with particular interests in the Cislunar region of space. Semiconductors are a building block of innovations and foundations of modern-day technologies. They play a crucial role in space, including communication networks, satellite systems, artificial intelligence, robotic arms, spacecraft components, and futuristic technologies that affect the feasibility of planned space exploration programs by both the United States and China.

The main objective of this research was to discuss and analyze how advancements in the semiconductor industry and the global interdependency of semiconductor supply chains as well as introduced sanctions limiting access to them affect the space rivalry between two major powers of the 21st century - the United States and China. The main hypothesis was that American sanctions imposed on the Chinese semiconductor industry would slow down China's capabilities in realizing its ambitious space program, and by this token affect the United States and China space rivalry in favor of the United States undermining the Chinese plans of space exploration including moon landing. Methods included accessing the books and publications on the topic and researching the official communications of both the American and Chinese sides.

During the research, it was discovered that no country is fully independent of potential turbulences in a global supply chain of semiconductors. Both the United States and China rely on at least some of the elements from a global supply chain that is out of their full control and thus are exposed to a potentially disadvantageous position. Those include but are not limited to know-how and industry experts, key components, machines essential for the production or raw materials. This dependence reveals the vulnerabilities of the two major modern-day powers. A potential limitation in accessing the most advanced semiconductors may well negatively spill over to future advancements in space technologies.

At this point, a significant number of researchers and experts in the field agree the United States benefits from the advantage of accessing the most advanced semiconductor technologies, and thanks to that has a privileged position in developing the most advanced innovative space technologies. The sanctions imposed by the American administration on China in the area of semiconductors could undermine, or at least slow down openly communicated China's ambitions in space including landing on the moon before 2030. However, the outcome of the rivalry between the two countries is unknown and the future will determine its result which will later require further research and in-depth analysis.

keywords: semiconductors; space, united states; china; rivalry

Changes in regional cooperation in Central Europe after Russia's invasion of Ukraine

Tomasz Żornaczuk (Political Science and Public Administration)

The purpose of the study is to answer the following research questions: Why did the political cooperation in the Visegrad Group (V4) – once the most important such platform in Central Europe – vanish after Russia's invasion of Ukraine? With what tools are Poland, Czechia and Slovakia replacing the V4 cooperation? What consequences might the V4 crisis have for the political cooperation in Central Europe? The differing positions of the V4 countries (the Czech Republic, Hungary, Slovakia, Poland) towards Russia's invasion of Ukraine meant that this platform could not serve to strengthen the voice of Central Europe on this issue. This is due to Hungary's reaction to the war. Unlike most EU countries, it did not take action to sanction Russia, did not support Ukraine politically or by supplying with essential armaments. Meanwhile, all remaining V4 states are in the forefront of helping Ukraine and isolating Russia. In the absence of options for political cooperation in the V4, Poland, Czechia and Slovakia have looked for other forms of joint regional action.

First, they intensify bilateral cooperation. This can be seen in the number of top-level meetings, as well as in the restoration of parliamentary cooperation.

Second, these countries are prioritizing cooperation within the Bucharest Nine, where the Hungarian voice has to confront more members and where security issues are the key subject of cooperation.

Third, these countries look for new opportunities for regional cooperation. This is especially true of Poland, which has tightened cooperation with the three like-minded Baltic states: Lithuania, Latvia and Estonia. This is manifested not only in intensified highest level contacts, but also in an attempt to institutionalize joint activities by signing of a declaration on strengthening cooperation (the so-called "Riga Declaration") in early 2023.

The V4 crisis does not mean a suspension of the group's activities. However, judging by the programme of the upcoming Czech presidency, it should be assumed that cooperation will remain limited to the uncontroversial minimum (culture, sports, tourism) until a fundamental change in conditions occurs. Among them, Hungary's stance towards Russia's aggression against Ukraine remains fundamental. The effect of the V4 crisis is a significant weakening of its function of representing the Central European voice in questions important to the EU. This is evident in the significant decline in the number of joint declarations in 2022 and in their complete absence in 2023.

From the Polish point of view, joint activities with the Baltic States, including a possible institutionalization of it, may become an increasingly important for regional cooperation. It may be of particular significance regarding eastern policy and security issues, regardless of the future of the V4 cooperation. A qualitative approach and a comparative method will dominate the development of the topic. The historical method (genetic type) will also be used. Content analysis, especially documents of state institutions and statements of decision-makers will also be of particular importance in view of the very current nature of the topic and hence the scarcity of scientific literature in this area.

Due to the very current nature of the topic, the scientific literature in this area is barely existing. To this aim, the main literature will be reports, policy briefs and policy papers and other types of analyses, next to the official documentation of the state institutions responsible for conducting foreign policy in Central European countries. Examples of the analyses are listed below.

keywords: Regional, cooperation, Visegrad, Central, Europe

Sprawiedliwość

osoba prowadząca: dr Barbara Godlewska-Bujok

Penalizacja zaboru nielegalnie posiadanych środków odurzających lub substancji psychotropowych

Muszyński Marcin (nauki prawne)

Kodeks karny w ramach swoich przepisów penalizuje kradzież, a także inne formy szczególne dokonania zaboru rzeczy. Ustawa materialna nie statuuje jednak zupełnej definicji legalnej rzeczy – w tym zakresie znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego – Kodeks karny jedynie doprecyzowuje składniki majątkowe lub niemajątkowe, które należy traktować jako rzeczy (art. 115 § 9 k.k.). W zakresie przestępstw dotyczących mienia, nie ma znaczenia z perspektywy realizacji znamion przestępstwa, czy rzecz będąca przedmiotem zaboru, stanowiła własność pokrzywdzonego, czy też nie. Co więcej, taka rzecz może znajdować się nawet w nielegalnym posiadaniu pokrzywdzonego i ta okoliczność w żadnym wypadku nie wpływa na niekaralność zachowania – w takiej sytuacji nadal prawo karne chroni prawo posiadania, które w momencie kradzieży posiada pokrzywdzony. Niezwykle specyficzną sytuacją jest zabór substancji odurzających lub substancji psychotropowych. W tym zakresie koniecznym jest wskazać, że przepisy Kodeksu karnego nie penalizują zaboru narkotyków, bowiem te nie stanowią rzeczy w rozumieniu przedmiotowej ustawy. Warto jednak zauważyć, że penalizacja zaboru substancji odurzających lub psychotropowych jest częściowo uregulowana w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z art. 64 niniejszego aktu normatywnego penalizacja podlega kradzież takowych środków oraz kradzież takich substancji z włamaniem.

Mogłoby się zatem *a priori* wydawać, że te przepisy w pełni regulują zagadnienie zaboru narkotyków, jednakże z takowym stanowiskiem nie można się zgodzić. Zgodnie z piśmiennictwem, powyższe regulujące odnoszą się *li* tylko do substancji odurzających i psychotropowych, które były w legalnym posiadaniu pokrzywdzonego. Innymi słowy, jeżeli ktokolwiek posiadała takowe środki niezgodnie z przepisami ww. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, to zabór takich substancji nie jest penalizowany. Jest to jak najbardziej logiczne i zgodne z zasadami prawidłowego rozumowania. Przecież prawo karne polega na objęciu odpowiedzialnością ochroną prawną prawa, które zostało naruszone przez sprawcę. Zatem, absurdalnym byłoby, aby Rzeczpospolita będąca demokratycznym państwem prawnym obejmowała ochroną prawną posiadanie narkotyków, których posiadanie jest ustawowo zabronione. W kontekście powyższego warto zwrócić uwagę, że w piśmiennictwie wskazuje się, że: „*w omawianym kontekście należy podnieść jeszcze jedną uwagę – otóż przestępstwa przeciwko mieniu charakteryzują się tym, że w opisie znamion przedmiotowych tychże ustawodawca odwołuje się bezpośrednio lub pośrednio do „cudzej” rzeczy ruchomej. Czy zatem osoba, która posiada wbrew przepisom ustawy środki odurzające w rozumieniu prawa cywilnego może być ich właścicielem. Uważam że nie, albowiem z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wynika wprost, że posiadanie takowych jest dopuszczalne jedynie w sytuacjach określonych przepisami prawa i nie stanowi realizacji prawa własności*”.

Podkreślenia wymaga fakt, że celem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nie jest zapewnienie jakiegokolwiek ochrony prawnej osobom nielegalnie posiadającym substancje w tej ustawie wymienione, ale unicestwienie wszelkich przejawów nielegalnego posiadania, wytwarzania, uczestniczenia w obrocie czy przemykania narkotyków. Wobec tego, w opinii Autora tej pracy, dokonanie zaboru nielegalnie posiadanych środków odurzających lub substancji psychotropowych nie jest penalizowane. Może się jednak okazać, że w związku z popełnieniem tego czynu, sprawca dopuszcza się innego przestępstwa, jednak należy stwierdzić, że jego prawnokarny byt jest całkowicie niezależny od pierwotne zachowania, tj. zaboru środków odurzających lub substancji psychotropowych.

słowa kluczowe: zabór, kradzież, narkotyki, rozbój

Podstawy prawne odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa wobec gminy

Paulina Wolszczak (nauki prawne)

Gmina to szczególnego rodzaju osoba prawna. Na jej podmiotowość prawną składa się bowiem nie tylko podmiotowość cywilnoprawna, mająca ponadto ograniczony zakres, lecz także podmiotowość publicznoprawna, której nie posiadają inne osoby prawne. W konsekwencji może ona zarówno nawiązywać z innymi podmiotami prawa cywilnego stosunki prawne na zasadzie równorzędności i autonomii (w sferze dominium), jak również kształtować jako podmiot władzy publicznej w sposób władczy sytuację prawną podmiotu prawa cywilnego, będącego względem niej w relacji podległości i podporządkowania (w sferze imperium). Złożona podmiotowość prawna gminy ma istotne znaczenie dla określenia jej statusu na gruncie prawa cywilnego, zaś przypisanie jej konkretnych zachowań do określonej sfery budzi istotne wątpliwości.

W zakresie praw i obowiązków w sferach dominium i imperium gmina zachowuje odrębność w stosunku do państwa, które także posiada złożoną podmiotowość prawną. Tym samym szczególne znaczenie ma dokonanie kwalifikacji prawnej stosunków prawnych łączących te podmioty, a także ustalenie konsekwencji prawnych naruszenia przez Skarb Państwa prawnie chronionej sfery gminy. W tym zakresie analizy wymaga także, czy gmina może podlegać kompetencji innego podmiotu władzy publicznej jako podmiot administrowany.

Wystąpienie ma na celu analizę stosunków prawnych mogących powstać między gminą a Skarbem Państwa oraz reżimów mogących stanowić podstawę prawną odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa wobec gminy, zarówno odpowiedzialności kontraktowej, jak i odpowiedzialności deliktowej na zasadach ogólnych i zasadach szczególnych. Z uwagi na brak wyczerpującego opracowania w literaturze szczególnej analizy wymagają argumenty przemawiające za dopuszczalnością lub niedopuszczalnością ponoszenia przez Skarb Państwa wobec gminy odpowiedzialności deliktowej za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej (art. 417 i n. k.c.).

W badaniach wykorzystano metodę dogmatyczno-prawną, metodę historyczną, metodę prawnoporównawczą (uwzględniono następujące porządki prawne: niemiecki, austriacki, szwajcarski i francuski) oraz metodę empiryczną (przeprowadzono analizę orzecznictwa Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej).

Złożona podmiotowość prawna gminy ma istotne znaczenie dla określenia jej statusu na gruncie prawa cywilnego, w tym w szczególności dla ustalenia reżimu prawnego odpowiedzialności Skarbu Państwa wobec niej. Skarb Państwa może ponieść wobec gminy zarówno odpowiedzialność kontraktową, jak i odpowiedzialność deliktową na zasadach ogólnych i szczególnych, w tym także na podstawie przepisów o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej (art. 417 i n. k.c.). Jednocześnie gmina może podlegać kompetencji innego podmiotu władzy publicznej jako podmiot administrowany.

słowa kluczowe: gmina, Skarb Państwa, odpowiedzialność odszkodowawcza, prawo cywilne

Odpowiedzialność karna za podburzanie do nienawiści w prawie niemieckim – uwagi komparatystyczne i krytyczne

Kamil Słomiński (nauki prawne)

Decyzja ramowa Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych wymaga kryminalizacji publicznego nawoływania do przemocy lub nienawiści skierowanej przeciwko grupie osób, którą definiuje się według rasy, koloru skóry, wyznawanej religii, pochodzenia albo przynależności narodowej lub etnicznej, lub przeciwko członkowi takiej grupy. W ten sposób akt prawa wtórnego UE, przyjęty w obszarze dawnego III filara, wyznacza minimalny standard prawnokarnego zwalczania nawoływania do nienawiści w państwach członkowskich UE. Jednakże, analiza unormowań obowiązujących w poszczególnych ustawach karnych państw członkowskich prowadzi do wniosku, że przyjęte w nich metody kryminalizacji nawoływania (podburzania) do nienawiści wykazują znaczne zróżnicowanie. Te różnice są uwarunkowane historycznie i kryminalnopolitycznie.

Szczególne miejsce w tym kontekście zajmuje niemiecka regulacja podstaw odpowiedzialności karnej za podburzanie do nienawiści. Nie budzi wątpliwości, że jest ona uwarunkowana historycznymi doświadczeniami zbrodni niemieckiego narodowego socjalizmu, przez co cechuje się szerokim zakresem kryminalizacji. Celem wystąpienia jest określenie zakresu odpowiedzialności karnej za podburzanie do nienawiści w niemieckim prawie karnym oraz rozważenie możliwości i zasadności przeniesienia tych regulacji na grunt innych systemów prawnych.

Z dogmatycznego punktu widzenia, przepisy niemieckiego kodeksu karnego (StGB) nie zawierają okoliczności modalnej „działania publicznie” w odniesieniu do sprawcy podburzania do nienawiści. Rzutuje to m.in. na kwestię zakresu zastosowania niemieckiej ustawy karnej. Zakres kryminalizacji podburzania do nienawiści jest też zdeterminowany przez sposób ujęcia znamienia przedmiotu czynności sprawczej. Jest nim, zgodnie z § 130 ust. 1 pkt 1 StGB m.in. część ludności. Tym samym, karalność podburzania do nienawiści nie jest ograniczona do konkretnych grup i jednostek, określonych w przepisie typizującym. Taki sposób typizacji przekłada się na wyjątkowo szerokie spektrum zachowań objętych zakresem normy sankcjonującej.

Przyjętą hipotezą badawczą jest swoistość i wyjątkowość niemieckiej regulacji podstaw odpowiedzialności karnej za podburzanie do nienawiści. Co za tym idzie, należy z dużą dozą ostrożności podchodzić do przenoszenia tych rozwiązań na grunt innych systemów prawnych. Wymaga to uwzględnienia racji dogmatycznych, historycznych i kryminalnopolitycznych.

Badania zostaną przeprowadzone przy użyciu metody komparatystycznej i analizy krytycznej.

słowa kluczowe: nienawiść, odpowiedzialność karna, prawo niemieckie

Ustalenia religioznawstwa na temat niereligijności i ich znaczenie dla nauk prawnych

Oliwia Rybczyńska (nauki prawne)

W ostatnich latach daje się zauważyć znaczącą zmianę podejścia do badania niereligijności na gruncie religioznawstwa. Osoby podejmujące badania w tym obszarze (np. Lois Lee) zaczęły bowiem zwracać uwagę na to, że niewiara nie powinna być definiowana jedynie jako „brak religii”, a w konsekwencji nie może być postrzegana tylko w kategorii negatywnej. Z pojęciem niewiary wiąże się bowiem także zestaw pozytywnych doświadczeń, które mogą mieć osoby niewierzące. Z tego względu zostały podjęte liczne badania (m.in. w ramach programu Understanding Unbelief na Uniwersytecie w Kent), których celem jest ustalenie, co kryje się pod pojęciem niewiary, a także ukazanie wewnętrznego zróżnicowania osób niewierzących. Jak wskazują badania z zakresu religioznawstwa osoby bezwyznaniowe przyjmują na gruncie bezwyznaniowości różne poglądy. Wyróżniamy wśród nich nie tylko ateistów i agnostyków, ale również sceptyków, humanistów czy też osoby niezaangażowane. Osoby te mają różne potrzeby na gruncie przyjmowanej bezwyznaniowości i odmienne podejście do fundamentalnych kwestii związanych z religią np. rytuałów czy praktyk religijnych.

Zmiana podejścia w religioznawstwie powinna mieć swoje znaczenie w prawie. W naukach prawnych dominuje bowiem pogląd, że wolność sumienia i wyznania osób bezwyznaniowych ma charakter głównie wolności negatywnej („wolności od religii”). Jest to jednak powiązane z prezentowanym w przeszłości podejściem do niewiary, zgodnie z którym osoby bezwyznaniowe były definiowane jako osoby „bez religii”. Spojrzenie na podmioty niereligijne jako osoby o poglądach pozytywnych rodzi pytanie o możliwość uznania, iż osoby bezwyznaniowe cieszą się również wolnością sumienia i wyznania w aspekcie pozytywnym („prawo do”). To jednak prowadzi do pytania o zakres tej wolności w stosunku do osób niereligijnych – czy jest on taki sam jak w przypadku osób wierzących czy też różni się od niego. Ponadto z uwagi na zróżnicowanie osób bezwyznaniowych należy zauważyć odmiennność ich potrzeb na gruncie wolności sumienia i wyznania ze względu na rodzaj przyjętej bezwyznaniowości. Skoro bowiem osoby niereligijne różnią się między sobą, to prawdopodobnie mają inne potrzeby na gruncie wolności sumienia i wyznania.

Moje wystąpienie będzie miało następującą strukturę. Na początku omówię badania z zakresu religioznawstwa na temat bezwyznaniowości, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany podejścia do osób niereligijnych na tym polu. W tym celu przedstawię m.in. wnioski płynące z badań na temat zróżnicowania osób bezwyznaniowych prowadzonych w ramach programu Understanding Unbelief. Kolejno przeanalizuję możliwość przeniesienia tych wniosków na grunt nauk prawnych. W ramach tego zadania zbadam potrzeby osób bezwyznaniowych i ich zróżnicowanie, a także możliwość ich uwzględnienia na gruncie wolności sumienia i wyznania.

słowa kluczowe: bezwyznaniowość, wolność sumienia i wyznania

System dozoru elektronicznego w Polsce w latach 2009-2023 w ocenie skazanych i specjalistów. Wyzwania, szanse, perspektywy

Paulina Sidor-Borek (nauki prawne)

Wskaźnik prizonizacji w Polsce należy do jednego z najwyższych w Europie. Obecne wytyczne Komisji Europejskiej wskazują na konieczność stosowania kary pozbawienia wolności jedynie jako ostateczności, a państwa członkowskie powinny skupiać się, o ile to możliwe, na alternatywnych karach, które nie wiążą się z izolacją, jedną z nich jest system dozoru elektronicznego (SDE). W Polsce skazani wyrażają duże zainteresowanie odbywaniem wyroków w systemie SDE, jednak nadal 75% wniosków o taką karę jest odrzucanych. Jednocześnie istotnym aspektem do uwzględnienia są negatywne skutki doznanawane przez przestępców podczas odbywania kary pozbawienia wolności. Dla osób skazanych za poważne przestępstwa pobyt w więzieniu jest nieunikniony, ale dla tych, których przewinienia były mniej poważne, odbycie kary w systemie EMS może stanowić alternatywę, która pozwala uniknąć negatywnych konsekwencji izolacji więziennej. Nie wiemy jednak jeszcze wystarczająco wiele o wpływie monitorowania elektronicznego na życie osób, które przez to przechodzą, oraz ich członków rodziny.

Głównym celem projektu badawczego jest przeprowadzenie kompleksowego badania funkcjonowania systemu EMS w Polsce z perspektywy ekspertów, skazanych i ich krewnych. Kolejnym celem jest zidentyfikowanie jakie negatywne skutki doznają skazani odbywający karę w systemie EMS. Główne pytania badawcze to: Jak wygląda proces wydawania wyroków w sprawie możliwości odbycia kary w systemie EMS? Co powoduje regionalne różnice w Polsce dotyczące decyzji o EMS? Jakie warunki i cechy osobiste skazanego, formalnie lub faktycznie, wykluczają go od odbycia kary w systemie EMS? Jakie ograniczenia, trudności i wady, a także możliwości i korzyści monitoringu elektronicznego widzą skazani i pracownicy systemu sprawiedliwości? Jakie negatywne skutki, jeśli takie istnieją, doświadczają skazani odbywający karę w systemie EMS? Czy w przypadku odbywania kary w systemie EMS można mówić o cierpieniach wynikających z pozbawienia wolności? Jak wpływa monitorowanie elektroniczne na członków rodziny osoby skazanej, zwłaszcza jeśli mieszkają razem? Jak stosuje się monitorowanie elektroniczne w innych krajach, zwłaszcza w innych państwach europejskich?

Odpowiedzi na pytania badawcze będą oparte na metodach: analiza literatury, przepisów prawnych i danych statystycznych; jakościowe pogłębione wywiady z pracownikami systemu sprawiedliwości - w celu ustalenia jakie opinie na temat praktycznego zastosowania SDE w Polsce mają pracownicy systemu sprawiedliwości, konieczne będzie przeprowadzenie pogłębionych wywiadów z ekspertami. Wywiady te zostaną przeprowadzone z sędziami sądowymi, adwokatami, kuratorami sądowymi oraz personelem Biura Monitorowania Elektronicznego. Jakościowe pogłębione wywiady z skazanymi odbywającymi karę w systemie SDE - ważne jest również ustalenie jakie negatywne skutki doznają skazani w Polsce, którzy odbywają karę w tym systemie, co wiąże się z określeniem jakie cierpienia wynikające z pozbawienia wolności są charakterystyczne dla monitoringu elektronicznego. Prezentacja będzie zawierać analizy dotyczące obecnego kształtu SDE w Polsce oraz zmian, które miały miejsce w ostatnich latach.

słowa kluczowe: Monitoring elektroniczny, system dozoru elektronicznego, prizonizacja, kara pozbawienia wolności

Internet and Media

chair: dr Zuzanna Wiorogórska

moderator: mgr Hubert Kuliński

POLE - semiotic model for detection of virtue signalling in visual communication

Kiljan Konrad (Communication and Media Studies)

This research holds significance in the domain of sociology of culture and communication, as well as in media studies and digital communication. Virtue signalling has become a prominent feature of contemporary media and digital platforms, as identifying tribes influencing public opinion, social dynamics, and discourse as well as political affiliation (Pich & Newman 2020, Herrick 2015, Nielsen 2018, Zeyda, Knipfer, Stracke, Gloor 2021). However, the existing research on virtue signalling has predominantly focused on linguistic aspects, it so far overlooking the crucial role of visual communication.

This limitation sharply contrasts with growing evidence on the growing importance of visual elements in social communication (Wojcieszak et. al 2021). Recent studies in media consumption patterns also show how interpretation of visual markers is central to reconstruction of community, meaning and identity building (Gackowski, Brylska, Patera 2018). By offering a new model for identifying virtues in multimodal communication, this project promises to bridge this gap and interact with the latest developments in both fields. (Macagno 2022, Nielsen 2017, Kjeldsen 2022, 2023).

The project aims to contribute to the existing body of literature on visual communication and signalling values in social media. It does so by developing a semiotic model of virtue signalling which will test the variances between communication run online by politicians representing various countries and parties. A proposed model will allow for detection of values in future interlinguistic studies on political communication, distinguishing between universal and local patterns of understanding visual tropes.

The project answers the following questions: What are the specific indicators of virtue signalling in visual communication, and how does their distribution vary across different political and cultural contexts? How can iconology and sociology of culture inform the understanding of virtue signalling in the context of media studies and Internet communication? How can machine learning techniques be harnessed to automate the identification of virtue signalling in multimodal communication, moving beyond linguistic analysis and incorporating visual elements?

keywords: visual communication, virtues, semiotics, political communication, media studies

Netflix, TikTok or BeReal? Audiovisual social media use trends in Poland

Jan Manicki (Communication and Media Studies)

The aim of the research project is to identify audiovisual social media platforms use trends and perspectives. The research focuses on the UGC (user-generated content) and the recipients of such transmissions. The research problem is relatively new, as the described forms of audiovisual communication have gained importance in the media ecosystem only in the last few years. The project aims to identify directions of changes in the media landscape. Conclusions might find practical application for companies in the creative sector.

A milestone in this field is research by Alicja Jaskiernia is *Od telewizji masowej do Netfliksa. Telewizja w Stanach Zjednoczonych w epoce cyfrowej* [From Mass TV to Netflix. Television in the United States in the digital age]. The researcher focuses on the recipients of the modern internet TV, their goals and motivations and states that the trends in the audiovisual media sector are shifting towards content available on demand (Jaskiernia, 2016).

Among the most important scientific works on the subject, one should mention the work of Anna Jupowicz-Ginalska, Małgorzata Kisilowska, Justyna Jasiewicz Tomasz Baran and Aleksander Wysocki FOMO 2019, *Polacy a lęk przed odłączeniem – raport z badań* [FOMO 2019, Poles and the fear of disconnection]. Research report states that the problem of FOMO does not concern a small group of Polish Internet users, quite the opposite: it is a phenomenon clearly noticeable among users of digital media. Fear of Missing Out among Polish users indicator is most closely related to age; the younger the respondents, the higher the FOMO (Jupowicz-Ginalska et al., 2019).

In which scenarios are the audiovisual transmissions received in social media by Polish users? Which groups are targeted by Polish audiovisual social media content creators? What are the most popular audiovisual social media platforms among different age groups in Poland? How does the modern audiovisual social media shape the media landscape in Poland? What are the trends in using audiovisual social media?

The main research hypothesis assumes that the content creation models are similar on most audiovisual social media platforms and at the same time dependent on their nature and user activity. One should assume that it is possible to extrapolate this model to virtually all social networking websites of Internet television aimed at mobile users. During the research, the triangulation method was used, based on three main pillars: desk research, content analysis and social network analysis.

Preliminary conclusions say that most audiovisual content is watched on smartphones in different work/school/home environments. The main groups targeted by Polish audiovisual content creators are young people – up to 30 years of age. The main consumers of media messages in mobile social Internet TV are people with digital competences, representing the generation entering adulthood or slightly older. Despite the differences between audiovisual social media platforms, they all offer a relatively similar model of content production and consumption. The platforms used most often are BeReal and Tiktok, while Netflix and other TV-on-demand-style platforms are losing their importance.

keywords: Internet TV, social media, Netflix, TikTok, BeReal

The European Media Freedom Act and its implications for both merger control and media pluralism: the Polish perspective

Marta Sznajder (Law)

In my presentation I critically discuss the implications of the European Media Freedom Act on both merger control and media pluralism. My aim in this paper is not to describe and analyse the provisions of the Act in detail, as at large they do not tackle issues relevant to competition law scholars. Rather I focus on the one solution with which the Act attempts to tackle the systemic, substantive and procedural issues of national competition laws' review of mergers which may impact media pluralism, which is of high relevance to competition law and should be of interest to doctrinal debates. Hence, in this paper I outline and assess the proposed media pluralism test in merger control. While appreciating the efforts of the European Commission, my review is mainly critical and points to various shortcomings, from the scope of the Act, to its substantive and procedural aspects.

In my assessment I refer to the experiences of the recent Polish media mergers and the Polish institutional and procedural setting, and I try to juxtapose them against the solutions offered by the EMFA. In doing so, I aim to answer the question to what extent the European Media Freedom Act actually addresses the issues media pluralism and freedom face on media markets. Aware that the Act is currently under review, rather than unequivocally judging the proposed media pluralism test in merger control, with this paper I wish to contribute to the debate on the interrelationship between competition law enforcement and media (pluralism) regulation. This paper, just as the draft of EMFA, is not complete or final. It shall be treated as an extended abstract for an important topic of debate of competition law scholarship.

keywords: media pluralism test, European Media Freedom Act, merger control, media pluralism, Poland

„Apparent choice”, or how Internet users deal with e-surveillance

Julia Heller (Sociology)

The aim of the project is to analyze the awareness of Internet users about the use of their personal data by commercial companies, state or research institutions and to answer the question whether it translates into the use of a resistance strategy to online surveillance. For my analysis, I use the theory of governmentality by Michael Foucault, mainly focusing on the concept of group management, which he uses to characterize supervision. My research shows that only 40% of users said their behavior was influenced by the awareness of how their data is being used. In the next step, I reach for the concept of dataism by Jose van Dijck, which indicates the lack of faith in the objective quantification of human behavior and the complete truthfulness of the data collected online. The survey results show that users use different strategies to resist digital surveillance. Only 1% did not use any resistance strategy. For this reason, we cannot assume the full authenticity of digital data. No less important for my analysis is the concept of behavioral surplus coined by Shoshana Zuboff. She describes it as additional users' data collected and later sold. It shows how tech companies have created a new source of income and are trying to convince people to share even more data for free. Surprisingly in my research, only 55% of respondents who used some sort of resistance strategy agreed that their data is valuable and they should be rewarded for sharing it.

The presentation will be based on the analysis of the results of research on the practices of avoiding surveillance on the Internet. The survey was conducted in April-May 2022. In order to select the sample, the following variables were taken into account: gender, age, town size and education. Additionally, the respondents were only regular Internet users, so people using it at least several times a day. 1000 regular Internet users in Poland were asked about digital surveillance. Research results show various actions to protect individual privacy in today's digital reality.

In summary, the survey results are an introduction to a larger research project. At a later stage, I try to understand the motivation of Internet users to act against digital surveillance. It will add a new perspective to the already existing research. The same activity may result from different attitudes and motivations. Users can protect their privacy among others due to ideological reasons (they do not want to strengthen large corporations) or economic reasons (they believe that they should be rewarded for the data).

keywords: Surveillance, privacy, Big Data, governmentality

Methods of committing crimes utilising the Internet of Things - a comparative perspective

Piotr Słowiński (Law)

The development of information technology is becoming increasingly dynamic with each year. The Internet of Things (IoT) is considered the greatest revolution since the internet. It combines wireless communication capabilities via various technologies (e.g. Bluetooth, WiFi, 3G or 4G), not just via an internet connection, while also being able to collect, analyse and transfer data between devices and applications. Cloud solutions play an important role in IoT, acting as an archive and platform for exchanging information collected by sensors. The myriad of technologies used by IoT renders the protection of data collection, processing and storage against threats from cyber criminals, as well as the safeguarding and use of potential evidence for criminal prosecution, an important issue.

In light of the above, it can and should be hypothesised that the Internet of Things, due to the technologies used in its functioning, poses a challenge to law enforcement agencies in terms of gathering sufficient quantity and quality of evidence to conduct an effective (i.e. resulting in the identification or apprehension of the perpetrator) criminal investigation. Given the consensus on transnationality or even the obliteration of borders between states in the context of cybercrime, the problem is not specific to one jurisdiction, but poses a challenge to multiple countries simultaneously, not uncommonly in a single investigation. This requires not only an interdisciplinary approach (at the intersection of law, forensic science and computer science), but also using comparative research methods, taking into account the differences in legal systems (e.g. common law and the continental system). The peculiarities of each system and, at the same time, the cross-border nature of cybercrime necessitate a flexible approach not only by law enforcement agencies, but also by researchers to the topics under investigation.

Therefore, it is necessary to analyse the phenomenon of using the Internet of Things to commit crimes not only from the Polish perspective, but also using the American achievements as the one in which evidence obtained from such devices has already been used in criminal proceedings. This will make it possible to indicate their real, forensic importance - both in relation to a given legal system and in isolation from it, as forensic aspects and standards can be analysed independently of the legal system applicable in a particular jurisdiction.

The scientific aim is to demonstrate the relevance of both the use of the comparative method in the study of cybercrime from a forensic and legal perspective and to identify the most relevant techniques, tactics and procedures of perpetrators exploiting the functionalities or vulnerabilities of the Internet of Things, and therefore also to indicate what type of crimes the use of the Internet of Things may concern. Preliminary conclusions at this stage certainly include the fact that the use of the Internet of Things will not only apply to crimes of so-called high-tech cybercrime, but also to bomb alarms, not directly associated so far with this type of device as an attack tool. An additional conclusion is that a comparative perspective is an important and even in some aspects a key tool in the study of Internet of Things cybercrime.

keywords: Internet of Things; forensic science, criminal law, cybersecurity, countering cybercrime

Review of existing tools for measuring critical thinking in the environment of new media and related constructs

Magdalena Pokropek (Education)

Measuring critical thinking is a huge challenge, as there is no consensus among researchers on the definition and theoretical conception of this construct (Johnson & Hamby, 2015; Tully et al, 2022; Wasilewska-Kaminska, 2016). Critical thinking in the new media environment lies on the borderline of several disciplines. In the literature, there are many related terms related to the construct, which are sometimes used interchangeably (Lai, n.d.; Policy Responses to False and Misleading Digital Content, 2022; Tapingkae et al., 2020). In my presentation, I will focus on the most important and most frequently cited attempts in the literature to measure critical thinking in the environment of new media and its related constructs.

keywords: critical thinking; new media; measurement; measurement tools

Panel 6

Business

chair: dr hab. Izabella Łęcka

A Comparative Analysis: Explaining and Forecasting Abnormal Stock Returns and Trading Volume Measures through Various Investor Sentiment Indicators

Szymon Lis (Economics and Finance)

The impact of investor sentiment on stock returns and trading volume has been widely debated in the literature. This study aims to provide a comparative analysis of different investor sentiment indicators and their ability to explain and forecast abnormal stock returns and trading volume measures.

We examine a comprehensive dataset spanning from May 1998 to March 2022, comprising 478,614 observations of returns and volumes. The study utilizes data from the Center for Research in Security Prices (CRSP) database, Ken French's data library, and various external sources for sentiment indicators. The selected investor sentiment indicators include Baker and Wurgler's measure, University of Michigan sentiment measure, VIX values, and data from the American Association of Individual Investors (AAII). We also incorporate variables such as previous returns and dividend yield as control factors in our analysis.

Our findings reveal that the relationship between investor sentiment and stock returns is diverse and dependent on the choice of sentiment proxy. Different sentiment measures exhibit varying degrees of explanatory and predictive power for abnormal returns, trading volume, abnormal trading volume, share turnover, and dollar volume. We employ Fama-Macbeth regression analysis, Granger causality tests, and forecasting procedures to examine these relationships.

Additionally, we address the question of causality between investor sentiment and returns/trading volume. By considering the robustness of our results and identifying additional factors that may influence asset pricing models, we aim to contribute to the existing literature on investor sentiment and its implications for stock market dynamics.

This comparative analysis of investor sentiment indicators provides insights into the complex relationship between sentiment and stock market outcomes. The results contribute to a better understanding of the role of investor sentiment in explaining and forecasting abnormal stock returns and trading volume measures. The findings demonstrated that the incorporation of diverse indirect and direct sentiment indicators in multifactor models leads to a significant increase in the R-squared within the model's ability to explain returns for all CRSP stocks over 1998-2022. The study used the Fama-Macbeth regression technique. Also, the results indicated that there was an absence of statistically significant improvements in the predictive power of such a model when compared to the one without any sentiment measures in case of predicting returns, while the improvement was significant for the trading volume forecasting.

keywords: Investor sentiment, Stock returns, Trading volume, Sentiment indicators, Forecasting

Statistical arbitrage strategy on Chinese stock market — Based on 5-min high-frequency data

Sun Yufei (Economics and Finance)

As China's financial system continues to develop and improve, margin financing and securities lending is officially launched on October 31, 2010, which means that China's financial market is a short-lived era. As a quantitative investment strategy, statistical arbitrage strategies will be implemented in China. For the possibility, this article first selected the 5min high-frequency trading data of the Shanghai Composite 50 Index and its constituent stocks. The data is divided into in-sample and out-of-sample data.

In this paper, the cointegration model, based on Christian (Christian L. dunes, 2010) and De Jong (De Jong, Rosenthal, & Dijk, 2006), is used to select the appropriate stock portfolios. Also, the GARCH, according to the paper of Thomaidis (Thomaidis, 2006) and Ning Cathy (Ning Cathy, 2010), and the Fixed Standard Deviation method are used for arbitrage analysis.

I found that after applying the GARCH model and the Fixed Standard Deviation method, I could get a 10% return over CSI 300 Index.

keywords: High-Frequency Data, Cointegration Model, GARCH Model, Fixed Standard Deviation Method

Business-to-Business (B2B) Digital Marketing Communication in International Ad Tech Company: A Qualitative Sales Persons-Centric Study

Melisa Putri (Communication and Media Studies)

The pandemic become a challenge as well as creating new opportunities in the field of integrated marketing communication (IMC). An advertising technology company in Poland is taking advantage of this momentum to reach a global audience and expand its business scale in programmatic advertising. The company's business-to-business integrated marketing communication activities are mostly carried out using digital tools to reach out the publishers all over the world.

The use of IMC initially emerged due to market fragmentation. Therefore, tools had to be created that could cover various situations and characteristics of the target audience. Companies must also adapt the technology used by different consumers (Garber & Dotson, 2002; Low, 2000). In B2B business formats and digital frameworks, prior IMC barriers are increasingly varied (Vernuccio et al., 2022).

The company is required to understand deeply and continuously the needs of its consumers, but at the same time is hindered by space and time due to differences in time zones and places in reaching audiences across continents. Moreover, the subject of this case study is an advertising technology company that also requires digital promotional strategies that are only targeted to companies and individual website owners who are then referred to as publishers. Digital promotional strategies generally allow marketers to send content marketing materials to potential customers, advertising campaigns, as well as various other forms of digital campaigns (Kiran & Arumugam, 2020).

Referring to the fact that this company's potential customers come from all regions in the world with all the diversity of exigencies to approach them, this study aims to describe how the company explores the business-to-business (B2B) integrated marketing communication approach. To maintain the secrecy of some of the strategies pursued by the company, the name of the company cannot be included in this abstract. Furthermore, several questions that this research aims to answer are (1) what are the obstacles faced in the digital and cultural framework? (2) how is the implementation of the strategies used by salespersons based on their market regions? And also (3) what are the trends in the results of the strategies used by each salesperson?

This research slightly adopts some of the approaches in Glaserian grounded theory where the researchers determine the theory after the data and coding have been processed, instead of in advance. In addition, research questions also change during the process of data analysis. Data collection was carried out by interview and observation. Furthermore, the data is processed by doing initial coding and focused coding. This research is one of the few qualitative measures to evaluate IMC (Bryant, 2007; Charmaz, 2006; Coşkun, 2020; Florès, 2014; M. Alammari et al., 2019; Neale, n.d.; Timonen et al., 2018).

The results of this study lead to the suitability of coding results with celebrity endorser dimensions, in the form of trustworthiness, perceived expertise, and attractiveness (Belch et al., 2019). Uniquely, each salespersons has a different perspective in evaluating their respective activities based on different market regions.

keywords: Integrated marketing communication, business-to-business, digital strategy, celebrity endorser

Sustainable Business Model (SBM) for Small and Medium-Sized Enterprises (SMEs): South Asian Perspective

Binayak Malla (Management and Quality Studies)

In today's business world, consumers give high preference to businesses that adopt sustainability principles (Hampl & Loock, 2013; Hult, 2011; Kolk, 2016). The integration of sustainability is key to achieving a competitive advantage and ensuring the long-term prosperity of any business (Lüdeke-Freund, 2011b). Although the adaptation of sustainability practices (Fowler & Hope, 2007; Goetz, 2010; Lüdeke-Freund, 2011a; Seidel et al., 2010) in the business model has been discussed quite often in recent times among academia, policy-makers, and inter-governmental organizations, very less has been explored in the context of businesses, particularly Small and Medium-sized Enterprises (SMEs) (Klewitz & Hansen, 2014).

The existing literature describes the concept of a sustainable business model (SBM) as the rationale of how an organization creates, delivers, and captures value in economic, social, cultural, or other contexts in a sustainable way (Nosratabadi et al., 2019). SBM has great potential to incorporate the principle of sustainability into the value proposition, value creation, and value capture activities of a business (Dyllick & Hockerts, 2002).

Research on SMEs has highlighted the fact that they might have resource constraints regarding financial, material, organizational, or human, which could limit them from adopting new innovative business strategies and becoming more sustainable (Nicholas et al., 2011). Also, unlike big businesses, SMEs have fewer stakeholders and a flatter structure which could perhaps be the reason to limit them to integrating sustainability into their business models (Sloan et al., 2013). However, there hardly exists any academic literature that explicitly explains such reasons. Also, there exists a void in existing literature explaining how SMEs could adopt the SBM innovation to reengineer their existing (traditional) business model to make them more sustainable.

I plan to conduct the given research in two phases. First, I intend to do a systematic literature review with a bibliometric analysis of SBM about SMEs. The objective of this is to understand all the existing SBM research regarding SMEs. Second, I will conduct qualitative research based on multiple case study methods to understand how the best SBM can be introduced to the existing business model of SMEs.

The findings of the research are expected to directly help millions of SMEs in the South Asian region and beyond by providing them with an in-depth understanding of how best to incorporate sustainability in their business practices. I intend to propose new (perhaps unique) SBM in the context of SMEs from the South Asian region that accounts for one-fourth of the world population (Asian Development Bank, 2021). This could help new businesses (SMEs) to adopt sustainability principles right from their inception and find business opportunities by becoming more environmentally friendly, addressing socio-cultural needs, and generating economic values (Méndez-León et al., 2022). Also, by introducing SBM innovation, in the existing business model SMEs will be able to re-engineer their existing business model and give new dimensions to it. This will help them to become more responsive to their stakeholders' needs and gain competitive advantages in both the domestic and international markets.

keywords: Sustainable business model, Small and Medium-sized Enterprises, business model canvas, business strategy

Equality Crowdfunding Platform as a New Gatekeeper on the Financial Markets

Jakub Brejda (Law)

Every year, equity crowdfunding platforms enable hundreds of European small and medium enterprises to raise capital. Equity crowdfunding platforms create a market with private companies' shares that can be compared with public markets organised by regulated stock exchanges. The main difference between an offer on the crowdfunding platform and the offer on the public regulated market is that the latter requires approval of the admission documentation and investor materials by a specific financial authority. In the case of a crowdfunding campaign, the approval of the documentation supporting an offer must be given to the platform. The situation in which a financial intermediary like a crowdfunding platform becomes responsible for the authorisation of investor materials is well described in corporate law as gatekeeper theory. The theory involves keeping "gatekeepers" - legal professionals, investment bankers, and accountants - liable for the wrongs of their corporate clients. By doing this, gatekeepers are incentivized to use their position of authority to monitor and control their clients' behavior and thereby prevent wrongdoing by them. Thereby, those intermediaries are incentivised not only by the reputational aspect of their business but also by the expressed regulatory obligation.

This paper analyses and compares the gatekeeper theory formulated by Reinier H. Kraakman in *Gatekeepers: The Anatomy of a Third-Party Enforcement Strategy* with the approach of European regulators to crowdfunding platforms. This analysis should answer the question of the liability regime introduced by Regulation (EU) 2020/1503 of 7 October 2020 on European crowdfunding service providers for business is aligned with the third-party enforcement strategy formulated by Reinier H. Kraakman.

keywords: equity crowdfunding, gatekeepers, intermediaries liability, third-party enforcement

Gender

chair: dr hab. Elżbieta Durys, prof. ucz.

Board gender diversity and firm performance

Sebastian Zalas (Economics and Finance)

The general objective of this paper is to offer novel and comprehensive insight on causal effect of board gender diversity on firm performance. This field of research has received much attention recently. This is a natural consequence of the fact that female representation on corporate boards has risen to the top of policy agenda across many countries (Terjesen et al., 2015). Typically, board members are not randomly assigned to firms. This has important implications for estimating the effect of gender board diversity on firm performance: correlation is a biased estimator of the causal link. The early literature in this strand of research focused on static and dynamic (panel) comparisons of stock listed firms (Dezsö and Ross, 2012, Sabatier, 2015). Only few studies were able to use the data beyond stock-listed firms (Christiansen et al., 2016, is a notable example). These studies suggest that women on boards benefit firm performance (see the meta-analysis of 140 studies by Post and Byron, 2015). An alternative approach to provide causal identification explores the effects of the so-called gender quotas. In many countries, the legislation requires some types of firms – the specifics differ from country to country – to assign certain number of seats on supervisory boards to women. The results in this strand of literature are ambiguous: many papers suggest that the causal link from gender board diversity to firm performance is negative, but some find null or positive effects. The interpretation of estimates from such identification strategy should not be extrapolated even to all stock-listed firms, let alone firms in general.

I propose to innovate relative to the existing literature. I expand the studied sample to comprise all firms with boards and I propose a novel Bartik (1991) - style instrument. Using detailed registration and financial data for European firms between 1990 and 2019, I construct a shift-share instrument using the distant lag of gender board diversity in narrowly defined sectors, separately for each sector-and-country specific gender board diversity measures from early 1990s. With the time lag of two decades, before 2010s, majority of the individuals on boards will either have retired, or at least, they would have moved to a different firm, possibly also different sector. Thus, the contemporaneous performance of the firm is plausibly exogenous to lagged diversity across narrowly defined sectors and countries. With such study design, I study the effects of board gender diversity on firm performance beyond the stock-listed firms. Also, I explore the heterogeneity of these effects by firm size groups, industry.

keywords: Management boards, Gender, Diversity, Shift-share instruments, Women on boards

Comparing Female Leadership in Polish and Uzbek Higher Educational Institutions

Nigora Mamadaminova (Education)

In recent years, the issue of female leadership in higher education has gained significant attention worldwide (European Institute for Gender Equality, 2022; World Bank Group, 2021; World Economic Forum, 2022). Despite the progress made towards gender equality, women still face numerous challenges in accessing leadership positions in academia (Bothwell, 2020; Burkinshaw, 2015; White & O'Conner, 2021). This study aims to explore the experiences of female leaders in higher education in Poland and Uzbekistan, two countries with different cultural and political contexts.

The comparison of gender equality in leadership in higher education systems in Poland and Uzbekistan, the process of data collection and the preliminary findings of the empirical study are the primary topics of the paper. It examines both the similarities and the differences between the gender equality in two contexts together with skills, principles, and leadership traits possessed by representatives of the two nations.

Data was gathered using the qualitative collective case study method. It was planned to interview ten female leaders in-depth, including deans and department heads in both settings. Next, focus groups with professors and students as well as one-on-one interviews with coworkers were scheduled. The preliminary results from the procedures stated above would be discussed in this step.

Preliminary findings show that both countries have seen an increase in the number of women in leadership positions in higher education over the past few decades; both countries have implemented policies to promote gender equality and diversity in higher education. However, Poland has a higher percentage of women in leadership positions in higher education compared to Uzbekistan. The cultural and social norms surrounding women's roles differ between the two countries. In Uzbekistan, traditional gender roles are still prevalent, which can limit women's opportunities for advancement. The political climate and government policies also differ between the two countries. Poland has a more progressive stance on gender equality compared to Uzbekistan.

It is anticipated that the study will add a substantial body of cultural evidence to the current body of knowledge on education, sociology, and culture in Poland and Uzbekistan and offer novel viewpoints on the leadership of women in education.

keywords: female leadership, women leaders, Poland, Uzbekistan

Polish local government approaches towards adopting Anti-LGBTQIAP Resolutions: pragmatic versus principled argumentation

Antonina Baczyńska (Sociology)

Since 2019 Poland has seen a number of various Anti-LGBTQIAP Resolutions being considered and sometimes adopted by local government bodies. Such legislatives seem to be a result of a broader discrimination politics implemented in Poland during the last decade (Yermakova 2021), a trend that is visible across different Eastern European nations (Żuk, Żuk 2020). In the recent studies on the phenomena by Polish and international scholars, the aim of such legislation was explored (Bucholc 2022), as well as political background (Yermakova 2021) and circumstances (Rafałowski 2022; Korolczuk 2020) as well as potential effects of anti-LGBT campaigns in Poland (Górska, Tausch 2022).

While the aim, political circumstances, and potential results of such politics have gained academic attention, actual argumentation in favor or against the Anti-LGBTQIAP Resolutions have not been given much attention. Using content analysis of recordings of local council meetings where Anti-LGBTQIAP Resolutions have been discussed, I build a coding tree which enables me to explore different qualities of argumentation used in favor and against adoption of such legal acts. In the paper, I present various types of arguments used by local councilors during official discussions about the potential adoption of the local document. Adding analysis layers of different levels of administrative districts as well as different party arrangements, I conceptualize argumentation approaches used by the participants.

Although the argumentation employed by the councilors differs in terms of context, it is apparent that approaches against the documents are more pragmatic in nature, whilst argumentation in favor is based on principles that are perceived to be common within the general public. While tensions over the resolutions rise, the local government debate on the subject deepens, shedding light on the influence of right-wing populist forces' external agendas on local government decision-making. As such, the local government discussion represents stances and attitudes towards LGBTQIAP community presented by the conservative and liberal actors functioning within the Polish political system.

keywords: LGBTQIAP Rights, Local Politics, Right-wing Populism, Discrimination

Women's Careers in Music in the Light of Data

Helena Marzec-Gołąb (Sociology)

The presentation titled "Sociological Concepts of a Girl in a Band" explores the unique experiences and challenges faced by young women in the music industry. Through an analysis of social norms and gender roles in the music world, the presentation examines how women and girls in bands are often perceived and treated differently than their male band members and the wide public, and how they present themselves.

Using a combination of case studies of famous frontwomen (Patti Smith, Kim Gordon, Kristin Hersh and others) and band members (The Runaways, Lindy Morrison) in alternative music and sociological theories (Howard Becker's art worlds, symbolic interactionism) as well as the author's own study and research partners' experiences, the presentation delves into the ways in which girls and women in bands may often be marginalized, objectified, and sexualized, and how these experiences can have a profound impact on the choices they make career-wise, their sense of identity and agency. On the other hand, the author also looks at those women as confident leaders and contributing band members with voices equal to their peers. During the talk, we will reflect together on why women are present in specific roles and absent in others, whether gender balance is desirable and how to achieve it.

Ultimately, the presentation argues that it is crucial to recognize and challenge the sociological factors that contribute to the positioning of girls and women in the music industry, in order to create a more inclusive and equitable environment for all aspiring and accomplished musicians alike. This stanza is reinforced by data on the participation of girls and women in music in Poland, France and globally.

keywords: Women, careers, popular music, creative industries

Gender-specific aspects of the forced migration of Muslim women from the North Caucasus to Poland - preliminary results of qualitative research

Aleksandra Gulińska (Sociology)

The societies of the countries that emerged after the collapse of the USSR, including the Muslim republics that are part of the Russian Federation, are undergoing rapid change - religious, cultural, social and economic. In addition to the instrumentalisation of traditional customary law and the spread of Sharia law, these include changes resulting from the reach of the internet and *telepresence* (Appudarai, 2005), which influence lifestyles and everyday practises.

The author will present preliminary findings in a community of refugee women from the North Caucasus who have experienced forced migration to Europe. This study looks at the impact of the fact of migration on the position of these women - both in society and in the family. The author was interested in the negotiation of new norms, the support (or lack thereof) from their diaspora in the host country and the shaping of new roles for the remaining family members. Transnational social space theory (Faist, 2000; Vertovec, 2004) was used as a key theoretical perspective.

The study involved several months of participant observation and 30 in-depth interviews with women from Chechnya, Ingushetia and Dagestan in the Lubelskie, Podlaskie and Mazowieckie provinces.

The resulting picture shows women living “in limbo” in deterritorialisation, caught between being physically present in the host country and being (voluntarily and willingly or unwillingly) subordinated to the norms of their country of origin. Their situation leads to various dilemmas - be it in terms of life decisions (e.g. taking up employment), raising children or (lack of) contact with the family left behind in the country of origin.

The presented study results are part of a larger research project that aims to build a theoretical model of the gender-role-related migration behaviour of Muslim women from post-Soviet countries (such as the North Caucasus and Central Asia).

keywords: Migration, refugees, women

Rozwój, szkoła i edukacja

osoba prowadząca: dr hab. Małgorzata Żytko
osoba moderująca: mgr Michał Stokowski

Kuźnia liderów - strategii wsparcia funkcjonowania Gospodarzy Wyzwań Łukasiewicza – badanie pilotażowe

Katarzyna Pefew (psychologia)

Doktorat ma charakter aplikacyjno-wdrożeniowy, mieszcząc się w obszarze psychologii społecznej oraz organizacji i pracy. Jest odpowiedzią na potrzebę wsparcia funkcjonowania kluczowych dla Łukasiewicza osób, pełniących role tzw. Gospodarzy Wyzwań (GW). To menadżerowie projektowi, będący łącznikami między klientami zamawiającymi „wynalazek” a naukowcami Łukasiewicza realizującymi projekt, w ramach procesu Wyzwania Łukasiewicza (WŁ). Ich zadaniem jest organizowanie, stymulowanie, monitorowanie procesu innowacji w ramach wyzwań.

Celem pracy jest opracowanie strategii wspierających funkcjonowanie GW poprzez:

- 1) promowanie współpracy - wymiany doświadczeń, dzielenia się zadaniami, wzajemnego pomagania sobie, co prowadzi do szybkich postępów i wiąże się ze wzrostem kreatywności pracowników (Tjosvold, 1990; Tjosvold, Halco, 1992);
- 2) wspieranie pozytywnej tożsamości organizacyjnej i identyfikacji, co sprzyja spójności grupowej (Oyster, 2000; Ashforth, Johnson, 2001), lepszemu wykonywaniu zadań (Rikketta, 2005) i upożytywnieniu postaw (Lee, Park, Koo, 2015) przy jednoczesnym monitorowaniu ich potencjalnych negatywnych konsekwencji;
- 3) efektywność komunikacji: skuteczność, zwięzłość (Grice, 1975), zbalansowanie struktury komunikacji socjoemocjonalnej i zadaniowej (Bales, 1950), ;
- 4) zapobieganie wypaleniu zawodowemu, któremu może sprzyjać eksponowany status GW, długotrwałe obciążenia intensywną pracą dla innych, odpowiedzialność, konieczność ciągłego monitorowania przebiegu procesu komunikacji i wymiany prowadzącego do podjęcia innowacji (Freudenberg, 1974; Pines, 2011).

Postawiono hipotezy i pytanie badawcze:

Hipoteza główna: Strategie zorientowane na wspieranie tożsamości organizacyjnej, komunikację, współpracę oraz zapobiegające przejawom wypalenia zawodowego GW wpływają na efektywność ich funkcjonowania w procesie realizacji wyzwań.

Pytanie badawcze: Jak stosować strategie wspierające funkcjonowanie Gospodarzy Wyzwań, aby podnieść efektywność ich funkcjonowania?

Metoda - schemat quasi eksperymentalny: test – oddziaływanie – retest + ilościowa i jakościowa ewaluacja autorską ankietą obejmującą oceny GW, zespołów, które prowadził, klientów oraz zespołu wspierającego GW.

Zaprezentowane zostaną wyniki badania pilotażowego o charakterze eksploracyjnym przeprowadzonego w zespole GW w styczniu 2023 r., którego celem była identyfikacja tego jak spostrzegane są wyzwania przez GW, ich rola w procesie, wskazanie na trudności i doświadczane emocje. Zebrany i opracowany materiał miał dostarczyć przesłanek dla projektowania ukierunkowanych zmian i sposobów ich wdrożenia w procesie wspierania GW przez zespół opiekunów wyzwań z Centrum Łukasiewicz (CŁ).

Opracowano autorską ankietę zawierającą 25 pytań (otwartych i zamkniętych). Wyniki obejmowały analizy średnich i odchyłeń standardowych oraz analizy jakościowe. Średnie odpowiedzi na pytania zamknięte zawierały się w przedziale 3,9 - 4,8 na 5-stopniowych skalach Likerta, a odchylenie standardowe w większości było niskie i w przypadku 13 pytań wahało się między 0,405839725 - 0,950011057.

Rezultaty badania pilotażowego pokazały pozytywne postrzeganie organizacji Łukasiewicza, a także zespołu opiekunów wyzwań z CŁ (wspierającego GW). GW pozytywnie oceniali przynależność do zespołu oraz mieli poczucie wpływu na proces wyzwań. Rezultaty ujawniły także trudności, w tym m.in.: w kontaktach z klientami, w prowadzeniu spotkań wewnętrznych i zewnętrznych, we współpracy z autorami pomysłów, w tworzeniu skonsolidowanej oferty dla klienta, w osiągnięciu sukcesu w wyzwaniu, w dopełnieniu wszystkich formalności. Te trudności mogą sprzyjać przeciążeniu, doświadczeniom frustracji z powodu nie finalizowanych wyzwań. To może prowadzić do spadku motywacji do działania i oraz zwiększać ryzyko wypalenia zawodowego. Zebrany materiał stał się punktem wyjścia do zaprojektowania pierwszego pomiaru, planowanego na czerwiec-lipiec 2023 r., badającego aspekty ukierunkowane na kwestie współpracy, komunikacji, tożsamości organizacyjnej i wypalenia zawodowego u GW, mającego na celu opracowanie strategii wspierających ich funkcjonowanie.

słowa kluczowe: współpraca, efektywność funkcjonowania w organizacji, wypalenie vs zaangażowanie zawodowe, tożsamość organizacyjna, komunikacja w organizacji

Przedsięwzięcia warszawskich organizacji pozarządowych na rzecz zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w czasie pandemii COVID-19

Krzysztof Kądziałski (nauki o bezpieczeństwie)

Celem prezentacji jest określenie i ukazanie sposobów łagodzenia skutków pandemii COVID-19 na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie miasta stołecznego Warszawy. NGOsy były na pierwszej linii niesienia pomocy osobom potrzebującym, a zwłaszcza najmłodszej części społeczeństwa oraz tzw. młodym dorosłym (osoby w wieku 18-24 lata).

Pandemia COVID-19 pogłębiła narastające od lat problemy ze zdrowiem psychicznym wśród najmłodszej części warszawskiego społeczeństwa. Wspomniane zjawisko od dłuższego czasu było w obszarze zainteresowania nauk społecznych [(Smuniewski, C., Kądziałski, K. (2022); Hamer, K., Baran, M., Marchlewska, M. & Kaniasty, K (2021); Hamer, K., Baran, M. (2021)] i organizacji pozarządowych, które aktywnie świadczą usługi pomocowe na rzecz wsparcia dzieci i młodzieży w zmaganiach z przytłaczającym ich zmianami. Ostatnie dwa lata miały znaczący impact na bezpieczeństwo społeczne, tym samym negatywnie wpływając na znaczną część grup społecznych w Polsce. Kluczową rolę w minimalizacji skutków pandemii na psychikę młodego pokolenia miały NGOsy, które dostosowały się do nowej 'pandemicznej' rzeczywistości, w celu realizacji jakościowych zadań. Jednym z ważniejszych przedsięwzięć realizowanymi przez owe instytucje była organizacja specjalnych zajęć online (szkoleń, zajęć tematycznych czy zbiórek harcerskich utrzymujących relację w czasie pandemii), jak również spotkań w małych grupach mających na celu minimalizację ryzyka zarażenia.

Z tego powodu autor stawia hipotezę: Działania warszawskich organizacji pozarządowych przyczyniły się do przeciwdziałania pogorszeniu zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży w czasie pandemii. Hipoteza szczegółowa brzmi: poprzez czynności pomocowe instytucje trzeciego sektora były w stanie zminimalizować skutki zaistniałe w wyniku COVID-19 dla społeczeństwa.

Metodologia: najpierw zastosowana zostanie analiza teoretyczna, która będzie uzupełniona o metodę indukcji, dedukcji, syntezy, jak również analizy dokumentów prawnych. Analiza obejmuje wnioski uzyskane na podstawie dotychczasowo przeprowadzonych wywiadów pogłębionych z udziałem przedstawicieli organizacji pomocowych, którzy omawiali procesy przejścia statutowego funkcjonowania na działania w czasie pandemii, sposoby świadczenia usług z zachowaniem bezpieczeństwa społeczeństwa, oraz głównych grup odbiorców (beneficjentów).

Według wstępnych wyników organizacje pozarządowe prowadzące przedsięwzięcia pomocowe na rzecz dzieci i młodzieży były w stanie zahamować negatywny wpływ pandemii na zdrowie psychiczne. Innym istotnym elementem była organizacja czynności minimalizujących wspomniany negatywny wpływ na psychikę kadry dydaktycznej w szkołach.

słowa kluczowe: organizacje pozarządowe, bezpieczeństwo społeczne, COVID-19, zdrowie psychiczne, młodzież

Przegląd modeli asystentury międzykulturowej w szkołach w Polsce i na świecie

Agnieszka Kozakoszczak (nauki socjologiczne)

Tematem mojego badania i rozprawy doktorskiej jest rola i zadania asystentek oraz asystentów międzykulturowych. Rozprawa jest przygotowywana w ramach projektu badawczego pn. „Asystentura międzykulturowa jako instrument polityki integracyjnej: przypadek polskiego systemu edukacyjnego”.

Główne pytanie badawcze brzmi: Jak sposób rozumienia roli asystentek i asystentów międzykulturowych jest kształtowany w praktyce, w interakcji i negocjacjach pomiędzy samymi asystentkami i asystentami międzykulturowymi, społecznością szkolną oraz podmiotami i czynnikami zewnętrznymi? Szczegółowe pytania badawcze obejmują następujące zagadnienia: Na jakiej podstawie AM budują swoje wyobrażenie i rozumienie roli AM? Jakie czynniki i jacy aktorzy mają na to wpływ? Jak postrzegana i rozumiana jest rola i pozycja AM przez różnych aktorów i w odniesieniu do różnych aktorów? W jaki sposób w praktyce AM pełnią swoją rolę (i jaka jest proporcja pomiędzy poszczególnymi aspektami tej roli np. pedagogicznymi, komunikacyjnymi, mediacyjnymi, dotyczącymi akwizycji języka itp.)? W jaki sposób kadra szkół postrzega i realizuje swoją rolę wobec dzieci z doświadczeniem migracji / nieznających języka polskiego w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki? Jaka rolę pełnią w tym kontekście AM? W jaki sposób brak doprecyzowania celów i zadań AM w przepisach oświatowych oraz brak oficjalnych wytycznych i rekomendacji w tym zakresie wpływają na sposób pełnienia przez AM ich roli?

W projekcie zostaną wykorzystane następujące metody badawcze: przegląd literatury, desk research, przegląd i monitorowanie zmian w aktach prawnych, indywidualne wywiady pogłębione z: obecnymi i/lub byłymi asystentkami i asystentami międzykulturowymi, przedstawicielkami i przedstawicielami instytucji systemu oświaty (dyrektorkami i dyrektorami szkół, nauczycielkami i nauczycielami, przedstawicielkami i przedstawicielkami rad rodziców, urzędniczkami i urzędnikami miejskimi zajmującymi się edukacją, przedstawicielkami i przedstawicielami organizacji pozarządowych, rodzicami dzieci z doświadczeniem migracji a także wywiady grupowe (focusowe) z uczniami i uczennicami. Przeprowadzona zostanie również obserwacja funkcjonowania szkół i społeczności.

Celem referatu jest przybliżenie istniejących modeli asystentury międzykulturowej oraz funkcji pokrewnych (takich jak *teaching assistant*, *multilingual classroom assistant*, *mother tongue teacher*) funkcjonujących w Polsce i na świecie, na podstawie Systematycznego Przeglądu Literatury przeprowadzonego w ramach projektu badawczego „Asystentura międzykulturowa jako instrument polityki integracyjnej: przypadek polskiego systemu edukacyjnego” (NCN 2020/39/O/HS5/00763).

słowa kluczowe: asystentura międzykulturowa, asystentki międzykulturowe, asystenci międzykulturowi

Postawy uczniów polskich liceów publicznych wobec doświadczenia udziału w procesie deliberatywnym

Shin Mazur (nauki socjologiczne)

W polskiej literaturze naukowej teoria deliberacji oraz interdyscyplinarne badania dotyczące deliberacji, niejednokrotnie powiązane z partycypacją obywatelską, są obecne od kilkunastu lat (Juchacz 2002; Krzewińska 2016; Lewenstein 2010; Łapaj-Kucharska 2016; Pawłowski 2014; Perlikowski 2016; Waśkiewicz 2014; Wesołowska 2013; Zabdyr-Jamróż 2014; Zgiep 2013). Jednym z istotnych eksperymentów jest Sondaż Deliberatywny zorganizowany przez Wydział Socjologii UW (Projekt Społeczny 2012) we współpracy z Uniwersytetem Stanforda. Zbadano zmianę w poziomie wiedzy i opinii uczestników, oraz stosunek do nowej procedury konsultacji społecznych i otwartość różnych grup, w tym decydentów, na zmianę w sposobie angażowania obywateli w procesy decyzyjne (Przybylska, Siu 2015; Przybylska 2015). Do tej pory w Polsce zaprezentowano niewiele badań łączących zainteresowanie edukacją i deliberacją. Do wyjątków należy omówienie eksperymentu dotyczącego edukacji seksualnej z udziałem rodziców (Reykowski 2007; Wesołowska 2010). Ważnym przykładem badania włączającego społeczność szkolną w rozważania jej dotyczące jest projekt Instytutu Badań Edukacyjnych, którego celem było poddanie krytycznej analizie innowacyjnych rozwiązań pedagogicznych. Należy docenić złożony charakter badania, w tym zastosowanie obserwacji uczestniczącej, indywidualnych i grupowych wywiadów pogłębionych, a także analizy dokumentów (Instytut Badań Edukacyjnych). Można oczekiwać, że publikacje wynikające z badania, przynajmniej pośrednio przyczynią się do rozwoju wiedzy o deliberacji w systemie nauczania szkolnego. W literaturze międzynarodowej da się wyodrębnić kilka wątków problemowych łączących deliberację z edukacją: wzmacnianie relacji jednostki i społeczeństwa, wykorzystanie potencjału młodzieży do kształtowania demokracji, aktywizację uczniów, wzmacnianie krytycznego myślenia i refleksyjnego przyswajania wiedzy (Asen 2015; Nishiyama 2019; Molnar-Main 2017; Shaffer, Longo, Manosevitch, Thomas 2017). W kontekście projektu, badania, które uważam za szczególnie istotne to te wskazujące rozbieżności i podobieństwa w deliberacji online i twarzą w twarz (Min 2007); włączające studentów do procesu deliberacji i opisujące metody mierzenia postaw studentów (Luskin, Fishkin, Malhotra, Siu 2007); wskazujące korzyści wyłączenia ekspertów z procesu deliberacji w środowisku szkolnym (Camicia 2010). Za szczególnie inspirujące uważam niemieckie badanie sprawdzające możliwość deliberatywnego dyskusyjnego omawiania praktycznych zastosowań programu szkolnego, które zostało pozytywnie ocenione przez uczestniczących w dyskusji nauczycieli (Hansen 2008).

Celem badania było sprawdzenie, jak uczestnicy projektu rozumieją i oceniają doświadczenie deliberatywne oraz czy widzą sens w zastosowaniu deliberacji do edukacji publicznej. Postawiono następujące pytania badawcze: (1) Jakie postawy wobec deliberacji o klimacie przejawiają uczniowie, którzy brali udział w projekcie? (2) Jakie szanse i bariery diagnozują uczestnicy projektu deliberatywnego w kontekście deliberowania o kształcie polskiej szkoły?

W semestrze zimowym 2022/23 odbyły się debaty deliberatywne na platformie EuComMeet z udziałem uczniów liceów. Po zakończonym projekcie przeprowadzone zostało 12 wywiadów pogłębionych z uczestnikami projektu. Materiał pochodzi z pilotażu platformy EuComMeet w projekcie Developing Participatory Spaces using a Multi-stage, Multi-level, Multi-mode, Multi-lingual, Dynamic Deliberative Approach (Komisja Europejska, H2020, 2021-2024). Wystąpiła różnica w rozumieniu norm deliberacji i przekładaniu ich na praktykę oraz własne doświadczenie. Niektórzy uczniowie mieli trudność w odniesieniu abstrakcyjnych konceptów do swojego. Najłatwiej było im ocenić pragmatyczny aspekt projektu, zwłaszcza wpływ udziału w projekcie na podejmowane decyzje. Badani przejawiają też wysoką świadomość dotyczącą problematyki, z jaką mierzy się system polskiej edukacji i wyrażają się optymistycznie na temat włączania ich oraz nauczycieli do procesów decyzyjnych.

słowa kluczowe: partycypacja, młodzież, deliberacja, system oświaty

Analiza obliczeniowa charakterystyk brzmieniowych mowy w autyzmie

Urszula Wielgat (psychologia)

W ostatnich latach badacze coraz częściej podejmują próby zastosowania metod sztucznej inteligencji w badaniach naukowych. Chojnicka i Wawer (2022) zastosowali sztuczne sieci neuronowe do analizy narracji uzyskanych od osób ze spektrum autyzmu. Zastosowane metody dały obiecujące wyniki w zakresie różnicowania osób w spektrum autyzmu i osób o rozwoju typowym, wyłącznie na podstawie narracji. Badacze i klinicyści zwracają również uwagę na nietypowe brzmienie mowy osób w spektrum autyzmu oraz wskazują, że brzmienie mowy związane jest z nasileniem charakterystyk typowych dla spektrum (np. Bone i in. 2013; Paul, Shriberg i in., 2005). Dwoma istotnymi czynnikami, rzadko brany pod uwagę w badaniach nad brzmieniem mowy w spektrum autyzmu są różnice międzypłciowe oraz kontekst, w którym zbierane są próbki mowy. Wyniki badań (np. Cage i in., 2019; Carter i in., 2007) wskazują na różnice międzypłciowe w manifestowaniu się spektrum autyzmu. Badania nad charakterystykami brzmieniowymi mowy u osób w spektrum autyzmu były prowadzone ze znaczną przewagą lub wyłączenie z udziałem chłopców, co uniemożliwiało wnioskowanie o charakterystykach brzmieniowych mowy u dziewczynek oraz o różnicach międzypłciowych. Również kontekst społeczno-narracyjny wydaje się istotnym czynnikiem, który może wpływać na ujawnianie się lub brak różnic między osobami w spektrum autyzmu a osobami rozwijającymi się typowo. W sytuacjach ustrukturyzowanych, wymagających prostej reakcji osoby w spektrum mogą radzić sobie dobrze, w związku z czym trudności nie będą widoczne. Z kolei dłuższe i bardziej zmienne interakcje społeczne mogą przekraczać umiejętności osób w spektrum autyzmu i wpływać na ujawnianie się trudności (np. Scharfstein i in., 2011). Celem projektu jest zbadanie, z użyciem metod obliczeniowych, różnic w zakresie brzmieniowych charakterystyk mowy między dziećmi w spektrum autyzmu oraz dziećmi typowo rozwijającymi się. Ponadto planowane jest sprawdzenie czy sztuczne sieci neuronowe są w stanie wykryć te różnice i na ich podstawie różnicować dzieci z ASD i dzieci rozwijające się typowo.

Na podstawie wniosków z dotychczasowych badań postawiono następujące pytania badawcze i hipotezy:

1. Sztuczne sieci neuronowe będą w stanie odróżnić dzieci z ASD od rozwijających się typowo na podstawie charakterystyk akustycznych/brzmieniowych mowy.
2. Czy występują różnice między dziewczynkami i chłopcami z ASD w zakresie charakterystyk brzmieniowych mowy?
3. Czy rodzaj zadania wpływa na skuteczność sieci neuronowych w zakresie różnicowania dzieci z ASD i dzieci rozwijających się typowo (np. rozmowa swobodna, opowiadanie historii z książki, czytanie słów i tekstów)?

Projekt zakłada przebadanie 70 dzieci w wieku 7-15 lat z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i 70 dzieci z rozwojem typowym, w tym po 25 dziewczynek w każdej grupie. Próbki mowy zbierane są w trakcie dwugodzinnych, nagrywanych spotkań z uczestnikami. W trakcie spotkania przeprowadzane jest badanie Protokołem ADOS-2 w celu zebrania próbek narracyjnych, potwierdzenia bądź wykluczenia rozpoznania ASD oraz określenia poziomu objawów charakterystycznych dla spektrum autyzmu. Przeprowadzane jest także badanie werbalnego i niewerbalnego ilorazu inteligencji oraz umiejętności czytania (próby z IDS-2: czytanie słów i pseudosłów). Ponadto uczestnicy proszeni są o przeczytanie dwóch krótkich fragmentów tekstu, z których jeden jest nacechowany emocjonalnie drugi zaś neutralny pod względem emocjonalnym. Zebrane próbki mowy zostaną następnie poddane analizie komputerowej we współpracy z Instytutem Podstaw Informatyki PAN.

słowa kluczowe: uczenie głębokie, sztuczne sieci neuronowe, mowa, zaburzenia ze spektrum autyzmu, sztuczna inteligencja

bibliography

Panel 1

Cities

Functional mix on a city scale - the example of Warsaw Maciej Misztal (Social and Economic Geography and Spatial Management)

- Boarnet, M. G., & Sarmiento, S. (1998). Can Land-use Policy Really Affect Travel Behaviour? A Study of the Link between Non-work Travel and Land-use Characteristics. *Urban Studies*, 35(7), 1155–1169. <https://doi.org/10.1080/0042098984538>
- Central Registration And Information On Business. (2019). Data on the place of business in Warsaw.
- Cervero, R., & Duncan, M. (2006). 'Which Reduces Vehicle Travel More: Jobs-Housing Balance or Retail-Housing Mixing? *Journal of the American Planning Association*, 72(4), 475–490. <https://doi.org/10.1080/01944360608976767>
- Corbusier, L. (1957). *La Charte d'Athènes* s [The Charter of Athens]. Éditions de Minuit.
- Dovey, K., & Pafka, E. (2017). What is functional mix? An assemblage approach. *Planning Theory & Practice*, 18(2), 249–267. <https://doi.org/10.1080/14649357.2017.1281996>
- Hess, P. M., Vernez Moudon, A., Catherine Snyder, M., & Stanilov, K. (1999). Site Design and Pedestrian Travel. *Transportation Research Record: Journal of the Transportation Research Board*, 1674(1), 9–19. <https://doi.org/10.3141/1674-02>
- March, A., Rijal, Y., Wilkinson, S., & Firidin Özgür, E. (2012). Measuring Building Adaptability and Street Vitality. *Planning Practice and Research*, 27(5), 531–552. <https://doi.org/10.1080/02697459.2012.715813>
- Mitchell Hess, P., Vernez Moudon, A., & Logsdon, M. G. (2001). Measuring Land Use Patterns for Transportation Research. *Transportation Research Record: Journal of the Transportation Research Board*, 1780(1), 17–24. <https://doi.org/10.3141/1780-03>
- Moudon, A. V., Hess, P. M., Snyder, M. C., & Stanilov, K. (1997). Effects of Site Design on Pedestrian Travel in Mixed-Use, Medium-Density Environments. *Transportation Research Record: Journal of the Transportation Research Board*, 1578(1), 48–55. <https://doi.org/10.3141/1578-07>
- van den Hoek, J. W. (2009). Towards a Mixed-use Index (MXI) as a tool for urban planning and analysis. Delft University of Technology.

Commemoration in the city of immigrants. Case study of Rotterdam Dominik Rózewicz (Social and Economic Geography and Spatial Management)

- Borger, J. (2003). *Stad van Rotterdammers*. Rotterdams Dagblad.
- Erl, A. (2018). *Kultura pamięci. Wprowadzenie*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Guadeloupe, F., Van der Linden, L. (Eds.). (2020). *Rotterdam, een postkoloniale stad in beweging*. Boom.
- Hogervorst, S., & Van Ulzen, P. (2015). *Rotterdam en het bombardement. 75 jaar herinneren en vergeten*. Boom.
- Lucassen, L., & Van Laar, P. (2006). *Naar Rotterdam. Immigratie en levensloop in Rotterdam vanaf het einde van de 19de eeuw*. K. Mandemakers (Ed.). Amsterdam University Press B.V.
- Madurowicz, M. (2019). Wybrane klucze interpretacyjne przestrzeni miejskiej. Refleksje teoretyczno-metodologiczne. *Rozwój Regionalny I Polityka Regionalna*, (46), 19-51.
- Oostindie, G. (Ed.). (2020). *Het koloniale verleden van Rotterdam*. Boom.
- Scholten P. (2023). *De Echte Rotterdammer komt van buiten: Rotterdam migratiestad 1600-2022*. Uitgeverij THOTH.
- Van Stipriaan, A. (2020). *Rotterdam in slavernij*. Boom.
- Van Der Brink, G. (2006). *Culturele Contrasten. Het verhaal van de migranten in Rotterdam*. Uitgeverij Bakker.
- Wojdon, J. (Ed.). (2018). *Historia w przestrzeni publicznej*. PWN.
- Żardecka, M. (2020). *Pamięć i zapomnienie. Filozoficzny dyskurs o sile i słabości pamięci indywidualnej i zbiorowej*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Algorithmic Video Surveillance System in the Context of a Polish Smart City: A Case Study Monika Berdys (Sociology)

- Boersma, K., van Brakel, R., Fonio, C., & Wagenaar, P. (Eds.). (2014). *Histories of State Surveillance in Europe and Beyond* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203366134>
- Dubois, V. (2015). Critical policy ethnography. W F. Fischer, D. Torgerson, A. Durnová, & M. Orsini (Red.), *Handbook of critical policy studies* (s. 462–480). Edward Elgar Publishing.
- Fussey, P. (2022). Seeing Surveillance: Twenty Years of Surveillance & Society. *Surveillance & Society*, 20(4), 346–352. <https://doi.org/10.24908/ss.v20i4.16042>
- Galič, M., Timan, T., & Koops, B.-J. (2017). Bentham, Deleuze and Beyond: An Overview of Surveillance Theories from the Panopticon to Participation. *Philosophy & Technology*, 30(1), 9–37. <https://doi.org/10.1007/s13347-016-0219-1>
- Haggerty, K. D., & Ericson, R. V. (2000). The surveillant assemblage. *British Journal of Sociology*, 51(4), 605–22.
- Kitchin, R. (2014) The real-time city? Big data and smart urbanism. *GeoJournal*, 79 (1), pp. 1-14.

Conflictual reconstruction of Warsaw - a case study of the Solec and Powiśle districts Paweł Szczepura (Sociology)

- Castells Manuel, *Kwestia miejska*, PWN, Warszawa 1982
- Cegielski Jerzy, *Stosunki mieszkaniowe w Warszawie w latach 1864-1964*, Arkady, Warszawa 1968
- Domaradzki Krzysztof, *Przestrzeń Warszawy : tożsamość miasta a urbanistyka*, Warszawa 2016
- Fudala Tomasz (red.), *Spór o odbudowę Warszawy*, MSN, Warszawa 2016
- Lefebvre Henri, *Le production de l'espace*, Éditions Anthropos, Paryż 1974
- Molski Piotr, *Mieszkalnictwo a przemiany przestrzenne miasta : Warszawa 1945-1980*, Instytut Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1988
- Nawrotek Krzysztof, *Ideologie w przestrzeni*, Universitas, Kraków, 2005
- Paszkowski Zbigniew, *Miasto idealne w perspektywie europejskiej i jego związki z urbanistyką współczesną*, Universitas Kraków 2011
- Piątek Grzegorz, *Najlepsze miasto świata. Warszawa w odbudowie 1944-1949*, W.A.B., Warszawa 2020

How to study inequalities? A geographic perspective Marcel Świerkocki (Social and Economic Geography and Spatial Management)

- Alvaredo F., Chancel L., Piketty T., Saez E., Zucman G. (2018). *World inequality report 2018*. Belknap Press.
- Bauman Z. (2012). *Straty uboczne: nierówności społeczne w epoce globalizacji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Borys T. (2008). *Propozycja siedmiu typologii jakości życia*. W: Matysiak A. i in. (red.), *Prace naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu nr 22*. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu.
- Bujak F. (1902). *Limanowa. Miasteczko powiatowe w Zach. Galicji. Stan społeczny i gospodarczy*. Studia nad osiedlami. Zakład Wydawniczy CZSR.
- Castells M. (2009). *Koniec tysiąclecia*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Chmielewski J. M. (2007). *Czynniki kształtujące krajobraz Warszawy w latach 1945-2006*. W: Madurowicz M. (red.), *Percepcja współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGSR UW.
- Fuhrmann M., Grochowski M., Zegar T. (2010). *Spółeczna diagnoza metropolitalności Warszawy*. W: Madurowicz M. (red.), *Wartościowanie współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGSR UW.
- Gregory D., Johnston R., Pratt G., Watts M., Whatmore S. (red.) (2009). *The Dictionary Of Human Geography*. Blackwell Publishing Ltd.
- Grochowski M, Bogiel M. (2014). *Warszawa ery postindustrialnej – stan i perspektywy rozwoju terenów przemysłowych* W: Madurowicz M. (red.) *Kształtowanie współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Grzegorzyc A., Jaczewska B., Jankel S., Van Gielle Ruppe P., Gaboreau M. (2019). *Polityka mieszkaniowa a segregacja społeczna: przykład Warszawy, Berlina i Paryża*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Grzelak J., Zarycki T. (red.) (2004). *Spółeczna mapa Warszawy. Interdyscyplinarne studium metropolii warszawskiej*, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Haber G. (2012). *Nierówności społeczne jako problem globalny w XXI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem państw peryferyjnych w światowym systemie społeczno-ekonomicznym*. W: Solarz M.W. (red.), *Polska geografia polityczna wobec problemów i wyzwań współczesnej Polski i świata*. Wybrane problemy. Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Jaczewska B. (2014). *The Tranformation of “Gated Communities”: a Case Study of the “Kabaty” Neighborhood of Warsaw*. In: Czerny M., Hoyos Castillo (eds.), *Suburbanization Versus Peripheral Sustainability of Rural-Urban Areas Fringes*, Urban Development and Infrastructure Series, New York: Nova Science Publishers Inc.
- Jaczewska B., Grzegorzyc A. (2017). *Residential segregation at the Local Level in Poland. Case of Praga Północ, Włochy and Ursynów*. *Miscellanea Geographica*, 21 (4), 1-11.

- Jadach-Sepiolo A. (2007). Metody badawcze w analizie procesu gentryfikacji w miastach postsocjalistycznych. W: Madurowicz M. (red.), *Percepcja współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Jadach-Sepiolo A. (2010). Znaczenie rewaloryzacji przestrzeni miejskiej w programowaniu rewitalizacji w Polsce. W: Madurowicz M. (red.), *Wartościowanie współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Jałowicki B., Szczepański M.S. (2002). Miasto i przestrzeń w perspektywie socjologicznej. Wydawnictwo Nauko Scholar.
- Jarosz M. (1984). *Nierówności społeczne*. Książka i Wiedza.
- Jaroszewska-Brudnicka R., 2007, Ubóstwo w przestrzeni Torunia i jego społeczna percepcja. W: Madurowicz M. (red.), *Percepcja współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Jaskulska M. (2014). Współtworzenie miasta. Mieszkańcy jako aktorzy polityki przestrzennej – przykład Gdańska. W: Madurowicz M. (red.), *Kształtowanie współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Karwińska A. (2004). Szanse i bariery ograniczenia nierówności we współczesnej Polsce. Perspektywa mikro- i mezospołeczna. *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy*. Uniwersytet Rzeszowski.
- Królikowski L. (2002). *Globalizacja a rozwój Warszawy*. Akapit-DTP.
- Lisowski A. (2001). Zmiany struktury społecznej a struktura przestrzenna miast. W: Sagan I., Czepczyński M. (red.), *Wybrane problemy badawcze geografii społecznej w Polsce*. Zakład Geografii Ekonomicznej UG.
- Lisowski A. (2004). Zmiany warunków życia w aglomeracji warszawskiej w latach 1995-2000 W: Jażdżewska I. (red.), *Zróżnicowanie warunków życia w mieście (aglomeracji miejskiej)*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Lisowski A. (2005). The Social Differentiation of Polish Cities. In Murayama Y., Du G. (eds.), *The Cities in Global Perspectives. Diversity and Transition*. Rikkyo University.
- Lisowski A. (2007). „Przestrzeń” i „percepcja” w transdyscyplinarnych badaniach miast – spojrzenie geografa. W: Madurowicz M. (red.), *Percepcja współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Lisowski A. (2009). Zróżnicowanie społeczne wybranych miast w Polsce i zachowania wyborcze ludności. W: Lisowski A. (red.), *Prace i studia geograficzne t. 42*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Lister R. (2007). *Bieda*. Wydawnictwo Sic!
- Madurowicz M. (2017). Ciągłość miasta: prolegomena. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Malikowski M. (1998). *Socjologiczne problemy miasta*. Mana.
- Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych. (2017). *Ranking dzielnic Warszawy pod względem atrakcyjności warunków życia*. Urząd Statystyczny w Warszawie.
- Nawrocki T. (2015). Wykorzystanie map mentalnych w badaniach przestrzeni publicznych. Przykład Gliwic. W: Komar B., Biedrońska J., Szewczenko A. (red.), *Badania interdyscyplinarne w architekturze : BIWA 1 : monografia konferencyjna. T. 2, Przestrzenie publiczne w mieście*. Wydział Architektury Politechniki Śląskiej.
- Pickett K., Wilkinson R. (2011). *Duch Równości*. Wydawnictwo Czarna Owca.
- Pieniążek M. (2004). *Przemiany społeczno-gospodarcze a struktura przestrzenna wybranych miast województwa mazowieckiego*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Pieniążek M. (2010). *Wartościowanie i kształtowanie przestrzeni miejskiej przez deweloperów*. W: Madurowicz M. (red.), *Wartościowanie współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Piketty T. (2015). *Ekonomia nierówności*. Wydawnictwo Krytyki Politycznej.
- Pióro Z. (1962). *Ekologia społeczna w urbanistyce (na przykładzie badań lubelskich i toruńskich)*. Arkady.
- Pomian K. (2015). *Krótką historią nierówności między ludźmi na przykładzie Europy*. Instytut Książki.
- Rewers E. (2007). *Od fragmentacji do integracji: analiza kulturowa miejskiego patchworku*. W: Madurowicz M. (red.), *Percepcja współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Sagan I. (2000). *Miasto - scena konfliktów i współpracy : rozwój miast w świetle koncepcji reżimu miejskiego*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Słaby T. (1990). Poziom życia, jakość życia. *Wiadomości Statystyczne* (6), 8-10.
- Smith D.M. (1973). *The geography of social wellbeing in the United States: an introduction to territorial social indicators*. McGraw-Hill.
- Smith, D.M. (1977). *Human geography: a welfare approach*. Edward Arnold.
- Suliborski A., Wójcik M. (red.) (2014). *Dysproporcje społeczne i gospodarcze w przestrzeni Łodzi*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Swianiewicz P., Krukowska J., Lackowska M., Kurkiewicz A. (2013). *Błędne rondo marginalizacji?: Jednostki pomocnicze samorządu w zarządzaniu dużymi miastami*. Dom Wydawniczy Elipsa.
- Świerkocki M. (2018). *Nierówności ekonomiczne a jakość edukacji w Polsce i w Finlandii*. Praca magisterska, WGRS UW.
- Szczepański M.S., Ślęzak-Tazbir W. (2007). *Niegościnne przestrzenie: getta społeczne i przestrzenne w starym regionie przemysłowym*. W: Madurowicz M. (red.), *Percepcja współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Sztompka P. (2012). *Socjologia. Analiza społeczeństwa*. Wydawnictwo Znak.
- Therborn G. (2015). *Nierówność, która zabija*. Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
- Węclawowicz G. (1975). *Struktura przestrzeni społeczno-gospodarczej Warszawy w latach 1931 i 1970 w świetle analizy czynnikowej*. Prace Geograficzne IG i PZ PAN 116, Ossolineum.
- Węclawowicz G. (2007). *Geografia społeczna miast*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Wilk W. (2007). *Miasto jako miejsce*. W: Madurowicz M. (red.), *Percepcja współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwo WGRS UW.
- Wites T. (2019). *Patologia społeczna: perspektywa geograficzna*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Zajac A. (2014). *Partycypacja mieszkańców w procesie rewitalizacji osiedla*. W: Madurowicz M. (red.), *Kształtowanie współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Prawo cywilne

(Bez)względny zakaz wykorzystywania zwierząt w cyrkach na tle ustawodawstwa i orzecznictwa państw członkowskich Unii Europejskiej

Maria Januszczyk (nauki prawne)

- Eurogroup for Animals, (2021). Wild Animals in EU Circuses: Problems, Risks and Solutions, Updated edition, https://www.eurogroupforanimals.org/sites/eurogroup/files/2021-04/E4A-Circus_Report-2021.pdf.
- Januszczyk, M. (2020). Niehumanitarność przepisów w zakresie działalności cyrkowej z udziałem zwierząt jako argument za nowelizacją ustawy o ochronie zwierząt i aktów pochodnych. *Studia Iuridica* (86), s. 74-90;
- Kuszelewicz, K. (2021). Ustawa o ochronie zwierząt. Komentarz. Wolters Kluwer.
- Owczarż, W. (1995). *Antologia praw zwierząt*, Gaja.
- Pietrzykowski, T. (2022). *Prawo ochrony zwierząt – pojęcia, zasady, dylematy*. Wolters Kluwer.
- Radecki, W. (2015). *Ustawy o ochronie zwierząt. Komentarz*. Difin.
- Orzecznictwo:**
- Grondwettelijk Hof (Arbitragehof): Arrest van 21 Mei 2015 (België). RG 66/2015, https://www.stradalex.com/nl/sl_src_publ_jur_be/document/grondhof_2015-66 (dostęp online: 30.05.2023 r.).
- Verfassungsgerichtshof von 1 Dezember 2011, G 74/11, V 63/11: Wildtierverschleiß in Zirkussen bleibt aufrecht, https://www.vfgh.gv.at/downloads/VfGH_G_74-11_V_63-11_Wildtierverschleiß_im_Zirkus.pdf (dostęp online: 30.05.2023 r.).

Losy zapłaty za usługę seksualną – aspekty cywilnoprawne

Emilia Michałuszko (nauki prawne)

- Borysiak W. (2009). *Glosa do wyroku z dnia 12 stycznia 2006 r. (II CK 342/05)*. Przegląd Sądowy, nr 3
- Budnikowski D. (2007). *Czy prostytutki powinny oddać państwu zarobione pieniądze?*. *Palestra*, nr 3-4
- Chlamtacz M. (1936). *Naturalne (niezpełne) zobowiązania* [w:] F. Zoll, J. Wasilkowski (red.) *Encyklopedia podręczna prawa prywatnego Henryka Konica, Księgi wieczyste – ordynacje rodowe*. Warszawa
- Czachórski W. (1994). *Zobowiązania. Zarys wykładu*. Warszawa
- Doliwa A. (2021). *Funkcje zasad współżycia społecznego w prawie cywilnym*. Warszawa
- Domański L. (1936). *Instytucje Kodeksu zobowiązań. Komentarz teoretyczno-praktyczny. Część ogólna*. t. 2
- Fenichel Z. (1936). *Zobowiązania niezpełne (naturalne) w Kodeksie Zobowiązań*. Nowy Kodeks Zobowiązań. Dodatek do Gazety Sądowej Warszawskiej, nr 16
- Korzonek J., Rosenblüth I. (1934). *Kodeks zobowiązań. Komentarz*, t. 1, Kraków
- Księżak P. (2007). [w:] P. Księżak (red.). *Komentarz do bezpodstawnego wzbogacenia. Art. 405-414 k.c.* Warszawa
- Machnikowski P. (2005). *Swoboda umów według art. 353¹ k.c. Konstrukcja prawna*. Warszawa
- Michałuszko E. (2020). *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 12 stycznia 2006 r., II CK 342/05*. Przegląd Prawniczy Uniwersytetu Warszawskiego, nr 1
- Namitkiewicz J. (1949). [w:] *Kodeks zobowiązań. Komentarz dla praktyki*, t. 2. Łódź
- Ohanowicz A. (1970) [w:] Ohanowicz A., Górski J. (red.). *Zarys prawa zobowiązań*. Warszawa
- Olechowski M. (2007). *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r., II CK 342/05*. Orzecznictwo Sądów Polskich, nr 4, poz. 50
- Płatek M. (2012). *Genderowo-prawne aspekty usług seksualnych w Polsce*. [w:] Adamski A., Bojarski J., Chrzczonowicz P., Leciak M. (red.). *Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych. Księga jubileuszowa Profesora Mariana Filara*, t. II. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek
- Riedl K. (2022). *Zobowiązania naturalne (niezpełne) w polskim prawie cywilnym*. Warszawa
- Serda W. (1988). *Nienależne świadczenie*. Warszawa
- Somerstein N. (1934). *Rola zobowiązania moralnego w nowoczesnej cywilistyce. Przyczynek do nauki o zobowiązaniach niezpełnych*. Lwów
- Tenenbaum M. (2006). *Zobowiązania naturalne*. *Acta Universitatis Wratislaviensis*, nr 2897
- Trzaskowski R. (2005). *Granice swobody kształtowania treści i celu umów obligacyjnych. Art. 353¹ k.c.* Kraków
- Wilejczyk M. (2012). *Nieodpłatne świadczenia czyniące zadość obowiązkiowi moralnemu*. *Państwo i Prawo* 2012, nr 9

Lęk przed pustką. O trudnościach w porzuceniu rzeczy we współczesnych systemach prawnych

Magdalena Ossowska-Tutaj (nauki prawne)

- Daube, D. (1961). Derelictio, Occupatio and Traditio: Romans and Rabbis. *Law Quarterly Review*, 77, 382-389.
- Meyer-Collings, J.J. (1932). *Derelictio (Die Dereliktion in römischen Recht bis zum Corpus Juris Civilis)*. Michael Laßleben.
- Rudnicki, J. (2014). Gdzie szukać rzeczy niczyich, czyli do czego służy kodeks cywilny. *Forum Prawnicze*, 25(5), 16-27. <https://forumprawnicze.eu/wszystkie-numery/2014/15-numer-5-25/19-jan-rudnicki>
- von Schütz, K. (2021). Keeping It Private: The Impossibility of Abandoning Ownership and the Horror Vacui of the Common Law of Property. *McGill Law Journal*, 66:4, 721-759. <https://lawjournal.mcgill.ca/article/keeping-it-private-the-impossibility-of-abandoning-ownership-and-the-horror-vacui-of-the-common-law-of-property/>
- Schweitzer, D. (2015). Dereliktion. Über die zunehmenden Schwierigkeiten, eine Sache herrenlos zu machen. In M. Kempe, R. Suter (Ed.), *Res nullius. Zur Genealogie und Aktualität einer Rechtsformel* (pp.77-94). Duncker & Humblot.
- Vacca, L. (1984). 'Derelictio' e acquisto delle 'res pro derelictio habitae'. *Lettura delle fonti e tradizione sistematica*. Giuffrè.

Dopuszczalność żądania przywrócenia do stanu poprzedniego w przypadku wyrządzenia szkody na osobie

Sandra Hadrowicz (nauki prawne)

- Banaszczyk Z., [w:] Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz do art. 1-449(10), red. K. Pietrzykowski, Legalis 2020
- Baranek R., Realizacja zasady pełnego odszkodowania w przypadku uszczerbku powstałego w rzeczy używanej, „Monitor Prawniczy” 2008/3
- Czachórski W., Zobowiązania. Zarys wykładu (aktualizowany: A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocina), Warszawa 2009
- Fikentscher W., Heinemann A., Schuldrecht Allgemeiner und Besonderer Teil, Berlin 2017
- Flume J. W., w: BeckOK BGB, red. W. Hau, R. Poseck, Beck Onlie 2021
- C. Kronthaler, Zur Abgrenzung von Naturalrestitution und Geldersatz beim Anlegerschaden, „Juristische Blätter” 2016/138,
- Kaliński M., O wadliwej obiektywizacji szkody, „Studia Iuridica” 2007/XLVII,
- Kaliński M., Szkoda na mieniu i jej naprawienie, Warszawa 2021
- Kaliński M., Szkoda na osobie i jej naprawienie, Warszawa 2021
- Lackoroński B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 29, red. serii K. Osajda; red. tomu. W. Borysiak, Legalis 2021
- Lange H., Schieman G., Schadensersatz, Tübingen 2003
- Mommsen F., Zur Lehre von dem Interesse, Braunschweig 1855
- Oftinger K., Stark E., Schweizerisches Haftpflichtrecht Erster Band, Allgemeiner Teil, Zürich 1995
- Piwowar M., O sposobach naprawienia szkody, „Państwo i Prawo” 2013/ 4
- Sinkiewicz A., Pojęcie i rodzaj szkody w polskim prawie cywilnym, „Rejent” 1998/2
- Szpunar A., Odpowiedzialność cywilna – komentarz w formie glos, Sopot 1997 Szpunar A., Restytucja naturalna jako sposób naprawienia szkody, „Nowe Prawo 1985/1
- Szpunar A., Ustalenie odszkodowania w prawie cywilnym, Warszawa 1975
- Radwański Z., Olejniczak A., Zobowiązania część ogólna, Warszawa 2016
- Warkało W., Odpowiedzialność odszkodowawcza, Warszawa 1972
- Węglińska J., Realizacja bezpieczeństwa prawnego w instytucji odpowiedzialności lekarza za błąd medyczny, Warszawa 2022
- Winiarz J., Obowiązek naprawienia szkody, Warszawa 1970.

Oblicza nauk społecznych

Rola panslawizmu w kształtowaniu się współczesnych ruchów neoeuroazjatyckich

Krzysztof Zarecki (nauki o polityce)

- Danilewskij, N. (1991). Rossija i Jewropa. Kniha.
- de Lazari, A. (2001). O mentalnościowych korzeniach eurazjatyizmu. W Między Europą a Azją. Idea Rosji-Eurazji. Uniwersytet Mikołaja Kopernika.
- Eberhardt, P. (2005). Rosyjski eurazjatyzm i jego konsekwencje geopolityczne. *Przegląd Geograficzny*, 77.
- Eberhardt, P. (2010). Rosyjski panslawizm jako idea geopolityczna. *Przegląd Geograficzny*, 2.
- Kaczyńska, K. (2013). Koncepcja neo-eurazjatyizmu Aleksandra Dugina. *Nowy Prometeusz*, 5. <https://nowy-prometeusz.pl/wp-content/uploads/2018/12/NP5-Kaczyńska.pdf>
- Paradowski, R. (2001). Eurazjatyckie imperium Rosji: Studium idei. Uniwersytet Mikołaja Kopernika.

Ross, W. (2013). Polityka Rosji w koncepcji geopolitycznej Aleksandra Panarina. Nowy Prometeusz, 5. <https://nowy-prometeusz.pl/wp-content/uploads/2018/12/NP5-Ross.pdf>
Stefaniuk, T. (2006). Danilewski. Panslawizm i wielkość cywilizacji. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Oblicza socrealizmu (1987): wystawa w Muzeum Narodowym w Warszawie jako emanacja zwrotu afektywnego lat 80.

Zofia Rohozińska (socjologia)

Bourdieu, P. (1993). The field of cultural production: Essays on art and literature. Columbia University Press.
Bourdieu, P. (2007). Reguły sztuki: Geneza i struktura pola literackiego (A. Zawadzki, Tłum.; Wyd. 2). Universitas.
Cobel-Tokarska, M., & Zaremba, M. (2015). The Emotional Climate in Poland in the 80s: A New Perspective on the Social History of The Polish People's Republic.
Rajtar, M., & Straczuk, J. (Red.). (2012). Emocje w kulturze. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego : Narodowe Centrum Kultury.
Sitkowska, M., & Zacharska, A. (1987). OBLICZA SOCREALIZMU. KATALOG. Muzeum Narodowe w Warszawie.
Turner, J. H., & Stets, J. E. (2005). The Sociology of Emotions. Cambridge University Press.

Kultura murem podzielona? Problem wolności artystycznej w Polsce po 2015 r.

Aleksandra Fiałkowska (nauki o komunikacji społecznej i mediach)

Bieczyński M.M., (2017), *Od zakazu do wolności. Historia prawnej pozytywizacji wolności sztuki*, Silva Rerum Poznań
Demienko A., Dąbrowski I. ,(2014), *Cenzura w sztuce polskiej po 1989 roku*, Fundacja Kultura Miejsca Warszawa
Gaczyńska K., (2015), *Wolność wypowiedzi w sztuce a obraza uczuć religijnych, czyli granice swobody ekspresji artystycznej*, w: *Konflikty wartości? O wolności wypowiedzi i religii*, red. J. Biesiadzińska, P. Kalinowski, M.J. Nocuń, Journals Law numer 3
Golat R., (1997), *Prawo kultury i sztuki. Zbiór przepisów z komentarzami*, Wydawnictwo Prawnicze
Kamiński I.C.,(2002) , *Swoboda wypowiedzi w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu*, wyd. 2 Zakamycze
Górski M.,(2019), *Swoboda wypowiedzi artystycznej. Standardy międzynarodowe i krajowe*, Walters Kluwer
Kowalczyk I., (2008), *Dlaczego nie możemy pozostać obojętni na sztukę*, Nigdy Więcej nr 16
Król K., (2018), *Granice wolności artystycznej. Zarys problematyki*, Santander Art. And Culture Law Review t.4. nr.1
Majewska E., (2013), *Sztuka jako pozór? Cenzura i inne paradoksy upolitycznienia sztuki*, Wydawnictwo Halart
Piotrowski P., (2007), *Sztuka według polityki. Od Melancholii do Pasji*, TA i WPN Universitas
Sobczak J., (2016), *Wolność ekspresji artystycznej. Regulacje europejskie a rozwiązania polskiego systemu prawnego*, Czasopismo Prawno-Historyczne zeszyt 2
Wieczorek A. ,(2012), *Finansowanie kultury – luki w systemie*, Kultura współczesna nr 2.

Gaming disorder – uzależnienie od gier z perspektywy psychologii. Rola niekorzystnych doświadczeń i dysocjacji w problemowym graniu

Piotr Grajewski (psychologia)

Dragan M. & Grajewski P. (2020). Psychometric properties of the Polish version of the Desire Thinking Questionnaire in a sample of Internet game players. Addictive Behaviors, 112. Doi:10.1016/j.addbeh.2020.106653
Grajewski, P. & Dragan, M. (2020). Adverse Childhood Experiences, Dissociation, and Anxious Attachment Style as Risk Factors of Gaming Disorder. Addictive Behaviors Reports, 11. Doi:10.1016/j.abrep.2020.100269
Grajewski, P., & Dragan, M. (2021). Badanie walidacyjne polskiej wersji kwestionariusza Zaburzenie Grania w Internecie-20 (Internet Gaming Disorder-20, IGD-20). Psychiatria Polska.
King, D. & Delfabbro, P. (2019). Internet Gaming Disorder: Theory, Assessment, Treatment, and Prevention. Cambridge: Elsevier Inc. Newzoo (2020). Newzoo Global Market Report 2020 – Light Version. Retrieved from <https://newzoo.com/>.
Pontes, H.M., Schivinski, B., Sindermann, Li, M., Becker, B., Zhou, M. & Montag, Ch. (2021). Measurement and Conceptualization of Gaming Disorder According to the World Health Organization Framework: the Development of the Gaming Disorder Test. International Journal of Mental Health and Addiction 19, 508–528. <https://doi.org/10.1007/s11469-019-00088-z>
World Health Organization (2020). International statistical classification of diseases and related health problems (11th ed.). <https://icd.who.int/>

Internet jako przestrzeń działań wolontariackich – analiza zjawiska na przykładzie polskich platform wolontariatu, działalności organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw w zakresie wolontariatu kompetencji

Mateusz Jeżowski (nauki socjologiczne)

Babbie, E. (2003). *Badania społeczne w praktyce*, PWN
Cravens, J., Stewart, J. (2014). *Internet-mediated volunteering in the EU*, Joint Research Centre
Glaser B. G. Strauss A.L. (2009). *Odkrywanie teorii ugruntowanej*, NOMOS
Smith, D.H., Stebbins, R.A., Grotz, J. (2016). *The Palgrave Handbook of Volunteering, Civic Participation and Nonprofit Associations*, Palgrave Macmillan
Wstępne wyniki badania European Solidarity Corps – Solidarity Study (2023) realizowanego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) na zlecenie Komisji Europejskiej

Panel 2

Unia Europejska

Wpływ sankcji Unii Europejskiej na ceny akcji - efekt Wojny na Ukrainie

Marcin Kot (nauki o zarządzaniu i jakości)

Ahmed, S., Hasan, M.M., & Kamal, M.R. (2022). Russia–Ukraine crisis: The effects on the European stock market. *European Financial Management*, <https://doi.org/10.1111/eufm.12386>
Ahn, D.P. & Ludema, R.D. (2020). The sword and the shield: The economics of targeted sanctions. *European Economic Review*, 130.
Biglaiser, G., & Lektzian, D. (2020). The effects of economic sanctions on targeted countries' stock markets. *International Interactions. Empirical and Theoretical Research in International Relations*, 46(4).
Bash, A., & Alsaifi, K. (2019). Fear from uncertainty: An event study of Khashoggi and stock market returns. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, 23, 54– 58.
Berkman, H., Jacobsen, B., & Lee, J. B. (2011). Time-varying rare disaster risk and stock returns. *Journal of Financial Economics*, 101(2), 313– 332.
Boubaker, S., Goodell, J. W., Pandey, D. K., & Kumari, V. (2022). Heterogeneous impacts of wars on global equity markets: Evidence from the invasion of Ukraine. *Finance Research Letters*, 48, 102934.
Boungou, W., & Yatić, A. (2022). The impact of the Ukraine–Russia war on world stock market returns. *Economics Letters*, 215, 110516.
Boutchkova, M., Doshi, H., Durnev, A., & Molchanov, A. (2012). Precarious politics and return volatility. *The Review of Financial Studies*, 25(4), 1111– 1154.
Buigut, S., & Kapar, B. (2020). Effect of Qatar diplomatic and economic isolation on GCC stock markets: An event study approach. *Finance Research Letters*, 37, 101352.
Caldara, D., & Iacoviello, M. (2022). Measuring geopolitical risk. *American Economic Review*, 112(4), 1194– 1225.
Choi, S. Y. (2022). Evidence from a multiple and partial wavelet analysis on the impact of geopolitical concerns on stock markets in North-East Asian countries. *Finance Research Letters*, 46, 102465.
Choudhry, T. (2010). World War II events and the Dow Jones industrial index. *Journal of Banking & Finance*, 34(5), 1022– 1031.
Dimic, N., Orlov, V., & Piljak, V. (2015). The political risk factor in emerging, frontier, and developed stock markets. *Finance Research Letters*, 15, 239– 245.
Dimic, N., Orlov, V., & Piljak, V. (2016). The effect of political risk on currency carry trades. *Finance Research Letters*, 19, 75– 78.
Draca, M., Garred, J., Stickland, L. & Warrinnier, N. (2019). On Target? The Incidence of Sanctions Across Listed Firms in Iran. *LICOS Discussion Paper Series Discussion Paper 413/2019*
Dreger, C., Fidrmuc, J., Kholodilin, K. & Ulbricht, D. (2015). The Ruble between the Hammer and the Anvil: Oil Prices and Economic Sanctions. *Discussion Papers 1488*. Berlin: DIW Berlin, German Institute for Economic Research.
Galtung, J. (1967). On the Effects of International Economic Sanctions: With Examples from the Case of Rhodesia. *World Politics*, 19(3), 378-416.
Gemmill, G. (1992). Political risk and market efficiency: Tests based in British stock and options markets in the 1987 election. *Journal of Banking & Finance*, 16(1), 211– 231.
Guidolin, M., & La Ferrara, E. (2010). The economic effects of violent conflict: Evidence from asset market reactions. *Journal of Peace Research*, 47(6), 671– 684.
He, Y., Nielsson, U., & Wang, Y. (2017). Hurting without hitting: The economic cost of political tension. *Journal of International Financial Markets, Institutions & Money*, 51, 106– 124.

- Hudson, R., & Urquhart, A. (2015). War and stock markets: The effect of World War Two on the British stock market. *International Review of Financial Analysis*, 40, 166–177.
- Hufbauer, G., Schott, J. & Elliott, K. (1990). *Economic Sanctions Reconsidered: History and Current Policy*, 2nd ed. Washington: Institute for International Economics.
- Jing, C., Kaempfer, W. & Lowenberg, A. (2003). Instrument choice and the effectiveness of international sanctions: A simultaneous equations approach. *Journal of Peace Research*, 40, 519–35.
- Jones, S. T., & Banning, K. (2008). US elections and monthly stock market returns. *Journal of Economics and Finance*, 33(3), 273–287.
- Kapar, B., & Buigut, S. (2020). Effect of Qatar diplomatic and economic isolation on Qatar stock market volatility: an event study approach. *Applied Economics*, 52(55), 6022–6030.
- Kirat, T. & Rezaee, A. (2019). How stock markets react to regulatory sanctions? Evidence from France. *Applied Economics*, 51(60), 6558-6566.
- Lehkonen, H., & Heimonen, K. (2015). Democracy, political risks and stock market performance. *Journal of International Money and Finance*, 59, 77–99.
- Li, J., & Born, J. A. (2006). Presidential election uncertainty and common stock returns in the United States. *The Journal of Financial Research*, 29(4), 609–622.
- Lindsay, J.M. (1986). Trade Sanctions as Policy Instruments: A Re-Examination. *International Studies Quarterly*, 30(2), 153-173.
- Mei, J., & Guo, L. (2004). Political uncertainty, financial crisis and market volatility. *European Financial Management*, 10(4), 639–657.
- Nippani, S., & Medlin, W. B. (2002). The 2000 Presidential Election and the stock market. *Journal of Economics and Finance*, 26(2), 162–169.
- Rigobon, R., & Sack, B. (2005). The effects of war risk on US financial markets. *Journal of Banking & Finance*, 29(7), 769–1789.
- Salisu, A. A., Lasisi, L., & Tchankam, J. P. (2022). Historical geopolitical risk and the behaviour of stock returns in advanced economies. *The European Journal of Finance*, 28(9), 889–906.
- Schmidbauer, H., Rösch, A., Uluceviz, E. & Erkol, N. (2016). The Russian Stock Market during the Ukrainian Crisis: A Network Perspective. *Journal of Economics and Finance*, 66, 478–509.
- Smales, L. A. (2017). “Brexit”: A case study in the relationship between political and financial market uncertainty. *International Review of Finance*, 17(3), 451–459.
- Smeets, M. (2018). Can Economic Sanctions be Effective? *Staff Working Paper ERSD-2018-03*, Economic Research and Statistics Division. Geneva: World Trade Organization.
- Stone, M. (2017). The Response of Russian Security Prices to Economic Sanctions: Policy Effectiveness and Transmission. *Working Paper February 2017*; Washington: Office of the Chief Economist, U.S. Department of State.
- Sultonov, M. (2021). The Impact of International Sanctions on Russian Financial Markets. *Economies*, 8(4), 107. Tyll, L., Pernica, K. & Arltová, M. (2018). The impact of economic sanctions on Russian economy and the RUB/USD exchange rate. *Journal of International Studies*, 11, 21–33.
- Webb, C. (2020). Re-examining the costs of sanctions and sanctions threats using stock market data. *International Interactions*, 46, 749-777.
- Weber, P. & Schneider, G. (2022). Post-Cold War Sanctioning by the EU, the UN, and the US: Introducing the EUSANCT Dataset. *Conflict Management and Peace Science*, 39(1), 97-114.

Soft law, level hard? Wpływ doświadczeń z rozwoju polityki sportowej Unii Europejskiej w oparciu o akty prawa miękkiego na potencjalny europejski wymiar e-sportu

Hubert Taładaj (nauki prawne)

- Bach-Golecka, D. (2017). O ontologii oksymoronów. Znaczenie soft law w prawie Unii Europejskiej. W: T. Giaro (red.), *Źródła prawa. Teoria i praktyka*. Wolters Kluwer.
- Barcz, J., Górka, M., Wyrozumka, A. (2020). *Instytucje i prawo Unii Europejskiej*. Wolters Kluwer
- Biernat, T. (2012). Soft law a proces tworzenia prawa w Unii Europejskiej. Wpływ soft law na konstrukcję i treść uzasadnień aktów normatywnych. *Studia Prawnicze. Rozprawy i materiały*, 2(11), 27-38.
- Parrish, R. (2006). *European Union and Sport*. W: A.J. Szwarz (red.), *Unia Europejska i sport*. Polskie Towarzystwo Prawa Sportowego
- Parrish, R. (2003). *Sports law and policy in the European Union*, Manchester University Press.
- Parrish, R., Miettinen, S. (2008). *The Sporting Exception in European Union Law*. T.M.C. Asser Press.
- Rischka-Słowik, B. (2011). *Acquis communautaire sportive*. *Gdańskie Studia Prawnicze*, XXV, 385-397.
- Rischka-Słowik, B. (2014). *Konstytucja sportu w Unii Europejskiej*. C.H.Beck.
- Siekman, R.C.R., Soek, J. (red.). (2005). *The European Union and Sport: Legal and Policy Documents*. T.M.C. Asser Press.
- Skuczyński, P. (2008). *Soft law w perspektywie teorii prawa*. W: O. Bogucki, S. Czepita (red.), *System prawny a porządek prawny*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego
- Zawadzka-Łojek, A., Łazowski, A. (red.). (2018). *Podręcznik prawa Unii Europejskiej*. Instytut Wydawniczy EuroPrawo.

Mechanizmy carbon pricingu w pakiecie legislacyjnym Fit for 55

Piotr Mikusek (nauki prawne)

- Fawzy, Samer, Ahmed I. Osman, John Doran, i David W. Rooney. 2020. „Strategies for Mitigation of Climate Change: A Review”. *Environmental Chemistry Letters* 18(6): 2069–94.
- Jenkins, Kirsten i in. 2016. „Energy Justice: A Conceptual Review”. *Energy Research & Social Science* 11: 174–82.
- Jenkins, Kirsten, Darren McCauley, i Alister Forman. 2017. „Energy Justice: A Policy Approach”. *Energy Policy* 105: 631–34.
- Komisja Europejska. 2021. KOM(2021) 550 wersja ostateczna *Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów „„Gotowi na 55”: osiągnięcie unijnego celu klimatycznego na 2030 r. w drodze do neutralności klimatycznej*.
- Komisja Europejska. 2022. SWD(2022) 230 final *Commission Staff Working Document. Implementing the REPower EU Action Plan: Investment needs, hydrogen accelerator and achieving the bio-methane targets*.
- Lacey-Barnacle, M., R. Robison, i C. Foulds. 2020. „Energy Justice in the Developing World: A Review of Theoretical Frameworks, Key Research Themes and Policy Implications”. *Energy for Sustainable Development* 55: 122–38.
- Sokołowski, Maciej M., i Raphael J. Heffron. 2022. „Defining and Conceptualising Energy Policy Failure: The When, Where, Why, and How”. *Energy Policy* 161: 112745.
- UNFCCC. 2008. *Resource Guide for Preparing the National Communications of Non-Annex I Parties. Module 4: Measures to mitigate climate change*. Bonn.

Wybrane modele wynagradzania w projektach badawczych finansowanych z funduszy Unii

Antonina Wiśniewska (nauki prawne)

- Adamczak, A. (Red.). (2018). *100 lat ochrony własności przemysłowej w Polsce. Księga jubileuszowa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej*. Wolters Kluwer Polska;
- Albrychiewicz-Słocińska, A. (2020). *Przesłanki zarządzania wynagrodzeniami*. W Bazan-Bulanda, A. & Kwiatek, A. & Skiba, M. (Red.). *Społeczne, psychologiczne i prawne uwarunkowania zarządzania współczesną organizacją. Wybrane zagadnienia*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej;
- Baimbridge, M. (1995). Academic Staff salaries: equity and exploitation. *Applied Economics Letters*, 2, 469-472;
- Bednarski, M. (2016). *Wynagrodzenia w Polsce. Przesłanki i hamulce wzrostu*, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych;
- Bielecki, Ł. (2016). Dodatkowe wynagrodzenia w programie Horyzont 2020 jako wstęp do nowego podejścia w kwestii wynagradzania pracowników naukowych zatrudnionych w polskim sektorze finansów publicznych, realizujących prace badawczo-rozwojowe współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, *Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, nr 286, 21-30;
- Cudowski, B. (2020). Kontrowersje w sprawie zasad ustalania wynagrodzenia za pracę – wybrane zagadnienia. *Praca i Zabezpieczenie Społeczne*, nr 7, 10-16;
- Dąbek, D. (2016). *Legislacja administracyjna pod rządami prawa*. W Korczak, J. (Red.). *Administracja publiczna pod rządami prawa. Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin prof. zw. dra hab. Adama Błasia*. Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego;
- Duniewska, Z. & Stahl, M. (Red.). (2012). *Legislacja administracyjna. Teoria, orzecznictwo, praktyka*. Lex.
- Igielski, M. (2020). *Systemy szkoleniowe i wynagrodzenia jako bodźce motywacyjne w polskich przedsiębiorstwach*. W Czubasiewicz, H. (Red.). *Sukces organizacji w warunkach gospodarki cyfrowej. Zarządzanie zasobami ludzkimi*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego;
- Jongbloed, B. (2012). Academic Pay in Western Europe. *International Higher Education*, 68, 5-6;
- Juchnowicz, M. (2018). Istota sprawiedliwego wynagrodzenia w zarządzaniu – aspekty teoretyczne i realne. *Edukacja Ekonomistów i Menedżerów*, 49 (3), 45-60.
- Kimla-Walenda, K. & Kostrzewa, A. (Red.). (2020). *Sprawiedliwe wynagradzanie pracowników z perspektywy prawnej, społecznej i zarządczej*. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne;
- Liksza, J. (Red.). (2020). *Budowa systemu wynagrodzeń. Teoria i praktyka*, Wolters Kluwer Polska;
- Liskowski, M. (2016). Pojęcie wynagrodzenia za pracę w Kodeksie pracy, *Pracownik i Pracodawca*, nr 2, 32-42;
- Nyk, M. (2016). *Polityka wynagrodzeń w Polsce. Teoria i praktyka*, Difin;
- Piszko, R. (2002). Zasady techniki prawodawczej w praktyce wykładni prawa. *Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny*, rok LXIV, zeszyt 4.
- Professional Scientists Australia, Science & Technology Australia. (2015) *Professional Scientists Remuneration Survey Summary Report*. <https://www.eianz.org/document/item/3362>;
- Prusinowski, P. (2019). *Prawo do wynagrodzenia*. W Baran, K. (Red.). (2019). *System prawa pracy. T. 9, Międzynarodowe publiczne prawo pracy. Standardy globalne*, Wolters Kluwer Polska;
- Śledzińska-Simon, A. (2011). Zasada równości i zasada niedyskryminacji w prawie Unii Europejskiej. *Studia BAS*, nr 2(26), 41-86;
- Trammer, B. (2017). Jak zapłacić w Horyzoncie?. *Forum Akademickie*, nr 09;
- Trojanowska, K. (Red.). (2018). *Wynagrodzenia i inne wypłaty pracownicze*. Wiedza i Praktyka;
- Wratny, J. (2020). Prawo do godziwego wynagrodzenia jako zasada prawa pracy. *Praca i Zabezpieczenie Społeczne*, nr 9, 3-9;

Wronkowska, S. (1990). Technika prawodawcza. *Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny*, rok LII, zeszyt I.
Zawadzki, K. (2016). *Praca i wynagrodzenia w gospodarce kreatywnej. Uwarunkowania, specyfika, ewolucja*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Ograniczenia w nabywaniu nieruchomości rolnych w prawie polskim w świetle unijnej zasady swobodnego przepływu kapitału.

Jakub Pietrzak (nauki prawne)

Bieluk J., Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Komentarz, Warszawa: C.H. Beck 2019.
Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 6. dodruk, 2021.
Czechowski P. (red.), Prawo rolne, Warszawa: Wolters Kluwer 2019.
Czechowski P., Zasady prawa rolnego – stabilizacja czy ewolucja?, *Studia Iuridica Agraria* 2011, tom IX.
Czechowski P., Niewiadomski A., Mechanizmy prawne ochrony rolnego charakteru nieruchomości w świetle rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie aktualnego stanu koncentracji gruntów rolnych w UE: jak ułatwić rolnikom dostęp do gruntów?, *Studia Iuridica* 2018, tom LXXVIII.
Czerwińska-Koral K., Pojęcia niedookreślone w przepisach ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, *Studia Iuridica Agraria* 2017, tom XV.
Frąckowiak-Adamska A., Zasada proporcjonalności jako gwarancja swobód rynku wewnętrznego Wspólnoty Europejskiej, Warszawa: Wolters Kluwer 2009.
Jurciewicz A., Popardowski P., Własność w ujęciu prawa polskiego i prawa UE, *Studia Iuridica Agraria* 2011, tom IX.
Kapusta F., Ziemia w rolnictwie polskim, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Rolnictwo*. CVII N, 2013, nr 596.
Kenig-Witkowska M., Łazowski A., Ostrihansky, Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej, Warszawa: C.H. Beck 2018.
Korzycka M. (red.), Instytucje prawa rolnego, Warszawa: Wolters Kluwer 2019.
Korzycka M., Wojciechowski P., System prawa żywnościowego, Warszawa: Wolters Kluwer 2017.
Kozłowska A. (red.), Rynek Ziemi Rolniczej. Stan i Perspektywy, Warszawa: Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej 2018.
Księżak P., Mikołajczyk J. (red.), Nieruchomości rolne w praktyce notarialnej, Warszawa, Wolters Kluwer 2017.
Laskowska E., Rynek gruntów rolnych w Polsce na tle rynku europejskiego, *Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie. Problemy Rolnictwa Światowego*, tom 14, zeszyt 3, 2014.
Lissowski G., Haman J., Jasiński M., Podstawy statystyki dla socjologów, Wydawnictwo Naukowe Scholar 2008.
Marciniuk K., Prawne instrumenty ingerencji władzy publicznej w obrót nieruchomościami rolnymi jako środki kształtowania ustroju rolnego, Białystok: Wydawnictwo Temida 2 2019.
Morawski L., Zasady wykładni prawa, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierowania „Dom Organizatora” 2010.
Osajda K. (red.), Komentarz do ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, Warszawa: C.H. Beck 2021.
Pastuszko R., Dostęp do zasobu gruntów rolnych w procesach globalizacji. Zagadnienia prawne, Lublin: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacyjności w Lublinie 2019.
Pastuszko R., Land grabbing. Podstawowe zagadnienia prawne, *Studia Iuridica Lublinensia* vol. XXVI, 1, 2017.
Pawlak J., Poziom i struktura emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie, *Problemy Inżynierii Rolniczej* 2017, z.4 (98).
Prokurat S., Ekonomiczne i prawne aspekty obrotu ziemią w Polsce na tle rynku europejskiego, *Ekonomia – Wrocław Economic Review* 2017, nr 23/3.
Stelmachowski A. (red.), Prawo rolne, Warszawa: LexisNexis 2006.
Swaczyna B., Zniesienie współwłasności nieruchomości rolnej po 29.04.2016 r., *Rejent* 2017, nr 7.
Truskiewicz Z., Dziedziczenie i dział spadku rolnego po nowelizacji z 2016 r. ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, *Rejent* 2018, nr 1.
Truskiewicz Z., O kilku podstawowych zagadnieniach na tle ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego (część I), *Rejent* 2017, nr 10.
Truskiewicz Z., O kilku podstawowych zagadnieniach na tle ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego (część II), *Rejent* 2017 nr 11.
Truskiewicz Z., Zakres stosowania ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego po nowelizacji z 2016 r., *Rejent* 2017, nr 7.
Trybka W., Obrót nieruchomościami rolnymi z perspektywy administracyjnoprawnej, *Rejent* 2019, nr 1.
Wojciechowski P., Wybrane aspekty ograniczenia obrotu nieruchomościami rolnymi w prawie polskim w kontekście unijnej zasady swobody przepływu kapitału, *Przegląd Prawa Rolnego*, Nr 2 (27), 2020.
Zieliński M., Wykładnia prawa. Zasady-reguły-wskazówki, Wolters Kluwer Polska 2017.
Zawidzka-Łojek A., Łazowski Adam (red.), Podręcznik prawa Unii Europejskiej. Instytucje i porządek prawny. Prawo materialne, Warszawa: Instytut Wydawniczy EuroPrawo 2018.

Conflicts and its consequences International Relations Theories' Interpretation of the Ukraine Crisis

Marharyta Blyzniuk (Security Studies)

- Birchfield V. L., Young A. R. (2018), (red.), *Triangular Diplomacy among the United States, the European Union, and the Russian Federation. Responses to the crisis in Ukraine*, Cham.
- Chekalenko L., Fedunyak S. (2010), *Zovnishnya Politika Ukrayini (vid Davnih Chasiv do Nashih Dniv)*, Kyiv .
- Czornik K., Lakomy M., Stolarczyk M. (2015), (red.), *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski. Aspekty polityczne, wojskowe, gospodarcze oraz społeczne*, Katowice.
- Feklyunina V. (2016), *Soft power and identity: Russia, Ukraine and the 'Russian world(s)'*, "European Journal of International Relations", Vol. 22(4).
- Kuzio T. (2012), *Ukraine's relations with the West since the Orange Revolution*, "European Security", vol. 21, nr 3.
- Kuzio T. (2015), *Ukraine. Democratization, Corruption, and the New Russian Imperialism*, Santa Barbara, California.
- Lo B. (2015), *Russia and the New World Disorder*, Washington, D.C.
- Mearsheimer J. J. (2014), *Why the Ukraine Crisis is the West's Fault*, "Foreign Affairs".
- Menon R., Rumer E. B. (2015), *Conflict in Ukraine: The Unwinding of the Post-Cold War Order*, London.
- Nye J. (2011), *The Future of Power*, New York.
- Sakwa R. (2015), *Frontline Ukraine. Crisis in the borderlands*, London.
- Tsedilina E. (2015), *Ukraine and NATO: Euro-Atlantic Prospects of Ukraine*, „Russia and New States of Eurasia”, nr 4.
- Tsygankov A. P. (2013), *Russia's Foreign Policy: Change and Continuity in National Identity* (3rd edn.), New York.
- Waltz K. N. (2010), *Struktura teorii stosunków międzynarodowych*, Warszawa.
- Wendt A. (1992), *Anarchy is What States Make of It: the Social Construction of Power Politics*, "International Organization", No. 46 (2).
- Wilson A. (2014), *Ukraine Crisis. What it Means for the West*, New Haven and London.
- Zięba R. (2014), *Międzynarodowe implikacje kryzysu ukraińskiego*, „Stosunki Międzynarodowe – International Relations”, t. 50, nr 2.
- Zięba R. (2018), *The Euro-Atlantic Security System in the 21st Century: From Cooperation to Crisis*, Cham.
- Zięba R., Bieleń S., Zajac J. (2015), (red.), *Teorie i podejścia badawcze w nauce o stosunkach międzynarodowych*, Warszawa.

Access to information in times of war. How Russia and Ukraine create and conduct information policy

Bogdan Andruszczenko (Social Communication and Media Studies)

- Aleksandrowicz T.R., *Podstawy walki informacyjnej*, Warszawa 2016.
- Annusewicz O., *Funkcje komunikowania politycznego w Internecie*, „Studia Politologiczne” 2009, vol. 14
- Castells, M. (2013). *Władza komunikacji*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Chadwick, A. (2013). *The hybrid media system: Politics and power*. New York: Oxford University Press.
- Giles K., *Handbook of Russian Information Warfare*, NATO 2016.
- Liederman K., *Bezpieczeństwo informacyjne*, Warszawa 2012. Nimmo B., *The Case for Information Defence. A Pre-Emptive Strategy for Dealing with the New Disinformation Wars*, [w:] *Information at War: From China's Three Warfares to NATO's Narratives*, Legatum Institute, 2015.
- Reuters Digital News Report 2022-2023.
- Aro, J. (2016), *The Cyberspace War: Propaganda and Trolling as Warfare Tools*, *European View*, (15), 121–132.
- Ohlin, J.D., Govern, K., Finkelstein, C.O. (Eds.) (2015), *Cyberwar: Law and Ethics for Virtual Conflicts*, Oxford University Press, Oxford.
- Macdonald, S. (2006), *Propaganda and Information Warfare in the Twenty-First Century: Altered Images and Deception Operations*, Routledge, London – New York.
- Thomas, T. (2014), *Russia's Information Warfare Strategy: Can the Nation Cope in Future Conflicts?*, *The Journal of Slavic Military Studies*, (1), 101–130.
- Thornton, R. (2015), *The Changing Nature of Modern Warfare. Responding to Russian Information Warfare*, *The RUSI Journal*, (4), 40–48.

Place ownership as compensation for lack of control

Maria Mirucka (Psychology)

- Beggan, J. K. (1991). Using what you own to get what you need: The role of possessions in satisfying control motivation. *Journal of Social Behavior and Personality*, 6(6), 129.
- Cisłak, A., Cichocka, A., Marchlewska, M. (2020). Bycie na szczycie: poczucie kontroli osobistej i kontroli nad innymi jako odrębne mechanizmy psychologiczne. W: M. Kofta, A. M. Rędzio (red.), *Poczucie kontroli i niepewność: Konsekwencje dla rozumienia świata społecznego* (s. 183–200). Warszawa: Liberi Libri.
- Pierce, J. L., Kostova, T., & Dirks, K. T. (2001). Toward a theory of psychological ownership in organizations. *Academy of management review*, 26(2), 298-310.
- Toruńczyk-Ruiz, S., & Martinović, B. (2020). The bright and dark sides of length of residence in the neighborhood: Consequences for local participation and openness to newcomers. *Journal of Environmental Psychology*, 67, 101383.
- Wright, J. D. (2018). Development of a Three-Factor Model of Psychological Ownership of Country: Applications for Outgroup Attitudes and Citizenship Behaviors. Unpublished doctoral thesis.

The Rise of China and the US-Iranian Conflict: An American Perspective

Ranj Tofik (Political Science)

- Alkoaz, M. (2013). *Research Journal*, Volume 13 Number 1.
- Asisian, N. (2022). *Iran, China, and the Future World Order: Unipolarity or Multipolarity?*, Air University Press.
- FAN, H. (2011). China's Policy Options towards Iran, *Journal of Middle Eastern and Islamic Studies (in Asia)*, 5:1, 45-60, DOI: 10.1080/19370679.2011.12023173
- Forough, M. (2021). *Iran between the US and China*. Center for Iranian Studies in Ankara.
- Garver, W. (2016). *China and Iran: An Emerging Partnership Post-Sanctions*, Middle East Institute
- Harold, W., Nader, A. 2012. *China and Iran: Economic, Political, and Military Relations*. SantaMonica, CA: RAND Corporation.
- Holmquist, E., Englund, J. (2020). *China and Iran – an unequal friendship*. FOI.
- Izadi, F., Khodaei, E. (2017). *China Quarterly of International Strategic Studies*, Vol. 3, No. 2, 299–323
- Katzman et al. (2020). *U.S.-Iran Conflict and Implications for U.S. Policy*. congressional research service
- Mezran, K., Varvelli, A. (2019). *The Mena Region : : A Great Power Competition*. Edited by Mezran, K., Varvelli, A., Milan: Ledizioni. <https://doi.org/10.14672/55260718>
- Sick, G., Parsi, T., Takeyh, R., Slavin, B. (2007). *IRAN'S STRATEGIC CONCERNS AND U.S. INTERESTS*, Middle East Policy, VOL. XV, NO. 1.

Deprivation of citizenship for terrorism as an example of punishment. The analysis under the European Convention on Human Rights

Emil Śliwiński (Law)

- Arnell P. (2020) The Legality of Citizenship Deprivation of UK Foreign Fighters. *ERA Forum* 21(3), 395—412
- Boekenstein T.L. (2018) Deprivation of Nationality as Counter-Terrorism Tool: a Comparative Analysis of Canadian and Dutch Legislation. *The Transnational Human Rights Review* 5, 23—62
- Coca-Vila I. (2020) Our “Barbarians” at the Gate: On the Undercriminalized Citizenship Deprivation as a Counterterrorism Tool. *Criminal Law and Philosophy* 14(2), 149—167
- Prabhat D. (2020) Political Context and Meaning of British Citizenship: Cancellation as a National Security. *Law, Culture and Humanities* 16(2), 294—312
- Reyntjens L. (2019) Citizenship Deprivation under the European Convention-System: A Case Study of Belgium. *Statelessness & Citizenship Review* 1(2), 263—282
- Tripković M. (2021) Transcending the Boundaries of Punishment: On the Nature of Citizenship Deprivation. *The British Journal of Criminology* 61(4), 1044—1065

Climate and sustainable development

The Nexus between Greenhouse Gas and Agriculture in Ethiopia: The VECM Approach

Fayisa Tasfaye (Economics and Finance)

- Acar, S.; Söderholm, P., Brännlund, R. Convergence of per capita carbon dioxide emissions: implications and meta-analysis. *Climate Policy* 2018; 18(4): 512–525. <https://doi.org/10.1080/14693062.2017.1314244>
- Adedoyin, F. F.; Bein, M. A.; Gyamfi, B. A.; Bekun, F. V. Does agricultural development induce environmental pollution in E7? A myth or reality. *Environmental Science and Pollution Research International* 2021; 28(31):41869–41880. <https://doi.org/10.1007/s11356-021-13586-2>
- Adzawla, W.; Sawaneh, M.; Yusuf, A. M. Greenhouse gasses emission and economic growth nexus of sub-Saharan Africa. *Scientific African* 2019; 3(e00065), e00065. <https://doi.org/10.1016/j.sciaf.2019.e00065>
- Amin, A.; Altinoz, B.; Dogan, E. Analyzing the determinants of carbon emissions from transportation in European countries: the role of renewable energy and urbanization. *Clean Technologies and Environmental Policy* 2020; 22(8); 1725–1734. <https://doi.org/10.1007/s10098-020-01910-2>
- Ansari, M. A.; Ahmad, M. R.; Siddique, S.; Mansoor, K. An environment Kuznets curve for ecological footprint: Evidence from GCC countries. *Carbon Management* 2020; 11(4); 355–368. <https://doi.org/10.1080/17583004.2020.1790242>
- Aryal, J. P.; Sapkota, T. B.; Khurana, R.; Khatri-Chhetri, A.; Rahut, D. B.; Jat, M. L. Climate change and agriculture in South Asia: adaptation options in smallholder production systems. *Environment Development and Sustainability* 2020; 22(6); 5045–5075. <https://doi.org/10.1007/s10668-019-00414-4>
- Asumadu-Sarkodie, S.; Owusu, P. A. The relationship between carbon dioxide and agriculture in Ghana: a comparison of VECM and ARDL model. *Environmental Science and Pollution Research International* 2016a; 23(11); 10968–10982. <https://doi.org/10.1007/s11356-016-6252-x>
- Asumadu-Sarkodie, S.; Owusu, P. A. Carbon dioxide emissions, GDP per capita, industrialization and population: evidence from Rwanda. *Environmental Engineering Research* 2016b; (22); 116–124. <https://doi.org/10.4491/eer.2016.097>
- Apergis, N. Environmental Kuznets curves: New evidence on both panel and country-level CO₂ emissions. *Energy Economics* 2016; 54, 263–271. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2015.12.007>
- Appiah, K.; Du, J.; Poku, J. Causal relationship between agricultural production and carbon dioxide emissions in selected emerging economies. *Environmental Science and Pollution Research International* 2018; 25(25); 24764–24777. <https://doi.org/10.1007/s11356-018-2523-z>
- Balogh, J. M.; Jámbor, A. Determinants of CO₂ emission: A global evidence. *International Journal of Energy Economics and Policy* 2017; 7(5); 217–226. <https://ideas.repec.org/a/eco/journ2/2017-05-24.html>
- Baylie, M. M.; Fogarassy, C. Examining the Economic Impacts of Climate Change on Net Crop Income in the Ethiopian Nile Basin: A Ricardian Fixed Effect Approach. *Sustainability* 2021; 13(13); 7243. MDPI AG. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.3390/su13137243>
- Ben Jebli, M. ; Ben Youssef, S. The role of renewable energy and agriculture in reducing CO₂ emissions: Evidence for North Africa countries. *Ecological Indicators* 2017; 74; 295–301. <https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2016.11.032>
- Christensen, J.H.; B. Hewitson, A; Busuioic, A; Chen, X; Gao, I; Held, R; Jones, R.K; Kolli, W.-T. Kwon, R. Laprise, V; Magaña Rueda, L; Mearns, C.G; Menéndez, J.; Räisänen, A. Rinke, A. Sarr, and P. Whetton, 2007: Regional climate projections. In: *Climate Change 2007: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* [Solomon, S., D. Qin, M. Manning, Z. Chen, M. Marquis, K.B. Averyt, M. Tignor, and H.L. Miller (eds.)]. Cambridge University Press, Cambridge, UK and New York, NY, USA, pp. 847-940
- Crippa, M.; Guizzardi, D.; Solazzo, E.; Muntean, M., Schaaf, E., Monforti-Ferrario, F., Banja, M., Olivier, J.G.J., Grassi, G., Rossi, S., Vignati, E., GHG emissions of all world countries - 2021 Report, EUR 30831 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021, ISBN 978-92-76-41547- 3, doi:10.2760/173513, JRC126363
- Deressa, T. T. Hassan, R. M. Economic impact of climate change on crop production in Ethiopia: Evidence from cross-section measures. *Journal of African Economies* 2009;18(4); 529–554. <https://doi.org/10.1093/jae/ejp002>
- Food and Agricultural Organization. *Climate change and food security: Risks and responses* 2015: Italy Rome 978-92-5-108998-9
- Food and Agricultural Organization. *Climate change and food systems: global assessments and implications for food security and trade* 2015b. Food Agriculture Organization of the United Nations (FAO)
- Food and Agricultural Organization. *Emissions due to agriculture. Global, regional and country trends 2000–2018. FAOSTAT 2020. Analytical Brief Series No 18.* Rome
- Food and Agricultural Organization. *Greenhouse Gas Emissions: From Agriculture, Forestry and Other Land Use*; FAO: Rome, Italy, Available online: <http://www.fao.org/3/i6340e/i6340e.pdf> (accessed on 10 December 2022)
- Intergovernmental Panel on Climate Change . (2007). *Climate change: synthesis report; summary for policymakers.* Available on line: http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar4/syr/ar4_syr_spm.pdf (accessed on 10 December 2022)
- Intergovernmental Panel on Climate Change. *Climate Change 2014: Synthesis Report the Fifth Assessment Report (AR5 2014,* Cambridge University Press.
- Intergovernmental Panel on Climate Change. 2014: *Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change. Contribution of Working Group III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* [Edenhofer, O., R. Pichs-Madruga, Y. Sokona, E. Farahani, S. Kadner, K. Seyboth, A. Adler, I. Baum, S. Brunner, P. Eickemeier, B. Kriemann, J. Savolainen, S. Schlömer, C. von Stechow, T. Zwickel and J.C. Minx (eds.)]. Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA.

Gebregeziabher, Z.; Stage, J.; Mekonnen, A.; Alemu, A. Climate change and the Ethiopian economy: a CGE analysis. *Environment and Development Economics* 2016; 21(2); 205–225. <https://doi.org/10.1017/s1355770x15000170>

Gerber, P.J.; Steinfeld, H.; Henderson, B.; Mottet, A.; Opio, C.; Dijkman, J.; Falcucci, A. ; Tempio, G. Tackling climate change through livestock – A global assessment of emissions and mitigation opportunities 2013, Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), Rome.

Gokmenoglu, K. K.; Taspinar, N.; Kaakeh, M.. Agriculture-induced environmental Kuznets curve: the case of China. *Environmental Science and Pollution Research International* 2019 : 26(36); 37137–37151. <https://doi.org/10.1007/s11356-019-06685-8>

Granger, C. W. J. Some properties of time series data and their use in econometric model specification. *Journal of Econometrics* 1981; 16(1); 121–130. [https://doi.org/10.1016/0304-4076\(81\)90079-8](https://doi.org/10.1016/0304-4076(81)90079-8)

James, R., & Washington, R.. Changes in African temperature and precipitation associated with degrees of global warming. *Climatic Change* 2013; 117(4); 859–87

Johansen, S. Estimation and hypothesis testing of cointegration vectors in Gaussian vector autoregressive models. *Econometrica: Journal of the Econometric Society* 1991; 59(6); 1551. <https://doi.org/10.2307/2938278>

Harbaugh, W. T.; Levinson, A. ; Wilson, D. M. Reexamining the empirical evidence for an environmental Kuznets curve. *The Review of Economics and Statistics* 2002; 84(3); 541–551. <https://doi.org/10.1162/003465302320259538>

Iwata, H., & Okada, K. Greenhouse gas emissions and the role of the Kyoto Protocol. *Environmental Economics and Policy Studies* 2014; 16(4); 325–342. <https://doi.org/10.1007/s10018-012-0047-1>

Kisswani, K. M.; Harraf, A. ; Kisswani, A. M. Revisiting the environmental kuznets curve hypothesis: evidence from the ASEAN-5 countries with structural breaks. *Applied Economics* 2019; 51(17); 1855–1868. <https://doi.org/10.1080/00036846.2018.1529399>

Koilo, V. Evidence of the environmental Kuznets curve: Unleashing the opportunity of Industry 4.0 in emerging economies. *Journal of Risk and Financial Management* 2019; 12(3); 122. <https://doi.org/10.3390/jrfm12030122>

Lynch, J.; Cain, M.; Frame D. Agriculture’s Contribution to Climate Change and Role in Mitigation Is Distinct From Predominantly Fossil CO₂-Emitting Sectors. *Front. Sustain. Food Syst.* 2021; 4:518039. doi: 10.3389/fsufs.2020.518039

Mujtaba, A.; Jena, P. K., ; Joshi, D. P. P. Growth and determinants of CO₂ emissions: evidence from selected Asian emerging economies. *Environmental Science and Pollution Research International* 2021; 28(29); 39357–39369. <https://doi.org/10.1007/s11356-021-13078-3>

Oladunni, O. J.; Mpofu, K., ; Olanrewaju, O. A. Greenhouse gas emissions and its driving forces in the transport sector of South Africa. *Energy Reports* 2022; 8; 2052–2061. <https://doi.org/10.1016/j.egy.2022.01.123>

Olubusoye, O. E., ; Musa, D. Carbon emissions and economic growth in Africa: Are they related? *Cogent Economics & Finance* 2020; 8(1); 1850400. <https://doi.org/10.1080/23322039.2020.1850400>

Rehman, A.; Ma, H.; Ahmad, M.; Ozturk, I., ; Chishti, M. Z. How do climatic change, cereal crops and livestock production interact with carbon emissions? Updated evidence from China. *Environmental Science and Pollution Research International* 2021; 28(24); 30702–30713. <https://doi.org/10.1007/s11356-021-12948-0>

Reisinger, A.; Clark, H.; Cowie, A. L.; Emmet-Booth, J.; Gonzalez Fischer, C.; Herrero, M.; Howden, M.; Leahy, S. How necessary and feasible are reductions of methane emissions from livestock to support stringent temperature goals? *Philos. Trans. A Math, Phys, and Eng. Sci.* 202; 379(2210); 20200452. <https://doi.org/10.1098/rsta.2020.0452>

Robinson, S.; Willenbocke, D., ; Strzepek, K. A Dynamic General Equilibrium Analysis of Adaptation to Climate Change in Ethiopia. *Review of Development Economics* 2012; 16(3); 489–502.

Runar, B.; Amin, K.; Patrik, S. Convergence in carbon dioxide emissions and the role of growth and institutions: a parametric and non-parametric analysis. *Environmental Economics and Policy Studies* 2017; 19(2); 359–390. <https://doi.org/10.1007/s10018-016-0162-5>

Schauberger, B.; Archontoulis, S.; Arneth, A.; Balkovic, J.; Ciais, P.; Deryng, D.; Elliott, J.; Folberth, C.; Khabarov, N.; Müller, C.; Pugh, T. A. M.; Rolinski, S.; Schaphoff, S.; Schmid, E.; Wang, X.; Schlenker, W., & Frieler, K. Consistent negative response of US crops to high temperatures in observations and crop models. *Nature Communications* 2017; 8(1); 13931. <https://doi.org/10.1038/ncomms13931>

Seo, S. N., ; Mendelsohn, R. Climate change impacts on animal husbandry in Africa : A ricardian analysis 2007, The World Bank.

Selden, T. M., & Song, D. Environmental quality and development: Is there a Kuznets curve for air pollution emissions? *Journal of Environmental Economics and Management* 1994; 27(2); 147–162. <https://doi.org/10.1006/jcem.1994.1031>

Sevil, A.; Patrik S ; Runar B. Convergence of per capita carbon dioxide emissions: implications and meta-analysis, *Climate Policy* 2018; 18(4); 512–525. <https://doi.org/10.1080/14693062.2017.1314244>

Sharma, S. S. Determinants of carbon dioxide emissions: Empirical evidence from 69 countries. *Applied Energy* 2011; 88(1); 376–382. <https://doi.org/10.1016/j.apenergy.2010.07.022>

Solomon, R.; Simane, B.; Zaitchik, B. F. The impact of climate change on agriculture production in Ethiopia: Application of a dynamic computable general equilibrium model. *American Journal of Climate Change* 2021; 10(01); 32–50. <https://doi.org/10.4236/ajcc.2021.101003>

Thomas, T. ; Rosegrant, M. Climate change impact on key crops in Africa: using crop models and general equilibrium models to bound the predictions. In A. Elbehri, ed. *Climate change and food systems: global assessments and implications for food security and trade* 2015. Rome, FAO.

Long, X.; Luo, Y.; Wu, C., and Zhang, J. The influencing factors of CO₂ emission intensity of Chinese agriculture from 1997 to 2014. *Environmental Science and Pollution Research International* 2018; 25(13); 13093–13101. <https://doi.org/10.1007/s11356-018-1549-6>

Lynch, J.; Cain, M.; Frame, D.; Pierrehumbert R. Agriculture’s Contribution to Climate Change and Role in Mitigation Is Distinct From Predominantly Fossil CO₂-Emitting Sectors. *Front. Sustain. Food Syst* 2021; 4:518039. doi: 10.3389/fsufs.2020.518039

Németh-Durkó, E. Determinants of carbon emissions in a European emerging country: evidence from ARDL cointegration and Granger causality analysis. *International Journal of Sustainable Development and World Ecology* 2021; 28(5); 417–428. <https://doi.org/10.1080/13504509.2020.1839808>

Niang, I.; O.C. Ruppel, M.A.; Abdrabo, A.; Essel, C.; Lennard, J.; Padgham, ; P. Urquhart. *Climate Change 2014: Impacts, Adaptation, and Vulnerability. Part B: Regional Aspects. Contribution of Working Group II to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*

Ullah, A.; Khan, D.; Khan, I.; Zheng, S. Does agricultural ecosystem cause environmental pollution in Pakistan? Promise and menace. *Environmental Science and Pollution Research International* 2018; 25(14); 13938–13955.

USAID. Greenhouse gas emissions factsheet: East Africa 2015: [Climatelinks.org](https://www.climatelinks.org/resources/greenhouse-gas-emissions-factsheet-east-africa). Retrieved December 18, 2022, from <https://www.climatelinks.org/resources/greenhouse-gas-emissions-factsheet-east-africa>

Vasilev, A. Is there an Environmental Kuznets Curve: Empirical evidence in a cross-section country data. In *Kiel und Hamburg 2014: ZBW - Deutsche Zentralbibliothek für Wirtschaftswissenschaften, Leibniz-Informationszentrum Wirtschaft*. <https://www.econstor.eu/handle/10419/142467>

Verburg, R.; Arets, E.; Verhagen, J.; van Scheltinga, C. T.; Ludwig, F.; Schils, R. *Climate change in East Africa: Towards a methodological framework on adaptation and mitigation strategies of natural resources*. Alterra-report 2018 .

Weindl, I.; Lotze-Campen, H.; Popp, A.; Müller, C.; Havlík, P.; Herrero, M.; et. *Livestock in a changing climate: production system transitions as an adaptation strategy for agriculture*. Environmental research centre 2015.

Yalew, A.; Hirte, G.; Lotze-Campen, H.; Tsharaktschiew, S. *Climate change, agriculture, and economic development in Ethiopia*. *Sustainability* 2018; 10(10); 3464. <https://doi.org/10.3390/su10103464>

Yussuf, Y. C. Cointegration test for the long-run economic relationships of East Africa community: evidence from a meta-analysis. *Asian Journal of Economics and Banking* 2022; 6(3); 314–336. <https://doi.org/10.1108/ajeb-03-2021-0032>.

Grossman, G.; Krueger, A. *Environmental impacts of a North American Free Trade agreement*. National Bureau of Economic Research 1991, Inc

Taka, G. N.; Huong, T. T.; Shah, I. H.; Park, H.-S. Determinants of energy-based CO₂ emissions in Ethiopia: A decomposition analysis from 1990 to 2017. *Sustainability* 2020, 12(10), 4175. <https://doi.org/10.3390/su12104175>

Long, X.; Luo, Y.; Wu, C. and & Zhang, J. (2018). The influencing factors of CO₂ emission intensity of Chinese agriculture from 1997 to 2014. *Environmental Science and Pollution Research International* 2018 :25(13); 13093–13101. <https://doi.org/10.1007/s11356-018-1549-6>

Amin, A.; Altinoz, B. ;Dogan, E. Analyzing the determinants of carbon emissions from transportation in European countries: the role of renewable energy and urbanization. *Clean Technologies and Environmental Policy* 2020; 22(8); 1725–1734. <https://doi.org/10.1007/s10098-020-01910-2>

Ali, B.; Ullah, A.; and Khan. Does the prevailing Indian agricultural ecosystem cause carbon dioxide emission? A consent towards risk reduction. *Environmental Science and Pollution Research International* 2021; 28(4); 4691–4703. <https://doi.org/10.1007/s11356-020-10848-3>

Jarque; Carlos M.; Anil K. Bera. A Test for Normality of Observations and Regression Residuals. *International Statistical Review / Revue Internationale de Statistique* 1987; 55(2); 163–72. JSTOR, <https://doi.org/10.2307/1403192>.

Engle, R. F.; C. W. J. Granger. Co-Integration and Error Correction: Representation, Estimation, and Testing. *Econometrica* 1987; 55(2); 251–76. JSTOR, <https://doi.org/10.2307/1913236>.

Dickey D. A.; Wayne A. Fuller. Distribution of the Estimators for Autoregressive Time Series With a Unit Root. *Journal of the American Statistical Association* 1979; 74(366); 427–31. JSTOR, <https://doi.org/10.2307/2286348>.

Adedoyin, F. F., Bein, M. A., Gyamfi, B. A., & Bekun, F. V. Does agricultural development induce environmental pollution in E7? A myth or reality. *Environmental Science and Pollution Research International* 2021; 28(31); 41869–41880. <https://doi.org/10.1007/s11356-021-13586-2>

Teshome, A. K., & Solomon, D. Greenhouse gas emissions from paddy rice production in Ethiopia: A review. *Journal of Environment and Earth Science* 2017;7(3); 62-70.

Kassie, B. T., Teklewold, H. B., & Emanu, B. Greenhouse gas emissions from livestock in Ethiopia: A review. *African Journal of Agricultural Research* 2020; 15(7); 1200-1212.

Kassie, B. T., Teklewold, H. B., & Emanu, B.. Greenhouse gas emissions from livestock in Ethiopia: A review. *African Journal of Agricultural Research* 202; 15(7); 1200-1212.

UNFCCC. *Intended Nationally Determined Contributions (INDCs)*. <http://www4.unfccc.int/Submissions/INDC/Submission%20Pages/submissions.aspx> (accessed on 21 November 2022).

Bachewe, F. N., Berhane, G., Minten, B., & Taffesse, A. S. Agricultural transformation in Africa? Assessing the evidence in Ethiopia. *World Development*. 2018; 105(C); 286–298. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2017.05.041>

Arias-Navarro, C., Díaz-Pinés, E., Zuazo, P., Rufino, M. C., Verchot, L. V., & Butterbach-Bahl, K. Quantifying the contribution of land use to N₂O, NO and CO₂ fluxes in a montane forest ecosystem of Kenya. *Biogeochemistry* 2017; 134(1–2); 95–114 <https://doi.org/10.1007/s10533-017-0348-3>

Adachi, M., Ito, A., Yonemura, S., & Takeuchi, W. Estimation of global soil respiration by accounting for land- use changes derived from remote sensing data. *Journal of Environmental Management* 201; 200; 97–104. <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2017.05.076>

Mgalula, M. E., Wasonga, O. V., Hülsebusch, C., Richter, U., & Hensel, O. Greenhouse gas emissions and carbon sink potential in Eastern Africa rangeland ecosystems: A review. *Pastoralism: Research, Policy and Practice* 2021; 11(1). <https://doi.org/10.1186/s13570-021-00201-9>

Mekonnen, Z. The climate change-agriculture nexus in drylands of Ethiopia. In D. L. Hufnagel & D. M. A. El-Esawi (Eds.), *Environmental Sciences* 2022. IntechOpen.

Engdaw, B. D. Assessment of the trends of greenhouse gas emission in Ethiopia. *GEOGRAPHY ENVIRONMENT SUSTAINABILITY* 2020; 13(2);135–146. <https://doi.org/10.24057/2071-9388-2018-61>.

Feliciano, D., Recha, J., Ambaw, G., MacSween, K., Solomon, D., & Wollenberg, E. Assessment of agricultural emissions, climate change mitigation and adaptation practices in Ethiopia. *Climate Policy* 2022;22(4); 427–444. <https://doi.org/10.1080/14693062.2022.2028597>

Climate policy discourse networks in Poland

Ołena Bodnar-Potopnyk (Sociology)

- Sabatier, P. A., & Weible, C. M. (2007). The Advocacy Coalition Framework: Innovations and clarifications. In P. A. Sabatier (Ed.), *Theories of the policy process* (2nd ed., pp. 189-220). Westview Press.
- Pierce, J. J. (2011). Coalition stability and belief change: Advocacy coalitions in U.S. foreign policy and the creation of Israel, 1922-44. *Policy Studies Journal*, 39(3), 411-434.
- Leifeld, P. (2013). Reconceptualizing major policy change in the advocacy coalition framework: A discourse network analysis of German pension politics. *Policy Studies Journal*, 41(1), 169-198.

Social Consequences of Drought. Changes to Gendered Patterns in Farming Households in Poland

Marta Gospodarczyk (Sociology)

- Alston, M., Kent, J. (2004). Social impacts of drought. *Centre for Rural Social Research*, Charles Stuart University, Wagga Wagga, NSW.
- Alston, M. (2006a). The Gendered Impact of Drought [in]: Bock, Bettina, Shortall, Sally (eds.), *Rural Gender Relations: Issues and Case Studies*. CABI Publishing, 165–180.
- Alston, M. (2006b). 'I'd like to just walk out of here': Australian women's experience of drought. *Sociologia Ruralis* 46(2), 154–170.
- Alston, M., Kent, J. (2008). The Big Dry: The link between rural masculinities and poor health outcomes for farming men. *Journal of Sociology* 44(2). 133–147.
- Alston, M. (2012). Rural male suicide in Australia. *Social science & medicine*, 74(4), 515-522.
- Drąg, Z., & Górlach, K. (2019). Polskie rolniczki jako menedżerki. *Studia Socjologiczne*, 4 (235).
- Laoire, C. N. (2005). 'You're not a man at all!': Masculinity, responsibility, and staying on the land in contemporary Ireland. *Irish Journal of Sociology*, 14(2), 94-114.
- Segnestam, L. (2017). Gendered Experiences of Adaptation to Drought: Patterns of Change in El Sauce, Nicaragua. *Latin American Research Review* 52(5), 807-823.

SWOT Assessment of Community Tourism in a Luoi District of Thua Thien Hue Province (Vietnam) and Proposed Solutions for Sustainable Development

Nguyen Trong Quan (Social and Economic Geography and Spatial Management)

- Abi, J. (2011). Visitors Evaluation on Facilities and Services Using Importance-Performance Analysis at Sarawak Cultural Village. *In Proceedings of the 2nd Regional Conference on Tourism Research*, 16 - 29.
- A Nor Waterfall, 2021. Available from: <<https://vinpearl.com/vi/bi-kip-chinh-phuc-thac-anor-hue-giua-dai-ngan-truong-son>> [20 March 2022]
- Arieu Car Festival, 2016. Available from: <<https://giaoducthoidai.vn/thoi-su/le-hoi-a-rieu-car-khong-con-can-h-dam-trau-1592873.html>> [20 March 2022]
- Choi, H. C., & Sirakaya, E. (2006). Sustainability indicators for managing community tourism. *Tourism Management*, 27(6), 1274-1289.
- Choi, H. C., & Murray, I. (2010). Resident attitudes toward sustainable community tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 18(4), 575-594.
- Godde, P., Price, F., Zimmermann, M (2000). *Tourism and development in mountain regions*. CABI.
- Hunziker, W., & Krapf, K. (1941). *Contributions to tourism education and tourism history*. Published in German by the Swiss Federation of Tourism, Bern.
- Huynh, N. P. (2014). *Developing community-based tourism in traditional craft villages in Nha Trang city* (Master thesis, Vietnam National University, Hanoi, Vietnam).
- Jamal, T. B., & Getz, D. (1995). Collaboration theory and community tourism planning. *Annals of Tourism Research*, 22(1), 186-204.
- Joppe, M. (1996). Sustainable community tourism development revisited. *Tourism management*, 17(7), 475-479.
- Keogh, B. (1990). Public participation in community tourism planning. *Annals of Tourism Research*, 17(3), 449-465.
- Lew, A. A. (2014). Scale, change and resilience in community tourism planning. *Tourism Geographies*, 16(1), 14-22
- Marfurt, E. (1983). Tourism and the third world: dream or nightmare?. *Swiss Review of World Affairs*, 33(4), 14-20
- McIntosh, R. W., Goeldner, C. R., & Ritchie, J. B. (1995). *Tourism: principles, practices, philosophies* (No. Ed. 7). John Wiley and Sons

- Murphy, P. (2013). *Tourism: A community approach (RLE Tourism)*. Routledge, London
- National Assembly of the Socialist Republic of Vietnam (2017). *The tourism laws*. Hanoi
- Nghi, N. Q. (2013). Solutions to develop homestay tourism in islets in the Mekong Delta. *Journal of Science Can Tho University*, 11-16.
- Nguyen, T. H. (2011). *Community-based tourism in the northern mountains of Vietnam (Case study of Sa Seng villages, Sapa, Lao Cai and Lac villages, Mai Chau, Hoa Binh)* (Master thesis, College of Social Sciences and Humanities, Vietnam National University, Hanoi, Vietnam).
- Parle Stream, 2022. Available from: <<https://luhanhvietnam.com.vn/du-lich/check-in-suoi-par-le-dam-minh-tan-huong-thien-nhien-trong-lanh.html>> [22 March 2022]
- Phadermrod, B., Crowder, R. M., & Wills, G. B. (2019). Importance-performance analysis based SWOT analysis. *International Journal of Information Management*, 44, 194-203.
- Thua Thien Hue Statistical Office (2021), *Statistical Yearbook of A Luoi district in 2020*, Thua Thien Hue.
- World Tourism Organization (Madrid), Network, W. E., University of Hawaii (Manoa), University of Calgary (Calgary, Canada), & James Cook University (Australia). (1997). *International tourism: A global perspective*. World Tourism Organization.
- Zeppel, H. (2006). *Indigenous ecotourism: Sustainable development and management* (Vol. 3). Cabi.
- Zimmerman, C. A. (1982). The life cycle concept as a tool for travel research. *Transportation*, 11(1), 51-69.
- Zeng weaving, 2019. Available from: <<http://daidoanket.vn/det-zeng-giup-nguoi-dan-thoat-ngheo-451629.html>> [20 March 2022]

Technology

Automated road network selection with the use of machine learning for the purpose of the general geographic maps design

Adolf Albert (Social and Economic Geography and Spatial Management)

- Courtial, A., El Ayedi, A., Touya, G., & Zhang, X. (2020). Exploring the Potential of Deep Learning Segmentation for Mountain Roads Generalisation. *ISPRS International Journal of Geo-Information*, 9(5), 338. MDPI AG. <http://dx.doi.org/10.3390/ijgi9050338>.
- Karsznia I., 2014-2015. Automatic machine learning based settlement selection models. Programmed within the project AutoGenSettleRoad: Automation of the generalization process of settlements and road networks for medium and small-scale maps, financed by SCIEX – Scientific Exchange Program and Zurich University, grant number 12.187.
- Karsznia, I., & Sielicka, K. (2020). When Traditional Selection Fails: How to Improve Settlement Selection for Small-Scale Maps Using Machine Learning. *ISPRS International Journal of Geo-Information*, 9(4), 230. MDPI AG. <http://dx.doi.org/10.3390/ijgi9040230>
- Karsznia, I., Weibel, R. (2018). Improving settlement selection for small-scale maps using data enrichment and machine learning. *Cartography and Geographic Information Science* 45(2), 111-127, <https://doi.org/10.1080/15230406.2016.1274237>
- Sester, M., Feng, Y., Thiemann, F. (2018). Building generalization using deep learning. *ISPRS International, Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences*, 42(4), 565–572. <https://doi.org/10.5194/isprs-archives-XLII-4-565-2018>.

Exploration of the essence of hyperautomation use in the BPM

Pavel Arno (Management and Quality Studies)

- Baiyere, A., Salmela, H., & Tapanainen, T. (2020). Digital transformation and the new logics of business process management. *European Journal of Information Systems*, 29(3), 238–259. <https://doi.org/10.1080/0960085X.2020.1718007>
- Dijkman, R., Lammers, S. V., & de Jong, A. (2016). Properties that influence business process management maturity and its effect on organizational performance. *Information Systems Frontiers*, 18(4), 717–734. <https://doi.org/10.1007/s10796-015-9554-5>
- Dumas, M., Fournier, F., Limonad, L., Marrella, A., Montali, M., Rehse, J.-R., Accorsi, R., Calvanese, D., De Giacomo, G., Fahland, D., Gal, A., La Rosa, M., Völzer, H., & Weber, I. (2022). Augmented Business Process Management Systems: A Research Manifesto. *ArXiv:2201.12855 [Cs]*. <http://arxiv.org/abs/2201.12855>
- Fichman, R. G., Dos Santos, B. L., & Zheng, Z. (Eric). (2014). Digital Innovation as a Fundamental and Powerful Concept in the Information Systems Curriculum. *MIS Quarterly*, 38(2), 329-A15.
- Haleem, A., Javaid, M., Singh, R. P., Rab, S., & Suman, R. (2021). Hyperautomation for the enhancement of automation in industries. *Sensors International*, 2, 100124. <https://doi.org/10.1016/j.sintl.2021.100124>
- Polyvyanyy, A., Wynn, M. T., Van Looy, A., & Reichert, M. (Ed.). (2021). *Business Process Management Forum: BPM Forum 2021, Rome, Italy, September 06–10, 2021, Proceedings* (T. 427). Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-85440-9>
- Sahay, A., Indamutsa, A., Di Ruscio, D., & Pierantonio, A. (2020). Supporting the understanding and comparison of low-code development platforms. *2020 46th Euromicro Conference on Software Engineering and Advanced Applications (SEAA)*, 171–178. <https://doi.org/10.1109/SEAA51224.2020.00036>
- Van Looy, A. (2021). A quantitative and qualitative study of the link between business process management and digital innovation. *Information & Management*, 58(2), 103413. <https://doi.org/10.1016/j.im.2020.103413>

Shared services sector in Poland. Race between skills and technology?

Zuzanna Kowalik (Sociology)

- Acemoglu, D., & Autor, D. (2011). Chapter 12 - Skills, Tasks and Technologies: Implications for Employment and Earnings. In D. Card & O. Ashenfelter (Eds.), *Handbook of Labor Economics* (Vol. 4, pp. 1043–1171). Elsevier. [https://doi.org/10.1016/S0169-7218\(11\)02410-5](https://doi.org/10.1016/S0169-7218(11)02410-5)
- Acemoglu, D., & Restrepo, P. (2020). *Unpacking Skill Bias: Automation and New Tasks*. NBER Working Paper 26681. National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w26681>
- Barrientos, S., Gereffi, G., & Rossi, A. (2011). Economic and social upgrading in global production networks: A new paradigm for a changing world. *International Labour Review*, 150(3–4), 319–340. <https://doi.org/10.1111/j.1564-913X.2011.00119.x>
- Białynicki-Birula, P., & Pacut, A. (2021). The determinants of territorial embeddedness of offshoring and outsourcing firms. A conceptualisation of the problem. In *Outsourcing in European Emerging Economies* (pp. 28–37). Routledge.
- Fernandez-Stark, K., Bamber, P., & Gereffi, G. (2011). The Offshore Services Value Chain: Upgrading Trajectories in Developing Countries. *International Journal of Technological Learning, Innovation and Development*, 4, 206–234. <https://doi.org/10.1504/IJTLID.2011.041905>
- Geodecki, T. (2021). The development of European business services value chains. The perspective of emerging economies. In *Outsourcing in European Emerging Economies* (pp. 66–84).
- Goos, M., Manning, A., & Salomons, A. (2014). Explaining Job Polarization: Routine-Biased Technological Change and Offshoring. *American Economic Review*, 104(8), 2509–2526. <https://doi.org/10.1257/aer.104.8.2509>
- Górecki, J. (2021). Krakow vs. Other Polish destinations of outsourcing, offshoring, and the global business services sector. In *Outsourcing in European Emerging Economies* (pp. 129–).
- Lambert, S., Rothwell, A., & Herbert, I. (2016). Exploring Career Anchors in Shared Service Centres. In J. Kotlarsky, I. Oshri, & L. P. Willcocks (Eds.), *Shared Services and Outsourcing: A Contemporary Outlook* (Vol. 266, pp. 51–76). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-47009-2_4
- Micek, G., DziaŁek, J., & Górecki, J. (2011). The Discourse and Realities of Offshore Business Services to Kraków. *European Planning Studies*, 19(9), 1651–1668. <https://doi.org/10.1080/09654313.2011.586195>

How biographies shape digital capital accumulation: insights from young adults' narratives

Paweł Zalewski (Sociology)

- Allmann, K., & Blank, G. (2021). Rethinking digital skills in the era of compulsory computing: Methods, measurement, policy and theory. *Information, Communication & Society*, 24(5), 633–648. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2021.1874475>
- Blank, G., & Groseļj, D. (2014). Dimensions of Internet use: Amount, variety, and types. *Information, Communication & Society*, 17(4), 417–435. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2014.889189>
- Bourdieu, P. (1986). *The Forms of Capital*. In J. G. Richardson (Ed.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (pp. 241–258). Greenwood Press.
- Calderón Gómez, D. (2021). The third digital divide and Bourdieu: Bidirectional conversion of economic, cultural, and social capital to (and from) digital capital among young people in Madrid. *New Media & Society*, 23(9), 2534–2553. <https://doi.org/10.1177/1461444820933252>
- Calderón Gómez, D., Ragnedda, M., & Laura Ruiu, M. (2022). Digital practices across the UK population: The influence of socio-economic and techno-social variables in the use of the Internet. *European Journal of Communication*, 37(3), 284–311. <https://doi.org/10.1177/02673231211046785>
- Darvin, R. (2018). Social Class and The Unequal Digital Literacies of Youth. *Language and Literacy*, 20(3), 26–45. <https://doi.org/10.20360/langandlit29407>
- Edvard Hatlevik, O., Björk Guðmundsdóttir, G., & Loi, M. (2015). Examining Factors Predicting Students' Digital Competence. *Journal of Information Technology Education: Research*, 14, 123–137. <https://doi.org/10.28945/2126>
- Eynon, R. (2021). Becoming digitally literate: Reinstating an educational lens to digital skills policies for adults. *British Educational Research Journal*, 47(1), 146–162. <https://doi.org/10.1002/berj.3686>
- Eynon, R., & Geniets, A. (2016). The digital skills paradox: How do digitally excluded youth develop skills to use the internet? *Learning, Media and Technology*, 41(3), 463–479. <https://doi.org/10.1080/17439884.2014.1002845>
- Helsper, E. J. (2017). A socio-digital ecology approach to understanding digital inequalities among young people. *Journal of Children and Media*, 11(2), 256–260. <https://doi.org/10.1080/17482798.2017.1306370>
- Helsper, E. J., & Eynon, R. (2010). Digital natives: Where is the evidence? *British Educational Research Journal*, 36(3), 503–520. <https://doi.org/10.1080/01411920902989227>
- Livingstone, S., Mascheroni, G., & Stoilova, M. (2021). The outcomes of gaining digital skills for young people's lives and wellbeing: A systematic evidence review. *New Media & Society*, 146144482110431. <https://doi.org/10.1177/14614448211043189>
- Merisalo, M. and Makkonen, T. (2022), "Bourdieuian e-capital perspective enhancing digital capital discussion in the realm of third level digital divide", *Information Technology & People*, Vol. 35 No. 8, pp. 231-252. <https://doi.org/10.1108/ITP-08-2021-0594>

- Ragnedda, M., & Ruiu, M. L. (2020). *Digital capital: A bourdieusian perspective on the digital divide (First edition)*. Emerald Publishing Limited.
- Ren, W., Zhu, X., & Yang, J. (2022). The SES-based difference of adolescents' digital skills and usages: An explanation from family cultural capital. *Computers & Education*, 177, 104382. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2021.104382>
- Scheerder, A., van Deursen, A., & van Dijk, J. (2017). Determinants of Internet skills, uses and outcomes. A systematic review of the second- and third-level digital divide. *Telematics and Informatics*, 34(8), 1607–1624. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2017.07.007>
- Selwyn, N. (2004). Reconsidering Political and Popular Understandings of the Digital Divide. *New Media & Society*, 6(3), 341–362. <https://doi.org/10.1177/1461444804042519>
- Wengraf, T. (2020). BNIM Short Guide bound with the BNIM Detailed Manual. Interviewing and case-interpreting for life-histories, lived periods and situations, and ongoing personal experiencing, using the Biographic-Narrative Interpretive Method (BNIM). https://www.researchgate.net/publication/359618802_BNIM3_SHORT_GUIDE_2022
- van Deursen, A. J. A. M., & Helsper, E. J. (2015). The Third-Level Digital Divide: Who Benefits Most from Being Online? In L. Robinson, S. R. Cotten, J. Schulz, T. M. Hale, & A. Williams (Eds.), *Studies in Media and Communications* (Vol. 10, pp. 29–52). Emerald Group Publishing Limited. <https://doi.org/10.1108/S2050-206020150000010002>
- van Deursen, A. J., & Helsper, E. J. (2018). Collateral benefits of Internet use: Explaining the diverse outcomes of engaging with the Internet. *New Media & Society*, 20(7), 2333–2351. <https://doi.org/10.1177/1461444817715282>
- van Dijk, J. (2020). *The digital divide*. London: Polity.

Zasób „dóbr cyfrowych” w obrocie cywilnoprawnym – uwagi terminologiczne Maksymilian Weber-Sitarski (nauki prawne)

- Brożek A., *Analiza i konstrukcja. O metodach badania pojęć w Szkole Lwowsko-Warszawskiej*, Kraków 2020
- Hill H., Kugelmann D., Martini M., *Perspektiven der digitalen Lebenswelt*, Baden-Baden 2017
- Hui Y., *What is a digital object?* [w:] *Metaphilosophy*, vol. 43, No. 4, 2012, str. 380-395, Oxford 2012
- Jopek-Bosiacka A., *Przekład prawny i sądowy*, Warszawa 2021
- Korves R., *Eigentumsunfähige Sachen?*, Tübingen 2014
- Kurowska-Tober E., Czulak P., *Metaverse a ochrona danych osobowych – problemy prawne, ryzyka i możliwe podejścia* [w:] *Prawo Nowych Technologii*, 4/2022
- Szczepaniak S., Brzostek-Kleszcz M., *Definiowanie pojęć z zakresu nowych technologii w przepisach prawa i postanowieniach umownych* [w:] *Prawo Nowych Technologii*, 2/2021
- von Pechmann, A., *Die Eigentumsfrage im 21. Jahrhundert*, Bielefeld 2021
- Wienbracke M., *Juristische Methodenlehre*, Heidelberg 2020
- Wyczyk J., *Dobra wirtualne z perspektywy użytkowników i dostawców treści. Prawne uwarunkowania obrotu*. Warszawa 2022

Virtual reality technologies and customer experience Dawid Gajda (management and quality studies)

- Ba, S., Ke, D., Stallaert, J., Zhang, Z. (2012). Comparing the quality of customer service in 3D virtual worlds to web-based service. 10th Workshop on E-Business on E-Life: Web-Enabled Convergence of Commerce, Work, and Social Life, WEB 2011, s. 234-247, 108 LNBIP.
- Carlson, P., Kirpes, C., Pavlik, R. A., Vance, J. M., Yin, L., Scott-Cooper, T., Lambert, T. (2011). Comparison of Single-Wall Versus Multi-Wall Immersive Environments to Support a Virtual Shopping Experience. ASME 2011 World Conference on Innovative Virtual Reality.
- Herz, M., Rauschnabel, P. (2019). Understanding the diffusion of virtual reality glasses: The role of media, fashion and technology. *Technological Forecasting and Social Change*, s. 228-242, 138.
- Huang, T., Mathews, S., Chou, C. (2019). Enhancing online rapport experience via augmented reality. *Journal of Services Marketing*, s. 851-865, 31(7).
- Loureiro, S., Guerreiro, J., Japutra, A. (2021). How escapism leads to behavioral intention in a virtual reality store with background music? *Journal of Business Research*, s. 288-300, 134.
- Martinez-Navarro, J., Bigné, E., Guixeres, J., Alcañiz, M., Torrecilla, C. (2019). The influence of virtual reality in e-commerce. *Journal of Business Research*, s. 475-482, 100.
- Meissner, M., Pfeiffer, J., Peukert, C., Dietrich, H., Pfeiffer, T. (2020). How virtual reality affects consumer choice. *Journal of Business Research*, s. 219-231, 117.
- Melo, M., Coelho, H., Gonçalves, G., Losada, N., Jorge, F., Teixeira, M., Bessa, M. (2022). Immersive multisensory virtual reality technologies for virtual tourism: A study of the user's sense of presence, satisfaction, emotions, and attitudes. *Multimedia Systems*, s. 1027-1037, 28(3).
- Park, M., Im, H., Kim, D. (2018). Feasibility and user experience of virtual reality fashion stores. *Fashion and Textiles*, 5(1).
- Peng, Y., Ke, D. (2015). Consumer trust in 3D virtual worlds and its impact on real world purchase intention. *Nankai Business Review International*, s. 381-400, 6(4).

- Spielmann, N., Mantonakis, A. (2018). In virtuo: How user-driven interactivity in virtual tours leads to attitude change. *Journal of Business Research*, s. 255-264, 88.
- Van Kerrebroeck, H., Willems, K., Brengman, M. (2017). Touching the void: Exploring consumer perspectives on touch-enabling technologies in online retailing. *International Journal of Retail and Distribution Management*, s. 892-909, 45(7-8),
- Violante, M., Vezzetti, E., Piazzolla, P. (2019). How to design a virtual reality experience that impacts the consumer engagement: the case of the virtual supermarket. *International Journal of Interactive Design and Manufacturing*, s. 243-262, 13(1),
- Waterlander, W., Jiang, Y., Steenhuis, I., Ni Mhurchu, C. (2015). Using a 3D virtual supermarket to measure food purchase behavior: A validation study. *Journal of Medical Internet Research*, e107, 17(4).

Panel 3

Political Science

Language Policies in the Post-Soviet Area - a Soft Power Tool in Times of Hard Power Politics?

Joanna Bagadzińska (Political Science and Public Administration)

1. Bieleń S., Skrzypek A. (red.) (2015). *Rosja : rozważania imperiologiczne*. Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR
2. Cheskin A. (2016). *Russian Speakers in Post-Soviet Latvia: Discursive Identity Strategies*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
3. Curanović A. (2020). *Przeznaczeni do wielkości! Poczucie misji w polityce zagranicznej Przypadek Rosji*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
4. Diec J. (2015). *Doktryna rosyjskiej polityki zagranicznej : partnerzy najbliżsi i najdals*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
5. Kosmarskaya N. (2010). The "Other Russians" or Just Different People? Rethinking Russians' Status as "Ethnically Privileged Migrants", w: J. Čapo Žmegač, C. Voß, K. Roth (red.), *Co-Ethnic Migrations Compared: Central and Eastern European Contexts (Studies on Language and Culture in Central and Eastern Europe)*, s.213-230. Berlin: Verlag Otto Zagner.
6. Kosmarskaya N. (2015). The Russian language in Kyrgyzstan: changing roles and inspiring prospects. *Russian Journal of Communication* 7 (2): 217-222.
7. Molodikowa I. (2017). The Transformation of Russian Citizenship Policy in the Context of European or Eurasian Choice: Regional Prospects. *Central and Eastern European Migration Review* (6)1: 98-119.
8. Pawlikowski G. (2016). Mniejszość rosyjska jako instrument polityki zagranicznej Federacji Rosyjskiej po 1991 roku. *Wybrane aspekty. Przegląd Geopolityczny* (15): 123-134.
9. Прохоренко А.В., Ильинская Д.П. (2016). Совершенствование государственной политики по взаимодействию с соотечественниками за рубежом: опыт Санкт-Петербурга. *Управленческое консультирование* (4):80-89.
10. Savin I, Kosmarskaya I. (2020). Destinies of the Russian Language in Kazakhstan: Reconsidering Tools and Goals of Russias Soft Power. *Восток. Афро-азиатские общества: история и современность* (5): 119-130.

Corruption and Anti-corruption Policies: Iraq as a Case Study

Sarwan Hasan (Political Science and Public Administration)

Books:

- AL-ALI, ZAID. (2014). *The Struggle for Iraq's Future: How Corruption, Incompetence and Sectarianism Have Undermined Democracy*. Yale University Press. pp.1-304.
<https://www.jstor.org/stable/j.ctt5vksw1>
- Alina Mungiu-Pippidi and Michael Johnston. (2017). *Transitions to Good Governance : creating Virtuous Circles of Anti-Corruption*. Edward Elgar Publishing, Northampton, UK pp.1-301.
<https://www.e-elgar.com/shop/gbp/transitions-to-good-governance-9781786439147.html>
- Chatruvedi, B. K. & Chandra, Shekhar. (2015). *Corruption and Economic Growth*, " *Academic Foundation*. pp.1-250.
<https://www.amazon.com/Corruption-Economic-Growth-B-Chatruvedi/dp/9332701741>.
- Dan Hough. (2013). *Corruption, Anti-Corruption and Governance*. Palgrave Macmillan UK, pp.1-177.
<https://2lib.org/book/2687359/5e7e56>
- Henk Addink. (2019). *Good Governance: Concept and Context*. Oxford University Press. USA. pp.3-352.
<https://2lib.org/book/5287829/3daeda>
- Jomo Kwame, Sundaram and Anis Chowdhury (2012). *Is Good Governance Good for Development*. Bloomsbury Academy. London, UK. pp.1-207. <https://2lib.org/book/3525734/bac031>
- Lavena, Cecilia, Zhang, Yahong. (2015). *Government anti-corruption strategies : a cross-cultural perspective*. *CRC Press*. Boca Raton, USA. pp.1-296. <https://2lib.org/book/2572606/8112ec>

Mungiu-Pippidi, Alina. (2017). *Transitions to Good Governance : Creating Virtuous Circles of Anti-Corruption*. Edward Elgar Publishing. UK, Northampton, USA, MA. pp.1-301.
<https://www.e-elgar.com/shop/gbp/transitions-to-good-governance-9781786439147.html>.
 Peter Larmour and Nick Wolanin. (2013). *Corruption and Anti-Corruption*. ANU E Press. Canberra, Australia. pp.1-286.
<https://www.amazon.com/Corruption-Anti-Corruption-Peter-Larmour/dp/1922144762>
 Rose-Ackerman, Susan. (1999). *Corruption and Government: CAUSES, CONSEQUENCES, AND REFORM*. Cambridge University Press. UK, Cambridge. <https://doi.org/10.1017/cbo9781139175098>.
 William Ellet (2018). *The Case Study Handbook, Revised Edition: A Student's Guide*. Harvard Business. Boston, USA. pp.1-272. 1633696154

Book chapters:

Angela Gorta .(2013). Research: A tool for building corruption resistance,” In *Corruption and Anti-Corruption*. ANU Press. edited Peter Larmour and Nick Wolanin. pp.11-29.
<https://www.jstor.org/stable/j.ctt2tt19f.5>
 Barry Hindess. (2013). Good government and corruption. In *Corruption and Anti-Corruption*. ANU Press. edited by Peter Larmour and Nick Wolanin. Canberra, Australian. pp.1-10.
<https://www.jstor.org/stable/j.ctt2tt19f.4>
 David A. Chaikin. (2013). Controlling corruption by heads of government and political élites. In *Corruption and Anti-Corruption*. ANU Press, edited by Larmour Peter and Wolanin Nick. pp. 97-118. <https://www.jstor.org/stable/j.ctt2tt19f.9>
 John Weckert and Richard Lucas. (2013). What is good governance?. In *Professionalism in the Information and Communication Technology Industry*. ANU Press. edited by Michael J. Selgelid. pp-157-160. <https://www.jstor.org/stable/j.ctt5hgxws.16>
 Kelly M. McMann. (2014). REDUCING CORRUPTION: Policy Recommendations. In *Corruption as a Last Resort: Adapting to the Market in Central Asia*. Cornell University Press. London. pp.159-170. <https://www.jstor.org/stable/10.7591/j.ctt1287dpm.14>
 Mohammed Asaduzzaman. (2016). Governance Theories and Models. in *Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance*. Islamic University (Bangladesh). pp. 1-13. DOI: 10.1007/978-3-319-31816-5_2612-1

Journal articles:

Alena Ledeneva, Roxana Bratu and Philipp Köker. (2017). Corruption Studies for the Twenty-First Century: Paradigm Shifts and Innovative Approaches. *The Slavonic and East European Review*. 95,no.1 pp.1-20. 2021. doi:10.5699/slaveasteurorev2.95.1.0001
 Benjamin A. Olken and Rohini Pande. (2012). Corruption in Developing Countries. *Annual Review of Economics*. 4 pp.479-509 <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-080511-110917>
 G. Palanithurai. (2005). GOOD GOVERNANCE AT GRASSROOTS. *Indian Political Science Association*. 66,no.2 pp.289-312. <https://www.jstor.org/stable/41856129>
 Haitham Kareem Sawaan. (2012). The corruption of political elites in Iraq — an economic analysis. *Contemporary Arab Affairs*. 5,no. 1 pp. 107-127. <https://www.jstor.org/stable/48599876>
 Kareem Sawaan, Haitham. (2012). *The Corruption of Political Elites in Iraq — an Economic Analysis*. University of California Press. 5, no. 1 pp.107–27. <https://www.jstor.org/stable/48599876>.
 Kai Jensen. (1939). Genetic Method. *Review of Educational Research*. 9, No. 5, Methods of Research in Education pp. 491-497. <https://doi.org/10.2307/1167748>
 Leslie A. Benton, Melissa T. Bruijneel, Mikhail Reider-Gordon and Anne Takher. (2012). Anti-Corruption. *American Bar Association*. 46,no.1 pp.353-373. <https://www.jstor.org/stable/23827371>
 Michael Johnston. (1986). The Political Consequences of Corruption: A Reassessment. *Comparative Politics*. 18,no.4 pp.459-477. <https://www.jstor.org/stable/421694>
 Merilee S. Grindle. (2004). Good Enough Governance: Poverty Reduction and Reform in Developing Countries Governance. 17 pp.1-24. <https://booksc.org/book/9051311/32d819>
 Omar Azfar, Young Lee and Anand Swamy. (2001). The Causes and Consequences of Corruption. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*. 573 pp.42-56. <https://www.jstor.org/stable/1049014>
 Paul M. Heywood. (2018). Combating Corruption in the Twenty-First Century: New Approaches. *Deadalus* 147,no.3 pp.83-97. <https://www.jstor.org/stable/48563082>
 P. Balaram. (2009). Good governance, accountability and responsibility. *Current Science Association*. 96,no.2 pp.177-178. <https://www.jstor.org/stable/24105159>
 ROBERT I. ROTBERG. (2014). Overcoming Difficult Challenges: Bolstering Good Governance. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 652 pp.8-19. <https://www.jstor.org/stable/24541714>
 Sally Engle Merry. (2011). Measuring the World: Indicators, Human Rights, and Global Governance. The University of Chicago Press on behalf of Wenner-Gren Foundation for Anthropological Research. 52,no.S3 pp.S83-S95. <https://www.jstor.org/stable/10.1086/657241>
 SAMUEL PAUL. (2011). Fighting Corruption. *Economic and Political Weekly*. 46,no.35 pp.17-19. <https://www.jstor.org/stable/23017898>
 Sarwar Abdullah. (2019). The Definition of Corruption in a Sectarian Context: Iraq as a Case in Point. *Villanova University* 42, no.4 pp.59-86. <https://www.jstor.org/stable/10.33428/jsoutasiamideas.42.4.0059>
 Thamas G. Weiss. (2000). Governance, Good Governance and Global Governance: Conceptual and Actual Challenges. *Third World Quarterly*. 21, no. 5 pp. 795-814.

<https://www.jstor.org/stable/3993619>

Tony Breslin and Cosette Reczek. (2019). FINDING GOOD GOVERNANCE. *RSA Journal* 165,no.1 pp.30-33.

<https://www.jstor.org/stable/26798452>

Tanzi, Vito. (1998). Corruption Around the World: Causes, Consequences, Scope, and Cures. *IMF Staff Papers International Monetary Fund*. 45, no. 4 559–94. <https://doi.org/10.2307/3867585>

Vishnu Bhagwan. (2007). CORRUPTION & GOOD GOVERNANCE. *Indian Political Science Association* 68,no.4 pp.727-738. <https://www.jstor.org/stable/41856371>

Vivi Alatas, Lisa Cameron, Ananish Chaudhuri, Nisvan Erkal and Lata Gangadharan. (2009). Gender, Culture, and Corruption: Insights from an Experimental Analysis. *Southern Economic Association*. 75,no.3 pp.663-680.

<https://www.jstor.org/stable/27751409>

Vito Tanzi. (1998). Corruption Around the World: Causes, Consequences, Scope, and Cures. *Staff Papers (International Monetary Fund)*. 45,no. 4 pp. 559-594. <https://www.jstor.org/stable/3867585>

Reports:

Amanda Richardson, Stephanie Debere, Annette Jaitner and Rukshana Nanayakkara. (2018). COMMON FORMS OF CORRUPTION. Transparency International, Berlin. pp.23-23.

Abdullah, Sarwar. (2019). The Definition of Corruption in a Sectarian Context: Iraq as a Case in Point. *Journal of South Asian and Middle Eastern Studies* 42, no. 4 59–86. <https://doi.org/10.33428/jsoutasiamideas.42.4.0059>.

A. Olken, Benjamin and Pande,Rohini. (2012). Corruption in Developing Countries,” *Annual Review of Economics*. 4 pp.479–509. <https://www.jstor.org/stable/42949946>.

Eriksen, Stein Sundstøl. (2021). Governance, Social Policy, and Political Economy: Trends in Norway’s Partner Countries. <https://www.jstor.org/stable/resrep30593.4>.

Eliska Drapalova, Alina Mungiu-Pippidi, Bonnie Jo Palifka and Jon Vrush. (2019). Corruption and the crisis of democracy: The link between corruption and the weakening of democratic institutions. *Transparency International*. pp.3-17.

<https://www.jstor.org/stable/resrep20482>

Grundler, Klaus & Potrafke Niklas. (2019). Corruption and Economic Growth: New Empirical Evidence. *ECONSTOR*. no.309 pp.1-36. <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/213586/1/167566210X.pdf>.

Jennifer Schöberlein. (2020). Iraq: overview of corruption and anti-Corruption. Transparency International, Berlin, edited by Saul Mullard and Matthew Jenkins. pp.1-24.

<https://www.u4.no/publications/iraq-overview-of-corruption-and-anti-corruption-2020>

Kareem Sawaan, Haitham. (2012). The Corruption of Political Elites in Iraq — an Economic Analysis on JSTOR. University of California Press. 5, no. 1 107–27. <https://www.jstor.org/stable/48599876>.

Sheng Kioe, Yap. United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific. Bangkok.

<https://www.unescap.org/sites/default/files/good-governance.pdf>.

Transparency International. (2021). CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2020. Transparency International Berlin pp.1-30.

https://images.transparencycdn.org/images/CPI2020_Report_EN_0802-WEB-1_2021-02-08-103053.pdf.

Woo, Changbin. (2018). Good Governance and Happiness: Does Technical Quality of Governance Lead to Happiness Universally in Both Rich and Poor Countries?” *Journal of International and Area Studies*. 25, no. 1 37–56. <https://www.jstor.org/stable/26485929>.

India: An Emerging Smart Power?

Nihar Kulkarni (Political Science and Public Administration)

Coutu D (November 2008) Smart Power, *Harvard Business Review*, Retrieved from- <https://hbr.org/2008/11/smart-power> , Accessed 30th May 2023.

Mattoo A (June 2014) The Modi foreign policy doctrine : India as a smart power, *The conversation*, Retrieved from- <https://theconversation.com/the-modi-foreign-policy-doctrine-india-as-a-smart-power-27918> , Accessed 30th May 2023.

Nye J (2004) Soft power. The means to success in world politics. New York: Public Affairs. Accessed 30th May 2023.

Nye J (January 2009). Get smart. *International Herald Tribune*, Accessed 30th May 2023.

Nye J (August 2013) Hard, Soft, and Smart Power, in Andrew Cooper, Jorge Heine, and Ramesh Thakur (eds), *The Oxford Handbook of Modern Diplomacy* , online edn, Oxford Academic, Retrieved

from- <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199588862.013.0031>, Accessed 30 May 2023.

Raimzhanova A (December 2015) Power in IR : Hard, Soft, and Smart, Institute for Cultural Diplomacy and the University of Bucharest, Retrieved from- http://www.culturaldiplomacy.org/academy/content/pdf/participant-papers/2015-12_annual/Power-In-Ir-By-Raimzhanova.-A.pdf , Accessed 30 May 2023.

Ramabadrans S (July 2020) India solidifies herself as a smart power, *Times of India (opinion)*, Retrieved from-

<https://timesofindia.indiatimes.com/blogs/the-vantage-viewpoint/india-solidifies-herself-as-a-smart-power/>, Accessed 30th May 2023.

Sarma P and Goswami A (April 2023) Optimizing India’s Smart Power Matrix in Maldives : Making a Case for Cricket Diplomacy to Balance New Delhi’s Hard-Power Presence on the Island, *Journal of Indo-Pacific affairs*, Air University (AU), Retrieved from-

<https://www.airuniversity.af.edu/JIPA/Display/Article/3371614/optimizing-indias-smart-power-matrix-in-maldives-making-a-case-for-cricket-dipl/>, Accessed 30th May 2023.

Erdil B (May 2022) Use of smart power as an instrument of public diplomacy, retrieved from-
<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2399418> , Accessed 30th May 2023.

Wagner, Christian. 2005. *From hard power to soft power? Ideas, interaction, institutions, and images in India's South Asia Policy*, Heidelberg Papers in South Asian and Comparative Politics, Working Paper No. 26, Heidelberg. Retrieved 24 March 2008, from <http://archiv.ub.uni-heidelberg.de/volltextserver/volltexte/2005/5436/pdf/hpsacp26.pdf>, Accessed 30th May 2023.

Political factors of women's descriptive representation in paradiplomacy of Autonomous Communities of Spain

Agata Rydzewska (Political Science and Public Administration)

Aggestam, K., & Towns, A. (2019). The gender turn in diplomacy: A new research agenda. *International Feminist Journal of Politics*, 21(1), 9–28. <https://doi.org/10.1080/14616742.2018.1483206>

Aggestam, K., & Towns, A. E. (Eds.). (2018). *Gendering Diplomacy and International Negotiation* (1st ed. 2018). Springer International Publishing : Imprint: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58682-3>

Driscoll, A., & Krook, M. L. (2009). Can There Be a Feminist Rational Choice Institutionalism?, *Politics & Gender*, 5(02), 238. <https://doi.org/10.1017/S1743923X0900018X>

Kenny, M. (2014). A Feminist Institutional Approach. *Politics & Gender*, 10(4), 679–684. <https://doi.org/10.1017/S1743923X14000488>

Kreft, A.-K., Niklasson, B., & Towns, A. E. (2022). Do gender patterns in diplomacy disappear over time? *European Journal of Politics and Gender*, 1–24. <https://doi.org/10.1332/251510821X16473315423448>

Krook, M. L. (2010). Beyond Supply and Demand: A Feminist-institutionalist Theory of Candidate Selection. *Political Research Quarterly*, 63(4), 707–720. JSTOR.

Krook, M. L., & Mackay, F. (2011). Gender, politics and institutions: Towards a feminist institutionalism. <http://site.ebrary.com/id/10454646>

Mackay, F., Kenny, M., & Chappell, L. (2010). New Institutionalism Through a Gender Lens: Towards a Feminist Institutionalism? *International Political Science Review*, 31(5), 573–588. <https://doi.org/10.1177/0192512110388788>

Naurin, Daniel & Naurin, Elin. (2018). Descriptive Representation and Negotiation. In K. Aggestam & A. E. Towns (Eds.), *Gendering Diplomacy and International Negotiation* (1st ed. 2018). Springer International Publishing : Imprint: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58682-3>

Standfield, C. (2020). Gendering the practice turn in diplomacy. *European Journal of International Relations*, 26(1_suppl), 140–165. <https://doi.org/10.1177/1354066120940351>

Thomson, J. (2018). Resisting gendered change: Feminist institutionalism and critical actors. *International Political Science Review*, 39(2), 178–191. <https://doi.org/10.1177/0192512116677844>

Thomson, J. (2020). What's Feminist about Feminist Foreign Policy? Sweden's and Canada's Foreign Policy Agendas. *International Studies Perspectives*, 21(4), 424–437. <https://doi.org/10.1093/isp/ekz032>

Towns, A. E. (2020). 'Diplomacy is a feminine art': Feminised figurations of the diplomat. *Review of International Studies*, 46(5), 573–593. Scopus. <https://doi.org/10.1017/S0260210520000315>

Towns, A., & Niklasson, B. (2016). Gender, International Status, and Ambassador Appointments. *Foreign Policy Analysis*, orw039. <https://doi.org/10.1093/fpa/orw039>

A proposed model for deploying fuzzy cognitive maps methodology in political science

Tymoteusz Kraski (Political Science and Public Administration)

Kosko, Bart. "Fuzzy cognitive maps." *International journal of man-machine studies* 24.1 (1986): 65-75

Gray, Steven A., et al. "Mental modeler: a fuzzy-logic cognitive mapping modeling tool for adaptive environmental management." 2013 46th Hawaii International Conference on System Sciences. IEEE, 2013.

Ackermann, Fran, Colin Eden, and Steve Cropper. *Getting started with cognitive mapping*. Banxia Software, 1992.

Bacchi, Carol, et al. "Making politics visible: The WPR approach." *Poststructural policy analysis: A guide to practice* (2016): 13-26.

Bowen, G.A. (2009), "Document Analysis as a Qualitative Research Method", *Qualitative Research Journal*, Vol. 9 No. 2, pp. 27-40

Fischer, F. (2003) *Reframing Public Policy: Discursive Politics and Deliberative Practices* (Oxford: Oxford University Press).

Foucault, Michel. (1981) "The Order of Discourse." In *Untying the Text: a Post-structuralist Reader*. Edited by Robert Young, 48–78. Translated by Ian McLeod.

Sajduk, Błażej. (2021) 2022. "Rozmyte Mapy Kognitywne Jako Technika Prowadzenia Ustrukturyzowanej Analizy Systemowej W Obszarze Nauk O bezpieczeństwie". *Politeja* 18 (5(74)):275-92.

Vennesson, P. (2008). Case studies and process tracing: Theories and practices. In D. Della Porta & M. Keating (Eds.), *Approaches and Methodologies in the Social Sciences: A Pluralist Perspective* (pp. 223-239). Cambridge: Cambridge University Press

Eden, Colin, and Fran Ackermann. "Cognitive mapping expert views for policy analysis in the public sector." *European Journal of Operational Research* 152.3 (2004): 615-630.

Labour Market

Structural Labour Market Change and Women's Career Transitions after the First Birth

Honorata Bogusz (Economics and Finance)

- Arntz, M., Dlugosz, S., & Wilke, R.A. (2017). The Sorting of Female Careers after First Birth: A Competing Risks Analysis of Maternity Leave Duration. *Oxford Bulletin of Economics and Statistics* 79(5):689–716. <https://doi.org/10.1111/obes.12158>
- Bogusz, H., Matysiak, A., & Kreyenfeld, M. (2023). Structural Labour Market Change, Cognitive Work, and Fertility in Germany. Faculty of Economic Sciences, University of Warsaw Working Papers 8/2023 (45) URL https://www.wne.uw.edu.pl/application/files/5116/8124/4837/WNE_WP415.pdf
- Brussevich, M., Khalid, S., & Dabla-Norris, E. (2019). Is Technology Widening the Gender Gap? Automation and the Future of Female Employment. IMF Working Papers 2019/091, International Monetary Fund, <https://doi.org/10.5089/9781498303743.001>
- Forschungsdatenzentrum der Rentenversicherung (FDZ-RV) (2023a). On-Site-Version AKVS 2011-2020. Accessed on site in FDZ der Deutschen Rentenversicherung in Spring 2023.
- Forschungsdatenzentrum der Rentenversicherung (FDZ-RV) (2023b). On-Site-Version VSKT 2020, 2021. Accessed on site in FDZ der Deutschen Rentenversicherung in Spring 2023
- Goldin, C. (2021). *Career and Family: Women's Century-Long Journey toward Equity*. Princeton University Press
- Gustafsson, S.S., Wetzels, C.M.M.P., Vlasblom, J.D., et al. (1996). Women's Labor Force Transitions in Connection with Childbirth: A Panel Data Comparison between Germany, Sweden and Great Britain. *Journal of Population Economics* 9(3):223–246. <https://doi.org/10.1007/BF00176686>
- Hall, A., Tiemann, M. (2020). BIBB/BAuA-Erwerbstätigenbefragung 2006 – Arbeit und Beruf im Wandel. Erwerb und Verwertung beruflicher Qualifikationen. SUF 3.0. <https://doi.org/10.7803/501.06.1.1.3>
- Kleven, H., Landais, C., & Sogaard, J.E. (2019). Children and Gender Inequality: Evidence from Denmark. *American Economic Journal: Applied Economics* 11(4):181–209. <https://doi.org/10.1257/app.20180010>
- OECD (2019). *OECD Employment Outlook 2019*. OECD, <https://doi.org/10.1787/9ee00155-en>
- Piasna, A., Drahoukoupil, J. (2017). Gender Inequalities in the New World of Work. *Transfer: European Review of Labour and Research* 23(3):313–332. <https://doi.org/10.1177/1024258917713839>
- World Bank (2019). *World Development Report 2019: The Changing Nature of Work*. World Bank, <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-1328-3>

Diverse disruptions to the employment of parents with young children across six countries during the Covid-19 pandemic

Tsegachew Kasegn (Economics and Finance)

- Adams-Prassl, A., Boneva, T., Golin, M., & Rauh, C. (2020a). Inequality in the impact of the coronavirus shock: Evidence from real-time surveys. *Journal of Public Economics*, 189. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2020.104245>
- Adams-Prassl, A., Boneva, T., Golin, M., & Rauh, C. (2020b). Inequality in the impact of the coronavirus shock: Evidence from real time surveys. *Journal of Public Economics*, 189. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2020.104245>
- Allen, T. D., Golden, T. D., & Shockley, K. M. (2015). How effective is telecommuting? Assessing the status of our scientific findings. *Psychological Science in the Public Interest*, 16(2), 40–68. <https://doi.org/10.1177/1529100615593273>
- Bauer, A., & Weber, E. (2020). The Unemployment Impact of the COVID-19 Shutdown Measures in Germany.
- Behaghel, L., & Moschion, J. (2016). IT-Based Technical Change and Job Instability. In *Source: The Scandinavian Journal of Economics* (Vol. 118, Issue 1).
- Béland, L.-P., Brodeur, A., & Wright, T. (2020). The Short-Term Economic Consequences of COVID-19: Exposure to Disease, Remote Work and Government Response. www.iza.org
- Bell, D. N. F., & Blanchfl, D. G. (2010). Youth Unemployment: Déjà Vu?
- Bentzen, M., Kenttä, G., Richter, A., & Lemyre, P. N. (2020). Impact of job insecurity on psychological welland ill-being among high performance coaches. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(19), 1–15. <https://doi.org/10.3390/ijerph17196939>
- Bick, A., Blandin, A., & Mertens, K. (2020). Work from Home After the COVID-19 Outbreak. Federal Reserve Bank of Dallas, Working Papers, 2020(2017). <https://doi.org/10.24149/wp2017>
- Böckerman, P. (2004). Perception of Job Instability in Europe. In *Source: Social Indicators Research* (Vol. 67, Issue 3). <https://www.jstor.org/stable/27522093>
- Borland, J. (2000). CENTRE FOR ECONOMIC POLICY RESEARCH DISCUSSION PAPERS RECENT TRENDS IN JOB STABILITY AND JOB SECURITY IN AUSTRALIA.

Brynjolfsson, E., Horton, J. J., Ozimek, A., Rock, D., Sharma, G., Tuye, H.-Y., & Upwork, A. O. (2020). COVID-19 and Remote Work: An Early Look at US Data.

Bundervoet, T., Dávalos, M. E., & Garcia, N. (2021). The Short-Term Impacts of COVID-19 on Households in Developing Countries An Overview Based on a Harmonized Data Set of High-Frequency Surveys. <http://www.worldbank.org/prwp>.

Burchell, B. (2011). A temporal comparison of the effects of unemployment and job insecurity on wellbeing. *Sociological Research Online*, 16(1). <https://doi.org/10.5153/sro.2277>

Campa, P., Roine, J., & Strömberg, S. (2021). Unequal Labour Market Impacts of COVID-19 in Sweden — But Not Between Women and Men. In *Intereconomics* (Vol. 56, Issue 5, pp. 264–269). Springer Science and Business Media Deutschland GmbH. <https://doi.org/10.1007/s10272-021-0996-3>

Collins, C., Landivar, L. C., Ruppanner, L., & Scarborough, W. J. (2021). COVID-19 and the gender gap in work hours. *Gender, Work and Organization*, 28(S1), 101–112. <https://doi.org/10.1111/gwao.12506>

Dang, H. A. H., & Viet Nguyen, C. (2021a). Gender inequality during the COVID-19 pandemic: Income, expenditure, savings, and job loss. *World Development*, 140, 105296. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105296>

Dang, H. A. H., & Viet Nguyen, C. (2021b). Gender inequality during the COVID-19 pandemic: Income, expenditure, savings, and job loss. *World Development*, 140. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105296>

de Witte, H., & Näswall, K. (2003). “Objective” vs “subjective” job insecurity: Consequences of temporary work for job satisfaction and organizational commitment in four European countries. In *Economic and Industrial Democracy* (Vol. 24, Issue 2, pp. 149–188). <https://doi.org/10.1177/0143831X03024002002>

Epetia, Ma. C. (2021). COVID-19, job loss, and underemployment: who is affected? *The Philippine Review of Economics*, 58(1 & 2), 63–91. <https://doi.org/10.37907/4erp1202jd>

Eurofound. (2020). Living, working and COVID-19.

Fana, M., Torrejón Pérez, S., & Fernández-Macias, E. (2020). Employment impact of Covid-19 crisis: from short term effects to long terms prospects. *Journal of Industrial and Business Economics*, 47(3), 391–410. <https://doi.org/10.1007/s40812-020-00168-5>

FAO. (2020). Impact of COVID-19 on informal workers. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

Ganson, K. T., Tsai, A. C., Weiser, S. D., Benabou, S. E., & Nagata, J. M. (2021). Job Insecurity and Symptoms of Anxiety and Depression Among U.S. Young Adults During COVID-19. *Journal of Adolescent Health*, 68(1), 53–56. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2020.10.008>

Gardner, E., Groark, M., & Yun, Y. (2020). Breaking down the numbers: What does COVID-19 mean for youth unemployment?

Gasparro, R., Scandurra, C., Maldonato, N. M., Dolce, P., Bochicchio, V., Valletta, A., Sammartino, G., Sammartino, P., Mariniello, M., Lauro, A. E. di, & Marenzi, G. (2020). Perceived job insecurity and depressive symptoms among Italian dentists: The moderating role of fear of covid-19. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(15), 1–12. <https://doi.org/10.3390/ijerph17155338>

Greenhalgh, L., & Rosenblatt, Z. (1984). Job Insecurity: Toward Conceptual Clarity. In *Source: The Academy of Management Review* (Vol. 9, Issue 3).

Griep, Y., Lukic, A., Kraak, J. M., Bohle, S. A. L., Jiang, L., vander Elst, T., & de Witte, H. (2021). The chicken or the egg: The reciprocal relationship between job insecurity and mental health complaints. *Journal of Business Research*, 126, 170–186. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.12.045>

Hellgren, J., Sverke, M., & Isaksson, K. (1999). A Two-dimensional Approach to Job Insecurity: Consequences for Employee Attitudes and Well-being. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 8(2), 179–195. <https://doi.org/10.1080/135943299398311>

ILO. (2020a). ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. Third edition Updated estimates and analysis. <https://gisanddata.maps.arcgis.com/apps/opsdashboard/index.html#/bda7594740fd40299423467b48e9ecf6>

ILO. (2020b). The impact of the COVID-19 pandemic on jobs and incomes in G20 economies.

ILO. (2021a). COVID-19 and Recovery: The Role of Trade Unions in Building Forward Better. www.ilo.org/publns.

ILO. (2021b). COVID-19 and the world of work. Seventh edition Updated estimates and analysis. In *Journal Labour Market Development* (Vol. 4, Issue 7).

ILO. (2021c). Latest labour market developments Return to workplace and vaccination: Slow progress in low-and middle-income countries.

ILO. (2021d). Working from home : from invisibility to decent work.

ILO. (2022). Care at work : investing in care leave and services for a more gender equal world of work. In *Care at work : investing in care leave and services for a more gender equal world of work*. International Labour Office. <https://doi.org/10.54394/aqof1491>

ILO-OECD. (2020). The impact of the COVID-19 pandemic on jobs and incomes in G20 economies.

Jiang, L., Xu, X., & Wang, H. J. (2020). A resources–demands approach to sources of job insecurity:

A multilevel meta-analytic investigation. *Journal of Occupational Health Psychology*, 26(2), 108–126. <https://doi.org/10.1037/ocp0000267>

Jscramer. (2003). LOGIT MODELS FROM ECONOMICS AND OTHER FIELDS.

Jung, H. S., Jung, Y. S., & Yoon, H. H. (2021). COVID-19: The effects of job insecurity on the job engagement and turnover intent of deluxe hotel employees and the moderating role of generational characteristics. *International Journal of Hospitality Management*, 92. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2020.102703>

Lee, S., Schmidt-Klau, D., & Verick, S. (2020). The Labour Market Impacts of the COVID-19: A Global Perspective. *Indian Journal of Labour Economics*, 63, 11–15. <https://doi.org/10.1007/s41027-020-00249-y>

Lemieux, T., Milligan, K., Schirle, T., & Skuterud, M. (2020). Initial impacts of the COVID-19 pandemic on the Canadian labour market. *Canadian Public Policy*, 46(1), S55–S65. <https://doi.org/10.3138/CP.2020-049>

Madgavkar, A., White, O., Krishnan, M., Mahajan, D., & Azcue, X. (2020). COVID-19 and gender equality: Countering the regressive effects.

Marcel Erlinghagen. (2006). Job Stability, Mobility and Labour Market Restructuring. Evidence from German Microdata.

Marcotte, D. E. (1995). Declining Job Stability: What We Know and What It Means. In *Source: Journal of Policy Analysis and Management* (Vol. 14, Issue 4). Autumn. <https://www.jstor.org/stable/3324911>

Meernik, C., Kirchoff, A. C., Anderson, C., Edwards, T. P., Deal, A. M., Baggett, C. D., Kushi, L. H., Chao, C. R., & Nichols, H. B. (2020). Material and psychological financial hardship related to employment disruption among female adolescent and young adult cancer survivors. *Cancer*, 127(1), 137–148. <https://doi.org/10.1002/cncr.33190>

Meernik, C., Sandler, D. P., Peipins, L. A., Hodgson, M. E., Blinder, V. S., Wheeler, S. B., & Nichols, H. B. (2021). Breast Cancer–Related Employment Disruption and Financial Hardship in the Sister Study. *JNCI Cancer Spectrum*, 5(3). <https://doi.org/10.1093/jncics/pkab024>

Neumark, D., Polsky, D., & Hansen, D. (1999). Has job stability declined yet? New evidence for the 1990s. *Journal of Labor Economics*, 17(4). <https://doi.org/10.1086/209942>

OECD. (1997). Is job insecurity on the increase in OECD countries?

OECD. (2020). Working during COVID-19: Cross-country evidence from real-time survey data. <https://doi.org/10.1787/34a2c306-en>

Olczyk, M., & Kuc-Czarnecka, M. E. (2021). Determinants of COVID-19 impact on the private sector: A multi-country analysis based on survey data. *Energies*, 14(14). <https://doi.org/10.3390/en14144155>

Palumbo, R. (2020). Let me go to the office! An investigation into the side effects of working from home on work-life balance. *International Journal of Public Sector Management*, 33(6–7), 771–790. <https://doi.org/10.1108/IJPSM-06-2020-0150>

Poorolajal, J. (2020). Geographical distribution of covid-19 cases and deaths worldwide. In *Journal of Research in Health Sciences* (Vol. 20, Issue 3, pp. 1–2). Hamadan University of Medical Sciences. <https://doi.org/10.34172/jrhs.2020.24>

Sheraz, S. (2000). *J. Asian Dev. Stud*, Vol. 2, Issue 1, (March 2013). ISSN 2304-375X. <https://www.researchgate.net/publication/279008292>

Statistics Poland. (2021). The impact of the COVID-19 epidemic on selected elements of the labour market in Poland in the first quarter of 2021. <https://doi.org/10.06.2021>

Tommaso Colussi. (2020). IZA COVID-19 Crisis Response Monitoring: Italy (October 2020).

Tran, D. D., Fitzke, R. E., Wang, J., Davis, J. P., & Pedersen, E. R. (2022). Substance Use, Financial Stress, Employment Disruptions, and Anxiety among Veterans during the COVID-19 Pandemic. *Psychological Reports*, 003329412210804. <https://doi.org/10.1177/00332941221080413>

Wilson, J. M., Lee, J., Fitzgerald, H. N., Oosterhoff, B., Sevi, B., & Shook, N. J. (2020). Job insecurity and financial concern during the COVID-19 pandemic are associated with worse mental health. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, 62(9), 686–691. <https://doi.org/10.1097/JOM.0000000000001962>

Xiang, S., Rasool, S., Hang, Y., Javid, K., Javed, T., & Artene, A. E. (2021). The Effect of COVID-19 Pandemic on Service Sector Sustainability and Growth. In *Frontiers in Psychology* (Vol. 12). Frontiers Media S.A. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.633597>

Zhang, X., Zhao, C., Niu, Z., Xu, S., & Wang, D. (2021). Job insecurity and safety behaviour: The mediating role of insomnia and work engagement. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(2), 1–15. <https://doi.org/10.3390/ijerph18020581>

Fertility Outcomes of Individuals’ Exposure to Labor Market Dynamics

Luo Chen (Economics and Finance)

Adsera, A. (2004). Changing fertility rates in developed countries. The impact of labor market institutions. *Journal of population economics*, 17, 17-43.

Adsera, A. (2005). Vanishing children: From high unemployment to low fertility in developed countries. *American Economic Review*, 95(2), 189-193.

Ahn, N., & Mira, P. (2002). A note on the changing relationship between fertility and female employment rates in developed countries. *Journal of population Economics*, 15(4), 667-682.

Baizan, P., Arpino, B., & Delclós, C. E. (2016). The effect of gender policies on fertility: The moderating role of education and normative context. *European Journal of Population*, 32, 1-30.

- Blossfeld, H. P., Rohwer, G., and Schneider, T. (2019). *Event History Analysis with Stata*. Second edition. Abingdon, Oxon: Routledge
- Bono, E. D., Weber, A., & Winter-Ebmer, R. (2015). Fertility and economic instability: The role of unemployment and job displacement. *Journal of Population Economics*, 28, 463-478.
- Fairchild, A. J., Abara, W. E., Gottschall, A. C., Tein, J. Y., & Prinz, R. J. (2015). Improving Our Ability to Evaluate Underlying Mechanisms of Behavioral Onset and Other Event Occurrence Outcomes: A Discrete-Time Survival Mediation Model. *Evaluation & the Health Professions*, 38(3), 315-342. <https://doi.org/10.1177/0163278713512124>
- Fairchild, A. J., Cai, C., McDaniel, H., Shi, D., Gottschall, A., & Masyn, K. E. (2019). Evaluating a Method to Estimate Mediation Effects with Discrete-Time Survival Outcomes [Methods]. *Frontiers in Psychology*, 10(740). <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00740>
- McDonald, J. & Rosina, A. (2001). Mixture Modelling of Recurrent Event Times with Long-term Survivors: Analysis of Hutterite Birth Intervals. *Statistical Methods and Applications*, 10, 257-272.
- McDonald, P. (2000). Gender equity, social institutions and the future of fertility. *Journal of population Research*, 1-16.
- Özcan, B., Mayer, K. U., & Luedicke, J. (2010). The impact of unemployment on the transition to parenthood. *Demographic Research*, 23, 807-846.
- Scherer, S. (2009). The social consequences of insecure jobs. *Social Indicators Research*, 93, 527-547.
- Schmitt, C. (2021). The impact of economic uncertainty, precarious employment, and risk attitudes on the transition to parenthood. *Advances in Life Course Research*, 47, 100402.
- Vignoli, D., Tocchioni, V., & Mattei, A. (2020). The impact of job uncertainty on first-birth postponement. *Advances in Life Course Research*, 45, 100308.

Integration of Venezuelan Migrants in the Labour Market of Lima: the Role of the Civil Society Organizations

Agnieszka Olter- Castillo (Political Science and Public Administration)

- Ager, A., & Strang, A. (2008). Understanding integration: A conceptual framework. *Journal of Refugee Studies*, 21(2), 166–191. <https://doi.org/10.1093/JRS/FEN016>.
- Bovaird, T., & Loeffler, E. (2012). From Engagement to Co-production: The Contribution of Users and Communities to Outcomes and Public Value. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations* 2012 23:4, 23(4), 1119–1138. <https://doi.org/10.1007/S11266-012-9309-6>.
- Brandson, T., & Pestoff, V. (2006). Co-production, the third sector and the delivery of public services. <https://doi.org/10.1080/14719030601022874>, 8(4), 493–501. <https://doi.org/10.1080/14719030601022874>.
- Czaika, M., & De Haas, H. (2013). The effectiveness of immigration policies. *Population and Development Review*, 39(3), 487–508. <https://doi.org/10.1111/J.1728-4457.2013.00613.X>.
- De Haas, H. (2010). Migration and development: A theoretical perspective. *International Migration Review*, 44(1), 227–264. <https://doi.org/10.1111/j.1747-7379.2009.00804.x>.
- Fernández-Kelly, P., & Portes, A. (2012). Health care and Immigration - Understanding the connections. *Ethnic and Racial Studies*, 35(1). <https://doi.org/10.1080/01419870.2011.594177>.
- Irrera, D. (2016). Migrants, the EU and NGOs: The “practice” of non-governmental SAR operations. *Romanian Journal of European Affairs*, 16(3), 20–35.
- Kunz, E. F. (1973). The Refugee in Flight: Kinetic Models and forms of Displacement. 7(2), 125–146. <https://doi.org/10.1177/019791837300700201>.
- La Republica. (2022, June, 18). *Lima es la ciudad con más migrantes venezolanos en el mundo, según Acnur*. <https://larepublica.pe/mundo/2022/06/17/peru-lima-es-la-ciudad-en-el-mundo-con-mas-migrantes-venezolanos-segun-acnur>.
- Lee, E. S. (1966). A theory of migration. *Demography*, 3(1), 47–57. <https://doi.org/10.2307/2060063>.
- Martínez, J., & Orrego, C. (2016). *Nuevas tendencias y dinámicas migratorias en América Latina y el Caribe*.
- McMullin, C. (2021). Migrant integration services and coping with the digital divide: challenges and opportunities of the COVID-19 pandemic. *Voluntary Sector Review*, 12(1), 129–136. <https://doi.org/10.1332/204080520X16076177287917>.
- Posso, A., Bodanac, N., & Palermo, F. (2022). The impact of economic hardships on the intent to migrate: Micro-level evidence from Venezuela. *The World Economy*. <https://doi.org/10.1111/TWEC.13322>.
- Puente, J. M., & Rodríguez, J. A. (2020). Venezuela en etapa de colapso macroeconómico: un análisis histórico y comparativo. *América Latina Hoy*, 85, 55–72. <https://doi.org/10.14201/ALH.21992>.
- R4V. (2023). *R4V América Latina y el Caribe, Refugiados y Migrantes Venezolanos en la Región - Mar 2023*. <https://www.r4v.info/es/document/r4v-america-latina-y-el-caribe-refugiados-y-migrantes-venezolanos-en-la-region-mar-2023-0>.
- Richmond, A. H. (1993). *Reactive Migration: Sociological Perspectives on Refugee Movements*. <https://yorkspace.library.yorku.ca/xmlui/handle/10315/8018>.

Bankowość i inwestycje

Przesłanki wypowiedzenia umowy kredytu przez bank

Mateusz Ciechomski (nauki prawne)

- T. Czech, Wypowiedzenie umowy kredytu przez kredytodawcę, M.Pr.Bank. 2014, nr 12, s. 18-43.
A. Dobaczewska, Konsekwencje prawne dla banku w przypadku utraty zdolności kredytowej kredytobiorcy, Glosa 2001, nr 5, s. 13-17.
I. Heropolitańska, 1.7.4. Termin spłaty kredytu [w:] I. Heropolitańska, A. Nierodka, T. Zdziarski, Kredyty, pożyczki i gwarancje bankowe, A. Nierodka, T. Zdziarski, Warszawa 2021, s. 471 – 500.
J. Molis [w:] Prawo bankowe. Komentarz, Tom I i II, red. F. Zoll, Kraków 2005, art. 75.
B. Smykła [w:] Prawo bankowe. Komentarz, red. A. Mikos-Sitek, P. Zapadka, Warszawa 2022, art. 75.
J. Jastrzębski, Bezskuteczność wypowiedzenia umowy kredytu z naruszeniem art. 75c Prawa bankowego. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 18 czerwca 2021 r., IV CSKP 92/21, OSP 2022, nr 11, s. 93.
R. Cebula, Cywilne prawo - zobowiązania - umowa kredytowa - wypowiedzenie umowy kredytowej stanowiące nadużycie prawa podmiotowego. Glosa do wyroku SN z dnia 23 maja 2013 r., IV CSK 679/12, OSP 2014, nr 11, s. 104.
B. Bajor [w:] L. Kociucki, J. M. Kondek, K. Królikowska, B. Bajor, Prawo bankowe. Komentarz do przepisów cywilnoprawnych, Warszawa 2020, art. 75.

Miarkowanie administracyjnych kar pieniężnych stosowanych wobec banków krajowych

Dominika Gałus (nauki prawne)

- Blicharz, R. (2009). Nadzór Komisji Nadzoru Finansowego nad rynkiem kapitałowym w Polsce, Bydgoszcz, s. 200.
Dudziak, S. (2016). Zasady wymiaru administracyjnych kar pieniężnych po nowelizacji Kodeksu postępowania administracyjnego, Samorząd Terytorialny, 6, s. 25-26.
Kiedrowska, M., Marszałek, P. (2002). Stabilność finansowe – pojęcie, cechy i sposoby zapewnienia. Część I. Bank i Kredyt, 3, s. 22.
Kiedrowska, M., Marszałek, P. (2003). Bank centralny i stabilność finansowa, Bank i Kredyt, 6, s. 5.
Kmicciak, Z. (2000). Ogólne zasady prawa i postępowania administracyjnego, Warszawa, s. 122-123.
Niżnik-Dobosz, I. (2011). Aksjologia sankcji w prawie administracyjnym. W: Stahl, M., Lewicka, R., Lewicki, M. (red.), Sankcje administracyjne. Warszawa, s.135.
Przybysz, P. (2019). Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa.
Sikorski, G. (2015). Prawo bankowe. Komentarz, Warszawa.
Stahl, M. (2011). Sankcje administracyjne – problemy węzłowe. W: Stahl, M., Lewicka, M., Lewicki, M. (red.), Sankcje administracyjne, Warszawa, s. 23.
Stankiewicz, R. (2020). Komentarz do art.189d k.p.a. W: Hauser, R., Wierzbowski, M. (red.), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa.
Szydło M. (2003). Charakter i struktura prawna administracyjnych kar pieniężnych, Studia Prawnicze, 4, s. 140-144.
Wajda, P. (2009). Rola decyzji administracyjnej w nadzorze nad polskim systemem finansowym. Warszawa, s. 347.
Wajda, P., Śliwa, M. (2014). Zasada prawdy obiektywnej (art. 7 k.p.a.) i ciężar dowodu w postępowaniach administracyjnych prowadzonych przez KNF, Monitor Prawa Bankowego, 5, s. 54-72.

Orzecznictwo:

- Wyrok NSA z 15.07.2008 r., (II GSK 269/08), CBOSA.
Wyrok NSA z 17.02.2010 r., (II GSK 401/09), CBOSA.
Wyrok NSA z 22.05.2013 r., (II GSK 329/12), CBOSA.
Wyrok NSA z 07.08.2013 r., (II GSK 567/12), CBOSA.
Wyrok NSA z 25.02.2014 r., (II GSK 1524/12), CBOSA.
Wyrok NSA z 08.05.2014 r., (II GSK 147/13), CBOSA.
Wyrok NSA z 22.04.2015 r., (II GSK 581/14), CBOSA.
Wyrok NSA z 26.09.2017 r., (II GSK 3595/15), CBOSA.
Wyrok NSA z 09.08.2018 r., (II GSK 168/18), CBOSA.
Wyrok NSA z 04.10.2018 r., (II GSK 813/18), CBOSA.
Wyrok NSA z 09.10.2018 r., (II OSK 2505/18), Legalis.
Wyrok NSA z 15.01.2019 r., (II OSK 2947/18), Legalis.
Wyrok NSA z 2.04.2019 r., (II OSK 3473/18), Legalis.
Wyrok NSA z 20.09.2019 r., (II GSK 2392/17), CBOSA.
Wyrok WSA w Warszawie z 25.03.2011 r., (VI SA/Wa 2526/10), CBOSA.

Wyrok WSA w Warszawie z 26.10.2011 r., (VI SA/Wa 1410/11), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 25.04.2012 r., (VI SA/Wa 469/12), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 07.09.2012 r., (VI SA/Wa 714/12), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 13.09.2012 r., (VI SA/Wa 480/12), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 16.07.2015 r., (VI SA/Wa 3874/14), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 13.08.2015 r., (VI SA/Wa 721/15), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 07.06.2016 r., (VI SA/Wa 706/14), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 28.09.2016 r., (VI SA/Wa 616/16), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 21.12.2016 r., (VI SA/Wa 1138/16, CBOSA
 Wyrok WSA w Warszawie z 20.09.2017 r., (VI SA/Wa 782/17), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 20.12.2017 r., (VI SA/Wa 1294/17), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 22.02.2018 r., (VI SA/Wa 1668/17), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 22.02.2018 r., (VI SA/Wa 1637/17), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 27.02.2018 r., (VI SA/Wa 1867/17), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 25.04.2018 r., (VI SA/Wa 1609/17), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 08.06.2018 r., (VI SA/Wa 22/18), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 26.09.2018 r., (VI SA/Wa 958/18), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 28.11.2018 r., (VI SA/Wa 1307/18), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 07.12.2018 r., (VI SA/Wa 1482/18), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 07.01.2019 r., (VI SA/Wa 1553/18), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 08.01.2019 r., (VI SA/Wa 1481/18), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 08.01.2019 r., (VI SA/Wa 1767/18), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 28.03.2019 r., (VI SA/Wa 1948/18), CBOSA.
 Wyrok WSA w Warszawie z 05.09.2019 r., (VI SA/Wa 964/18), CBOSA.

Funkcjonowanie w nurcie wdrożenia zasad ESG a efektywność banków komercyjnych w latach 2015 – 2021

Edyta Wojciechowska (ekonomia i finanse)

- Ahamed, M. M. (2017). Asset quality, non-interest income, and bank profitability: Evidence from Indian banks. *Economic Modelling*, 63, 1-14.
- Ahmed, S. U., Ahmed, S. P., & Hasan, I. (2018). Why banks should consider ESG risk factors in bank lending?. *Banks & bank systems*, (13, Iss. 3), 71-80.
- Alhassan, A. L. (2015). Income diversification and bank efficiency in an emerging market. *Managerial Finance*.
- Azmi, W., Hassan, M. K., Houston, R., & Karim, M. S. (2021). ESG activities and banking performance: International evidence from emerging economies. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 70, 101277.
- Bătae, O. M., Dragomir, V. D., & Feleagă, L. (2020). Environmental, social, governance (ESG), and financial performance of European banks. *Accounting and Management Information Systems*, 19(3), 480-501.
- Bătae, O. M., Dragomir, V. D., & Feleagă, L. (2021). The relationship between environmental, social, and financial performance in the banking sector: A European study. *Journal of Cleaner Production*, 290, 125791.
- Buallay, A. (2018). Is sustainability reporting (ESG) associated with performance? Evidence from the European banking sector. *Management of Environmental Quality: An International Journal*.
- Demir, E., & Danisman, G. O. (2021). Banking sector reactions to COVID-19: The role of bank-specific factors and government policy responses. *Research in International Business and Finance*, 58, 101508.
- Di Tommaso, C., & Thornton, J. (2020). Do ESG scores effect bank risk taking and value? Evidence from European banks. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 27(5), 2286-2298.
- Ding, R., Liu, M., Wang, T., & Wu, Z. (2021). The impact of climate risk on earnings management: International evidence. *Journal of Accounting and Public Policy*, 40(2), 106818.
- El Khoury, R., Nasrallah, N., & Alareeni, B. (2021). The determinants of ESG in the banking sector of MENA region: a trend or necessity?. *Competitiveness Review: An International Business Journal*.
- El Khoury, R., Nasrallah, N., & Alareeni, B. (2021b). ESG and financial performance of banks in the MENAT region: concavity–convexity patterns. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 1-25.
- Friede, G., Busch, T., Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 5:4, 210-233, DOI: 10.1080/20430795.2015.1118917.
- Huang, H. H., Kerstein, J., & Wang, C. (2018). The impact of climate risk on firm performance and financing choices: An international comparison. *Journal of International Business Studies*, 49(5), 633-656.
- Jo, H., Kim, H. & Park, K. (2015). Corporate environmental responsibility and firm performance in the financial services sector, *Journal of Business Ethics*, vol. 131 no. 2: 257-284.

- Karkowska, R. (2016). Bank solvency and liquidity risk in different banking profiles—the study of European banking sectors. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, (428), 104-116.
- Karkowska, R., Niedziółka, P. (2019). Rentowność banków komercyjnych a ich płynność w kontekście implementacji ilościowych norm płynności rekomendowanych przez Bazylejski Komitet ds. Nadzoru Bankowego, *Bank i Kredyt* 50(2), 149 – 172, 2019.
- Liang, L. W., Chang, H. Y., & Shao, H. L. (2018). Does sustainability make banks more cost efficient?. *Global Finance Journal*, 38, 13-23.
- Ahamed, M. M. (2017). Asset quality, non-interest income, and bank profitability: Evidence from Indian banks. *Economic Modelling*, 63, 1-14.
- Nizam, E., Ng, A., Dewandaru, G., Nagayev, R., & Nkoba, M. A. (2019). The impact of social and environmental sustainability on financial performance: A global analysis of the banking sector. *Journal of Multinational Financial Management*, 49, 35-53.
- Paltrinieri, A., Dreassi, A., Migliavacca, M., & Piserà, S. (2020). Islamic finance development and banking ESG scores: Evidence from a cross-country analysis. *Research in International Business and Finance*, 51, 101100.
- Petria, N., Capraru, B., & Ilnatov, I. (2015). Determinants of banks' profitability: evidence from EU 27 banking systems. *Procedia economics and finance*, 20, 518-524.
- Vera-Gilces, P., Camino-Mogro, S., Ordeñana-Rodríguez, X., & Cornejo-Marcos, G. (2020). A look inside banking profitability: Evidence from a dollarized emerging country. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 75, 147-166.
- Yip, A., Bocken, N. 2018. Sustainable business model archetypes for the banking industry, *Journal of Cleaner Production*, Volume 174, Pages 150-169.

Transgraniczna działalność oddziału instytucji kredytowej Agnieszka Bartolik (nauki prawne)

1. Stanowisko ESMA z dnia 6 stycznia 2023 r. [dostępne: https://www.eba.europa.eu/single-rule-book-qa/qna/view/publicId/2021_5726]
2. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2488 z późn. zm.).
3. A. Kawulski [w:] *Prawo bankowe. Komentarz do wybranych przepisów*, LEX/el. 2021, art. 4.
4. Z. Ofiarski [w:] *Prawo bankowe. Komentarz*, Warszawa 2013, art. 4.
5. A. Mikos-Sitek [w:] *Prawo bankowe. Komentarz*, red. P. Zapadka, Warszawa 2022, art. 4.
6. Komunikat wyjaśniający Komisji - Swoboda świadczenia usług a interes dobra ogólnego w Drugiej Dyrektywie Bankowej (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. C, C/209 z 10.7.1997, str. 6).
7. W. Srokosz, 5.2.3. Pojęcie działalności transgranicznej [w:] *Instytucje parabankowe w Polsce*, Warszawa 2011.
8. T. Czech, I. Floras, *Działalność transgraniczna instytucji kredytowych w Polsce*, *Pr. Bankowe* 2006, nr 4, s. 46.
9. K. Osajda (red. serii), J. Dymiński (red. tomu), *Prawo bankowe*. Wyd. 1, Warszawa 2023, komentarz do art. 48i.

Węzłowe zagadnienia problematyki sukcesji administracyjnoprawnej na przykładzie zmiany inwestora w procesie inwestycyjno-budowlanym

Sebastian Juszcak (nauki prawne)

- Adamiak B., Borkowski J. (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, C. H. Beck 2021, Legalis.
- Bieniak J. (red.) *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, C. H. Beck 2020, Legalis.
- Bursztynowicz M., Sługocka M. (red.), *Postępowanie administracyjne dla jednostek samorządu terytorialnego. Komentarz*, LEX/el. 2020.
- Brzezińska-Rawa A., *Zmiana inwestora po uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na budowę w świetle przepisów prawa budowlanego*, Samorząd Terytorialny 2012, nr 7.
- Chróścielewski W., Kmiecik Z. (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, WKP 2019, Lex.
- Filipowicz T., Plucińska-Filipowicz, Wierzbowski M. (red.), *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Komentarz*, C. H. Beck 2020, Legalis.
- Filipowicz T., Plucińska-Filipowicz A., Wierzbowski M. (red.), *Prawo budowlane. Komentarz*, Wolters Kluwer 2021, Warszawa.
- Gniewek E., Machnikowski P., *Kodeks cywilny. Komentarz*, C. H. Beck 2019, Legalis.
- Hauser R., Wierzbowski M. (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, C. H. Beck 2020.
- Jara Z. (red.), *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, C. H. Beck 2021, Legalis.
- Kafar D. (red.), *Prawo budowlane 2020 – proces inwestycyjny po zmianach*, C. H. Beck 2020, Legalis.
- Kidyba A., *Komentarz aktualizowany do art. 1-300 Kodeksu spółek handlowych*, LEX/el. 2021.
- Kędziora R. (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, C. H. Beck 2017, Legalis.
- Knysiak-Sudyka H. (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019, Lex.
- Kosicki A., *Przeniesienie pozwolenia na budowę, Nieruchomości* 2008, nr 4.
- Kosicki A., *Przeniesienie pozwolenia na budowę (Dodatek do Nieruchomości 1/2011) "Prawo budowlane w orzecznictwie Sądów Administracyjnych"*, *Nieruchomości* 2011, nr 1.
- Kuliński M. (red.), *Bezpieczeństwo umów w procesie budowlanym*, C. H. Beck 2016, Legalis.
- Niewiadomski Z. (red.), *Prawo budowlane. Komentarz*, C. H. Beck 2021, Legalis.

Niewiadomski Z. (red.), Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, C. H. Beck 2021, Legalis.
Nowak M., Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, C. H. Beck 2020, Legalis.
Nowak M., Olech Z., Regulacja sukcesji administracyjnoprawnej w kodeksie spółek handlowych, PPH 2008, nr .
Okolski D. (red.), Prawo budowlane. Komentarz, C. H. Beck 2020, Legalis.
Okolski D. (red.), Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, C. H. Beck 2020, Legalis.
Osajda K. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, C. H. Beck 2021, Legalis.
Pietrzykowski K. (red.) Kodeks cywilny. T. I. Komentarz. Art. 1–449(10), C. H. Beck 2021, Legalis.
Plucińska-Filipowicz A., Zgoda uprawnionego decyzją o pozwoleniu na budowę na przeniesienie swych praw na inną osobę, Nieruchomości 2007, nr 1.
Plucińska-Filipowicz A., Wierzbowski M. (red.), Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2019.
Przybysz P. M., Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2021.
Rodzyńkiewicz M., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, wyd. VII, WKP 2018.
Sięgień J., Przeniesienie decyzji o pozwoleniu na budowę. Wygaśnięcie decyzji o pozwoleniu na budowę, MOP 2001, nr 11.
Strzępka J. A., Żaba M., Sukcesja administracyjnoprawna i procesowa przy podziale przez wydzielenie, PPH 2018, nr 3.
Szczygłowska E., Sukcesja uprawnień i obowiązków administracyjnych, Warszawa 2009.
Wierzbowski M., Wiktorowska A. (red.), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C. H. Beck 2020, Legalis.
Wilbrandt-Gotowicz M., Wróbel A., Jaśkowska M. (red.), Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2021.
Wszolek J., Sukcesja administracyjnoprawna w procesie inwestycyjnym – wybrane zagadnienia praktyczne, MOP 2013, nr 22.
Ziemski K. M., Sukcesja praw i obowiązków publicznoprawnych, ZNSA 2009, nr 1.

Orzecznictwo:

Wyrok NSA z dnia 10 kwietnia 2002 r., sygn. akt II SA/GD 420/01, Legalis nr 56826.
Wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 września 2004 r., sygn. akt IV SA 3179/01, Legalis nr 69505.
Wyrok NSA z dnia 2 lutego 2007 r., sygn. akt II OSK 281/06, Legalis nr 230433.
Wyrok NSA z dnia 24 kwietnia 2007 r., sygn. akt II OSK 674/06, Legalis nr 157640.
Wyrok WSA w Warszawie z dnia 1 czerwca 2007 r., sygn. akt VII SA/Wa 367/07, Legalis nr 94243.
Wyrok NSA z dnia 11 lipca 2007 r., sygn. akt II OSK 1042/06, Legalis nr 116861.
Wyrok WSA w Warszawie z dnia 18 kwietnia 2008 r., sygn. akt VII SA/Wa 1222/07, Legalis nr 317256.
Wyrok WSA w Olsztynie z 29 czerwca 2009 r., sygn. akt II SA/OL 453/09, Legalis nr 169927.
Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 25 listopada 2009 r., sygn. akt II SA/Wr 454/09, Legalis nr 223207.
Wyrok WSA w Krakowie z dnia 11 stycznia 2010 r., sygn. akt II SA/Kr 1664/09, Legalis nr 252206.
Wyrok NSA z dnia 9 czerwca 2010 r., sygn. akt II OSK 932/09, Legalis nr 290017.
Wyrok NSA z dnia 23 września 2010 r., sygn. akt II GSK 789/09, Legalis nr 553957.
Wyrok NSA z dnia 4 stycznia 2011 r., sygn. akt I OSK 339/10, Legalis nr 389187.
Wyrok NSA z dnia 16 października 2012 r., sygn. akt II OW 125/12, Legalis nr 1109769.
Wyrok WSA w Gliwicach z dnia 14 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Gl 681/12, Legalis nr 743816.
Wyrok NSA z dnia 21 czerwca 2013 r., sygn. akt II OSK 505/12, Legalis nr 762721.
Wyrok NSA z dnia 12 lutego 2014 r., sygn. akt II OSK 2510/12, Legalis nr 1067822.
Wyrok NSA z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. akt II OSK 1995/12, Legalis nr 787760.
Wyrok WSA w Warszawie z dnia 28 sierpnia 2014 r., sygn. akt VII SA/Wa 1016/14, Legalis nr 1156117.
Wyrok NSA z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt II OSK 935/14, Legalis nr 1395457.
Wyrok WSA w Warszawie z dnia 7 września 2016 r., sygn. akt VIII SA/Wa 1053/15, Legalis nr 1514465.
Wyrok NSA z dnia 5 kwietnia 2017 r., sygn. akt II OSK 2074/15, Legalis nr 1637872.
Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt II SA/Po 182/17, Legalis nr 1635283.
Wyrok WSA w Gliwicach z dnia 27 września 2017 r., sygn. akt II SA/Gl 641/17, Legalis nr 1690628.
Wyrok WSA w Krakowie z dnia 11 stycznia 2018 r., sygn. akt II SA/Kr 1297/17, Legalis nr 1720434.
Wyrok WSA w Opolu z dnia 13 lutego 2018 r., sygn. akt II SA/Op 563/17, Legalis nr 1742015.
Wyrok WSA w Gdańsku z dnia 18 września 2018 r., sygn. akt II SA/Gd 371/18, Legalis nr 1824760.
Wyrok WSA w Warszawie z dnia 11 stycznia 2019 r., sygn. akt VII SA/Wa 1165/18, Legalis nr 1873717.
Wyrok WSA w Gdańsku z dnia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 593/18, Legalis nr 1866766.
Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 30 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Po 798/18, Legalis nr 1881121.
Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 12 lutego 2020 r., sygn. akt II SA/Po 678/19, Legalis nr 2283953.
Wyrok SA w Gdańsku z dnia 28 kwietnia 2020 r., sygn. akt V ACa 663/19, Legalis nr 2479322.
Wyrok NSA z dnia 15 września 2020 r., sygn. akt II GSK 3523/17, Legalis nr 2498945.
Wyrok NSA z dnia 1 grudnia 2020 r., sygn. akt II OSK 1407/18, Legalis nr 2529567.

Panel 4

Państwo i współpraca międzynarodowa

Niemcy nowoczesnym państwem imigracyjnym – analiza procesu decyzyjnego w parlamencie

Mateusz Jamro (nauki o polityce i administracji)

- Bade, K. J., (2004) *Normalfall Migration*. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung.
- Boswell, Ch., (2008) "Politicizing Migration: Opportunity or Liability for the Centre-Right in Germany?" *Journal of European Public Policy* 15 (3): 331–348
- Deininger, R., (2020) *Die CSU. Bildnis einer speziellen Partei*. München: Verlag C.H. Beck.
- Green, S., (2013) "Societal Transformation and Programmatic Change in the CDU." *German Politics* 22 (1–2): 46–63.
- Laubenthal, B., (2017). "Introduction: Labour Migration in Europe: Changing Policies – Changing Organizations – Changing People." *International Migration* 55 (S1): 3–10
- Mushaben, J. M., (2017) "Wir schaffen das! Angela Merkel and the European Refugee Crisis." *German Politics* 26 (4): 516–533.
- Pautz, H., (2005) "The Politics of Identity in Germany: the Leitkultur Debate." *Race and Class* 46 (4): 39–52.
- Schmidtke, O., (2017) "Reinventing the Nation: Germany's Post-Unification Drive Towards Becoming a 'Country of Immigration'." *German Politics* 26 (4): 498–515.

Między prawicą i lewicą. Czeska Partia Piratów jako ugrupowanie parlamentarne

Cezary Paprzycki (nauki o polityce i administracji)

- Blich Sławek, *Finally a healthy dose of anti-establishment*, „Krytyka Polityczna”, online:
<https://krytykapolityczna.pl/swiat/ue/finally-a-healthy-dose-of-anti-establishment/>, [dostęp: 31.05.2023]
- Charvát Jan, *Pravice nebo levice? Analýza ideologie pirátských stran*, [w:] *Central European Journal of Politics* 1/2015, Ústí nad Labem
- Cimini Edward, *Institucionalizace politických stran v ČR: srovnání České pirátské strany a Strany zelených*, Praha 2019
- Koźbial Krzysztof, *Czeska Partia Piratów jako nowe ugrupowanie w systemie partyjnym Republiki Czeskiej*, [w:] *Postulaty polityczne i wyborcze partii politycznych*, Zielona Góra 2021
- Michalová Ivana, *Programový vývoj České pirátské strany*, Praha 2019, diploma thesis
- Mukenšnábl David, *Vznik a vývoj České pirátské strany v letech 2009 – 2019*, Olomouc 2021, bachelor thesis
- Nečádová Karolína, *Analýza komunikace České pirátské strany v letech 2017-2019*, Praha 2021, bachelor thesis
- Ogrodnik Łukasz, *Czeska scena polityczna po wyborach*, [w:] *Biuletyn PISM*, Warszawa 2018
- Piechocki Marcin, *Płynna demokracja w programie Partii Piratów*, [w:] *Przegląd Politologiczny* 1/2015, Poznań.

Pluralizm prawny w teorii porządków prawa Santiago Romano. Aktualność koncepcji względem współczesnych zjawisk pluralizmu konstytucyjnego

Cezary Węgliński (nauki prawne)

Teksty źródłowe:

Romano, S. 1946. *Principii di diritto costituzionale generale*. Edizioni A. Giuffrè.

Romano, S. 2018. *L'ordinamento giuridico*. Edizioni Quodlibet.

Opracowania:

Bobbio, N. 1977. *Dalla struttura alla funzione. Nuovi studi di teoria del diritto*. Edizioni di Comunità.

Goretti, C. 1933. *Il Liberalismo giuridico di Maurice Hauriou*. Edizioni L. di G. Pirola.

La Torre, M. 1999. *Norme, istituzioni, valori. Per una teoria istituzionalistica del diritto*. Edizioni Laterza.

Lariccia, S. 2008. *Maestri del Novecento : Santi Romano : l'ordinamento giuridico. Ritorno al diritto: i valori della convivenza*, 7/2008, 1-28.

Lorini, G. 2000. *Dimensioni giuridiche dell'istituzionale*. Cedam.

Tarantini, M. L. 2011. *Istituzionalismo e neoistituzionalismo: questioni e figure*. Giuffrè Editore.

Weinberger, O. 1991. *Law, Institution and Legal Politics: Fundamental Problems of Legal Theory and Social Philosophy*, Springer Science & Business Media.

O aktualności teorii zależności w badaniach integracji europejskiej krajów Grupy Wyszehradzkiej

Filip Leśniewicz (nauki o polityce i administracji)

- Becker J., Weissenbacher R. (2015) *Changing Development Models: Dependency School Meets Regulation Theory*, Colloque international Recherche & Régulation 2015, 10-12 Czerwiec 2015, Paryż.
- Becker J., Jager J., Weissenbacher R., (2021), *Mechanisms of Dependence: Conceptualizing the Latin American Dependency Research Program for the Analysis of European Capitalism*, [w] A. Madariaga, S. Palestini (red.) *Dependent Capitalism in Contemporary Latin America and Europe*, Palgrave Macmillan.
- Bornshier, V. (1981), *Multinational corporations, economic policy and national development in the world system*, [w] International Social Science Journal, nr 32(1), s. 158-172.
- Cardoso, F.H., (1982), *Dependency and Development in Latin America* [w] Alawi, Hamza., Shanin, Theodor, (ed.), Introduction to the Sociology of 'Developing Societies, Macmillan Press, Londyn.
- Drahokoupil, J., (2009), *Globalization and the State in Central and Eastern Europe. The politics of foreign direct investment*, Routledge, Londyn.
- Grosse T. G., (2014), *W poszukiwaniu geokonomii w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa.
- Kvangraven I. H. (2020), *Beyond the Stereotype: Restating the Relevance of the Dependency Research Programme*, [w] Development and Change 52 (1), p.76-112.
- Lakatos I., (1978), *The Methodology of Scientific Research Programmes. Philosophical Papers Volume 1*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Turkowski A., Zarycki T., (2023), *From Wallerstein to Rotschild. The Sudden Disappearance of the Polish School of Dependency Theory After 1989 as a Manifestation of Deeper Transformations in the Global Field of Social Science*, [w] Journal of World-System Research, vol.29, i.1.
- Vligenthart, A., (2010), *Bringing Dependency Back In: The Economic Crisis in Post-socialist Europe and the Continued Relevance of Dependent Development*, [w] Historical Social Research, 35(2), s. 242-265.

Investments

Investors' Reaction to Banning IFRS use by Domestic Firms in Alternative Market

Paulina Szymanek (Economics and Finance)

- Afrifa, G. A. & Gyapong, E. (2017). Net trade credit: what are the determinants? *International Journal of Managerial Finance*, 13(3), 246-266, <https://doi.org/10.1108/IJMF-12-2015-0222>.
- Albu, N. & Albu, C.N. (2014). Editorial - IFRS application in Central and South-Eastern European Countries, *Journal of Accounting and Management Information Systems*, Faculty of Accounting and Management Information Systems, The Bucharest University of Economic Studies, 13(2), 182-197.
- Andersson, T., Haslam, C., Tsitsianis, N., Katechos, G., & Hoinaru, R. (2016). Stress testing International Financial Reporting Standards (IFRSs): Accounting for stability and the public good in a financialized world. *Accounting, Economics and Law—A Convivium*, 6(2), 93-118, <https://doi.org/10.1515/ael-2015-0006>.
- Andre, P., & Kalogirou, F. (2020). IFRS adoption by UK unlisted firms: subsidiary- versus group-level incentives. *Accounting Forum*, 44(3), 215-237, <https://doi.org/10.1080/01559982.2019.1627715>.
- Armstrong, C.S., Core, J.E., Taylor, D.J., & Verrecchia, R.E. (2011). When does information asymmetry affect the cost of capital? *Journal of Accounting Research*, 49(1), 1-40, <https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2010.00391.x>.
- Ball, R., Kothari, S., & Robin, A., (2000). The Effect of International Institutional Factors on Properties of Accounting Earnings. *Journal of Accounting and Economics*, 29, 1-51, [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(00\)00012-4](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(00)00012-4).
- Becker, N., & Cieřlik, A., (2020). Determinants of German Direct Investment in CEE Countries. *Journal of Risk and Financial Management*, 13(11), 268, <https://doi.org/10.3390/jrfm13110268>.
- Benigno, G., Fornaro, L. (2014). The financial resource curse. *The Scandinavian Journal of Economics*, 116(1), 58-86, <https://doi.org/10.1111/sjoe.12047>.
- Benigno, G., Converse, N., Fornaro, L. (2015). Large capital inflows, sectoral allocation, and economic performance. *Journal of International Money and Finance*, 55(C), 60-87, <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2015.02.015>.
- Bertrand, J., de Brebisson, H., & Burietz, A. (2020). Why choosing IFRS? Benefits of voluntary adoption by European private companies. *International Review of Law and Economics*, 65, <https://doi.org/10.1016/j.irle.2020.105968>.
- Bialek-Jaworska, A., & Klapkiv, L. (2021). Does withholding tax on interest limit international profit-shifting by FDI? *Equilibrium, Quarterly Journal of Economics and Economic Policy*, 16(1), 11-44, <https://doi.org/10.24136/eq.2021.001>
- Bruggemann, U., Hitz, J.-M., & Sellhorn, T. (2013). Intended and Unintended Consequences of Mandatory IFRS Adoption: A Review of Extant Evidence and Suggestions for Future Research. *European Accounting Review*, 22(1), 1-37, <https://doi.org/10.1080/09638180.2012.718487>.
- Buchanan, B., Le, Q., & Rishi, M. (2012). Foreign direct investment and institutional quality: Some empirical evidence. *International Review of Financial Analysis*, 2(C), 81-89, <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2011.10.001>.

Camarero, M., Gómez-Herrera, E., & Tamarit, C. (2018). New Evidence on Trade and FDI: how Large is the Euro Effect? *Open Economies Review*, 29(2), 451-467.

Cieslewicz, J.K. (2014). Relationships between national economic culture, institutions, and accounting: Implications for IFRS. *Critical Perspectives on Accounting*, 25(6), 511-518, <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2013.03.006>

Cieślík, A. (2019). Determinants of foreign direct investment from EU-15 countries in Poland. *Central European Economic Journal*, 6(1), 1-15, <https://doi.org/10.2478/ceej-2019-0007>.

Cieślík, A. (2020). What attracts multinational enterprises from the new EU member states to Poland? *Eurasian Business Review*, 10, 253-269, <https://doi.org/10.1007/s40821-019-00122-z>.

Cieślík, A. (2021). MNE activity in Poland: Horizontal, vertical or both? *Emerging Markets Finance and Trade*, 57, 335-347, <https://doi.org/10.1080/1540496X.2018.1549029>.

Chang, H., Harris, E., Jiang, S., & Ma, Z. (2021). Are Foreign Donors Good Monitors? *European Accounting Review*, <https://doi.org/10.1080/09638180.2021.1936587>.

Chen, C.J.P., Ding, Y., & Xu, B. (2014). Convergence of accounting standards and foreign direct investment. *The International Journal of Accounting*, 49, 53-86, <https://doi.org/10.1016/j.intacc.2014.01.007>.

Christensen, H. B., Hail, L., & Leuz, C. (2013). Mandatory IFRS reporting and changes in enforcement. *Journal of Accounting and Economics*, 56(2-3), 147-177. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2013.10.007>

Damodaran database, http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/dataarchived.html

Distance calculator. Retrieved from <http://www.indo.com/distance/>

Doukakis, L.C., Kapellias, K.A., & Siougla, G. (2017). The Effect of IFRS on Investment Decisions: European Evidence during Crisis and Non Crisis Economic Conditions. *SSRN Electronic Journal*, <https://doi.org/10.2139/ssrn.3020094>.

Dunning, J.H. (1977). Trade, location of economic activity and the MNE: A search for an eclectic approach. In: B. Ohlin (Ed.), *The International Allocation of Economic Activity*. London Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-1-349-03196-2_38.

Dunning, J. (1988). The eclectic paradigm of international production: A restatement and some possible extensions. *Journal of International Business Studies*, 19, 1-31, <https://doi.org/10.1057/palgrave.jibs.8490372>.

Dunning, J.H. (1993). *Multinational enterprises and the global economy*. Wokingham, UK Addison-Wesley.

El-Helaly, M., Ntim, C.G., & Al-Gazzar, M. (2020). Diffusion theory, national corruption and IFRS adoption around the world. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 38, 100305, <https://doi.org/10.1016/j.intaccudtax.2020.100305>.

Faeth, I. (2009). Determinants of foreign direct investment – a tale of nine theoretical models. *Journal of Economic Surveys*, 23(1), 165-196, <https://doi.org/10.1111/j.1467-6419.2008.00560.x>.

Fang, V., Maffett, M., & Zhang, B. (2015). Foreign Institutional Ownership and the Global Convergence of Financial Reporting Practices. *Journal of Accounting Research*, 53(3), <https://doi.org/10.1111/1475-679X.12076>.

Filip, A., Ghio, A., & Paugam, L. (2020). Accounting information in innovative small cap firms: evidence from London's alternative investment market. *Accounting and Business Research*, 51(4), 421-456, <https://doi.org/10.1080/00014788.2020.1842168>.

Florou, A., & Kosi, U. (2015). Does mandatory IFRS adoption facilitate debt financing? *Review of Accounting Studies*, 20(4), 1407-1456, <https://doi.org/10.1111/1475-679X.12076>.

Florou, A., & Pope, P.F. (2012). Mandatory IFRS adoption and institutional investment decisions. *The Accounting Review*, 87(6), 1993-2025, <https://doi.org/10.2308/accr-50225>.

Gerakos, J., Lang, M., & Maffett, M. (2013). Post-listing performance and private sector regulation: The experience of London's Alternative Investment Market. *Journal of Accounting and Economics*, 56(2-3), 189-215, <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2013.08.004>.

Golubeva, O. (2020). Maximising international returns: Impact of IFRS on foreign direct investments. *Journal of Contemporary Accounting and Economics*, 16(2), <https://doi.org/10.1016/j.jcae.2020.100200>.

Gordon, L., Loeb, M., & Zhu, M. (2012). The impact of IFRS adoption on foreign direct investment. *Journal of Accounting and Public Policy*, 31(4), 374-398, <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2012.06.001>.

Hail, L., Leuz, C., & Wysocki, P. (2010). Global Accounting Convergence and the Potential Adoption of IFRS by the US (Part I): Conceptual Underpinnings and Economic Analysis. *Accounting Horizons*, 24(3), 355-394, <https://doi.org/10.2308/acch.2010.24.3.355>.

Harrison, A., Love, I., McMillan, M. (2004). Global capital flows and financing constraints. *Journal of Development Economics*, 75(1), 269-301, <http://dx.doi.org/10.1016/j.jdeveco.2003.10.002>.

Hejazi, W., & Trefler, D. (2019). Implications of Canada's restrictive FDI policies on employment and productivity. *Journal of International Business Policy*, 2(2), 142-166, <https://doi.org/10.1057/s42214-019-00023-y>.

Henry, P. (2007). Capital account liberalization: theory, evidence, and speculation. *Journal of Economic Literature*, 45(4), 887-935, <https://doi.org/10.1257/jel.45.4.887>.

Heritage Foundation (2016). Index of Economic Freedom.

Herrmann, S., & Winkler, A. (2009). Real convergence, financial markets, and the current account—emerging Europe versus emerging Asia. *The North American Journal of Economics and Finance*, 20(2), 100-123.

Heuhaus, M. (2006). *The Impact Of FDI on Economic Growth*, Physica-Verlag HD, 81-140 <https://www.iasplus.com/en/resources/ifrs-topics/use-of-ifrs>

Jindrichovska, I., & Kubickova, D. (2017). The Role and Current Status of IFRS in the Completion of National Accounting Rules – Evidence from the Czech Republic. *Accounting in Europe*, 14(1), 56-66, <https://doi.org/10.1080/17449480.2017.1301671>.

Kariuki, C. (2015). The determinants of foreign direct investment in the African Union. *Journal of Economics, Business and Management*, 3(3), 346-351.

Kose, A., Prasad, E., Rogoff, K., & Wei, S. (2006). *Financial globalization: a reappraisal*. IMF Working Paper 2006/189.

Kremer, M., & Maskin, E. (2007). *Globalization and Inequality*. Working paper WP7/2007/01, Moscow, Higher School of Economics.

- Krishnan, S. (2016). *IFRS and IPSAS convergence in India – transnational perspectives*. [Doctoral dissertation, Manchester Business School]. https://www.research.manchester.ac.uk/portal/files/54587999/FULL_TEXT.PDF
- Lasmin, D. (2012). The Unwanted Effects of International Financial Reporting Standards (IFRS) Adoption on International Trade and Investments in Developing Countries. *Journal of Economic Education Research*, 13(1), 1-14.
- Lenger, S., Ernsberger, J., & Stiebale, J. (2011). *The Impact of IFRS on Firms' Investment Efficiency European Evidence on Private and Public Firms*, The Illinois International Journal of Accounting Symposium, Porto Carras, Halkidiki, Greece, <https://business.illinois.edu/zimmerman/2011-illinois-internationaljournal-of-accounting-symposium/>
- Louis, H., & Urcan, O. (2012). The Effect of IFRS on Cross-Border Acquisitions. *SSRN Electronic Journal*, <https://doi.org/10.2139/ssrn.2164995>.
- Lungu, C.I., Caraiani, Ch., & Dascalu, C. (2017). The Impact of IFRS Adoption on Foreign Direct Investments: Insights for Emerging Countries. *Accounting in Europe*, 14(3), 331-357, <https://doi.org/10.1080/17449480.2017.1374546>.
- Markusen, J. (2002). *Multinational Firms and the Theory of International Trade*, Cambridge: MIT Press.
- Markusen, J., & Venables, A. (1998). Multinational firms and the new trade theory. *Journal of International Economics*, 46, 183-203, [https://doi.org/10.1016/S0022-1996\(97\)00052-4](https://doi.org/10.1016/S0022-1996(97)00052-4).
- Markusen, J., & Venables, A. (2000). The theory of endowment, intra-industry and multinational trade. *Journal of International Economics*, 52, 209-34, [https://doi.org/10.1016/S0022-1996\(99\)00055-0](https://doi.org/10.1016/S0022-1996(99)00055-0).
- McGee, R.W. (2006). *Adopting and implementing international financial reporting standards in transition economies*. In G.N. Gregoriou, M. Gaber (Ed.), *International Accounting: Standards, regulation and financial reporting*, Elsevier, Burlington, 199-224.
- Moosa, I. (2002). *Foreign Direct Investment: Theory, Evidence and Practice*, Palgrave.
- Nam, J., Sesay, J.B., Wynne, K., & Zhang, G. (2020). Financial efficiency and accounting quality: The impact of institutional micro-factors on FDI. *Journal of Policy Modeling*, 42(2), 451-465, <https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2019.12.004>.
- Nobes, C., & Parker, R. (2010). *Comparative international accounting*, Prentice Hall.
- OECD (1999). *Benchmark definition of foreign direct investment*. Paris: Organization of Economic Cooperation and Development.
- Prather-Kinsey, J. J., & Tanyi, P. N. (2014). The market reaction to SEC IFRS-related announcements: The case of American Depository Receipt (ADR) firms in the US. *Accounting Horizons*, 28(3), 579–603, <https://doi.org/10.2139/ssrn.2419514>.
- Portes, R., & Rey, H. (2005). The determinants of cross-border equity flows. *Journal of International Economics*, 65, 269–296, <https://doi.org/10.1016/j.jinteco.2004.05.002>.
- Pronobis, P., & Schaeuble, J. (2020). Foreign Ownership and Audit Fees in European Listed Firms. *European Accounting Review*, 31(3), 575-602, <https://doi.org/10.1080/09638180.2020.1830819>.
- Sanfilippo, M. (2010). Chinese FDI to Africa: What Is the Nexus with Foreign Economic Cooperation. *African Development Review*, 22(1), 599-614, <https://doi.org/10.1111/j.1467-8268.2010.00261.x>.
- Sharma, S., Joshi, M., & Kansal, M. (2017). IFRS adoption challenges in developing economies: an Indian perspective. *Managerial Auditing Journal*, 32(4), 406-426, <https://doi.org/10.1108/MAJ-05-2016-1374>.
- Song, X., & Trimble, M. (2021). The Historical and Current Status of Global IFRS Adoption: Obstacles and Opportunities for Researchers. *The International Journal of Accounting*, <https://doi.org/10.1142/S1094406022500019>, <https://about.illinoisstate.edu/mktrimb/files/2020/11/Song-and-Trimble-2022-Dataset-TIJA.xlsx>
- Tweedie, D. (2008). *Prepared statement of Sir David Tweedie, expertman of the IASB to officials of the Singaporean government*, http://www.asc.gov.sg/attachments/IFRS17Jul08_IASB_Worldwide_Adoption_of_IFRS.pdf.
- Tweedie, D., & Seidenstein, T. (2005). Setting a global standard: The case for accounting convergence. *Northwestern. Journal of International Law and Business*, 25, 589–608, <https://scholarlycommons.law.northwestern.edu/njilb/vol25/iss3/25>.
- United Nations (2008). *Principal implementation of international financial reporting standards: Lessons learned. Country case studies on IFRS*, United Nations Conference on Trade and Development.
- Wang, C., Deng, Z., Kafouros, M., & Chen, Y. (2012). Reconceptualizing the spillover effects of foreign direct investment: a process dependent approach. *International Business Review*, 21(3), 452–464, <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2011.05.006>.
- Wang, C. (2014). Accounting standards harmonization and financial statement comparability: Evidence from transnational information transfer. *Journal of Accounting Research*, 52(4), 955–992, <https://doi.org/10.1111/1475-679X.12055>.
- Wehrfritz, M., & Haller, A. (2013). The impact of national GAAP and accounting traditions on IFRS policy selection: Evidence from Germany and the UK. *Journal of International Accounting Auditing and Taxation*, 22(1), 39–56, <https://doi.org/10.1016/j.intaccudtax.2013.02.003>.
- World Bank (2004). *Global economic prospects*. Washington, D. C.: World Bank.
- Yi, J., Chen, Y., Wang, Y., & Kafouros, M. (2015). Spillover Effects of Foreign Direct Investment: How do Region-Specific Institutions Matter? *Management International Review*, 55(4), 539-561, <https://doi.org/10.1007/s11575-014-0235-2>.
- Yu, G., & Wahid, A. S. (2014). Accounting standards and international portfolio holdings. *The Accounting Review*, 89(5), 1895-1930.
- Zhang, X., & Daly, K. (2011). The determinants of China's outward foreign direct investment. *Emerging Markets Review*, 12(4), 389-399, <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2011.06.001>.
- Zeff, S.A., & Nobes, C.W. (2010). Commentary: Has Australia (or any other jurisdiction) 'adopted' IFRS? *Australian Accounting Review*, 20(2), 178–184, <https://doi.org/10.1111/j.1835-2561.2010.00089.x>.
- Zhu, W. (2014). The evolving economic role of accounting standards: Evidence from bilateral cross-border M&A flows. *Frontiers of Business Research in China*, 8(4), 435-479, <https://doi.org/10.3868/s070-003-014-0020-1>.

Revisiting the gravity-based model for estimating illicit financial flows – a new approach

Popik–Mazur Anna (Economics and Finance)

- Global Sustainability Competitiveness Index* (2022) *Global Sustainability Competitiveness Index*. Available at: <https://solability.com/solability/the-global-sustainable-competitiveness-index/the-index> (Accessed: 29 April 2023).
- Hall, T. (2010) 'Economic geography and organized crime: A critical review', *Geoforum*, 41(6), pp. 841–845. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2010.06.004>.
- Kim, A. B. (2023) *2023 Index of Economic Freedom*, pp. 1–436. Available at: https://www.heritage.org/index/pdf/2023/book/2023_IndexOfEconomicFreedom_FINAL.pdf (Accessed: 5 June 2023).
- Alarab, I., Prakoonwit, S. and Nacer, M.I. (2020a) 'Comparative Analysis Using Supervised Learning Methods for Anti-Money Laundering in Bitcoin', in *ACM Int. Conf. Proc. Ser. 5th International Conference on Machine Learning Technologies, ICMLT 2020*, Association for Computing Machinery, pp. 11–17. Available at: <https://doi.org/10.1145/3409073.3409078>.
- Alarab, I., Prakoonwit, S. and Nacer, M.I. (2020b) 'Competence of graph convolutional networks for anti-money laundering in bitcoin blockchain', in *ACM Int. Conf. Proc. Ser. 5th International Conference on Machine Learning Technologies, ICMLT 2020*, Association for Computing Machinery, pp. 23–27. Available at: <https://doi.org/10.1145/3409073.3409080>.
- Amjad, R.M. et al. (2022) 'Non-linear impact of globalization on financial crimes: a case of developing economies', *Journal of Money Laundering Control*, 25(2), pp. 358–375. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-03-2021-0023>.
- Aziani, A., Ferwerda, J. and Riccardi, M. (2021) 'Who are our owners? Exploring the ownership links of businesses to identify illicit financial flows', *EUROPEAN JOURNAL OF CRIMINOLOGY* [Preprint]. Available at: <https://doi.org/10.1177/1477370820980368>.
- Ball, K. et al. (2020) 'Organizational tensions arising from mandatory data exchange between the private and public sector: The case of financial services', *TECHNOLOGICAL FORECASTING AND SOCIAL CHANGE*, 155. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.119996>.
- Barone, R. and Masciandaro, D. (2011) 'Organized crime, money laundering and legal economy: Theory and simulations', *European Journal of Law and Economics*, 32(1), pp. 115–142. Available at: <https://doi.org/10.1007/s10657-010-9203-x>.
- Biagioli, A. (2008) 'Financial crime as a threat to the wealth of nations A cost-effectiveness approach', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL*, 11(1), pp. 88–+. Available at: <https://doi.org/10.1108/13685200810844523>.
- Biswas, B. and Sana, A.K. (2019) 'Issues in Terrorism financing: An analysis', in *The Impact of Glob. Terror. on Econ. and Polit. Dev.: Afro-Asian Perspect.* Emerald Group Publishing Ltd., pp. 109–124. Available at: <https://doi.org/10.1108/978-1-78769-919-920191011>.
- Bozdoganoglu, B. (2018) 'The effects of illicit financial flows from financial crimes on developing country economies', in *Issues in Public Sector Economics: Empir. Analysis from Various Ctries.* Peter Lang Publishing Group, pp. 29–53. Available at: <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85115138754&partnerID=40&md5=c7feb147960c702642e781301b3d9c18>.
- Brown, S.S. and Hermann, M.G. (2020) *Financing the illicit economy, Int. Polit. Econ. Ser.* Palgrave Macmillan (International Political Economy Series), p. 139. Available at: https://doi.org/10.1057/978-1-137-49670-6_6.
- Brzezińska, J. (2017) *Money Laundering Phenomenon: Economic of the Suspicious Transaction Reports: The French Experience, Eurasian. Stud. Bus. Econ.* Springer Science and Business Media B.V. (Eurasian Studies in Business and Economics), p. 316. Available at: https://doi.org/10.1007/978-3-319-46319-3_19.
- Collin, M. (2020) 'Illicit Financial Flows: Concepts, Measurement, and Evidence', *WORLD BANK RESEARCH OBSERVER*, 35(1), pp. 44–86. Available at: <https://doi.org/10.1093/wbro/lkz007>.
- Coordinated Portfolio Investment Survey* (2023). Available at: <https://data.imf.org/?sk=B981B4E3-4E58-467E-9B90-9DE0C3367363> (Accessed: 29 April 2023).
- Economic Data and Statistics on World Economy and Economic Freedom* (2023). Available at: <https://www.heritage.org/index/explore?view=by-region-country-year> (Accessed: 29 April 2023).
- Elbaghdadi, A., Mezroui, S. and El Oualkadi, A. (2021) *SVM: An Approach to Detect Illicit Transaction in the Bitcoin Network.* Springer Science and Business Media Deutschland GmbH (5th International Conference on Smart City Applications, SCA 2020). Available at: https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85102635015&doi=10.1007/2f978-3-030-66840-2_86&partnerID=40&md5=f2355c8bd831e086fe8f1e8a4f42315c (Accessed: 7 October 2020).
- Feofilova, T. et al. (2020) 'Countering illicit transfer of funds abroad improving the system of countering money laundering', in *ACM Int. Conf. Proc. Ser. 2020 International Scientific Conference on Innovations in Digital Economy, SPBPU IDE 2020*, Association for Computing Machinery. Available at: <https://doi.org/10.1145/3444465.3444495>.
- Ferwerda, J. et al. (2013) 'Gravity models of trade-based money laundering', *APPLIED ECONOMICS*, 45(22), pp. 3170–3182. Available at: <https://doi.org/10.1080/00036846.2012.699190>.
- Ferwerda, J. et al. (2020) 'Estimating money laundering flows with a gravity model-based simulation', *Scientific Reports*, 10(1), p. 18552. Available at: <https://doi.org/10.1038/s41598-020-75653-x>.
- Ferwerda, J. and Unger, B. (2021) 'How big are illicit financial flows? The hot phase of IFF estimations', in *Combating Fiscal Fraud and Empower. Regulators: Bringing tax money back into the COFFERS.* Oxford University Press, pp. 75–88. Available at: <https://doi.org/10.1093/oso/9780198854722.003.0005>.
- Foreign Direct Investments* (2023). Available at: <https://data.imf.org/?sk=40313609-F037-48C1-84B1-E1F1CE54D6D5> (Accessed: 29 April 2023).
- Gara, M., Giammatteo, M. and Tosti, E. (2019) 'Magic mirror in my hand horizontal ellipsis How trade mirror statistics can help us detect illegal financial flows', *WORLD ECONOMY*, 42(11), pp. 3120–3147. Available at: <https://doi.org/10.1111/twec.12840>.
- Garcia-Bedoya, O., Granados, O. and Burgos, J. (2021) 'AI against money laundering networks: the Colombian case', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL*, 24(1), pp. 49–62. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-04-2020-0033>.

Global Cybersecurity Index (2023) ITU. Available at: <https://www.itu.int:443/en/ITU-D/Cybersecurity/Pages/global-cybersecurity-index.aspx> (Accessed: 29 April 2023).

Gnutzmann, H., McCarthy, K. and Unger, B. (2010) 'Dancing with the devil: Country size and the incentive to tolerate money laundering', *INTERNATIONAL REVIEW OF LAW AND ECONOMICS*, 30(3), pp. 244–252. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.irl.2010.04.004>.

Guevara, J., Garcia-Bedoya, O. and Granados, O. (2020) *Machine Learning Methodologies Against Money Laundering in Non-Banking Correspondents*. Springer Science and Business Media Deutschland GmbH (3rd International Conference on Applied Informatics, ICAI 2020). Available at: https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85096415962&doi=10.1007%2f978-3-030-61702-8_6&partnerID=40&md5=76a53b9741dce2a753281aa04c9b2044 (Accessed: 29 October 2020).

Hope, K.R., Sr. (2020) 'Channels of corruption in Africa: analytical review of trends in financial crimes', *Journal of Financial Crime*, 27(1), pp. 294–306. Available at: <https://doi.org/10.1108/JFC-05-2019-0053>.

Isa, Y.M. et al. (2015) 'Money Laundering Risk: From the Bankers' and Regulators Perspectives', *Procedia Economics and Finance*, 28, pp. 7–13. Available at: [https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(15\)01075-8](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(15)01075-8).

Jaffery, I.H. and Mughal, R.A.L. (2020) 'Money-laundering risk and preventive measures in Pakistan', *Journal of Money Laundering Control*, 23(3), pp. 699–714. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-02-2020-0016>.

Javaid, A. and Arshed, N. (2021) 'Demand for money laundering in developing countries and its deterrence: a quantitative analysis', *Journal of Money Laundering Control* [Preprint]. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-06-2021-0063>.

Jayasekara, S.D. (2020) 'Deficient regimes of anti-money laundering and countering the financing of terrorism: agenda of digital banking and financial inclusion', *Journal of Money Laundering Control*, 24(1), pp. 150–162. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-04-2020-0035>.

Jones, N.P. (2016) *Mexico's illicit drug networks: And the state reaction, Mexico's Illicit Drug Networks and the State Reaction*. Georgetown University Press (Mexico's Illicit Drug Networks and the State Reaction), p. 194. Available at: <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85026580003&partnerID=40&md5=a53818e22ab4d94aa50b4f231a5bab12>.

Khan, W., Jawaid, S. and Arif, I. (2018) 'Where does a nation's wealth go? Evidence from a third world country', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL*, 21(3), pp. 426–476. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-01-2017-0005>.

Khan, W.A., Jawaid, S.T. and Siddiqui, D.A. (2020) 'CPEC: a route for outflow of illegal wealth from Pakistan', *Journal of Money Laundering Control*, 24(3), pp. 544–558. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-06-2020-0065>.

Korystin, O. et al. (2020) 'MONEY LAUNDERING: MACROECONOMIC ASSESSMENT METHODS AND CURRENT TREND IN UKRAINE', *FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY-PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE*, 1(32), pp. 341–350.

Kumar, A. (2020) 'Anti-Money Laundering Regulation and Practice of Islamic Banks in the United Arab Emirates: A Case Study', *Law and Development Review*, 13(2), pp. 473–497. Available at: <https://doi.org/10.1515/ldr-2020-0048>.

Kute, D.V. et al. (2021) 'Deep Learning and Explainable Artificial Intelligence Techniques Applied for Detecting Money Laundering-A Critical Review', *IEEE Access*, 9, pp. 82300–82317. Available at: <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2021.3086230>.

Kuzior, A. et al. (2022) 'Global Digital Convergence: Impact of Cybersecurity, Business Transparency, Economic Transformation, and AML Efficiency', *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 8(4), p. 195. Available at: <https://doi.org/10.3390/joitmc8040195>.

Labib, N.M., Rizka, M.A. and Shokry, A.E.M. (2020) *Survey of machine learning approaches of anti-money laundering techniques to counter terrorism finance, Lect. Notes Networks Syst.* Springer (Lecture Notes in Networks and Systems), p. 87. Available at: https://doi.org/10.1007/978-981-15-3075-3_5.

Leite, G.S., Albuquerque, A.B. and Pinheiro, P.R. (2019) 'Application of technological solutions in the fight against money laundering-A systematic literature review', *Applied Sciences (Switzerland)*, 9(22). Available at: <https://doi.org/10.3390/app9224800>.

Lorenz, J. et al. (2020) 'Machine learning methods to detect money laundering in the bitcoin blockchain in the presence of label scarcity', in *ICAIF - ACM Int. Conf. AI Financ. 1st ACM International Conference on AI in Finance, ICAIF 2020*, Association for Computing Machinery, Inc. Available at: <https://doi.org/10.1145/3383455.3422549>.

Naheem, M. (2018a) 'FIFA - highlighting the links between global banking and international money laundering', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL*, 21(4), pp. 498–512. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-08-2015-0037>.

Naheem, M. (2018b) 'Illicit financial flows: HSBC case study', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL*, 21(2), pp. 231–246. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-08-2015-0036>.

Ortiz-Ospina, E. and Roser, M. (2016) 'Trust', *Our World in Data* [Preprint]. Available at: <https://ourworldindata.org/trust> (Accessed: 29 April 2023).

Reuter, P. (2013) 'Are estimates of the volume of money laundering either feasible or useful?', in *Res. Handb. on Money Laund.* Edward Elgar Publishing Ltd., pp. 224–231. Available at: <https://doi.org/10.4337/9780857934000.00028>.

Riccardi, M., Milani, R. and Camerini, D. (2019) 'Assessing Money Laundering Risk across Regions. An Application in Italy', *European Journal on Criminal Policy and Research*, 25(1), pp. 21–43. Available at: <https://doi.org/10.1007/s10610-018-9399-9>.

Rocha-Salazar, J.-J., Segovia-Vargas, M.-J. and Camacho-Miñano, M.-M. (2021) 'Money laundering and terrorism financing detection using neural networks and an abnormality indicator', *Expert Systems with Applications*, 169, p. 114470. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2020.114470>.

Roman, J., Machuca, A. and Schaefer, T. (2022) 'Estimating the destination of Mexican-based laundered funds: an application of the modified Walker-Unger model', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL*, 25(1), pp. 224–248. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-01-2021-0008>.

Rowe, M. (2021) 'A difficult balancing act: the Samoan experience with money laundering regulation', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL*, 24(3), pp. 502–513. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-08-2020-0096>.

Schneider, F. (2013) 'The Financial Flows of Transnational Crime and Tax Fraud in OECD Countries: What Do We (Not) Know?', *PUBLIC FINANCE REVIEW*, 41(5), pp. 677–707. Available at: <https://doi.org/10.1177/1091142113482569>.

- Shokry, A.E.M., Rizka, M.A. and Labib, N.M. (2020) 'Counter terrorism finance by detecting money laundering hidden networks using unsupervised machine learning algorithm', in *Proc. IADIS Int. Conf. ICT, Soc. Hum. Beings, ICT Proc. IADIS Int. Conf. Connect. Smart Cities, CSC Proc. IADIS Int. Conf. Web Based Communities Soc. Media, WBC - Part Multi Conf. Comput. Sci. Inf. Syst., MCCSIS. 13th IADIS International Conference ICT, Society and Human Beings 2020, ICT 2020 and 6th IADIS International Conference Connected Smart Cities 2020, CSC 2020 and 17th IADIS International Conference Web Based Communities and Social Media 2020, WBC 2020, Part of the 14th Multi Conference on Computer Science and Information Systems, MCCSIS 2020, IADIS*, pp. 89–97. Available at: <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85101167655&partnerID=40&md5=2631bb9d5b4d2e4056f6a8dbbffeae33> (Accessed: 21 July 2020).
- Singh, K. and Best, P. (2019) 'Anti-Money Laundering: Using data visualization to identify suspicious activity', *International Journal of Accounting Information Systems*, 34, p. 100418. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2019.06.001>.
- Stack, G. (2015) 'Baltic shells: on the mechanics of trade-based money-laundering in the former Soviet space', *Journal of Money Laundering Control*, 18(1), pp. 81–98. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-10-2013-0040>.
- Tax Justice Network (2022) *Tax Justice Network*. Available at: <https://taxjustice.net/2022/12/26/2022-developments-successes-and-looking-forward-to-2023/> (Accessed: 29 April 2023).
- Tertychnyi, P. et al. (2020) *Scalable and Imbalance-Resistant Machine Learning Models for Anti-money Laundering: A Two-Layered Approach*. Springer Science and Business Media Deutschland GmbH (10th International Workshop on Enterprise Applications, Markets and Services in the Finance Industry, FinanceCom 2020). Available at: https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85097645044&doi=10.1007%2f978-3-030-64466-6_3&partnerID=40&md5=660a4e897971357b2c9a73756170e124 (Accessed: 18 August 2020).
- Tinbergen, J. (1963) 'Shaping the world economy', *The International Executive*, 5(1), pp. 27–30. Available at: <https://doi.org/10.1002/tie.5060050113>.
- Tiwari, M., Gepp, A. and Kumar, K. (2020) 'A review of money laundering literature: the state of research in key areas', *PACIFIC ACCOUNTING REVIEW*, 32(2), pp. 271–303. Available at: <https://doi.org/10.1108/PAR-06-2019-0065>.
- Tiwari, M., Gepp, A. and Kumar, K. (2021) 'Global money laundering appeal index: application of principal component analysis', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL* [Preprint]. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-10-2021-0108>.
- Turner, A., McCombie, S. and Uhlmann, A. (2020) 'Analysis Techniques for Illicit Bitcoin Transactions', *FRONTIERS IN COMPUTER SCIENCE*, 2. Available at: <https://doi.org/10.3389/fcomp.2020.600596>.
- Walker, J. (1999) 'How Big is Global Money Laundering?', *Journal of Money Laundering Control*, 3(1), pp. 25–37. Available at: <https://doi.org/10.1108/eb027208>.
- Walker, J. and Unger, B. (2009) 'Measuring Global Money Laundering: "The Walker Gravity Model"', *REVIEW OF LAW & ECONOMICS*, 5(2), pp. 821–853. Available at: <https://doi.org/10.2202/1555-5879.1418>.
- Wilkes, C.J. (2020) 'A case for reforming the anti-money laundering regulatory regime: How financial institutions' criminal reporting duties have created an unfunded private police force', *Indiana Law Journal*, 95(2), pp. 649–682.
- Global Sustainability Competitiveness Index (2023) *World Bank Open Data*. Available at: <https://solability.com/solability/the-global-sustainable-competitiveness-index/the-index/social-capital> (Accessed: 29 April 2023).
- Wronka, C. (2022) 'Money laundering through cryptocurrencies-analysis of the phenomenon and appropriate prevention measures', *JOURNAL OF MONEY LAUNDERING CONTROL*, 25(1), pp. 79–94. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-02-2021-0017>.
- Yeoh, P. (2020) 'Banks' vulnerabilities to money laundering activities', *Journal of Money Laundering Control*, 23(1), pp. 122–135. Available at: <https://doi.org/10.1108/JMLC-05-2019-0040>.

The Simulation of Price Mechanism with Agent-based Models and Reinforcement Learning

Jan Lisicki (Economics and Finance)

- Brainard W. C., Scarf H.E., (2000). How to Compute Equilibrium Prices in 1891. Cowles Foundation Discussion Papers.
- Chamberlin E. H. (1948). An Experimental Imperfect Market. *The Journal of Political Economy*, 56(2), 95-108.
- Smith V. L. (1962). An Experimental Study of Competitive Market Behavior. *The Journal of Political Economy*, 70(2), 111-137.
- Sunder S., Gode D. (1993). Allocative Efficiency of Markets with Zero-Intelligence Traders: Market as a Partial Substitute for Individual Rationality. *The Journal of Political Economy*, 101(1), 119-37.
- Walras L. (1874) *Elements of Pure Economics*. George Allen. London, 1954.
- Watkins C. (1989) *Learning From Delayed Rewards*. Thesis (Ph. D.)--King's College, Cambridge, 1989.

The Effects of Interest Rate and Tax Rate Changes Over the Investment Activities of Firms

Rasim Öztürk (Economics and Finance)

- Ababio, J., Sarpong Kumankoma, E., & A. Osei, K. (2018). Financing Cost and Private Investment in Ghana. *Advances in Economics and Business*, 6(2), 99-113.
- Auerbach, A. J. (1989). Tax Reform and Adjustment Costs: The Impact on Investment and Market Value. *International Economic Review*, 30(4), 939–962. <https://doi.org/10.2307/2526760>
- Cummins, J. G., Hassett, K. A., Hubbard, R. G., Hall, R. E., & Caballero, R. J. (1994). A Reconsideration of Investment Behavior Using Tax Reforms as Natural Experiments. *Brookings Papers on Economic Activity*, 1994(2), 1. <https://doi.org/10.2307/2534654>

- Cummins, J. G., Hassett, K. A., & Hubbard, R. G. (1996). Tax reforms and investment: A cross-country comparison. *Journal of Public Economics*, 62(1-2), 237-273
- Fazzari, S., & Athey, M. J. (1987). Asymmetric information, financing constraints, and investment. *The Review of Economics and Statistics*, 481-487.
- Fazzari, S., Hubbard, R., & Petersen, B. (1988). Investment, Financing Decisions, and Tax Policy. *The American Economic Review*, 78(2), 200-205.
- Gilchrist, S., & Zakrajsek, E. (2007). Investment and the Cost of Capital: New Evidence from the Corporate Bond Market. NBER Working Paper Series.
- Hassett, K., & Glenn Hubbard, R. (2002). Chapter 20 - Tax Policy and Business Investment. *Handbook of Public Economics*, 3, 1293-1343.
- Jorgenson, D. (1963). Capital Theory and Investment Behavior. *The American Economic Review*, 53(2), 247-259.
- Jorgenson, D. (1967). The Theory of Investment Behavior. In R. Ferber (Ed.), *Determinants of Investment Behavior* (pp. 129–175). NBER.
- Kaplan, S. N., & Zingales, L. (1997). Do Investment-Cash Flow Sensitivities Provide Useful Measures of Financing Constraints? *The Quarterly Journal of Economics*, 112(1), 169–215. <https://doi.org/10.1162/003355397555163>
- Lin, X., Wang, C., Wang, N., & Yang, J. (2018). Investment, Tobin's q, and interest rates. *Journal of Financial Economics*, 130(3), 620-640.
- Sharma, R. D., & Vidisha, G. R. (2018). Determinants of private sector investment: Evidence from Mauritius, 1981-2014. *International Journal of Business and Economics*, 17(3), 255.
- Summers, H., L. (1981). Taxation and Corporate Investment: A q-Theory Approach. *Brookings Papers on Economic Activity*, no. 1, 67–127.
- Tobin, J. (1969). A General Equilibrium Approach to Monetary Theory. *Journal of Money, Credit, and Banking*, 1, 15-29.

Boosted Value at Risk and Expected Shortfall - application of gradient boosting machine learning models in market risk estimation problem

Michał Woźniak (Economics and Finance)

- Barone-Adesi, G., Giannopoulos, K., & Vosper, L. (1999). VaR without correlations for portfolios of derivative securities. *Journal of Futures Markets*, 19(5), 583-602.
- Bollerslev, T. (1986). Generalized autoregressive conditional heteroskedasticity. *Journal of Econometrics*, 31(3), 307-327.
- Bojer, S., Meldgaard P (2021) Kaggle forecasting competitions: An overlooked learning opportunity. *International Journal of Forecasting*, 37(2), 587–603.
- Cai X, Yang Y, Jiang G (2020). Online risk measure estimation via natural gradient boosting. *Winter Simulation Conference*, (2341-2352). IEEE.
- CDonnerer. (2023). CDonnerer/xgboost-distribution: Probabilistic prediction with XGBoost. GitHub. <https://github.com/CDonnerer/xgboost-distribution>
- Duan T, Anand A, Ding Y, Thai K, Basu S, Ng A, Schuler A (2020) Ngboost: Natural gradient boosting for probabilistic prediction. *International Conference on Machine Learning* (pp. 2690-2700). PMLR.
- Embrechts P, Resnick S, Samorodnitsky G (1999) Extreme value theory as a risk management tool. *North American Actuarial Journal* 3(2).
- Engle, R. F. (1982). Autoregressive conditional heteroscedasticity with estimates of the variance of United Kingdom inflation. *Econometrica*, 50(4), 987-1007.
- Engle, R. F., & Manganelli, S. (2004). CAViaR: Conditional autoregressive value at risk by regression quantiles. *Journal of Business & Economic Statistics*, 22(4), 367-381.
- Glosten, L. R., Jagannathan, R., & Runkle, D. E. (1993). On the relation between the expected value and the volatility of the nominal excess return on stocks. *The Journal of Finance*, 48(5), 1779-1801.
- Khan AI (2011) Modelling daily value-at-risk using realized volatility, non-linear support vector machine and ARCH type models. *J Econ Int Finance* 3(5):305–321
- Lux M, Härdle W, Lessmann S (2020) Data driven value-at-risk forecasting using a SVR-GARCH-KDE hybrid. *Computational Statistics*, 35: 947–981.
- März, A. (2019). XGBoostLSS -- An extension of XGBoost to probabilistic forecasting. ArXiv.org. <https://arxiv.org/abs/1907.03178>
- Morgan, J. P. (1996). *RiskMetrics™* Technical Document. New York, NY: J.P. Morgan & Company Inc.
- Nelson, D. B. (1991). Conditional heteroskedasticity in asset returns: A new approach. *Econometrica*, 59(2), 347-370.
- Patton, A. J., Ziegel, J. F., & Chen, R. (2019). Dynamic semiparametric models for expected shortfall (and Value-at-Risk) *Journal of econometrics*, 211(2), 388-413.
- Seitz, S. (2022). Random Forests and Boosting for ARCH-like volatility forecasts. Sarem Seitz; Sarem Seitz. <https://www.sarem-seitz.com/random-forests-and-boosting-for-arch-like-volatility-forecasts/>
- Sprangers, O., Schelter, S., & Maarten de Rijke. (2021). Probabilistic Gradient Boosting Machines for Large-Scale Probabilistic Regression. <https://doi.org/10.1145/3447548.3467278>
- StatMixedML. (2023, May 26). StatMixedML/LightGBMLSS: An extension of LightGBM to probabilistic modelling and prediction. GitHub. <https://github.com/StatMixedML/LightGBMLSS>

- Taquet, V., Blot, V., Morzadec, T., Lacombe, L., & Brunel, N. (2022). MAPIE: an open-source library for distribution-free uncertainty quantification. ArXiv.org. <https://arxiv.org/abs/2207.12274>
- Taylor, J. W. (2019). Forecasting Value-at-Risk and expected shortfall using a semiparametric approach based on the asymmetric Laplace distribution. *Journal of Business & Economic Statistics*, 37(1), 121-133.
- Taylor, S. J. (1986). *Modeling Financial Time Series*. John Wiley and Sons, Chichester, UK.
- Woźniak, E., & Chlebus, M. (2021). HCR & HCR-GARCH - novel statistical learning models for Value at Risk estimation. WNE UW Working Papers 10/2021.
- Xu Q, Jiang C, He Y (2016) An exponentially weighted quantile regression via SVM with application to estimating multiperiod VaR. *Stat Methods Appl* 25(2):285–320.
- Zakoian, J. M. (1994). Threshold heteroskedastic models. *Journal of Economic Dynamics and Control*, 18(5), 931-944.

Emotions

“Casual hate” among youngest users on Instagram Nawojka Gurczyńska (Social Communication and Media Studies)

- Abi-Jaoude, E., Naylor, K. T., & Pignatiello, A. (2020). Smartphones, social media use and youth mental health. *Canadian Medical Association Journal*, 192(6), E136–E141. <https://doi.org/10.1503/cmaj.190434>
- Gori, A., Topino, E., & Griffiths, M. D. (2023). The associations between attachment, self-esteem, fear of missing out, daily time expenditure, and problematic social media use: A path analysis model. *Addictive Behaviors*, 141, 107633. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2023.107633>
- Jahan, M. S., & Oussalah, M. (2021). A systematic review of Hate Speech automatic detection using Natural Language Processing. ArXiv. <https://doi.org/10.48550/arxiv.2106.00742>
- Jędryczka, W., Sorokowski, P., & Dobrowolska, M. (2022). The Role of Victim’s Resilience and Self-Esteem in Experiencing Internet Hate. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(20). <https://doi.org/10.3390/ijerph192013149>
- Lajnef, K. The effect of social media influencers' on teenagers Behavior: an empirical study using cognitive map technique. *Curr Psychol* (2023). <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04273-1>
- Zampieri, M., Nakov, P., Rosenthal, S., Atanasova, P., Karadzhov, G., Mubarak, H., Derczynski, L., Pitenis, Z., & Çöltekin, Ç. (2020). SemEval-2020 Task 12: Multilingual Offensive Language.

Consequences of the ambiguous emotional load in words Adrianna Wielgopolan (Psychology)

- Berrios, R., Totterdell, P., & Kellett, S. (2015). Eliciting mixed emotions: a meta-analysis comparing models, types, and measures. *Frontiers in Psychology*, 6, 428. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.00428>
- Brainerd, C., Chang, M., & Bialer, D. (2021). Emotional ambiguity and memory. *Journal of Experimental Psychology: General*, 150(8), 1476–1499.
- Brainerd, C. J., Chang, M., Bialer, D. M., & Toglia, M. P. (2021). Semantic ambiguity and memory. *Journal of Memory and Language*, 121, 104286. <https://doi.org/10.1016/j.jml.2021.104286>
- Cacioppo, J. T., & Berntson, G. (1994). *Relationship between attitudes and evaluative space: A critical review, with emphasis on the separability of positive and negative substrates*. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.115.3.401>
- Cacioppo, J. T., Berntson, G. G., Norris, C. J., & Gollan J K. (2011). The evaluative space model. In P. A. M. Van Lange, A. W. Kruglanski, & E. T. Higgins (Eds.), *Handbook of theories of social psychology: Volume One*. SAGE Publications Inc.
- Imbir, K. K. (2016). From heart to mind and back again. A duality of emotion overview on emotion-cognition interactions. *New Ideas in Psychology*, 43, 39–49. <https://doi.org/10.1016/j.newideapsych.2016.04.001>
- Imbir, K. K., Spustek, T., Bernatowicz, G., Duda, J., & Żygierewicz, J. (2017). Two aspects of activation: Arousal and subjective significance - Behavioral and event-related potential correlates investigated by means of a modified emotional stroop task. *Frontiers in Human Neuroscience*, 11, 1–14. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2017.00608>
- Jarymowicz, M. T., & Imbir, K. K. (2015). Toward a Human Emotions Taxonomy (Based on Their Automatic vs. Reflective Origin). *Emotion Review*, 7(2), 183–188. <https://doi.org/10.1177/1754073914555923>
- Russell, J. A. (1980). A circumplex model of affect. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39(6), 1161–1178. <https://doi.org/10.1037/h0077714>
- van Hooff, J. C., Dietz, K. C., Sharma, D., & Bowman, H. (2008). Neural correlates of intrusion of emotion words in a modified Stroop task. *International Journal of Psychophysiology*, 67(1), 23–34. <https://doi.org/10.1016/j.ijpsycho.2007.09.002>

Wielgopolan, A., & Imbir, K. K. (2022). Affective norms for emotional ambiguity in valence, origin, and activation spaces. *Behavior Research Methods* 2022, 1, 1–16. <https://doi.org/10.3758/S13428-022-01865-W>
Wielgopolan, A. & Imbir, K. K. (in review, Psychological Review). Can the emotional ambiguity be multidimensional?

“So, isn’t that hate speech?” Preliminary research on the role of moral foundations in sensitivity to hate speech.

Kamila Zochniak (Psychology)

Altemeyer, B. (1988). *Enemies of freedom. Understanding right-wing authoritarianism*. Jossey-Bass.
Altemeyer, B. (1998). The other “authoritarian personality.” In L. Berkowitz (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (Vol. 30, pp. 47–92). Academic. 10.1016/S0065-2601(08)60382-2.
Bilewicz, M., Soral, W., Marchlewska, M., & Winiewski, M. (2017). When authoritarians confront prejudice. Differential effects of SDO and RWA on support for hate-speech prohibition. *Political Psychology*, 38(1), 87-99.
Graham, J., Haidt, J., & Nosek, B. A. (2009). Liberals and Conservatives Rely on Different Sets of Moral Foundations. *Personality processes and individual differences*, 96(5), 1029-1046. 10.1037/a0015141.
Graham, J., Haidt, J., Koleva, S., Motyl, M., Iyer, R., Wojcik, S. P., & Ditto, P. H. (2013). The Pragmatic Validity of Moral Pluralism. *Advances in Experimental Social Psychology*, 47, 55-130. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-407236-7.00002-4>
Pratto, F., Sidanius, J., Stallworth, L. M., & Malle, B. F. (1994). Social dominance orientation: A personality variable predicting social and political attitudes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 67, 741– 763. 10.1037/0022-3514.67.4.741.

Matching on the love language within framework of relationship satisfaction, sexual satisfaction and emotional intelligence among romantic heterosexual couples.

Olha Mostova (Psychology)

Brackett, M., Warner, R. & Bosco, J. (2005). Emotional Intelligence and Relationship Quality Among Couples. *Personal Relationships*. 12, 197-212.
Chapman, G. (1992). *The five love languages: How to express heartfelt commitment to your mate*. Chicago: Northfield Publishing.
de Jong, D. C., & Reis, H. T. (2014). Sexual kindred spirits: Actual and overperceived similarity, complementarity, and partner accuracy in heterosexual couples. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 40(10), 1316-1329.
Gonzaga, G. C., Campos, B. and Bradbury, T. (2007) Similarity, convergence, and relationship satisfaction in dating and married couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93(1), 34–38.
Litzinger, S. & Gordon, K. C. (2007) Exploring Relationships Among Communication, Sexual Satisfaction, and Marital Satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 31, 409-424.
Mostova, O., Stolarski, M. & Matthews, G. (2020). *I love the way you love me: Responding to partner’s love language preferences boosts satisfaction in romantic heterosexual couples*. Manuscript submitted for publication.
Nasiri, Z., Marashi, S. M. & Raji, H. (2014). The Relationship between Emotional Intelligence and Marital Satisfaction: 10-Year Outcome of Partners from Three Different Economic Levels. *Iranian Journal of Psychiatry*. 9. 188-196.
Nichols, A., Riffe, J., Kaczor, C., Cook, A., Crum, G., Hoover, A., Peck, T. & Smith, R. (2018). The Five Love Languages Program: An Exploratory Investigation Points to Improvements in Relationship Functioning. *Journal of Human Sciences and Extension*, 6 (3), 40-58.
Rahmati, R., & Mohebbi-Dehnavi, Z. (2018). The relationship between spiritual and emotional intelligence and sexual satisfaction of married women. *Journal of Education and Health Promotion*, 7, 1, 162.

Teacher well-being in India: A discussion

Karuna Finch (Education)

Aloe, A. M., Shisler, S. M., Norris, B. D., Nickerson, A. B., & Reich, R. R. (2014). The relationship between teacher well-being and student academic performance. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 32(8), 796-808.
Hakanen, J. J., Bakker, A. B., & Schaufeli, W. B. (2020). Burnout and work engagement among teachers. In M. L. A. V. Gundy (Ed.), *The Wiley Handbook of Global Workplace Wellness* (pp. 69-87). Wiley.
Ingersoll, R. M., & Strong, M. (2011). The impact of induction and mentoring programs for beginning teachers: A critical review of the research. *Review of Educational Research*, 81(2), 201-233.
Jennings, P. A., & Greenberg, M. T. (2009). The prosocial classroom: Teacher social and emotional competence in relation to student and classroom outcomes. *Review of Educational Research*, 79(1), 491-525.

- Kutsyruba, B., Walker, K. D., & Noonan, B. (2019). Teacher well-being: A review of the literature. *Journal of Educational Administration*, 57(2), 220-238.
- Nübold, A., van Dick, R., Goncalo, J. A., Jiménez-Rodríguez, M., & den Hartog, D. N. (2020). Teacher well-being: A review and research agenda. *Journal of Educational Psychology*, 112(6), 1449-1470.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2001). On happiness and human potentials: A review of research on hedonic and eudaimonic well-being. *Annual Review of Psychology*, 52(1), 141-166.
- Schaufeli, W. B., Leiter, M. P., Maslach, C., & Jackson, S. E. (2020). Minding the gap: Expanding burnout and engagement research by considering personality. *Burnout Research*, 20, 100076.
- Smith, T. M. (2019). The impact of teacher quality on student achievement: A review. *Educational Policy*, 33(4), 599-643.

Is game-based assessment fair? Impact of human interaction on applicant's reactions.

Tobiasz Naryniecki (Psychology)

- Armstrong, M., Ferrell, J., Collmus, A., & Landers, R. (2016). Correcting misconceptions about gamification of assessment: More than SJTs and badges. *Industrial and Organizational Psychology*, 9(3). <https://psycnet.apa.org/record/2016-48796-022>
- Bahar, M., & Asil, M. (2018). Attitude towards e-assessment: influence of gender, computer usage and level of education. *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning*, 33(3), 221–237. <https://doi.org/10.1080/02680513.2018.1503529>
- Bellotti, F., Kapralos, B., Lee, K., Ger, P. M., Moreno-Ger, P., Berta, R., & Barreto, A. B. (2013). Assessment in and of Serious Games: An Overview. *Advances in Human-Computer Interaction*. <https://doi.org/10.1155/2013/136864>
- Eguíluz, A., Rayon, A., Quevedo, E., Guenaga, M., Rayón, A., & Núñez, A. (2014). A Serious Game to develop and assess teamwork competency. 2014 International Symposium on Computers in Education (SIIE). <https://doi.org/10.1109/SIIE.2014.7017727>
- Mavridis, A., Katmada, A., & Tsiatsos, T. (2017). Impact of online flexible games on students' attitude towards mathematics. *Educational Technology Research and Development*, 65(6), 1451–1470. <https://doi.org/10.1007/S11423-017-9522-5>

Society

Self-regulation, social support, and students' school and social functioning

Maja Gajda (Education)

- Gajda, M., Małkowska-Szkutnik, A., & Rodzeń, W. (2022). "Self-Regulation in Adolescents: Polish Adaptation and Validation of the Self-Regulation Scale." *International Journal of Environmental Research and Public Health* 19 (12): 7432. <https://doi.org/10.3390/ijerph19127432>.
- Hampson, S. E., Edmonds, G. W., Barckley, M., Goldberg, L. R., Dubanoski, J. P., & Hillier, T. A. (2015). "A Big Five Approach to Self-Regulation: Personality Traits and Health Trajectories in the Hawaii Longitudinal Study of Personality and Health." *Psychology, Health & Medicine* 21 (2): 152–62. <https://doi.org/10.1080/13548506.2015.1061676>.
- Montroy, J. J., Bowles, R. P., Skibbe, L. E., McClelland, M. M., & Morrison, F. J. (2016). "The Development of Self-Regulation across Early Childhood." *Developmental Psychology* 52 (11): 1744–62. <https://doi.org/10.1037/dev0000159>.
- Murray, D. W., Rosanbalm, K., Christopoulos, C., & Meyer, A. L. (2019). "An Applied Contextual Model for Promoting Self-Regulation Enactment across Development: Implications for Prevention, Public Health and Future Research." *The Journal of Primary Prevention* 40 (4): 367–403. <https://doi.org/10.1007/s10935-019-00556-1>.
- Wysocka, E., Ostafińska-Molik, B., Grygiel, P., Żółtak, T., Łosiak-Pilch, J. Bateria Kwestionariuszy Funkcjonowania Społecznego (B-KFS): Podręcznik Do Cyfrowych Narzędzi Diagnostycznych (The Social Functioning Test Battery (B-KFS): A Manual for Digital Diagnostic Tools); Diagmatic: Kraków, Poland, 2021.

The Bursa of the Orphans' Home of Janusz Korczak (1923-39). An Interdisciplinary Approach in the Study of the History of Education

Wojciech Lasota (Education)

- Cohen, A. (1994). *The Gate of Light : Janusz Korczak, the Educator and Writer Who Overcame the Holocaust*. Rutherford; Madison: Fairleigh Dickinson Univ. Press ; London ; Toronto : Assoc. Univ. Presses.
- Dror, Y. (1998). Educational activities in Janusz Korczak's orphans' home in Warsaw: A historical case study and its implications for current child and youth care practice. In: *Child & Youth Care Forum*, 27/1998, pp. 281–198.
- Korczak, J. (2018). *How to Love a Child: and Other Selected Works*. A. M. Czernow (ed.). Vallentine Mitchell London; Chicago, IL.
- Kostera, M. (2005). *Antropologia organizacji: Metodologia badań terenowych*. [The Anthropology of Organisations: Field research methodology]. Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Lasota, Wojciech (2020): Korczakowska pedagogia w Domu Sierot na podstawie zapisków Róży Sternkac [Korczak's pedagogy at the orphans' home based on the notes of Róża Sternkac]. In: *Kwartalnik Pedagogiczny*, 65/2020, pp. 66-78.
- Lifton, B. J. (1988). *The King of Children: a Biography of Janusz Korczak*. New York: Schocken Books.
- Magnússon, S. G., Szijártó, I. M. (2013). *What is microhistory? Theory and practice*. Routledge, London.
- Merżan, I. (1987). *Aby nie uległo zapomnieniu* [Lest We Forget]. Warszawa: Nasza Księgarnia.
- Prokop-Janiec, E. (2013). *Pogranicze polsko-żydowskie: Topografie i teksty*. [The Polish-Jewish Borderlands: Topographies and Texts]. Wydawnictwo UJ.
- Rury, J. L., Tamura E. H. (2019). *The Oxford handbook of the history of education*. Oxford University Press.
- Ungermann, S. (2006). *Die Pädagogik Janusz Korczaks : theoretische Grundlegung und praktische Verwirklichung 1896-1942*. Gütersloher Verlagshaus.

Prospective memory deficits in COVID-19 survivors and its link to COVID- related smell deficits

Dominika Żarnecka (Psychology)

- Yan, C. H., Faraji, F., Prajapati, D. P., Ostrander, B. T., & DeConde, A. S. (2020). Self-reported olfactory loss associates with outpatient clinical course in COVID-19. *International forum of allergy & rhinology*, 10(7), 821–831. <https://doi.org/10.1002/alr.22592>
- Prem, B. et al. (2022). Long-lasting olfactory dysfunction in COVID-19 patients. *European archives of oto-rhino-laryngology : official journal of the European Federation of Oto-Rhino-Laryngological Societies (EUFOS) : affiliated with the German Society for Oto-Rhino-Laryngology - Head and Neck Surgery*, 279(7), 3485–3492. <https://doi.org/10.1007/s00405-021-07153-1>
- Di Stadio, A., Brenner, M. J., De Luca, P., Albanese, M., D'Ascanio, L., Ralli, M., Roccamatì, D., Cingolani, C., Vitelli, F., Camaioni, A., Di Girolamo, S., & Bernitsas, E. (2022). Olfactory Dysfunction, Headache, and Mental Clouding in Adults with Long-COVID-19: What Is the Link between Cognition and Olfaction? A Cross-Sectional Study. *Brain sciences*, 12(2), 154. <https://doi.org/10.3390/brainsci12020154>
- Crook, H., Raza, S., Nowell, J., Young, M., & Edison, P. (2021). Long covid-mechanisms, risk factors, and management. *BMJ (Clinical research ed.)*, 374, n1648. <https://doi.org/10.1136/bmj.n1648>
- Helms, J., Kremer, S., Merdji, H., Clere-Jehl, R., Schenck, M., Kummerlen, C. et al. (2020). Neurologic Features in Severe SARS-CoV-2 Infection. *The New England Journal of Medicine*, 382 (23), s. 2268-2270.
- Pisano, F., Torromino, G., Brachi, D., Quadri, A., Incoccia, C., & Marangolo, P. (2021). A Standardized Prospective Memory Evaluation of the Effects of COVID-19 Confinement on Young Students. *Journal of clinical medicine*, 10(17), 3919. <https://doi.org/10.3390/jcm10173919>

"Joinder in international commercial arbitration – consequences for recognition and enforcement of arbitral awards"

Jan Ciałtacz (Law)

- Aslanowicz, M. (2020). Interwencja uboczna i główna w postępowaniu przed sądem polubownym. W M. Dumkiewicz, J. Szczołka, K. Kopaczyńska-Pieczniak (red.), *Sto lat polskiego prawa handlowego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Andrzejowi Kidybie* (T.2) (s. 675-697). Wolters Kluwer.
- Azeredo da Silveira M. & Lévy L. (2008). Transgression of the Arbitrators' Authority: Article V(1)(c) of the New York Convention. W E. Gaillard, E. Di Pietro (Eds.), *Enforcement of Arbitration Agreements and International Arbitral Awards – The New York Convention Practice*. Cameron May, 639-678.
- Bamforth, R. & Maidment, K. (2009). "All join in" or not? How well does international arbitration cater for disputes involving multiple parties or related claims?. *ASA Bulletin*, 27(1), 3-25.
- Bantekas, I. (2020). Equal Treatment of Parties in International Commercial Arbitration. *ICLQ*, 69, 991-1011.

- Born, G. (2021). *International Commercial Arbitration*. Kluwer Law International.
- Brekoulakis, S. (2009). The Relevance of the Interests of Third Parties in Arbitration: Taking a Closer Look at the Elephant in the Room. *Dickinson Law Review*, 113, 1165-1188.
- Brekoulakis, S. (2010). *Third Parties in International Commercial Arbitration*. Oxford University Press.
- Brekoulakis, S., Lew, J. & Mistelis, L. (2016). *The Evolution and Future of International Arbitration*. Wolters Kluwer.
- Choi, D. (2019). Joinder in international commercial arbitration. *Arbitration International*, 35, 29-35.
- Ereciński, T. & Weitz, K. (2008). *Sqd Arbitrażowy*. Lexis Nexis.
- Giorgetti Ch. & Aldawsari S. (2023). Joinder of Third Parties. W S. Kröll, A. K. Bjorklund, F. Ferrari (Eds.), *Cambridge Compendium of International Commercial and Investment Arbitration*, CUP, 1153-1178.
- Hanotiau, B. (Ed.). (2020). *Complex Arbitrations: Multi-party, Multi-contract & Multi-issue*. Kluwer Law International.
- Jarvin, S. (1987). Multi-party arbitration: identifying the issues. *NYLS Journal of International and Comparative Law*, 8, 317-325.
- Kondev, D. (2017). *Multi-Party and Multi-Contract Arbitration in the Construction Industry*. Wiley Blackwell.
- Lew, J., Mistelis, L. & Kröll, S. (2003). *Comparative International Commercial Arbitration*. Kluwer Law International.
- Moura Vicente D. (2020). Requirements for the Enforceability of Arbitral Awards: A Comparative Overview. W DiMatteo L., Infantino M. & Potin N. (Eds.), *The Cambridge Handbook of Judicial Control of Arbitral Awards*, CUP, 84-95.
- Platte, M. (2002). When Should an Arbitrator Join Cases?. *Arbitration International*, 18, 67-81.
- Platte, M. (2008). Multi-party arbitration: Legal issues arising out of joinder and consolidation. W E. Gaillard, E. Di Pietro (Eds.), *Enforcement of Arbitration Agreements and International Arbitral Awards – The New York Convention Practice*. Cameron May, 481-499.
- Pika, M. (2019). *Third-Party Effects of Arbitral Awards: Res Judicata Against Privies, Non-Mutual Preclusion and Factual Effects*. Kluwer Law International.
- Rau, A. S. (2008). Arbitral Jurisdiction and the Dimensions of ‘Consent’. *Arbitration International*, 24, 199-264.
- Sołtysik, S. (2019). *Podstawy odmowy uznania i wykonania zagranicznego orzeczenia arbitrażowego według Konwencji nowojorskiej*. C.H. Beck.
- Suliński, G. (2018). *Osoba trzecia w arbitrażu handlowym*. C.H. Beck.
- Voser, N. (2008). Multi-party Disputes and Joinder of Third Parties. W J. A. van den Berg (Ed.), *50 Years of the New York Convention, International Council for Commercial Arbitration Congress Series no. 14*, Wolters Kluwer.
- Wahab, M. (2010). Extension of arbitration agreements to third parties: a never ending legal quest through the spatial-temporal continuum. W F. Ferrari & S. Kröll (Eds.), *Conflict of Laws in International Arbitration*. Sellier.
- Waincymer, J. (2012). *Procedure and Evidence in International Arbitration*. Kluwer Law International.
- Wiśniewski, A. W. (2011). *Międzynarodowy arbitraż handlowy w Polsce. Status arbitra i arbitrów*. Wolters Kluwer.

Case study-based evaluation of body-worn camera footage as evidence in criminal proceedings

Jędrzej Kupczyński (Law)

- Chyliński, A., Krawczyńska A. (2021). Ty nagrywasz mnie, a ja interweniuje. *Gazeta policyjna*, 11. <https://gazeta.policja.pl/997/archiwum-1/2021/numer-11-112021/210645,Ty-nagrywasz-mnie-a-ja-interwencje.html>
- Lum, C., Stoltz, M., Koper, Ch.S., Scherer, J.A. (2019). Research on body-worn cameras. What we know, what we need to know. *Criminology and public policy*, 18, 93-118. <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12412>
- Webster, W., Miranda, D., Leleux, Ch. (2022). Evidence Review into Public Experience and Confidence of Body Worn Video in a Policint Context. <http://hdl.handle.net/1893/34460>
- Mansfield, T. (2023). Facial Recognition Technology in Law Enforcement. Equitability Study. Final Report. https://science.police.uk/site/assets/files/3396/frt-equitability-study_mar2023.pdf

Panel 5

Politics

The role of Pakistan in Chinese strategy towards Indian Ocean Region since 2013

Tomasz Dranicki (Political Science and Public Administration)

- Ali, G. (2017). *China-Pakistan Relations. A Historical Analysis*. Karachi: Oxford University Press.
- American Enterprise Institute (AEI). (2023). *China Global Investment Tracker*. <https://www.aei.org/china-global-investment-tracker/> [access: 24.04.2023].
- Boni, F. (2020). *Sino-Pakistani Relations. Politics, Military and Regional Dynamics*. London/New York: Routledge.
- CEIC. (2023). *China Crude Oil: Imports*. <https://www.ceicdata.com/en/indicator/china/crude-oil- imports> [access: 14.04.2023]
- Chen, A. Muyu, X. (2023). China set for record crude oil imports in 2023, analysts say. <https://www.reuters.com/business/energy/china-set-record-crude-oil-imports-2023-analysts- 2023-02-17/> [access: 14.04.2023].

China Daily. (2022). China's oil dependence on imports sees drop. https://english.www.gov.cn/news/topnews/202202/24/content_WS6216e221c6d09c94e48a569e.html [access: 24.04.2023].

ChinaPower. (2021). Does China Dominate Global Investment?. <https://chinapower.csis.org/china-foreign-direct-investment/> [access: 14.04.2023].

CIA World Factbook. (2023). China. <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/china/> [access: 24.04.2023].

Consortium for Development Policy Research (CDPR). (2019). China Pakistan Free Trade Agreement Phase 2: A Preliminary Analysis. <https://cdpr.org.pk/wp-content/uploads/2020/03/China-Pakistan-Free-Trade-Agreement-Phase-2-merged-final.pdf> [access: 25.04.2023].

Czaputowicz, J. (2022). *Teorie stosunków międzynarodowych*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Gacek, Ł. (2016). *Projekcja siły Chińskiej Republiki Ludowej na Oceanie Indyjskim*. *Krakowskie Studia Międzynarodowe* XIII:2016 nr 3, pp. 127-141.

Góralczyk B. (2018). *Wielki renesans. Chińska transformacja i jej konsekwencje*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie DIALOG.

Grare, F. (2022). Corridor to nowhere: The Gwadar protests and the Pakistan-China relationship. <https://ecfr.eu/article/corridor-to-nowhere-the-gwadar-protests-and-the-pakistan-china-relationship/> [access: 18.01.2022]

Haliżak, E. (2014). Realizm w chińskiej nauce o stosunkach międzynarodowych. In: E. Haliżak, J. Czaputowicz. (eds.), *Teoria realizmu w nauce o stosunkach międzynarodowych* (pp. 167-194). Warszawa: Wydawnictwo Rambler.

Haywood, A. (2023). China's March crude oil imports surge 22.5% from year earlier. <https://www.reuters.com/world/china/chinas-march-crude-oil-imports-surge-225-year-earlier-2023-04-13/> [access: 14.04.2023].

Kaplan, R. D. (2009). Center Stage for the Twenty-first Century. *Power Plays in the Indian Ocean*. *Foreign Affairs*, Vol. 88, No. 2, pp. 16-32.

Kaplan, R. D. (2011). *Monsoon: the Indian Ocean and the future of American power*. New York: Random House.

Karczewski, M. (2012). „Wielka Gra” na Oceanie Indyjskim. *Chiny, Indie i Stany Zjednoczone w regionalnej rywalizacji mocarstw*. *Refleksje*, Nr 5 wiosna-lato 2012, pp. 25-46.

Kissinger H. (2017). *O Chinach*. Wołowiec: Wydawnictwo Czarne.

Kwieciński, R. M. (2013). Chiński „sznur pereł”. Niektóre aspekty strategii ChRL na początku XXI wieku. In: J. Wardega (eds.), *Współczesne Chiny w kontekście stosunków międzynarodowych* (pp. 33-51). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Lalwani, S. P. (2023). A Threshold Alliance: The China-Pakistan Military Relationship. <https://www.usip.org/publications/2023/03/threshold-alliance-china-pakistan-military-relationship> [access: 25.04.2023].

Li, J. (2017). Developing China's Indian Ocean Strategy. *Rationale and Prospects*. *China Quarterly of International Strategic Studies*, Vol. 3, No. 4, pp. 481-497.

Majeed, T., Anwar, Z., Bashir, F. (2023). CPEC: Pakistan and China's joint step towards a shared destiny. *Asian Journal of Comparative Politics*, OnlineFirst. DOI: 10.1177/20578911231156102.

Mearsheimer, J. J. (2019). *Tragizm polityki mocarstw*. Kraków: Wydawnictwo Universitas.

Ministry of Foreign Affairs (Pakistan). (2013). Pakistan-Afghanistan and China hold first round of Trilateral Practical Cooperation Dialogue. <https://mofa.gov.pk/pakistan-afghanistan-and-china-hold-first-round-of-trilateral-practical-cooperation-dialogue/> [access: 25.04.2023].

Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China . (2014). Joint Statement between the People's Republic of China and the Islamic Republic of Pakistan on "Deepening China-Pakistan Strategic and Economic Cooperation". https://www.fmprc.gov.cn/eng/gjhdq_665435/2675_665437/2757_663518/2758_663520/201402/t20140220_519745.html [access: 20.03.2023].

Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. (2013). Common Vision for Deepening China-Pakistan Strategic Cooperative Partnership in the New Era. https://www.fmprc.gov.cn/eng/gjhdq_665435/2675_665437/2757_663518/2758_663520/201307/t20130708_519742.html [access: 20.03.2023]

Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. (2018). Joint Statement between the People's Republic of China and the Islamic Republic of Pakistan on Strengthening China-Pakistan All- Weather Strategic Cooperative Partnership and Building Closer China-Pakistan Community of Shared Future in the New Era. https://www.fmprc.gov.cn/eng/gjhdq_665435/2675_665437/2757_663518/2758_663520/201811/t20181104_519747.html [access: 20.03.2023].

Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. (2022). Joint Statement between the People's Republic of China and the Islamic Republic of Pakistan. https://www.fmprc.gov.cn/eng/gjhdq_665435/2675_665437/2757_663518/2758_663520/202202/t20220206_10639501.html [access: 20.03.2023].

Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. (n.d.). China and Pakistan. https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/gjhdq_665435/2675_665437/2757_663518/ [access: 20.03.2023].

OECD. (2023). Crude petroleum in China. <https://oec.world/en/profile/bilateral-product/crude-petroleum/reporter/chn> [access: 10.04.2023].

OECD. (2023). Pakistan-China Bilateral Trade. <https://oec.world/en/profile/bilateral-country/pak/partner/chn> [access: 25.04.2023].

Oki, S. (2022). China increasing arms exports to Middle East and Eastern Europe. <https://asianews.network/china-increasing-arms-exports-to-middle-east-and-eastern-europe/> [access: 24.04.2023].

Raja Mohan, C. (2022). China's Two-Ocean Strategy Puts India in a Pincer. <https://foreignpolicy.com/2022/01/04/india-china-ocean-geopolitics-sri-lanka-maldives-comoros/> [access: 16.03.2023].

Rajmil, D., Morales, L., Andreosso-O'Callaghan, B. (2021). How realistic is the China-Pakistan-Iran economic corridor?. *Asian Journal of Comparative Politics*, Vol. 6(4), pp. 405-420. DOI: 10.1177/20578911211041403.

- Small, A. (2020). Returning to the Shadows: China, Pakistan, and the Fate of CPEC. <https://www.gmfus.org/news/returning-shadows-china-pakistan-and-fate-cpec> [access: 26.01.2022].
- Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI). (2018). New report on the 21st Century Maritime Silk Road. <https://www.sipri.org/news/2018/new-report-21st-century-maritime-silk-road> [access: 24.04.2023].
- Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI). (2023). TIV of arms exports from China, 2013-2022. SIPRI Arms Transfers Database.
- Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI). (2023). Transfers of major weapons: Deals with deliveries or orders made for 2013 to 2022 (China to Pakistan). SIPRI Arms Transfers Database.
- Syed, J., Ying, Y-H. (eds.). (2019). *China's Belt and Road Initiative in a Global Context. Volume I: A Business and Management Perspective*. Cham: Palgrave Macmillan.
- Syed, J., Ying, Y-H. (eds.). (2020). *China's Belt and Road Initiative in a Global Context. Volume II: The China Pakistan Economic Corridor and its Implications for Business*. Cham: Palgrave Macmillan.
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (2006). *China's National Defense in 2006 (White paper)*. http://www.andrewerickson.com/wp-content/uploads/2019/07/China-Defense-White-Paper_2006_English-Chinese_Annotated.pdf [access: 03.04.2023].
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (2008). *China's National Defense in 2008 (White paper)*. http://www.andrewerickson.com/wp-content/uploads/2019/07/China-Defense-White-Paper_2008_English-Chinese.pdf [access: 03.04.2023].
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (2010). *China's National Defense in 2010 (White paper)*. http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2014/09/09/content_281474986284525.htm [access: 03.04.2023].
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (2013). *The Diversified Employment of China's Armed Forces. (White paper)*. http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2014/08/23/content_281474982986506.htm [access: 03.04.2023].
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (2015). *China's Military Strategy (White paper)*. http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2015/05/27/content_281475115610833.htm [access: 03.04.2023].
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (2019). *China's National Defense in the New Era. (White paper)*. http://english.www.gov.cn/archive/whitepaper/201907/24/content_WS5d3941ddc6d08408f5022_83d.html [access: 03.04.2023].
- Wang Y. (2016). *Inicjatywa „Jeden pas i jedna droga”. Co rozwój Chin oznacza dla świata*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- White, J. T. (2020). *China's Indian Ocean ambitions: Investment, influence, and military advantage*. The Brookings Institution. https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/06/FP_20200615_chinas_indian_ocean_ambitions_white-1.pdf [access: 03.04.2023].
- Wolf, S. O. (2020). *The China-Pakistan Economic Corridor of the Belt and Road Initiative. Concept, Context and Assessment*. Cham: Springer.
- Xi J. (2015). *Innowacyjne Chiny*. Warszawa: Wydawnictwo „Kto jest kim”.
- Xi J. (2018). *Chińskie Marzenie*. Warszawa: Wydawnictwo „Kto jest kim”.
- Xi J. (2018). *Referat Sprawozdawczy XVIII KC KPCh*. Warszawa: Wydawnictwo „Kto jest kim”.
- Zachara, M., Szymański, M. (2016). *Strategiczna synergia. Orientacja morska w polityce Chińskiej Republiki Ludowej na podstawie Białej Księgi Bezpieczeństwa z 2015 roku*. In: A. Jarczewska, J. Zajączkowski (eds.), *Region Azji i Pacyfiku w latach 1985-2015. Ciągłość i zmiana w regionalnym systemie międzynarodowym* (pp. 92-106). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
- Zaidi, M. S. S., Nirmal. (2022). *Regional political paradigm shift: Challenges and opportunities for Pakistan*. *Asian Journal of Comparative Politics*, Vol. 7(4), pp. 772-789. DOI: 10.1177/20578911221103358.
- Zajączkowski, J. (2015). *Strategie morskie Indii, Chin i USA w regionie Oceanu Indyjskiego: analiza w kategoriach realizmu ofensywnego*. *Stosunki Międzynarodowe – International Relations*, nr 2 (t. 51), pp. 37-70. DOI: 10.7366/020909612201502.

India's Aid Diplomacy with Bhutan from a Realist Perspective

Johny EBY (Political Science and Public Administration)

- Abouraia, M. K. (2014). *Impact of foreign aid in economic development of developing countries: A case of Philippines*. *European Journal of Business and Social Sciences*, 3(4), 166-180.
- Abraham, I. (2007). *The future of Indian foreign policy*. *Economic and Political Weekly*, 4209-4212.
- Alesina, A., & Dollar, D. (2000). *Who gives foreign aid to whom and why?*. *Journal of economic growth*, 5, 33-63.
- Baldwin, D. A. (1966). *Analytical notes on foreign aid and politics*. *Background*, 10(1), 66-90.
- Boone, P. (1994). *The impact of foreign aid on savings and growth*. London School of Economics and Political Science, Centre for Economic Performance.
- Boone, P. (1996). *Politics and the effectiveness of foreign aid*. *European economic review*, 40(2), 289-329.
- Chenery, H. B., & Strout, A. M. (1968). *Foreign assistance and economic development: Reply*. *The American Economic Review*, 58(4), 912-916.
- Cui, X., & Gong, L. (2008). *Foreign aid, domestic capital accumulation, and foreign borrowing*. *Journal of Macroeconomics*, 30(3), 1269-1284.
- Ekanayake, E. M., & Chatrna, D. (2010). *The effect of foreign aid on economic growth in developing countries*. *Journal of International Business and cultural studies*, 3, 1.

- Frey, B. S., & Schneider, F. (1986). Competing models of international lending activity. *Journal of Development Economics*, 20(2), 225-245.
- Gibbs, D. B. (2010). Future relations between the United States and Japan: article 9 and the remilitarization of Japan. *Hous. J. Int'l L.*, 33, 137.
- Hattori, T. (2001). Reconceptualizing foreign aid. *Review of International Political Economy*, 8(4), 633-660.
- Herz, J. H. (1950). Idealist internationalism and the security dilemma. *World politics*, 2(2), 157-180.
- Hook, S. W. (1995). *National interest and foreign aid*. Lynne Rienner Publishers.
- Knapp, M., Stolper, W. F., & Hudson, M. (1981). Reconstruction and west-integration: the impact of the Marshall Plan on Germany. *Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft/Journal of Institutional and Theoretical Economics*, (H. 3), 415-433.
- Kugiel, P. (2012). India's soft power in South Asia. *International studies*, 49(3-4), 351-376.
- Liska, G. (1960). *The new statecraft: foreign aid in American foreign policy*. Chicago U. of Chicago
- P. Lumsdaine, D. H. (1993). *Moral vision in international politics: the foreign aid regime, 1949-1989*. Princeton University Press.
- Maizels, A., & Nissanke, M. K. (1984). Motivations for aid to developing countries. *World development*, 12(9), 879-900.
- McGillivray, M. (2009). Aid, economic reform, and public sector fiscal behavior in developing countries. *Review of Development Economics*, 13(3), 526-542.
- McKinlay, R. D., & Little, R. (1977). A foreign policy model of US bilateral aid allocation. *World Politics*, 30(1), 58-86.
- McKinlay, R. D., & Mughan, A. (1984). *Aid and arms to the third world; An analysis of the distribution and impact of US official transfers*.
- Morgenthau, H. (1962). A political theory of foreign aid. *American political science review*, 56(2), 301-309. NA, N. *The Marshall Plan: fifty years after*. Springer, 2016.
- Opeskin, B. R. (1996). The moral foundations of foreign aid. *World Development*, 24(1), 21-44.
- Orr, R. M. (1988). The aid factor in US-Japan relations. *Asian Survey*, 28(7), 740-756
- Packenham, R. A. (1973). *Liberal America and the Third World; Political Development in Foreign Aid and Social Science*.
- Riddell, R. C. (1996). The moral case for post—Cold War development aid. *International journal*, 51(2), 191-210.
- Wagner, C. (2010). India's soft power: Prospects and limitations. *India Quarterly*, 66(4), 333-342.
- Wood, R. E. (1986). *From Marshall Plan to debt crisis: Foreign aid and development choices in the world economy (Vol. 355)*. Univ of California Press.

Between populism and anti-populism: Changing patterns of the public discourse and the political communications style in the 2022 Italian Elections

Mir Yunis (Political Science and Public Administration)

- Barański, Z.G., Lumley, R. (Eds.), 1990. *Culture and Conflict in Postwar Italy*. Palgrave Macmillan UK, London.
<https://doi.org/10.1007/978-1-349-20841-8>
- Bergman, M.E., Passarelli, G., Serricchio, F., 2021. Decades of Party Distrust. Persistence through Reform in Italy. *QOE-IJES* 83, 15–25. <https://doi.org/10.36253/qoe-9590>
- Bordignon, F., 2014. Matteo Renzi: A 'Leftist Berlusconi' for the Italian Democratic Party? *South European Society and Politics* 19, 1–23. <https://doi.org/10.1080/13608746.2014.887240>
- Bracciale, R., Andretta, M., Martella, A., 2021. Does populism go viral? How Italian leaders engage citizens through social media. *Information, Communication & Society* 24, 1477–1494. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2021.1874472>
- Cannistraro, P.V., 1972. *The Radio in Fascist Italy*. *Journal of European Studies* 2, 127–154. <https://doi.org/10.1177/004724417200200201>
- Casero-Ripollés, A., Sintés-Olivella, M., Franch, P., 2017. The Populist Political Communication Style in Action: Podemos's Issues and Functions on Twitter During the 2016 Spanish General Election. *American Behavioral Scientist* 61, 986–1001. <https://doi.org/10.1177/0002764217707624>
- Cosentino, G., Doyle, W., 2010. *Silvio Berlusconi, One Man Brand*.
- Croci, O., 2001. Language and politics in Italy: from Moro to Berlusconi. *Journal of Modern Italian Studies* 6, 348–370. <https://doi.org/10.1080/13545710110084271>
- de Vreese, C.H., Esser, F., Aalberg, T., Reinemann, C., Stanyer, J., 2018. Populism as an Expression of Political Communication Content and Style: A New Perspective. *The International Journal of Press/Politics* 23, 423–438. <https://doi.org/10.1177/1940161218790035>
- Gavrila, M., Morcellini, M., 2015. RAI narrates Italy: Current affairs, television information and changing times. *Journal of Italian Cinema & Media Studies* 3, 81–97. https://doi.org/10.1386/jicms.3.1-2.81_1
- Heaney, J.G., 2019. Emotion as power: capital and strategy in the field of politics. *Journal of Political Power* 12, 224–244. <https://doi.org/10.1080/2158379X.2019.1618485>
- Iannelli, L., Giglietto, F., 2015. Hybrid spaces of politics: the 2013 general elections in Italy, between talk shows and Twitter. *Information, Communication & Society* 18, 1006–1021. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2015.1006658>
- Jagers, J., Walgrave, S., 2007. Populism as political communication style: An empirical study of political parties' discourse in Belgium. *European Journal of Political Research* 46, 319–345. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6765.2006.00690.x>
- Kaid, L.L. (Ed.), 2004. *Handbook of political communication research*, LEA's communication series. Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, N.J.
- Krueger, B.S., 2006. A Comparison of Conventional and Internet Political Mobilization. *American Politics Research* 34, 759–776. <https://doi.org/10.1177/1532673X06290911>
- Madsen, P., 2008. *Media, democracy and European culture*, 1. publ. ed. Intellect, Bristol.

- Melograni, P., 1976. The Cult of the Duce in Mussolini's Italy. *Journal of Contemporary History* 11, 221–237. <https://doi.org/10.1177/002200947601100411>
- Mény, Y., Surel, Y. (Eds.), 2002. *Democracies and the populist challenge*. Palgrave, New York.
- Moffitt, B., 2016. *The global rise of populism: performance, political style, and representation*. Stanford University Press, Stanford, California.
- Moffitt, B., 2015. How to Perform Crisis: A Model for Understanding the Key Role of Crisis in Contemporary Populism. *Gov. & oppos.* 50, 189–217. <https://doi.org/10.1017/gov.2014.13>
- Mudde, C., Kaltwasser, C.R., 2017. *Populism: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press 152.
- Nimmo, D., 1977. Political Communication Theory and Research: An Overview. *Annals of the International Communication Association* 1, 441–452. <https://doi.org/10.1080/23808985.1977.11923698>
- Perloff, R.M., 2018. *The dynamics of political communication: media and politics in a digital age*, Second edition. ed. Routledge, Taylor & Francis Group, New York London.
- Piccio, D.R., 2020. Party funding in Italy: organizational models, empirical evidence and party self-delegitimation. *Contemporary Italian Politics* 12, 461–475. <https://doi.org/10.1080/23248823.2020.1838866>
- Poli, E., 1998. Silvio Berlusconi and the myth of the creative entrepreneur. *Mod. Italy* 3, 271–279. <https://doi.org/10.1080/13532949808454809>
- Rega, R., Marchetti, R., 2021. The strategic use of incivility in contemporary politics. The case of the 2018 Italian general election on Facebook. *The Communication Review* 24, 107–132. <https://doi.org/10.1080/10714421.2021.1938464>
- Rueda, D., 2021. Is Populism a Political Strategy? A Critique of an Enduring Approach. *Political Studies* 69, 167–184. <https://doi.org/10.1177/0032321720962355>
- Urbinati, N., 2013. The Populist Phenomenon. *Raisons politiques* 51, 137. <https://doi.org/10.3917/rai.051.0137>
- Vannucci, A., 2009. The Controversial Legacy of 'Mani Pulite': A Critical Analysis of Italian Corruption and Anti-Corruption Policies. *Bulletin of Italian Politics* 1, 32.
- Wettstein, M., Esser, F., Engesser, S., Wirth, W., Wirz, D., Schulz, A., Büchel, F., Ernst, N., Caramani, D., Manucci, L., Bernhard, L., Steenbergen, M., Hänggli, R., Dalmus, C., Weber, E., 2016. The appeal of populist ideas, strategies and styles: A theoretical model and research design for analyzing populist political communication. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.20358.37440>
- Weyland, K., 2001. Clarifying a Contested Concept: Populism in the Study of Latin American Politics. *Comparative Politics* 34, 1–22. <https://doi.org/10.2307/422412>
- Wodak, R., 2015. *The politics of fear: what right-wing populist discourses mean*. Sage, London.

The impact of the semiconductors on the rivalry between the United States and China in space

Mateusz Mościcki (Political Science and Public Administration)

- Jacques M. (2012). *When China Rules the World: The End of the Western World and the Birth of a New Global Order*. London: Penguin Books
- Johnson-Freese J. (2012). *Heavenly Ambitions: America's Quest to Dominate Space* University of Pennsylvania Press
- Klein J.J. (2019). *Understanding Space Strategy: The Art of War in Space (Space Power and Politics)*. New York: Routledge
- Kuźniar R. (2011) *Kryzys a pozycja międzynarodowa Zachodu*, Warszawa
- Lambert, A. (2018) *Seapower States: Maritime Culture, Continental Empires, and the Conflict That Made the Modern World*. New Heaven: Yale University Press
- Miller C. (2022). *Chip War: The Fight for the World's Most Critical Technology*. London: Simon & Schuster UK
- Moltz J.C. (2011). *Asia's Space Race: National Motivations, Regional Rivalries, and International Risks (Contemporary Asia in the World)*. New York: Columbia University Press
- Moltz J.C. (2014). *Crowded Orbits: Conflict and Cooperation in Space*. New York: Columbia University Press
- O'Neil, G.K. (1977). *The High Frontier*. New York: William Morrow and Company
- Pillsbury M. (2016). *The Hundred-Year Marathon: China's Secret Strategy to Replace America as the Global Superpower*. New York: St. Martin's Griffin
- Stone C.M. (2016). *Reversing the Tao: A Framework for Credible Space Deterrence*. New York: CreateSpace Independent Publishing Platform
- Ziarnick B. (2015). *Developing National Power in Space: A Theoretical Model*. New York: McFarland & Company

Changes in regional cooperation in Central Europe after Russia's invasion of Ukraine

Tomasz Żornaczuk (Political Science and Public Administration)

- Gizińska, I. (2023). Another Hungarian veto aimed at Ukraine. *Centre for Eastern Studies*.
- Jóźwiak, V. (2023). Hungary Maintains Course on Russia One Year after the Invasion of Ukraine. *Polish Institute of International Affairs*.
- Jóźwiak, V., Dudzińska, K., Żornaczuk, T. (2023, to be published). Poland's policy towards Baltic and Nordic states, [in:] "Yearbook of Poland's Foreign Policy". *Polish Institute of International Affairs*.

- Ogrodnik, Ł. (2022). Czechia's Reaction to Russia's Latest Military Aggression Against Ukraine, Polish Institute of International Affairs.
- Strážay, T. (2023). Central European challenges in Slovak foreign policy, [in:] „Yearbook of Slovakia's foreign policy”. Research Centre of Slovak Foreign Policy Association.

Sprawiedliwość

Penalizacja zaboru nielegalnie posiadanych środków odurzających lub substancji psychotropowych Muszyński Marcin (nauki prawne)

- Błachnio A., Glosa do wyroku s.apel. z dnia 4 listopada 2015 r., II Aka 275/15, Prok.i Pr. 2017, nr 2, Warszawa 2017.
- Górowski W., Zając D., Przepisy narkotykowe i dopalacze. Komentarz, Kraków 2019.
- Kotowski W., Ważny A., Kurzępa B., Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz, wyd. III, Warszawa 2022.
- Mozgawa M., Pozakodeksowe przestępstwa przeciwko zdrowiu. Komentarz, red. M. Mozgawa, Warszawa 2017.
- Siwik K., Środki odurzające posiadane nielegalnie jako przedmiot wykonawczy rozboju, Prok. i Pr. 2019/7-8.
- Wróbel W., Zoll A., Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278-363 k.k., wyd. V, Warszawa 2022.

Dopuszczalność żądania przywrócenia do stanu poprzedniego w przypadku wyrządzenia szkody na osobie Paulina Wolszczak (nauki prawne)

- Bagińska, E. (2006). Odpowiedzialność odszkodowawcza za wykonywanie władzy publicznej. Wydawnictwo C.H. Beck.
- Baldegger, M. (2017). Menschenrechtsschutz für juristische Personen in Deutschland, der Schweiz und den Vereinigten Staaten. Begründungsmodelle der korporativen, Menschenrechtsträgerschaft.
- Duncker & Humblot. Banaszak, B. (1992). Podmiotowy i przedmiotowy zakres skargi konstytucyjnej w Republice Federalnej Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Acta Universitatis Wratislaviensis. Prawo, CC, 61-84.
- Banaszczyk, Z. (2015). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej (wyd. 2). Wydawnictwo C.H. Beck.
- Borodo, A. (2013). Subwencje ogólne i dotacje celowe dla samorządów – zasady ogólne, procedury prawne i roszczenia. W A. Borodo (Red.), Dotacje i subwencje w systemie finansowym samorządu terytorialnego (s. 21-39). Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności "Dom Organizatora".
- Cebra, A. (2018). Odpowiedzialność odszkodowawcza za niezgodne z prawem działania organów administracji publicznej. Wolters Kluwer Polska.
- Chmielarz-Grochal, A. (2016). Zdolność skargowa gminy w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym. W R.P. Krawczyk & A. Borowicz (Red.), Aktualne problemy samorządu terytorialnego po 25 latach jego istnienia (s. 119-140). Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Derlatka, M. (2009). Skarga konstytucyjna w Niemczech. Wydawnictwo Sejmowe.
- Jagoda, J. (2011). Sądowa ochrona samodzielności jednostek samorządu terytorialnego. Wolters Kluwer Polska.
- Jamróz, L. (2011). Skarga konstytucyjna wstępne rozpoznanie. Wydawnictwo Temida 2.
- Kruk, E., & Parchomiuk, J. (2009). Odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa za niezapewnienie jednostce samorządu terytorialnego środków na realizację jej zadań. W J. Parchomiuk, B. Uliasz, & E. Kruk (Red.), Dziesięć lat reformy ustrojowej administracji publicznej w Polsce (s. 392-405). Oficyna a Wolters Kluwer Business.
- Papenbrock, S. (2019). Die Grundrechtsberechtigung juristischer Personen des öffentlichen Rechts bei Beteiligung eines ausländischen Staates im Rechtsvergleich.
- Duncker & Humblot. Płowiec, W. (2014). Legitymacja publicznych osób prawnych do wniesienia skargi konstytucyjnej. Zagadnienia Sądownictwa Konstytucyjnego, 1-2(7-8), 9-21.
- Rajca, L. (2001). Gmina jako podmiot władzy publicznej i jako właściciel mienia, Uniwersytet Warszawski Centrum Studiów Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego.
- Witkowski, S. (2014). Zdolność skargowa jednostek samorządu terytorialnego. Zagadnienia Sądownictwa Konstytucyjnego, 1-2(7-8), 27-45.
- Zubik, M. (2007). Podmioty konstytucyjnych wolności, praw i obowiązków. Przegląd Legislacyjny, 2, 26-43.

Odpowiedzialność karna za podburzanie do nienawiści w prawie niemieckim – uwagi komparatystyczne i krytyczne

Kamil Słomiński (nauki prawne)

- Birkenstock L. (2010) Die Umsetzung der Vorgaben des Rahmenbeschlusses 2008/913/JI vom 28.11.2008 zur strafrechtlichen Bekämpfung bestimmter Formen und Ausdrucksweisen von Rassismus und Fremdenfeindlichkeit, *Zeitschrift für Internationale Strafrechtsdogmatik*
- Bock S. (2011) Die (unterlassene) Reform des Volksverhetzungstatbestands, *Zeitschrift für Rechtspolitik*, 44. Jahrg., H. 2, 3
- Kulesza W. (2018) „Polskie obchody” rocznicy urodzin Hitlera w świetle prawa karnego III Rzeszy, *Republiki Federalnej Niemiec i Polski, Państwo i Prawo* 7, s. 5-22
- Oesterlin J. (2009) Volksverhetzung durch ausländerfeindliche Parolen [w:] H. Ostendorf (red.), *Rechtsextremismus. Eine Herausforderung für Strafrecht und Strafjustiz, Nomos*
- Ostendorf H. (2017) [w:] U. Kindhäuser, U. Neumann, H-U. Paeffgen (red.), *Strafgesetzbuch. NomosKommentar, Band 2*, s. 784-800
- Rohrßen B. (2009) Von der „Anreizung zum Klassenkampf“ zur „Volksverhetzung“ (§ 130 StGB), Berlin, New York: De Gruyter
- Schäfer J., Anstötz S. (2021) *Münchener Kommentar zum Strafgesetzbuch. Band 3 §§ 80–184k*, C.H. Beck, s. 747-795
- Steinl L. (2020) Volksverhetzung gegen Frauen. Zur geschlechtsbezogenen Dimension von Hate Speech, *Verfassungsblog*, <https://verfassungsblog.de/volksverhetzung-gegen-frauen/>, dostęp online: 22.05.2023
- Wąsek-Wiaderek M. (2011) Unijne i krajowe prawo karne po Traktacie Lizbońskim - zarys problematyki, *Palestra* 1-2, s. 8-24

Ustalenia religioznawstwa na temat niereligijności i ich znaczenie dla nauk prawnych

Oliwia Rybczyńska (nauki prawne)

- Arweck E. (2013). 'I've been christened, but I don't really believe in it': How young people articulate their (non-)religious identities and perceptions of (non-)belief, [w:] Day, A., Vincett, G. (Red.). *Social identities between the sacred and the secular*, Routledge;
- Beaman L. G. (2022). *Nonreligion, Changing Religious Landscapes and Living Well Together*. [w:] Zwilling, A.-L., & Arsheim, H., (Red.). *Nonreligion in Late Modern Societies*. Springer;
- Beaman L. G. (2015). *Freedom of and Freedom from Religion: Atheist Involvement in Legal Cases*, [w:] Beaman, L. G., Tomlins, S. (Red.). *Atheist Identities – Spaces and Social Contexts*, Springer International Publishing;
- Beaman L. G., Steele C., Pringnitz K. (2018). The inclusion of nonreligion in religion and human rights, *Social Compass*, nr 1; Eller J.D. (2017) *Varieties of Secular Experience*, [w:] Zuckerman, P., Shook, J. R. (Red.). *The Oxford Handbook of Secularism*, Oxford University Press;
- Herbert D., Bullock J. (2022). *The Diversity of Nonreligion: Meaning-Making, Activism and Towards a Theory of Nonreligious Identity and Group Formation*. [w:] Zwilling, A.-L., & Arsheim, H., (Red.). *Nonreligion in Late Modern Societies*. Springer;
- Hirschkind Ch. (2011). *Is There a Secular Body*, *Cultural Anthropology*, nr 4;
- Lois L. (2019). *Observing the Atheist at Worship: Ways of Seeing the Secular Body* [w:] Scheer, M., Fadil, N., Johansen, B. S. (Red.) *Secular bodies, affects and emotions: European configurations*, Bloomsbury Academic
- Lee L. (2016). *Polar Opposites? Diversity and Dialogue among the Religious and Nonreligious*, [w:] Carroll, A., Norman, R. J., (Red.). *Religion and Atheism: Beyond the Divide*, Routledge;
- Lee L. (2017). *Religion, Difference, and Indifference*, [w:] Quack, J., Schuh, C. (Red.). *Religious Indifference. New Perspectives from Studies on Secularization and Nonreligion*, Springer International Publishing;
- Lee L. (2014). *Secular or nonreligious? Investigating and interpreting generic 'not religious' categories and populations*, *Religion*, nr 3;
- Silver Ch. F. (2013). *Atheism, agnosticism, and nonbelief: a qualitative and quantitative study of type and narrative*, *Masters Theses and Doctoral Dissertations*;
- Wallis S. (2019). 'I'm Not Really a Non-religious Person': Diversity among Young People of No Religion, [w:] Arweck, E., Shipley, H. (Red.) *Young People and the Diversity of (Non)Religious Identities in International Perspective*, Springer;
- Woodhead L. (2011). *Five concepts of religion*, *International Review of Sociology*, nr 1;
- Woodhead L. (2016) *The rise of 'no religion' in Britain: The emergence of a new cultural majority*. *Journal of the British Academy*, nr 4.

System dozoru elektronicznego w Polsce w latach 2009-2023 w ocenie skazanych i specjalistów. Wyzwania, szanse, perspektywy

Paulina Sidor-Borek (nauki prawne)

- Aebi M. F., Stefano C., Stefan H., Yuji Z. H., Joerg-Martin J., Tara S. K., Olivia K., i in. (2021). *European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics 2021*.
- Andersen S., Telle K. (2019). Better out than in? The effect on recidivism of replacing incarceration with electronic monitoring in Norway, *European Journal of Criminology*.
- Beyens K. (2017). Electronic monitoring and supervision: A comparative perspective. *European Journal of Probation*, Vol. 9 (1).
- Demetrio J. (2021). Use of offender electronic monitoring expands during pandemic. <https://justice-trends.press/use-of-offender-electronic-monitoring-expands-during-pandemic/>.
- Dunkel F. (2018). Electronic Monitoring in Europe – a Panacea for Reforming Criminal Sanctions Systems? A Critical Review. *Kriminologijos Studijos*, Vilnius University, vol. 6.
- Foucault M. (1998). *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*. Warszawa: Aletheia.
- Kędziński B. (2021). *Efektywność Systemu Dozoru Elektronicznego w Polsce w świetle badań empirycznych*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Klimczak J., Marczewski M., Ostaszewski P., Sidor P., Włodarczyk-Madejska J. (2020). *Geografia karnia. Obraz statystyczny spójności stosowania sankcji karnych*. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości.
- Moczydłowski P. (2006). *Przestępca na uwężni*. Warszawa: „Ius et lex”.
- Midor K. (2017). System Dozoru Elektronicznego jako alternatywa dla kary pozbawienia wolności. *Systemy wspomaganie w Inżynierii produkcji*, Vol. 6 issue 5.
- Przesławski T., Sopiński M., Stachowska E. (2020). *Analiza i oceny funkcjonowania Systemu Dozoru Elektronicznego w Polsce w latach 2013-2017*. Warszawa: Wydawnictwo C. H. Beck.
- Richter M., Ryser B., Hostettler U. (2021). Punitiveness of electronic monitoring: Perception and experience of an alternative sanction. *European Journal of Probation 2021*, Vol. 13(3) 262–281.
- Schweitzgebel R. 1967. Electronic innovation in the behavioral sciences: A call to responsibility. „*American Psychologist*” nr 22.
- Sykes G. (1958). *Society of Captives: A Study of a Maximum Security Prison*. Princeton University Press.
- Wirkus Ł. (2016). W kierunku nieizolacyjnych kar kryminalnych. Kary alternatywne i system dozoru elektronicznego, [in:] *Psychologia penitencjarna*, red. Ciosek M., Pastwa-Wojciechowska B., Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- System Dozoru Elektronicznego, Wydział Statystycznej Informacji Zarządczej Departament Strategii i Funduszy Europejskich. *Statystyka Roczna Służby Więziennej. 2015-2021*. Dostępny online: <https://www.sw.gov.pl/strona/statystyka-roczna>.
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960 z późn. zm.).

Internet and Media

POLE - semiotic model for detection of virtue signalling in visual communication

Kiljan Konrad (Communication and Media Studies)

- Herrick, R., Mendez, J. M., & Pryor, B. (2015). Razor's Edge: The Politics of Facial Hair. *Social Science Quarterly*, 96, 1301-1313.
- Gackowski, T., Brylska, K., Patera, M. (2018). Korzystanie z mediów społecznościowych jako praktyka społeczna różnych pokoleń medialnych. *Laboratorium Badań Medioznawczych UW*.
- Kjeldsen, J. E. (2018). Visual and Multimodal Rhetoric and Argumentation in Organizations and Organizational Theory. In *Handbook of Organizational Rhetoric and Communication*. Wiley-Blackwell.
- Kjeldsen, J. E. (2017). Visual rhetorical argumentation. *Semiotica: Journal of the International Association for Semiotic Studies*.
- Macagno, F. (2022). Argumentation Profiles. *Informal Logic*, 42(4), 83-138.
- Pich, C., & Newman, B. (2020). Evolution of Political Branding: Typologies, Diverse Settings and Future Research. *Journal of Political Marketing*, 19.
- Nielsen, R. K. (2018). No One Cares What We Know: Three Responses to the Irrelevance of Political Communication Research. *Political Communication*, 35(1).
- Wojcieszak, M., Casas, A., Yu, X., Nagler, J., & Tucker, J. A. (2022). Most users do not follow political elites on Twitter; those who do show overwhelming preferences for ideological congruity. *Science Advances*.
- Zeyda, M., Knipfer, K., Stracke, S., & Gloor, P. (2021). When your body tells more than words: Predicting perceived meeting productivity through body signals. *EAWOP Small Group Meeting: Using Advanced Technologies and Artificial Intelligence at Work*.

Netflix, TikTok or BeReal? Audiovisual social media use trends in Poland

Jan Manicki (Communication and Media Studies)

- Bartosik-Purgat, Małgorzata (2016): Media społecznościowe na rynku międzynarodowym. Perspektywa indywidualnych użytkowników [Social media on the international market. Individual user perspective]. Warszawa: Difin.
- Bielak, Tomasz; Filiciak, Mirosław; Ptaszek, Grzegorz (2011): Zmierzch telewizji? Przemiany medium. Antologia [The end of television? Transformation of the medium. Anthology]. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Castells, Manuel (2013): Władza komunikacji [The power of Communication]. Warszawa: PWN.
- Filiciak, Mirosław, (2013): Media, wersja beta. Film i telewizja w czasach gier komputerowych i Internetu [Media, beta version. Film and television in the age of computer games and the Internet]. Gdańsk: Wydawnictwo Naukowe Katedra.
- Fiut, Ignacy (2016): Współczesne transformacje medialne. Prasa bezpłatna, nowe media i etyka [Contemporary media transformations. Free press, new media and ethics]. Studia medioznawcze, nr 3 (66). Kraków.
- Gackowski, Tomasz (2014): Metodologie badań medioznawczych [Methodologies of media studiem]. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR
- Goban-Klas, Tomasz (1999): Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu [Media and mass communication. Theories and analyzes of the press, radio, television and the Internet]. Warszawa: PWN
- Godzic, Wiesław (2010): Media audiowizualne. Podręcznik akademicki [Audiovisual media. Academic textbook]. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne
- Jaskiernia, Alicja (2016): Od telewizji masowej do Netfliksa. Telewizja w Stanach Zjednoczonych w epoce cyfrowej [From Mass TV to Netflix. Television in the United States in the digital age]. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR.
- Jaskiernia, Alicja; Gajlewicz-Korab, Katarzyna (Ed.) (2016): Publiczność mediów w epoce cyfrowej [Media audience in the digital age]. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Aspra-JR.
- Jaskowska, Bożena (2009): Nadal użytkownik czy może już prosumer? Biblioteka w kulturze konwergencji [Still a user or maybe already a prosumer? Library in the culture of convergence]. Bibliotekarz, 2. Warszawa.
- Jenkins, Henry; Ford, Sam; Green, Joshua (2013): Rozprzestrzenialne media. Jak powstają wartości i znaczenia w usieciowionej kulturze [Distributed Media. How values and meanings are created in networked culture]. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Jupowicz-Ginalska, Anna; Kisilowska, Małgorzata; Jasiewicz, Justyna; Baran, Tomasz; Wysocki, Aleksander (2019): FOMO 2019, Polacy a lęk przed odłączeniem – raport z badań [FOMO 2019, Poles and the fear of disconnection - research report]. Warszawa, 2019
- Lei, Shen; Yuhong, Zhu; Chenglong, Li; Shah, Syed (2021): How users' perceived prosumption activities influence co-creation experiences and co-creation intentions? *Kybernetes*, DOI: <https://doi.org/10.1108/K-07-2021-0556>.
- Levinson, Paul (2010): Nowe nowe media [New new media]. Kraków: PWN.
- Lisowska-Magdziarz, Marta (2017): Fandom dla początkujących [Fandom for beginners]. Kraków: Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Livingstone, Sonia (2003): The changing nature and uses of media literacy. *Media@LSE electronic working papers* (4). [w:] *Media@lse*. Londyn: London School of Economics and Political Science.
- Livingstone, Sonia (2019): Audiences in an age of datafication: Critical questions for media research. *Television & New Media* 20, 2. Londyn, SAGE.
- Majorek, Marta (2015): Kod YouTube: od kultury partycypacji do kultury kreatywności [YouTube code: from the culture of participation to the culture of creativity]. Kraków: Wydawnictwo Universitas
- Manovich, Lev (2020): *Cultural Analytics*. The MIT Press.
- McLuhan, Marshall (2004): Zrozumieć media. Przedłużenia człowieka [Understanding the Media. Consumer extensions]. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo-Techniczne.
- McQuail, Denis (2007): *Teoria komunikowania masowego [Mass Communication Theory]*. Warszawa: PWN.
- Michalczyk, Stanisław (2008): Społeczeństwo medialne [Media society. Studies in the theory of mass communication]. Studia z teorii komunikowania masowego. Katowice.
- Pew Research Center (2021): Social Media Use in 2021. Online: <https://www.pewresearch.org/internet/2021/04/07/social-media-use-in-2021/> (dostęp: 20.06.2021)
- Randolph, Marc (2020): Netflix. To się nigdy nie uda [Netflix. It will never work]. Kraków: Sine Qua Non Sartori, Giovanni (2005): *Homo videns. Telewizja i post-myślenie [Homo videns. Television and post-thinking]*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Siuda, Piotr (2012): Kultury prosumpcji. O niemożności powstania globalnych i ponadpaństwowych społeczności fanów [Cultures of prosumption. About the impossibility of creating global and transnational fan communities]. Warszawa: Oficyna Wydawnicza "Aspra-Jr".

The European Media Freedom Act and its implications for both merger control and media pluralism: the Polish perspective

Marta Sznajder (Law)

- Akman, Pinar. "Regulating Competition in Digital Platform Markets: A Critical Assessment of the Framework and Approach of the EU Digital Markets Act". *47 European Law Review* 85 (2022).
- Ananicz, Szymon. „Upolitycznienie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji: nowy front w konflikcie Polski z Unią Europejską o praworządność? Komentarz”. Fundacja im. Stefana Batorego. (2021).
- Ballon, Pieter. "Old and New Issues in Media Economics". [in:] Donders, K., Pauwels, C. & J Loisen (eds.). "The Palgrave Handbook of European Media Policy". Palgrave Macmillan, (2014) 70-95.
- Banasinski, Cezary and Marcin Rojszczak. "The Role of Competition Authorities in Protecting Freedom of Speech: the PKN Orlen/Polka Press case". *European Competition Journal* (2021).
- Bania, Konstantina. "The Role of Media Pluralism in the Enforcement of EU Competition Law". *Concurrences* (2019).
- Bania, Konstantina. "Unravelling the Media Freedom Act proposal: Ambitious yet underwhelming?". *The Platform Law Blog*, <https://theplatformlaw.blog/2022/09/23/unravelling-the-media-freedom-act-proposal-ambitious-yet-underwhelming/> (2023).
- Bernatt, Maciej and Marta Sznajder, "The Role of Merger Control in Preserving Media Pluralism", *ASCOLA Annual Conference* (2022).
- Bernatt, Maciej. "Populism and Antitrust: The Illiberal Influence of Populist Government on the Competition Law System". Cambridge, UK: Cambridge University Press (2022).
- Brogi, Elda. "The media pluralism monitor: Conceptualizing media pluralism for the online environment". *Profesional de la información*, v. 29, n. 5, e290529. (2020). <https://doi.org/10.3145/epi.2020.sep.29>.
- Budzinski, Oliver, Stöhr A. "Public interest considerations in European merger control regimes". [in:] Bosco D., Gal M. "Challenges to Assumptions in Competition Law". Edward Elgar Publishing Limited. (2021) doi.org/10.4337/9781839109072. 184–205.
- Burri, Mira. "Exposure Diversity as a New Cultural Policy Objective in the Digital Age". [in:] Lilian Richieri Hanania and Anne-Thida Norodom (eds). "Cultural Diversity and Digital Technologies". Teseopress (2016) 209-236.
- Cseres, Kati and Małgorzata Kozak, "Media pluralism and (EU) competition law: the urgency to revisit the potential of EU competition law to protect and to reinforce media pluralism in the Member States, Background note" (2021).
- Doyle, Gillian. "Media Ownership: The Economics and Politics of Convergence in the UK and European Media". SAGE Publication Ltd. (2002).
- Haas, Julia. "Freedom Of The Media And Artificial Intelligence". OSCE (2020).
- Habermas, Jürgen. "The structural transformation of the public sphere. An inquiry into a category of bourgeois society." Cambridge, Mass: The MIT Press, (1995) ISBN: 978 0 262081801.
- Helberger, Natali, Max van Drunen, Sarah Eskens, Mariella Bastian and Judith Moeller. "A freedom of expression perspective on AI in the media – with a special focus on editorial decision making on social media platforms and in the news media". *European Journal of Law and Technology*, Vol 11 No. 3 (2020).
- Klimkiewicz, Beata. "State, media and pluralism: Tracing roots and consequences of media policy change in Poland". *Publizistik* 62, 197–213 (2017). <https://doi.org/10.1007/s11616-017-0337-5>.
- Lamadrid de Pablo, Alfonso and Nieves Bayón Fernández, "Why the Proposed DMA Might Be Illegal under Article 114 TFEU, and How to Fix It". *Journal of European Competition Law & Practice*, Volume 12, Issue 7, (September 2021), 576–589, <https://doi.org/10.1093/jeclap/lpab059>.
- Majcher, Klaudia. "Media Pluralism and Independence in Poland: Legal Assessments of the Agora/Eurozet and PKN Orlen/Polka Press Transactions". *Journal of European Competition Law & Practice* (2022).
- Pisarkiewicz, Aleksandra and M. Polo, "Old and new media: the interactions of merger control and plurality regulation". [in:] P.L. Parcu, E. Brogi, "Research Handbook on EU Media Law and Policy", Edward Elgar Publishing Limited (2021).
- Polański, Jan. "Antymonopolowe déjà vu? Wolność słowa w analizie antymonopolowej". *internetowy Kwartalnik Antymonopolowy i Regulacyjny* nr 3(10) (2021).
- Raeijmaekers, Danielle and Pieter Maesele. "Media, pluralism and democracy: what's in a name?". *Media, Culture & Society* Vol. 37(7) (2015).

„Apparent choice”, or how Internet users deal with e-surveillance

Julia Heller (Sociology)

- Batorski, D. (2011). *Diagnoza społeczna 2011. Korzystanie z technologii informacyjno- komunikacyjnych*. Warszawa: Vizja Press & IT.
- Bauman, Z., & Lyon, D. (2012). *Liquid Surveillance*. Cambridge: Polity Press
- Brunton, F., & Nissenbaum, H. (2015). *Obfuscation: A User's Guide for Privacy and Protest*. The MIT Press
- Clarke, R. (1988). *Information Technology and Dataveillance*. www.rogerclarke.com/DV/CACM88.html.
- Czyżewski, M. (2009). Między Panoptyzmem i „Rządomyślnością”. *Kultura Współczesna*. 2 (60): 83–95.
- Flyverbom, M., Madsen, A., & Rasche, A. (2017). *Big Data as Governmentality: Digital Traces. Algorithms. and the Reconfiguration of Data for International Development*. *Information Society* 33(1):35-42.
- Foucault, M. (1995). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. translated by Alan Sheridan. Harmondsworth. Penguin.
- Foucault, M. (2008). *The birth of biopolitics. Lectures at the College de France*. 1978-79.

- Palgrave MacMillan Fuchs, C. (2010). Labor in informational capitalism and on the internet. *The Information Society* 26(3).
- Jasiewicz, J., Filiciak, M., Mierzecka, A., Śliwowski, K., Klimeczuk, A., Kisilowska, M., Tarkowski, A., & Zadrozny, J. (2015). *The Framework Catalogue of Digital Competences*. Centrum Cyfrowe Projekt: Polska.
- Juza, M. (2019). Między wolnością a nadzorem. Internet w zmieniającym się społeczeństwie. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Juza, M. (2020). Postawy polskich użytkowników Internetu względem nadzoru obecnego w sieci. *Studia Humanistyczne AGH* 19(1):7–26.
- Kęszicka, A., & Bierca, M. (2014). Komu jeszcze potrzebna jest prywatność?. *Kultura Popularna* 3(41): 102- 113.
- Lewicki, M., & Filiciak, M. (2017). Wynalezienie poszerzonego pola kultury. *Kultura i Rozwój* 1(2).
- Mayer-Schoenberger, V. & Cukier, K. (2013). *The Rise of Big Data: How It's Changing the Way We Think About the World*. *Foreign Affairs* 92: 28-40.
- van Dijck, J. (2014). Datafication, dataism and dataveillance: Big Data between scientific paradigm and ideology. *Surveillance & Society*. 12(2): 197-208.
- Zuboff, S. (2019). *The Age of Surveillance Capitalism. The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power*. New York: Public Affairs.
- Centrum Cyfrowe. (2012). <https://centrumcyfrowe.pl/czytelnia/protest-w-sprawie-acta-to-walka-mlodych-o-wolnosc-w-internecie-potwierdzaja-wyniki-badan/> [the protest on acta is a fight of young people for freedom on the Internet is confirmed by the results of the research]
- Statista, (2022). Payments in Europe. www.statista.com/topics/3946/digital-payment-methods-in-europe/#dossierContents__outerWrapper
- Statista, (2022a). Number of active BLIK payment users in Poland 2019-2021

Methods of committing crimes utilising the Internet of Things - a comparative perspective

Piotr Słowiński (Law)

- Atlam, H. F., Hemdan, E. E., Alenezi, A., Alassafi, M. O., & Wills, G. (2020). Internet of Things Forensics: A Review. *Internet of Things*, 11, 100220. <https://doi.org/10.1016/j.iot.2020.100220>
- Banasiński C. (ed.). (2018). *Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu*. C.H. Beck.
- Bandler J., Merzon A. (2020). *Cybercrime Investigations. A Comprehensive Resource for Everyone* CRC Press. Blythe J.M., Johnson S.D. (2021). A systematic review of crime facilitated by the consumer Internet of Things. *Secur J* 34. <https://doi.org/10.1057/s41284-019-00211-8>
- Blythe, J.M., Sombatrung N., Johnson, S.D. (2019). What security features and crime prevention advice is communicated in consumer IoT device manuals and support pages?. *Journal of Cybersecurity*, Volume 5, Issue 1. <https://doi.org/10.1093/cybsec/tyz005>
- Casey E. (2011). *Digital Evidence and Computer Crime*. Elsevier.
- Choudhary, S., & Meena, G. (2022). Internet of Things: Protocols, Applications and Security Issues. *Procedia Computer Science*, 215, 274–288. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2022.12.030>
- Clough J. (2015). *Principles of Cybercrime*. Cambridge University Press
- European Union Agency for Cybersecurity (ENISA). (2019). *Threat Landscape Report 2018*.
- European Union Agency for Cybersecurity (ENISA). (2021). *Threat Landscape Report 2021*.
- Europol. (2021). *Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) 2021*, Publications Office of the European Union.
- Hassan W. H. (2019). Current research on Internet of Things (IoT) security: A survey. *Computer networks*, vol. 148.
- Kasprzak W. (2015). *Ślady cyfrowe. Studium prawnokryminalistyczne*. Difin, 2015.
- Kolias, C., Kambourakis, G., Stavrou, A., & Voas, J. (2017). DDoS in the IoT: Mirai and other botnets. *Computer*, 50(7).
- Koroniotis, N., Moustafa, N., Sitnikova, E., & Turnbull, B. (2019). Towards the development of realistic botnet dataset in the Internet of Things for network forensic analytics: Bot-IoT dataset. *Future Generation Computer Systems*, 100, 779–796. <https://doi.org/10.1016/j.future.2019.05.041>
- Kosiński J. (2015). *Paradygmaty cyberprzestępczości*. Difin.
- Losavio, M.M., Chow, K.P., Koltay, A., James, J. (2018). The Internet of Things and the Smart City: Legal challenges with digital forensics, privacy, and security. *Security and Privacy*. <https://doi.org/10.1002/spy2.23>
- MacDermott A., Baker T., Shi Q. (2018). Iot forensics: Challenges for the ioa era. In *2018 9th IFIP International Conference on New Technologies, Mobility and Security* (pp. 1-5). IEEE.
- Milivojevic S., Radulski E. M. (2020). The ‘future Internet’ and crime: towards a criminology of the Internet of Things, *Current Issues in Criminal Justice*, 32:2, 193-207. DOI: 10.1080/10345329.2020.1733452.
- Orr D. A., Sanchez L. (2018). Alexa, did you get that? Determining the evidentiary value of data stored by the Amazon® Echo. *Digital Investigation*, Volume 24. <https://doi.org/10.1016/j.diin.2017.12.002>.
- Radoniewicz F. (2016). Odpowiedzialność karna za hacking i inne przestępstwa przeciwko danym komputerowym i systemom informatycznym. Wolters Kluwer.
- Ratcliffe J. H. (2016). *Intelligence-Led Policing*. 2nd ed. Routledge.
- Sadineni, L., Pili, E. S., & Battula, R. B. (2022). ProvNet-IoT: Provenance based network layer forensics in Internet of Things. *Forensic Science International: Digital Investigation*, 43, 301441. <https://doi.org/10.1016/j.fsidi.2022.301441>
- Stoyanova M., Nikoloudakis Y., Panagiotakis S., Pallis E., Markakis E. K. (2020). A Survey on the Internet of Things (IoT) Forensics: Challenges, Approaches and Open Issues. *IEEE Communications Surveys & Tutorials*.
- Szmit M. (2014). *Wybrane zagadnienia opiniowania sądowo-informatycznego*. PTI.

- Tok, Y. C., & Chattopadhyay, S. (2023). Identifying threats, cybercrime and digital forensic opportunities in Smart City Infrastructure via threat modeling. *Forensic Science International: Digital Investigation*, 45, 301540. <https://doi.org/10.1016/j.fsidi.2023.301540>
- Tundis, A., Kaleem, H., & Mühlhäuser, M. (2020). Detecting and Tracking Criminals in the Real World through an IoT-Based System. *Sensors*. <https://doi.org/10.3390/s20133795>
- Van Hoecke M. (ed.). (2011). *Methodologies of Legal Research. Which Kind of Method for What Kind of Discipline?*. Hart Publishing.
- Voas J. (2016). Demystifying the internet of things. *Computer*, 49(6).

Review of existing tools for measuring critical thinking in the environment of new media and related constructs

Magdalena Pokropek (Education)

- Johnson, R. H., & Hamby, B. (2015). A Meta-Level Approach to the Problem of Defining ‘Critical Thinking’. *Argumentation*, 29(4), 417–430. <https://doi.org/10.1007/s10503-015-9356-4>
- Lai, E. R. (b.d.). Critical thinking: A literature review. *CRITICAL THINKING. Policy responses to false and misleading digital content: A snapshot of Children’s Media Literacy (OECD Education Working Papers Nr 275; OECD Education Working Papers, T. 275)*. (2022). <https://doi.org/10.1787/1104143e-en>
- Tapingkae, P., Panjaburee, P., Hwang, G.-J., & Srisawasdi, N. (2020). Effects of a formative assessment-based contextual gaming approach on students’ digital citizenship behaviours, learning motivations, and perceptions. *Computers & Education*, 159, 103998. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.103998>
- Tully, M., Maksl, A., Ashley, S., Vraga, E. K., & Craft, S. (2022). Defining and conceptualizing news literacy. *Journalism*, 23(8), 1589–1606. <https://doi.org/10.1177/14648849211005888>
- Wasilewska-Kamińska, E. (2016). *Myślenie krytyczne jako cel kształcenia na przykładzie systemów edukacyjnych USA i Kanady*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- <http://han.buw.uw.edu.pl/han/Ebsco/search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat00025a&AN=buw.1336110&lang=pl&site=eds-live&scope=site>

Panel 6

Business

A Comparative Analysis: Explaining and Forecasting Abnormal Stock Returns and Trading Volume Measures through Various Investor Sentiment Indicators

Szymon Lis (Economics and Finance)

- Baker, M., & Wurgler, J. (2006). Investor sentiment and the cross section of stock returns. *Journal of Finance*, 61, 1645–1680.
- Baker, M., & Wurgler, J. (2007). Investor sentiment in the stock market. *Journal of Economic Perspectives*, 21, 129–151.
- Barber, B. M., & Odean, T. (2008). All that glitters: The effect of attention and news on the buying behavior of individual and institutional investors. *Review of Financial Studies*, 21, 785–818.
- Barber, B. M., Odean, T., & Zhu, N. (2009a). Do retail trades move markets? *Review of Financial Studies*, 22, 151–186.
- Barber, B. M., Odean, T., & Zhu, N. (2009b). Systematic noise. *Journal of Financial Markets*, 12, 547–569.
- Batelle, J. (2005). *Search*. Penguin Group.
- Beatty, S. E., & Smith, S. M. (1987). External search effort: An investigation across several product categories. *Journal of Consumer Research*, 14, 83–95.
- Brown, G. W., & Cliff, M. T. (2005). Investor sentiment and asset valuation. *Journal of Business*, 78, 405–440.
- Carhart, M. M. (1997). On the persistence in mutual fund performance. *Journal of Finance*, 52, 57–82.
- Choi, H., & Varian, H. (2009). Predicting the present with Google Trends [Working Paper].
- Da, Z., Engelberg, J., & Gao, P. (2009). In search of attention [Working Paper]. Available at: <http://ssrn.com>.
- Engelberg, J., Sasseville, C., & Williams, J. (2009). Market madness: The case of mad money [Working Paper]. Available at: <http://ssrn.com>.
- Fama, E. F., & French, K. R. (1993). Common risk factors in the returns on stocks and bonds. *Journal of Financial Economics*, 33, 3–56.
- Ginsberg, J., Mohebbi, M. H., Patel, R. S., Brammer, L., Smolinsky, M. S., & Brilliant, L. (2009). Detecting influence epidemics using search engine query data. *Nature*, 457, 1012–1014.
- Grullon, G., Kanatas, G., & Weston, J. P. (2004). Advertising, breadth of ownership, and liquidity. *Review of Financial Studies*, 17, 439–461.

- Klein, L. R., & Ford, G. T. (2003). Consumer search for information in the digital age: An empirical study of prepurchase search for automobiles. *Journal of Interactive Marketing*, 17, 29–49.
- Kothari, S., & Warner, J. B. (2008). Econometrics of event studies. In *Handbook of Corporate Finance: Empirical Corporate Finance* (Volume 1). Elsevier/North Holland.
- Lee, C., Shleifer, A., & Thaler, R. H. (1991). Investor sentiment and the closed-end fund puzzle. *Journal of Finance*, 46, 75–109.
- Rangaswamy, A., Giles, C. L., & Seres, S. (2009). A strategic perspective on search engines: Thought candies for practitioners and researchers. *Journal of Interactive Marketing*, 23, 49–60.
- Schmeling, M. (2007). Institutional and individual sentiment: Smart money and noise trader risk? *Journal of Financial Markets*, 23, 127–145.
- Shleifer, A., & Summers, L. H. (1990). The noise trader approach to finance. *Journal of Economic Perspectives*, 4, 19–33.
- Stigler, G. J. (1961). The economics of information. *Journal of Political Economy*, 29, 213–225.
- Tuna, C. (2010, April 8). New ways to read economy. *Wall Street Journal*.

Statistical arbitrage strategy on Chinese stock market — Based on 5-min high-frequency data

Yufei Sun (Economics and Finance)

- Christian L. Dunis, Gianluigi Giorgioni, Jason Laws, et al. *Statistical Arbitrage and High-Frequency Data with an Application to Eurostoxx 50 Equities*. Working Paper, 2010.
- De Jong, A., Rosenthal, M. A., van Dijk. *The Limits of Arbitrage: from Dual-Listed Companies*. Working paper, 2006.
- Nikos S Thomaidis, Nick Kondakis, and George D. Dounias. *An Intelligent Statistical Arbitrage Trading System*. In: SETN 2006. Berlin: Springer-Verlag, 2006, 596-599.
- Ning Cathy. *Dependence Structure Between the Equity Market and the International Exchange Market-A couple Approach*. *Journal of International Money and Finance*, 2010, 29(5):743-759.

Business-to-Business (B2B) Digital Marketing Communication in International Ad Tech Company: A Qualitative Sales Persons-Centric Study

Melisa Putri (Social Communication and Media Studies)

- Bryant, A. (2007). A Constructive/ist Response to Glaser's "Constructivist Grounded Theory?" *Historical Social Research / Historische Sozialforschung. Supplement*, 19, 106–113.
- Charmaz, K. (2006). *Constructing Grounded Theory: A Practical Guide through Qualitative Analysis* (1st ed.). SAGE Publications Ltd. <http://gen.lib.rus.ec/book/index.php?md5=54311e46ea8566128256d557d5f5c60f>
- Coşkun, K. (2020). A New Explanation for the Conflict Between Constructivist and Objectivist Grounded Theory. *International Journal of Qualitative Methods*, 19, 1609406920938280. <https://doi.org/10.1177/1609406920938280>
- Florès, L. (2014). Digital dashboards: A tool for managing the effectiveness of digital marketing and integrated marketing communication (IMC). In L. Florès (Ed.), *How to Measure Digital Marketing: Metrics for Assessing Impact and Designing Success* (pp. 218–237). Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/9781137340696_8
- Garber, L. L., & Dotson, M. J. (2002). A method for the selection of appropriate business-to-business integrated marketing communications mixes. *Journal of Marketing Communications*, 8(1), 1–17. <https://doi.org/10.1080/13527260252848041>
- Kiran, K. U., & Arumugam, T. (2020). Role of programmatic advertising on effective digital promotion strategy: A conceptual framework. *Journal of Physics: Conference Series*, 1716(1), 012032. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1716/1/012032>
- Low, G. S. (2000). Correlates of Integrated Marketing Communications. *Journal of Advertising Research*, 40(3), 27–39. <https://doi.org/10.2501/JAR-40-3-27-39>
- M. Alammar, F., Intezari, A., Cardow, A., & J. Pauleen, D. (2019). Grounded Theory in Practice: Novice Researchers' Choice Between Straussian and Glaserian. *Journal of Management Inquiry*, 28(2), 228–245. <https://doi.org/10.1177/1056492618770743>
- Neale, B. (n.d.). *Generating Data in Qualitative Longitudinal Research: A methodological review*.
- Timonen, V., Foley, G., & Conlon, C. (2018). Challenges When Using Grounded Theory: A Pragmatic Introduction to Doing GT Research. *International Journal of Qualitative Methods*, 17(1), 1609406918758086. <https://doi.org/10.1177/1609406918758086>
- Vernuccio, M., Cesareo, L., Pastore, A., & Kitchen, P. J. (2022). Managerial and organizational perspectives on online–offline integration within integrated marketing communication: Toward a holistic conceptual framework. *International Journal of Advertising*, 41(3), 519–540. <https://doi.org/10.1080/02650487.2021.1897432>

Sustainable Business Model (SBM) for Small and Medium-Sized Enterprises (SMEs): South Asian Perspective

Binayak Malla (Management and Quality Studies)

- Asian Development Bank. (2021). *Asia Small and Medium-Sized Enterprise 2021: Volume I–Country and Regional Reviews*.
- Dyllick, T., & Hockerts, K. (2002). Beyond the business case for corporate sustainability. *Business Strategy and the Environment*, 11(2), 130–141. <https://doi.org/10.1002/bse.323>
- Fowler, S. J., & Hope, C. (2007). Incorporating sustainable business practices into company strategy. *Business Strategy and the Environment*, 16(1), 26–38. <https://doi.org/10.1002/bse.462>
- Goetz, K. S. (2010). Encouraging sustainable business practices using incentives: A practitioner's view. *Management Research Review*, 33(11), 1042–1053. <https://doi.org/10.1108/01409171011085886>
- HAMPL, N., & LOOCK, M. (2013). Sustainable Development in Retailing: What is the Impact on Store Choice? *Business Strategy and the Environment*, 22(3), 202–216. <https://doi.org/10.1002/bse.1748>
- Hult, G. T. M. (2011). Market-focused sustainability: Market orientation plus! In *Journal of the Academy of Marketing Science* (Vol. 39, Issue 1, pp. 1–6). Springer Science and Business Media, LLC. <https://doi.org/10.1007/s11747-010-0223-4>
- Klewitz, J., & Hansen, E. G. (2014). Sustainability-oriented innovation of SMEs: A systematic review. In *Journal of Cleaner Production* (Vol. 65, pp. 57–75). <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.07.017>
- Kolk, A. (2016). The social responsibility of international business: From ethics and the environment to CSR and sustainable development. *Journal of World Business*, 51(1), 23–34. <https://doi.org/10.1016/j.jwb.2015.08.010>
- Lüdeke-Freund, F. (2011a). Business Model Concepts in Corporate Sustainability Contexts: From Rhetoric to a Generic Template for “Business Models for Sustainability.” In *SSRN Electronic Journal* (Issue February). <https://doi.org/10.2139/ssrn.1544847>
- Lüdeke-Freund, F. (2011b). Business Model Concepts in Corporate Sustainability Contexts: From Rhetoric to a Generic Template for “Business Models for Sustainability.” *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1544847>
- Méndez-León, E., Reyes-Carrillo, T., & Díaz-Pichardo, R. (2022). Towards a holistic framework for sustainable value analysis in business models: A tool for sustainable development. *Business Strategy and the Environment*, 31(1), 15–31. <https://doi.org/10.1002/bse.2871>
- Nicholas, J., Ledwith, A., & Perks, H. (2011). New product development best practice in SME and large organisations: Theory vs practice. *European Journal of Innovation Management*, 14(2), 227–251. <https://doi.org/10.1108/14601061111124902>
- Nosratabadi, S., Mosavi, A., Shamshirband, S., Zavadskas, E. K., Rakotonirainy, A., Chau, K. W., Kazimieras Zavadskas, E., Rakotonirainy, A., Wing Chau, K., Zavadskas, E. K., Rakotonirainy, A., & Chau, K. W. (2019). Sustainable business models: A review. *Sustainability (Switzerland)*, 11(6). <https://doi.org/10.3390/su11061663>
- Seidel, S., Recker, J., Pimmer, C., & vom Brocke, J. (2010). Enablers and barriers to the organizational adoption of sustainable business practices. *16th Americas Conference on Information Systems 2010, AMCIS 2010*, 6(August), 4511–4521.
- Sloan, K., Klingenberg, B., & Rider, C. (2013). Towards Sustainability: Examining the Drivers and Change Process within SMEs. *Journal of Management and Sustainability*, 3(2). <https://doi.org/10.5539/jms.v3n2p19>

Equality Crowdfunding Platform as a New Gatekeeper on the Financial Markets

Jakub Brejdek (Law)

- Bilewska K. (2018), Efektywność zarządzania i nadzoru w spółce handlowej. W poszukiwaniu optymalnego modelu ustroju spółki, Wolters Kluwer.
- Brejdek, J. (2022), „Rynek wtórny finansowania społecznościowego”, *Przegląd Prawa Handlowego*, 3, 54-60.
- Hornuf, L., & Schwienbacher, A. (2018). „Market mechanisms and funding dynamics in equity crowdfunding.”, *Journal of Corporate Finance*, 50, 556–574.
- Kraakman, R. H. (1986). “Gatekeepers: The Anatomy of a Third-Party Enforcement Strategy”, *Journal of Law, Economics, & Organization*, 2(1), 53–104
- Posner, R., (1997). “Social Norms and the Law: An Economic Approach”, *American Economic Review*, 87(2), 365-405.
- Romanowski, M., (2020). “Corporate governance oczami Kubusia Puchatka.”, *Monitor Prawa Handlowego*, 3, 16-21.
- Tuch, A.F. (2017). “The Limits of Gatekeeper Liability”, 73 *Wash. & Lee L. Rev. Online* 619
- Enia, P. “A Continental Rift? The United States And European Union’s Contrasting Approaches To Regulating The Monopolistic Behavior Of Gatekeeper Platforms.” *Brooklyn Journal of Corporate, Financial & Commercial Law*, vol. 16, no. 2, 2022.

Gender

Board gender diversity and firm performance

Sebastian Zalas (Economics and Finance)

- T. J. Bartik. Who benefits from state and local economic development policies? Technical report, WE Upjohn Institute for Employment Research, 1991.
- L. E. Christiansen, H. Lin, M. J. Pereira, P. Topalova, and R. Turk. Gender diversity in senior positions and firm performance: Evidence from Europe. *International Monetary Fund*, 2016.
- C. L. Dezsö and D. G. Ross. Does female representation in top management improve firm performance? A panel data investigation. *Strategic Management Journal*, 33(9):1072–1089, 2012.
- C. Post and K. Byron. Women on boards and firm financial performance: A meta-analysis. *Academy of Management Journal*, 58(5):1546–1571, 2015.
- M. Sabatier. A women's boom in the boardroom: effects on performance? *Applied Economics*, 47(26): 2717–2727, 2015.
- S. Terjesen, R. V. Aguilera, and R. Lorenz. Legislating a woman's seat on the board: Institutional factors driving gender quotas for boards of directors. *Journal of Business Ethics*, 128(2):233–251, 2015.

Comparing Female Leadership in Polish and Uzbek Higher Educational Institutions

Nigora Mamadaminova (Education)

- Aiston SJ (2014) Leading the academy of being led? Hong Kong women academics. *Higher Education Research and Development* 33(1): 59–72.
- Bothwell, E. (2020, March 6). Female leadership in top universities advances for first time since 2017. *Times Higher Ed*. <https://www.timeshighereducation.com/news/female-leadership-top-universitiesadvances-first-time-2017>
- Burkinshaw, P. (2015). *Higher Education, leadership and women vice chancellors: Fitting in to communities of practice of masculinities*. Palgrave Macmillan.
- Catalyst. (2021). *Women CEOs of the S&P 500*. [online] Available at: <<https://www.catalyst.org/research/women-ceos-of-the-sp-500/>> [Accessed 19 June 2021].
- Eddy, P., Ward, K., & Khwaja, T. (2017). *Critical approaches to women and gender in higher education*. Palgrave Macmillan.
- Gender equality index 2022: Gender equality under threat, specific groups hardest hit (2022) European Institute for Gender Equality*. Available at: <https://eige.europa.eu/newsroom/news/gender-equality-index-2022-gender-equality-under-threat-specific-groups-hardest-hit#:~:text=The%20freshly%20launched%20Gender%20Equality,points%20higher%20than%20in%202010.> (Accessed: 27 May 2023).
- Global gender gap report 2022*. World Economic Forum. (n.d.). <https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2022/>
- UN Women. (2021). *Facts and Figures: Economic Empowerment*. [online] Available at: <<https://www.unwomen.org/en/what-we-do/economic-empowerment/facts-and-figures>> [Accessed 19 June 2021].
- UN Women. (2021). *Facts and figures: Women's leadership and political participation | What we do*. [online] Available at: <<https://www.unwomen.org/en/what-we-do/leadership-and-political-participation/facts-and-figures>> [Accessed 19 June 2021].
- White, K., & O'Connor, P. (2021). *Gender, power and higher education in a globalised world*. Palgrave Macmillan Ltd.

Polish local government approaches towards adopting Anti-LGBTQIAP Resolutions: pragmatic versus principled argumentation

Antonina Baczyńska (Sociology)

- Bucholc, M. (2022). The anti-LGBTIQ campaign in Poland: The established, the outsiders, and the legal performance of exclusion. *Law and Policy*, 44(1), 4–22. <https://doi.org/10.1111/lapo.12183>
- Górska, P., & Tausch, N. (2023). People or Ideology? Social Conservatism and Intergroup Contact Moderate Heterosexuals' Responses to a State-sponsored Anti-LGBT Campaign. *Sexuality Research and Social Policy* 20(1), 1049–1063. <https://doi.org/10.1007/s13178-022-00783-y>
- Korolczuk, E. (2020). The fight against 'gender' and 'LGBT ideology': new developments in Poland. *European Journal of Politics and Gender*, 3(1), 165–167. <https://doi.org/10.1332/251510819X15744244471843>
- Rafałowski, W. (2023). Proposing Anti-LGBTQIAP Resolutions at the Municipal Level in Poland: Meeting the Social Demand or Making Use of the Available Resources? *East European Politics and Societies*, 37(2), 627–655. <https://doi.org/10.1177/08883254221082133>
- Yermakova, O. (2021). PiS vs LGBT: The “Othering” of the LGBT Movement as an Element of Populist Radical Right Party Discourse in Poland. *Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa*, 53(1), 1–28. <https://doi.org/10.11649/sn.2568>
- Žuk, P., & Žuk, P. (2020). “Democracy Is Not for Everyone”: Nationalist Homophobia in Eastern Europe and Opposition to Liberal Democracy in the European Union. *Communist and Post-Communist Studies*, 53 (3), 1–21. <https://doi.org/10.1525/cpcs.2020.53.3.1>

Women's Careers in Music in the Light of Data Helena Marzec-Gołąb (Sociology)

- Becker, H. S. (2012). *Art worlds*. University of California Press.
- Buscatto, M. (2003). Chanteuse de jazz n'est point métier d'homme. L'accord imparfait entre voix et instrument en France. *Revue française de sociologie*, 1(44), 33-60.
- Buscatto, M. (2018). *Femmes du jazz*. CNRS.
- Clawson, M. A. (1999). When women play the bass: Instrument specialization and gender interpretation in alternative rock music. *Gender and Society*, 13(2).
<https://doi.org/10.1177/089124399013002003>(Clawson, 1999)
- Crider, D. (2022). Listening, but Not Being Heard: Young Women, Popular Music, Streaming, and Radio. *Popular Music and Society*, 45(5). <https://doi.org/10.1080/03007766.2022.2111513>
- Kahlert, H., Das, S., & Crisano, T. (2022). BE THE CHANGE – Women In Music 2022. Gordon, K. (2019). *Girl in a band*. Faber & Faber.
- Hersh, K. (2010). *Rat girl*. Penguin Books.
- Ravet, H. (2011). *Musiciennes. Enquête sur les femmes et la musique*. Paris: Éditions autrement.
- Smith, P. (2019). *Just kids*. Bloomsbury Publishing.
- Thorn, T. (2022). My rock 'n' roll friend. *Canongate*.(Crider, 2022; Kahlert et al., 2022; Whipple & Coleman, 2022)
- Whipple, K., & Coleman, R. (2022). Facing the music: Stereotyping of and by women in US music journalism. *Journalism*, 23(10). <https://doi.org/10.1177/14648849211028770>
- Garrigós, C., Ahonen, M. (2023). *Women in Rock Memoirs: Music, History, and Life-Writing*. Oxford University Press.

Gender-specific aspects of the forced migration of Muslim women from the North Caucasus to Poland - preliminary results of qualitative research Aleksandra Gulińska (Sociology)

- Anthias, F., Lazaridis, G. (red.). (2000). *Gender and Migration in Southern Europe: Women on the Move*. Berg.
- Appadurai, A. (2005). *Narodowość bez granic. Kulturowe wymiary globalizacji* (Z. Pucek, Tłum.). Universitas. (Original work published 1995).
- Faist, T., (2000). *The Volume and Dynamics of International Migration and Transnational Space*. Clarendon Press.
- Kość-Ryżko, K. (2021). *Uchodźczynie - kobiety, matki, banitki. Rola kultury pochodzenia w samopozostawaniu i akulturacji migrantek przymusowych*. Wydawnictwo Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, Dom Wydawniczy Elipsa.
- Kymlicka, W. (1995). *Multicultural Citizenship: A Liberal Theory of Minority Rights*. Clarendon Press.
- Vertovec, S. (2012). *Transnarodowość* (I. Kołbon, Tłum.), Wydawnictwo UJ. (Original work published 2009).

Rozwój, szkoła i edukacja

Kuźnia liderów - strategie wsparcia funkcjonowania Gospodarzy Wyzwań Łukasiewicza – badanie pilotażowe Katarzyna Pefew (psychologia)

- Ashforth, B.E. & Johnson, S.A. (2001). Which Hat to Wear? The Relative Salience of Multiple Identities in Organizational Contexts. W: M.A. Hogg, D.J. Terry (red.), *Social Identity Processes in Organizational Contexts* (s. 31-48). Philadelphia: Psychology Press.
- Bales, R. (1950). *Interaction process analysis: A method for the study of small groups*. Chicago, II: University of Chicago Press.
- Czarnota-Bojarska, J. (2010). *Dopasowanie człowiek – organizacja i tożsamość organizacyjna*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Doliński, D. (1998). Ciemna strona rywalizacji. *Przegląd psychologiczny*, TOM 41, 3/4, 181-200.
- Grice, H. P. (1975). Logic and Conversation. W: P.S. Cole, J.L. Morgan. (red.), *Syntax and Semantics, Speech Acts*, 3 (s. 41-58). New York: Academic Press (Logika a konwersacja, 1977, J. Wajszczuk Tłum., *Przegląd Humanistyczny*, 6, 85-99).
- Lee, E.-S., Park, T.-Y. & Koo, B. (20015). Identifying organizational identification as a basis for attitudes and behaviors: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 141(5), 1049-1080.
- Monge, P.R. (1987). The network level of analysis. W: C.R. Berger, S.H. Chaffee (red.), *Handbook of Communication Science*. Newbury Park, CA.
- Mullen, B., Johnson, C. & Drake, S.D. (1987). Organizational productivity as a function of group composition: A self-attention perspective. *Journal of Social Psychology*, 127, pp. 143-150.
- Oyster, C.K. (2002). *Grupy*. Poznań: Zysk i s-ka.
- Rikketta, M. (2005). Organizational identification: A meta-analysis. *Journal of Vocational Behavior*, 66(2), 358-384.

Tichy, N. M., Fombrun, Ch. J. & Devanna, M. A. (1981). Strategic human resource management. Working paper (University of Michigan. Graduate School of Business Administration. Division of Research), 279.

Tjosvold, D. (1990). Making a technological innovation work: Collaboration to solve problems. *Human Relations*, 43, 1117-1131.

Tjosvold, D. & Halco, J.A. (1992). Performance appraisal of managers: Goal interdependence, ratings, and outcomes. *Journal of Social Psychology*, 132, 629-639.

Przedsięwzięcia warszawskich organizacji pozarządowych na rzecz zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w czasie pandemii COVID-19

Krzysztof Kądziałski (nauki o bezpieczeństwie)

Smuniewski, C., Kądziałski, K. (2022). *The City, NGOs and COVID-19. Non-governmental organisations in Warsaw and the new horizons of societal security during the pandemic (research concept)*, *Polish Journal of Political Science*, 8(1), 50-64. DOI: [10.58183/pjps.01102022](https://doi.org/10.58183/pjps.01102022).

K. Kądziałski, (2022). *Implementation of social ideas in the prism of societal security by the third sector. The idea of protection of people at risk of exclusion*, *Polish Journal of Political Science*, 11(4). (accepted for publication)

Baran M., Hamer K. (2021). *Młodzi dorośli podczas pandemii COVID19*, [w:] K. Skarzynska (red.), *Młodzi dorośli: identyfikacje, postawy, aktywizm i problemy życiowe*, Instytut Problemów Współczesnej Cywilizacji im Marka Dietricha.

Hamer, K., Baran, M., Marchlewska, M., Kaniasty, K. (2021). *Zmiany w identyfikacjach społecznych, myśleniu spiskowym, obawach, dorastanie i zachowaniach Polaków podczas pierwszej fali pandemii COVID-19*, [w:] J. Paluchowski, L. Bakiera (red.), *Psychospołeczny obraz pierwszej fali pandemii COVID-19 w Polsce*. Wydawnictwo Naukowe UAM. DOI: [10.14746/amup.9788323239956](https://doi.org/10.14746/amup.9788323239956).

Sridhar D. (2022). *Preventable: How a Pandemic Changed the World and How to Stop the Next One*. Penguin Books.

Ferguson, N. (2022). *Doom*, Penguin.

Aly, H. (2020). *This global pandemic could transform humanitarian aid forever. Here's how*. *The New Humanitarian*. 6(8). <https://www.thenewhumanitarian.org/analysis/2020/06/08/coronavirus-transform-humanitarianism-aid>. (access 28.10.2022).

Hamer, K., Baran, M. (2021). *Wpływ pandemii COVID-19 na zachowania i postawy i dobrostan Polaków – podsumowanie 10 miesięcy pandemii*. SWPS University. DOI: [10.13140/RG.2.2.13406.36166](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.13406.36166).

Maserat, E., Jafari, F., Mohammadzadeh, Z., Mohammadzadeh, Z., Alizadeh, M., Torkmannia, A. (2020). *COVID-19 & an NGO and university developed interactive portal: a perspective from Iran*, *a Health Technol.* 10. pp. 1421–1426. DOI: [10.1007/s12553-020-00470-1](https://doi.org/10.1007/s12553-020-00470-1).

(2022). *Professor discusses how non-profits have been affected during the pandemic*. <https://ocm.auburn.edu/experts/2020/05/181612-nonprofits.php>. (access 26.10.2022)

Przegląd modeli asystentury międzykulturowej w szkołach w Polsce i na świecie

Agnieszka Kozakoszczak (nauki socjologiczne)

Armour, D., Warren, E., Miller, J., (2016) Working together: strategies that support cross-cultural engagement of Indigenous teacher assistants working in Indigenous contexts, *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 44:5, 2016, 421-435.

Bunar, N., Juvonen, P., 'Not (yet) ready for the mainstream' – newly arrived migrant students in a separate educational program, *Journal of Education Policy*, 37:6, 2022, 986-1008.

Dávila, L. T., Bunar, N. Translanguaging Through an Advocacy Lens: The Roles of Multilingual Classroom Assistants in Sweden, *European Journal of Applied Linguistics*, 2020.

Fritzsche, B., Köpfer, A., (Para-)professionalism in dealing with structures of uncertainty – a cultural comparative study of teaching assistants in inclusion-oriented Mansaray, A. A., Liminality and in/exclusion: exploring the work of teaching assistants, *Pedagogy, Culture & Society*, 14:2, 2006, 171-187.

Kakos, M., A third space for inclusion: multilingual teaching assistants reporting on the use of their marginal position, translation and translanguaging to construct inclusive environments, *International Journal of Inclusive Education*, 2022.

Rymsza, M., Ewolucja pracy socjalnej i innych zawodów pomocowych w Europie w xx i xxi wieku: w stronę nowego profesjonalizmu praktyk pomocowych, *Praca Socjalna* nr 4(37) 2022, 13–34.

Tajic, D., Lund, A., The call of ordinariness: peer interaction and superdiversity within the civil sphere, *American Journal of Cultural Sociology*, 2022.

Singh, P., Dooley, K. T., Accounting for educational equality: The cultural politics of Samoan paraprofessionals' representations of pedagogy in statedesignated disadvantaged schools and communities in Australia. *Journal of Curriculum Studies* 33(3), 2001, 335-362.

Sinkkonen, H.M., Kytälä, M., Experiences of Finnish teachers working with immigrant students, *European Journal of Special Needs Education*, 29:2, 2014, 167-183.

Postawy uczniów polskich liceów publicznych wobec doświadczenia udziału w procesie deliberatywnym

Shin Mazur (nauki socjologiczne)

- Asen, R. (2015). Democracy, Deliberation, and Education. *Democracy, Deliberation, and Education*. <https://doi.org/10.1515/9780271073163/HTML>
- Camicia, S. P. (2020). Deliberation of Controversial Public School Curriculum: Developing Processes and Outcomes that Increase Legitimacy and Social Justice. *Journal of Deliberative Democracy*, 6(2), 7. <https://doi.org/10.16997/JDD.112>
- Hansen, K. H. (2008). The Curriculum Workshop: A Place for Deliberative Inquiry and Teacher Professional Learning: <http://dx.doi.org/10.2304/eerj.2008.7.4.487>, 7(4), 487–500. <https://doi.org/10.2304/EERJ.2008.7.4.487>
- Instytut Badań Edukacyjnych. Szkoły demokratyczne - studium socjopedagogiczne nowych alternatyw edukacyjnych. <https://www.ibe.edu.pl/pl/projekty-zakonczone/szkoły-demokratyczne>. Access 20.06.2021.
- Juchacz, P. (2002). Idea demokracji deliberatywnej. W M. N. Jakubowski, A. Szahaj, & K. Abriszewski (Red.), *Indywidualizm Wspólnotowość Polityka* (s. 147–162). Uniwersytet Mikołaja Kopernika.
- Krzewińska, A. (2016). *Deliberacja. Idea—Metodologia—Praktyka*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Lewenstein, B., Schindler, J., & Skrzypiec, R. (2010). Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnych. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Luskin, R. C., Fishkin, J. S., Malhotra, N., & Siu, A. (2007). Deliberation in the Schools: A Way of Enhancing Civic Engagement? <https://cdd.stanford.edu/2007/deliberation-in-the-schools-a-way-of-enhancing-civic-engagement/>
- Łapaj-Kucharska, J. (2016). Demokracja deliberatywna i jej przejawy w praktyce. W A. Turoń-Kowalska (Red.), *Demokracja deliberatywna: Utopia czy ratunek dla demokratycznych wartości?* (s. 109–136). REMAR.
- Min, S. J. (2007). Online vs. Face-to-Face Deliberation: Effects on Civic Engagement. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), 1369–1387. <https://doi.org/10.1111/J.1083-6101.2007.00377.X>
- Molnar-Main, S. (2017). *Deliberation in the Classroom: Fostering Critical Thinking, Community, and Citizenship in Schools*. Dayton, Ohio: Kettering Foundation.
- Nishiyama, K. (2020). Deliberators, not Future Citizens: Children in Democracy. *Journal of Deliberative Democracy*, 13(1). <https://doi.org/10.16997/JDD.267>
- Pawłowski, Ł. (2014). Demokracja deliberatywna i jej słabości. *Studia Socjologiczno-Polityczne. Seria Nowa*, 2, 59–86.
- Perlikowski, Ł. (2016). Polityczność i deliberacja – Jürgena Habermasa teoria demokracji. *Political Dialogues*, 20, 39–68.
- Przybylska, A. (2015a). Long Lasting Effects of the First Deliberative Poll in Poland. W S. Coleman, A. Przybylska, & Y. Sintomer (Red.), *Deliberation and democracy: Innovative processes and institutions* (s. 109–126). Peter Lang Publishing.
- Przybylska, A. (2015b). Refleksja nad wynikami sondażu deliberatywnego w Poznaniu. W M. Lewicki, S. Mandes, A. Przybylska, M. Sikorska, & C. Trutkowski (Red.), *Socjologia uspołecznienia. Księga dedykowana Profesorowi Mirosławowi Marody* (s. 302–331). Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
- Reykowski, J. (2007). Procesy grupowe a rozwiązywanie antagonistycznych konfliktów: Czy idea demokracji deliberatywnej może mieć psychologiczny sens? *Psychologia społeczna*, 2, 97–119.
- Shaffer, T., Longo, N. V., Manosevitch, I., & Thomas, M. S. (2017). *Deliberative Pedagogy: Teaching and Learning for Democratic Engagement*. Michigan State University Press.
- Waśkiewicz, A. (2014). Dobro wspólne i społeczeństwo obywatelskie w teorii demokracji deliberatywnej i reprezentacji grupowej. W A. Przybylska, & A. Giza (Red.), *Partycypacja obywatelska. Od teorii do praktyki społecznej* (s. 42–60). Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
- Wesołowska, E. (2010). Deliberacje w świetle dotychczasowych badań empirycznych. W *Deliberatywne rozwiązywanie konfliktów wartości. Wielość dróg do porozumienia* (s. 35–85). Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.
- Wesołowska, E. (2013). Potencjały i bariery urzeczywistnienia deliberacji w polskich warunkach kulturowych. *Kultura i społeczeństwo*, 2, 91–109.
- Zabdyr-Jamróż, M. (2014). Decyzyjny paradoks deliberacji. Perspektywy zastosowań różnych technik demokracji deliberatywnej. W Ł. Scheffs (Red.), *Społeczno-Polityczne Wyzwania Współczesności* (s. 89–102). Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Zgiep, M. (2013). Namysł – rozmowa – działanie. Teoretyczny model publicznej deliberacji. *Przegląd Socjologiczny*, 4, 43–65.

Analiza obliczeniowa charakterystyk brzmieniowych mowy w autyzmie

Urszula Wielgat (psychologia)

- Berrios, R., Totterdell, P., & Kellett, S. (2015). Eliciting mixed emotions: a meta-analysis comparing models, types, and measures. *Frontiers in Psychology*, 6, 428. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.00428>
- Brainerd, C., Chang, M., & Bialer, D. (2021). Emotional ambiguity and memory. *Journal of Experimental Psychology: General*, 150(8), 1476–1499.
- Brainerd, C. J., Chang, M., Bialer, D. M., & Togli, M. P. (2021). Semantic ambiguity and memory. *Journal of Memory and Language*, 121, 104286. <https://doi.org/10.1016/J.JML.2021.104286>
- Cacioppo, J. T., & Berntson, G. (1994). *Relationship between attitudes and evaluative space: A critical review, with emphasis on the separability of positive and negative substrates*. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.115.3.401>
- Cacioppo, J. T., Berntson, G. G., Norris, C. J., & Gollan, J. K. (2011). The evaluative space model. In P. A. M. Van Lange, A. W. Kruglanski, & E. T. Higgins (Eds.), *Handbook of theories of social psychology: Volume One*. SAGE Publications Inc.

- Imbir, K. K. (2016). From heart to mind and back again. A duality of emotion overview on emotion-cognition interactions. *New Ideas in Psychology*, 43, 39–49. <https://doi.org/10.1016/j.newideapsych.2016.04.001>
- Imbir, K. K., Spustek, T., Bernatowicz, G., Duda, J., & Żygierewicz, J. (2017). Two aspects of activation: Arousal and subjective significance - Behavioral and event-related potential correlates investigated by means of a modified emotional stroop task. *Frontiers in Human Neuroscience*, 11, 1–14. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2017.00608>
- Jarymowicz, M. T., & Imbir, K. K. (2015). Toward a Human Emotions Taxonomy (Based on Their Automatic vs. Reflective Origin). *Emotion Review*, 7(2), 183–188. <https://doi.org/10.1177/1754073914555923>
- Russell, J. A. (1980). A circumplex model of affect. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39(6), 1161–1178. <https://doi.org/10.1037/h0077714>
- van Hooff, J. C., Dietz, K. C., Sharma, D., & Bowman, H. (2008). Neural correlates of intrusion of emotion words in a modified Stroop task. *International Journal of Psychophysiology*, 67(1), 23–34. <https://doi.org/10.1016/j.ijpsycho.2007.09.002>
- Wielgopalan, A., & Imbir, K. K. (2022). Affective norms for emotional ambiguity in valence, origin, and activation spaces. *Behavior Research Methods* 2022, 1, 1–16. <https://doi.org/10.3758/S13428-022-01865-W>
- Wielgopalan, A. & Imbir, K. K. (in review, Psychological Review). Can the emotional ambiguity be multidimensional?

Koordynatorka: mgr Marlena Jarosińska

Pełnomocnik Rady Doktorantów SDNS ds. konferencji interdyscyplinarnej: mgr Krzysztof Kądzielski (nauki o bezpieczeństwie)

Opracowanie merytoryczne programu naukowego Konferencji Interdyscyplinarnej :

mgr Martyna Dudziak-Kisio (nauki o komunikacji społecznej i mediach),

mgr Hubert Taładaj (nauki prawne),

mgr Bogdan Andruszczenko (nauki o komunikacji społecznej i mediach),

mgr Hubert Kuliński (nauki o komunikacji społecznej i mediach),

mgr Marcin Kot (nauki o zarządzaniu i jakości)

mgr Dominik Świątkowski (nauki prawne)

mgr Maciej Misztal (geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna)

mgr Michał Stokowski (geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna)

Skład i opracowanie graficzne: mgr Weronika Bednarska

Wsparcie dyrektorskie: dr hab. Anna Jupowicz- Ginalska, prof. ucz.